

P&C beleidsmonitor voor Limburg najaar 2025

Maastricht, september '25

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
1. Perspectief voor het landelijk gebied	8
1. Maatschappelijke opgave & Doelstellingen	8
1. Resultaten	20
2. Samen leven en bestaanszekerheid	41
2. Maatschappelijke opgave	41
2. Doelstellingen	49
2. Resultaten	65
3. Werken aan een toekomstbestendige economie	86
3. Maatschappelijke opgave	86
3. Doelstellingen	106
3. Resultaten	119
4. Nieuwe energie en leefmilieu	134
4. Maatschappelijke opgave	134
4. Doelstellingen	144
4. Resultaten	158
5. Leefbare steden en dorpen	174
5. Maatschappelijke opgave	174
5. Doelstellingen	178
5. Resultaten	183
6. Cultuur en erfgoed voor iedereen	189
6. Maatschappelijke opgave	189
6. Doelstellingen	190
6. Resultaten	197
7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg	215
7. Maatschappelijke opgave & Doelstellingen	215
7. Resultaten	232
8. Provincie midden in de samenleving	261
8. Maatschappelijke opgave	261
8. Doelstellingen	264
8. Resultaten	268

Inleiding

Inleiding

Op weg naar een gezamenlijke basis van feiten en cijfers

Met grote betrokkenheid bouwen we deze gehele Statenperiode vanuit diverse expertises aan een gemeenschappelijke feitenbasis. Deze basis ondersteunt ons bij het ontwikkelen, uitvoeren en controleren van beleid en bevordert het debat op basis van feiten en cijfers. We zetten fors in op datakwaliteit als voorwaarde voor deze feitenbasis. Inmiddels zijn ruim 85% van de indicatoren uit het indicatorenplan ingevuld en opgenomen in de beleidsmonitor. Een deel van de indicatoren (doelstellingsniveau) is ook opgenomen in de Najaarsnota en Programmabegroting.

Wat ging er aan vooraf?

Het coalitieakkoord werd vertaald naar acht beleidskaders met elk een doelenboom. De maatschappelijke opgaven, doelstelling en resultaten hierin werden elk vertaald naar één of meer meetbare indicatoren. Het geheel vormde het Indicatorenplan Statenperiode 2023-2027 dat bij de Voorjaarsnota 2024 is vastgesteld. In het najaar van 2024 volgde hieruit een inhoudelijk rijk P&C-product: de P&C Beleidsmonitor. Deze flink uitgebreide opvolger biedt uw Staten een helder inzicht in de voortgang van onze doelstellingen. Door een directe koppeling met ons centrale database is de benodigde hoeveelheid foutgevoelig handwerk afgenomen en is de leesbaarheid verbeterd. De gezette stappen versterken uw Staten in de kaderstellende en controlerende rol.

Hoe gaan we verder?

De afgelopen periode heeft de nadruk gelegen op de ontwikkeling en invulling van het product. Inmiddels hebben zowel het product als het interne proces de fase van evaluatie en doorontwikkeling bereikt. Onder andere bruikbaarheid en actualiteit van de beleidsmonitor zijn thema's die de komende periode nadrukkelijk op de agenda staan. De behoeften die uw Staten formuleren voor de doorontwikkeling van het product zijn mede richtinggevend in deze komende fase.

De structurele inzet van data in de P&C-cyclus vraagt verder om diepgaande veranderingen in systemen, kennis, cultuur en vaardigheden. Dit is een majeure ontwikkelopgave die energie en volharding vraagt gedurende de Statenperiode. De eindbestemming is een basis die ons ambtelijk en bestuurlijk beter in staat stelt om gezamenlijk te leren wat werkt voor Limburg.

Leeswijzer P&C Beleidsmonitor

1. Opzet en indeling van de monitor

De monitor is ingedeeld volgens de 8 beleidskaders. Elk kader is uitgewerkt langs de drie onderling samenhangende niveaus uit de doelenbomen:

- Maatschappelijke opgaven: Het lange-termijn vraagstuk. Een trendmatige ontwikkeling die niet direct beïnvloedbaar is door provinciaal beleid.
- Doelstellingen: De doelstellingen waar we ons deze statenperiode op richten. Dit zijn doelen waar meerdere partners aan bijdragen.
- Resultaten: Resultaten die de Provincie (zelf of samen met anderen) de komende periode oplevert.

Bij elk beleidskader vindt u indicatoren die direct verbonden zijn met de desbetreffende doelen. Deze vernieuwende koppeling tussen beleid, uitvoering en monitoring krijgt steeds verdere verdieping.

2. Werken met data binnen de provincie

Voor deze monitor hanteren wij een hoge standaard voor de kwaliteit, herkomst en actualiteit van de data. Data vormt de basis voor sturing en reflectie; betrouwbaarheid en helderheid staan daarbij centraal. Indicatoren zijn vastgelegd overeenkomstig het (in 2024 vastgestelde) Indicatorenplan. De data wordt opgehaald uit verschillende externe én interne bronnen en ontsloten via een koppeling tussen onze centrale database en Pepperflow. De centrale database is tevens te raadplegen via het Dataportaal Limburg.

3. Lezen van waardes in de grafieken

Voor de meeste indicatoren zijn visualisaties gemaakt in de vorm van een grafiek. Door met de pointer over de lijnen van de grafieken te bewegen, worden de bijbehorende waardes zichtbaar.

4. Actualisatie van de data

Dataverzameling voor de P&C-beleidsmonitor van najaar 2025 vond plaats in juni 2025. Veel indicatoren zijn dan ook voorzien van een peildatum in deze periode. Hiermee geven wij aan tot welk moment de data betrekking heeft. Dit is van belang voor de interpretatie van de voortgang: sommige indicatoren zijn actueler dan andere, bijvoorbeeld door afhankelijkheid van periodieke publicaties of externe bronnen. Voor een deel van de indicatoren was op dat moment geen nieuwe data beschikbaar sinds de publicatie in het voorjaar 2025. Veelal betreft dit datasets die op vaste momenten, vaak maar één keer per jaar, beschikbaar worden gesteld (bijv. door CBS).

5. Ontbrekende of beperkte data

Het is mogelijk dat voor bepaalde indicatoren (nog) geen of onvolledige data beschikbaar is. Dit kan uiteenlopende oorzaken hebben, zoals afhankelijkheid van externe dataleveranciers, technische belemmeringen of datakwaliteitsvraagstukken. Voor de ontwikkeling van deze indicatoren is een planning opgesteld.

In sommige gevallen ontbreekt de invulling van de indicator als gevolg van een (verwachte) beleidswijziging.

6. Toelichting op grafieken, tabellen en indicatoren

Elke grafiek en tabel bevat een duidelijke titel en omschrijving over wat u ziet en hoe de data moet worden geïnterpreteerd. Er is aandacht voor:

- Koppeling met beleidsdoelstellingen en indicatorenplan;
- Duiding van trends, kleuren en symbolen;
- Toelichtingen bij feitelijke ontwikkelingen.

Bestuurlijke reflecties (zoals “liggen we op koers?”) vindt u in de reguliere P&C-producten, zoals de Najaarsnota. Hier vindt u ook de indicatoren die bij het niveau 'Doelstellingen' horen nogmaals terug, gezien het belang van deze indicatoren om vanuit strategisch perspectief bij te kunnen sturen op de politieke doelen.

Kort samengevat:

- Bekijk de maatschappelijke opgave, doelstellingen, resultaten en bijbehorende indicatoren;
- Raadpleeg de peildatum en uitleg bij de cijfers;
- Bekijk voor interpretatie ook de reguliere P&C-producten.

1. Perspectief voor het landelijk gebied

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Perspectief voor het landelijk gebied' (pdf, 85 kB).

1. Maatschappelijke opgave & Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het gesteld is met de maatschappelijke opgave en doelstellingen van het beleidskader 'Perspectief voor het landelijk gebied 2024-2027'. De maatschappelijke opgave krijgt invulling via de nu beschikbare indicatoren voor biotopen en leefgebieden, water en Limburgse bodem.

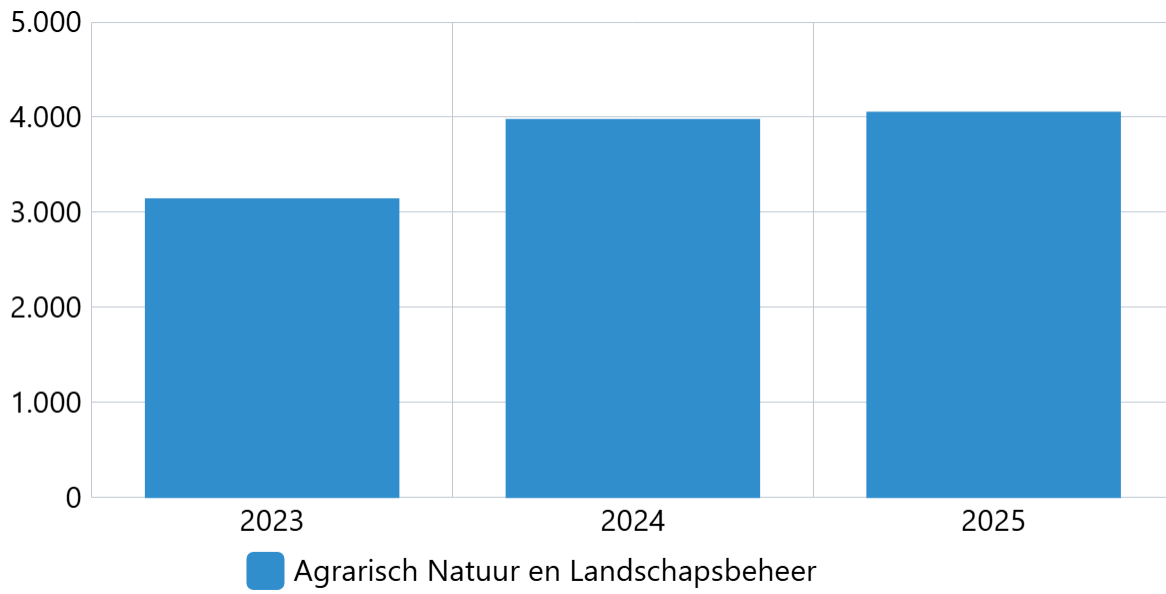
Een vitaal landelijk gebied waarin de mens met een goed toekomstperspectief kan leven en werken en de natuur, de bodem en het water in goede staat zijn (MO 1)

In 2027 is de bescherming van en de staat van instandhouding ten gunste van biotopen en leefgebieden van dieren en planten verbeterd (D 1)

Trend van het gerealiseerde areaal ANLb in Limburg tussen 2023 en 2027 (D_1aa)

Omschrijving

In 2024 en 2025 zijn in de Provincie Limburg meer hectares voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) beheerd dan in het jaar 2023. Startjaar dataset is 2023. Cijfers zijn gebaseerd op ingetekend beheer vanuit subsidieaanvragen.

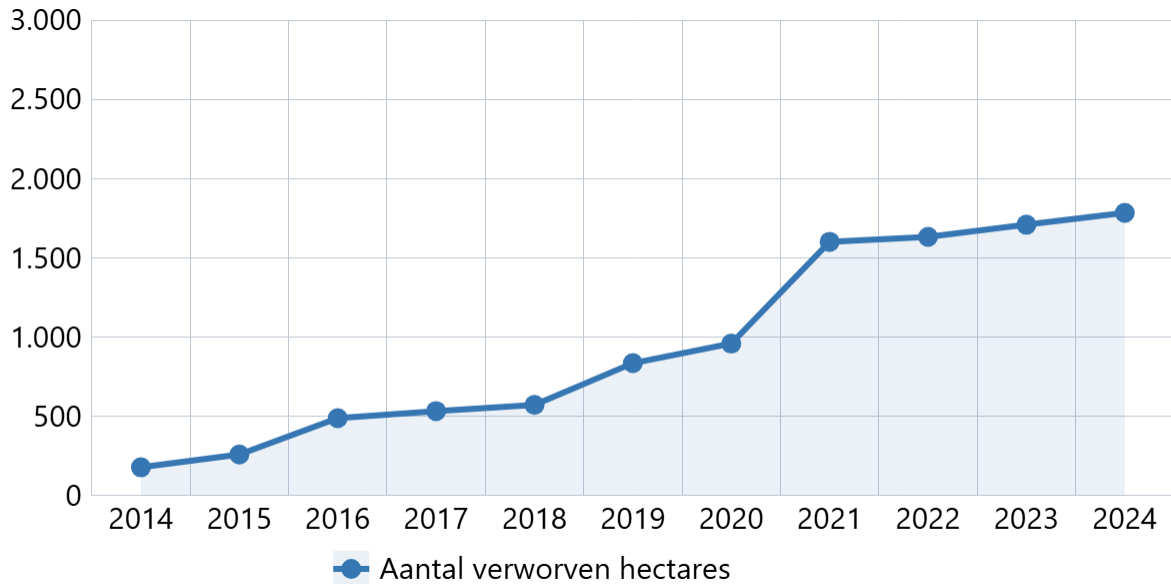

Bron: Provincie Limburg

Realisatie ontwikkelopgave - verwerving (verantwoording v.a. 01-01-2014) (D_1ac)

Omschrijving

Het aantal verworven hectares voor de Ontwikkelopgave neemt geleidelijk toe en is in 2024 opgelopen tot 1.783 ha. Doelstelling is de verwerving van 2600 ha in 2027. De groeispiong in 2021 is toe te schrijven aan het administratief inboeken van een aantal in de loop van voorgaande jaren gerealiseerde projecten.

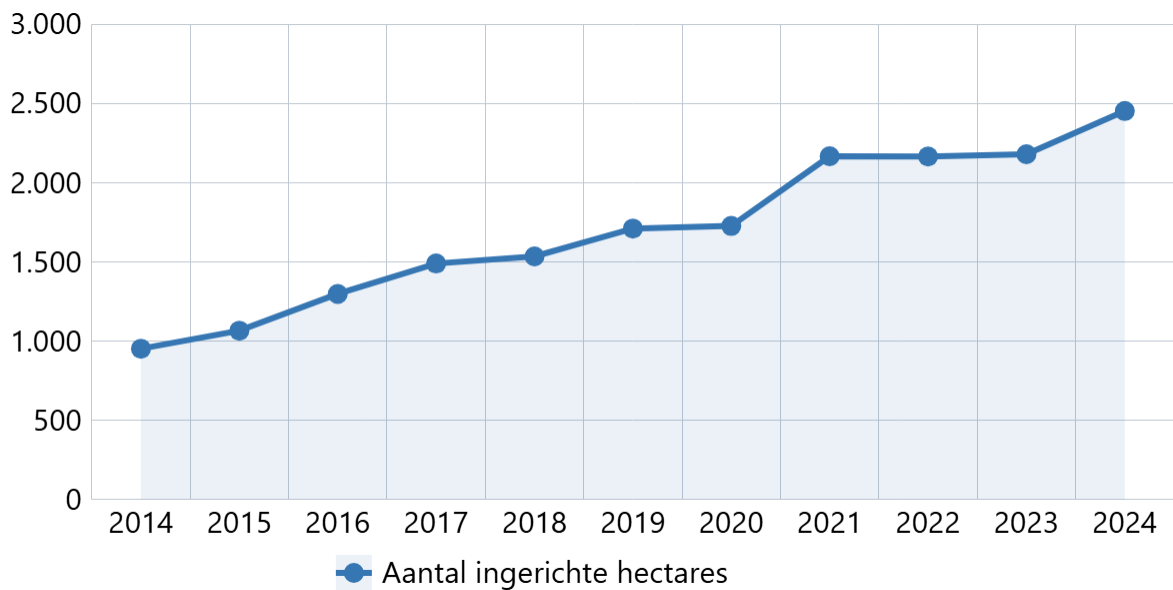

Bron: Provincie Limburg

Realisatie ontwikkelopgave - inrichting (verantwoording v.a. 01-01-2011) (D_1ad)

Omschrijving

De realisatie van de inrichting van hectares voor de Ontwikkelopgave neemt geleidelijk toe en is in 2024 opgelopen tot 2.451 ha. Doelstelling is de inrichting van 3431 ha in 2027. De groeisprong in 2021 is toe te schrijven aan het administratieve inboeken van een aantal in de loop van de voorgaande jaren gerealiseerde projecten.

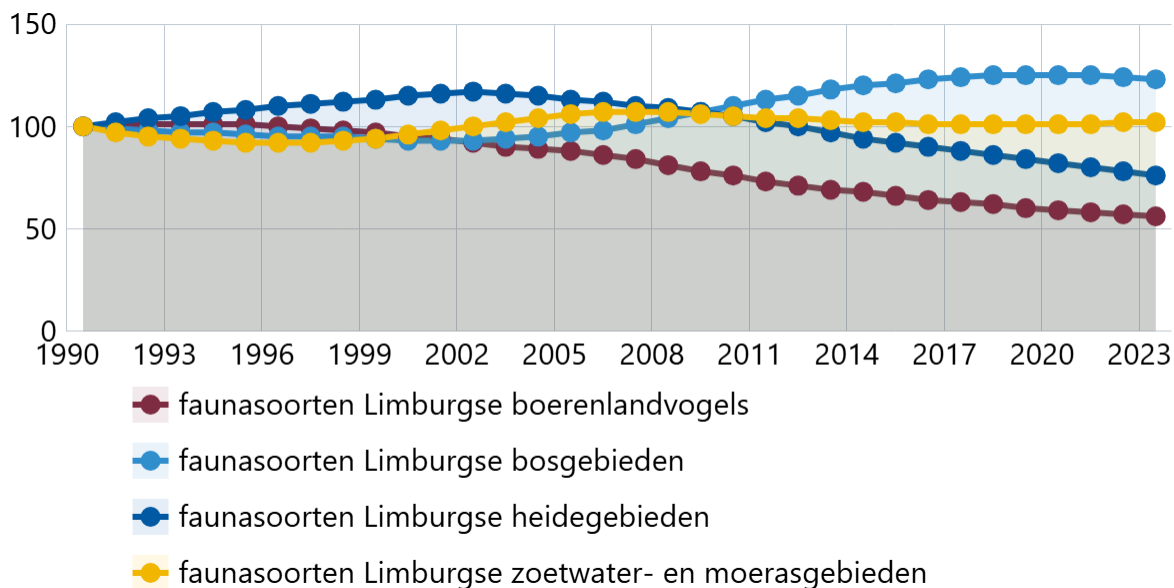
Bron: Provincie Limburg

Trend van het voorkomen van categorieën faunasoorten in Limburg (D_1bb)

Omschrijving

In de onderstaande grafiek zijn de trendlijnen te zien van kenmerkende Limburgse faunasoorten van de broedvogels, bosgebieden, heide gebieden en zoetwater- en moerasgebieden. Tot en met 2023 is de daling of stijging te zien ten opzichte van het indexjaar 1990.

Faunasoort:	Trend:
Boerenlandvogels	Tussen 1990 en 2023 sterk dalend
Bosgebieden	Tussen 2000 en 2017 toenemend, na 2021 licht afnemend
Heidegebieden	Tussen 1990 en 2000 toenemend, daarna gestaag afnemend
Zoetwater- en moerasgebieden	Tussen 2007 en 2014 licht afnemend, daarna nagenoeg stabiel

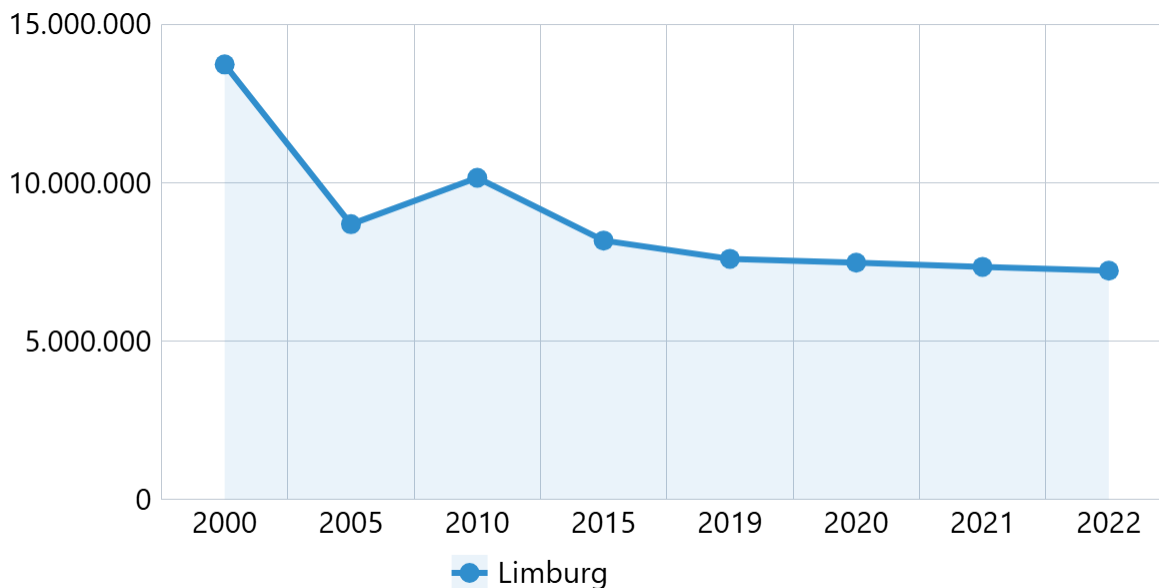
Bron: CBS Statline

In 2027 is uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door de landbouw in Limburg verminderd (D 2)

Daling van de ammoniakemissie in Limburg door de landbouw (D_2a)

Omschrijving

De grafiek geeft het verloop van de uitstoot van ammoniak (NH₃) afkomstig uit de landbouw in kilogram per jaar in de Provincie Limburg. We maken hiervoor gebruik van cijfers van de Emissieregistratie (<https://data.emissieregistratie.nl/>) van het RIVM. Cijfers komen na 2 jaar beschikbaar vanwege de termijn van dataverzameling en de daaropvolgende nabewerking. De cijfers tot en met 2015 zijn gepresenteerd in blokken van 5 jaar, vanaf 2019 zijn de cijfers op jaarbasis. In de periode 2018-2022 heeft een daling van de ammoniakuitstoot van ongeveer 0,5 Kton plaatsgevonden, inclusief de effecten van generieke maatregelen en autonome ontwikkelingen. Voor Limburg wordt een reductieopgave van 3Kton voor de periode 2018-2030 gehanteerd.

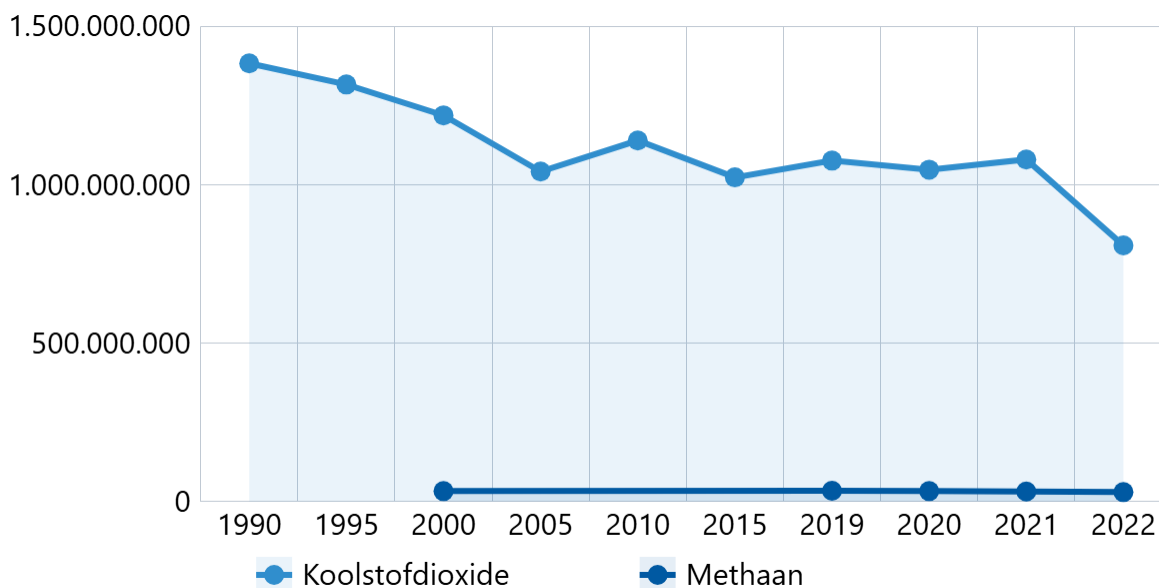

Bron: Emissieregistratie Rijksoverheid

De daling van de CO2-eq emissie in Limburg door de landbouw (D_2b)

Omschrijving

De grafiek laat het verloop van de CO2- en methaanemissie (in CO2 eq) voor de provincie Limburg zien voor de landbouwsector. We maken hiervoor gebruik van cijfers van de emissieregistratie (<https://data.emissieregistratie.nl/>) van het RIVM. Cijfers komen na 2 jaar beschikbaar vanwege de termijn van dataverzameling en de daaropvolgende nabewerking. Voor methaan maakt het CBS gebruik van een omrekenmethode. Eén kilogram CO2-equivalent staat gelijk aan de broeikaswerking van 1 kilogram CO2. De cijfers tot en met 2015 zijn gepresenteerd in blokken van 5 jaar, vanaf 2019 zijn de cijfers op jaarbasis. De emissie nam in de periode 2018-2022 met ongeveer 300.000 kilogram af. Dit is gelijk aan de reductieopgave van 0,3 Mton tussen 2018 en 2030.

Bron: Emissieregistratie Rijksoverheid

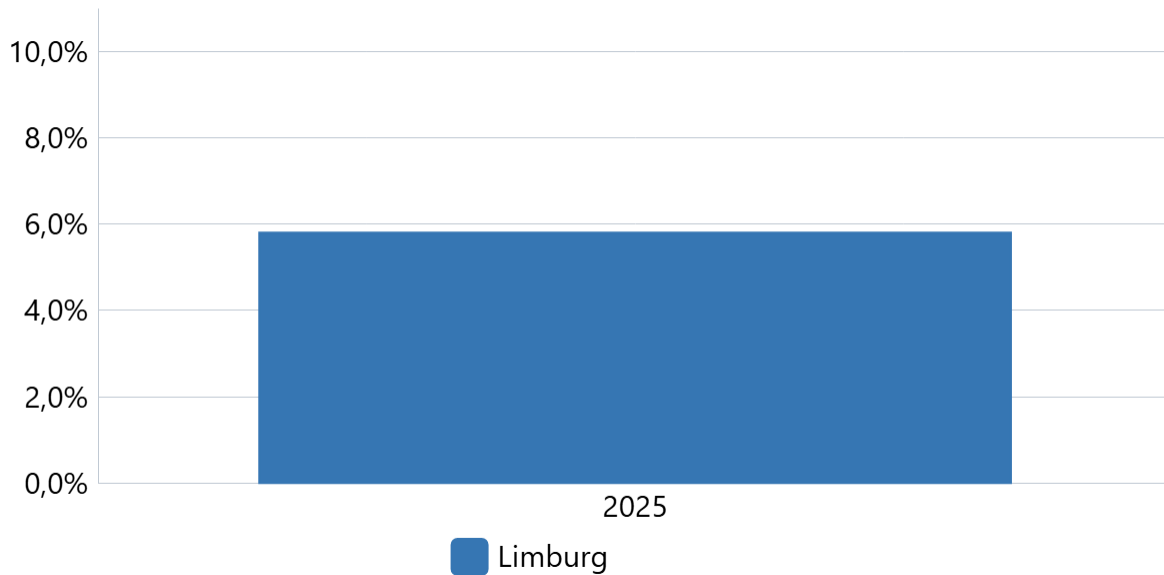
CO2 equivalent emissie	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020	2021	2022
Koolstofdioxide	1.382.169.470	1.315.535.100	1.218.101.630	1.040.664.000	1.138.631.810	1.022.196.290	1.075.319.040	1.046.622.660	1.078.845.700	807.587.260
Methaan	-	-	31.836.594	-	-	-	32.772.650	31.859.692	30.438.364	28.683.430

We hebben de kwaliteit van het Limburgse landschap versterkt, en daarmee ook de leefbaarheid van het landelijk gebied zowel voor de mens als voor de natuur (D 3)

Percentage groenblauwe dooradering in Limburg (D 3a)

Omschrijving

Het percentage groenblauwe dooradering (GBDA) is een ambitie voor het landelijk gebied voor het aanleggen en herstellen van de GBDA tot 10% in 2050. Deze ambitie is opgenomen in ons beleidskader Perspectief voor het landelijk gebied en is nu tevens opgenomen in de Ontwerp POVI. De eerste dataset uit het landschapselementenregister (LASREG) is in 2025 beschikbaar gekomen en geeft een indicatie van het huidige percentage GBDA in de provincie Limburg.

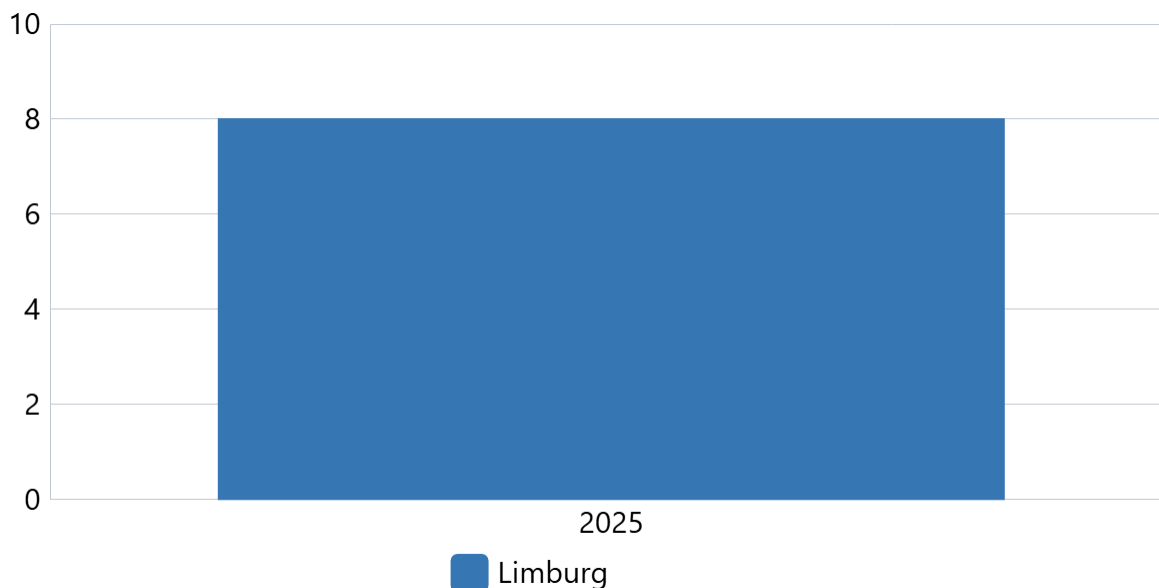
Bron: Provincie Limburg

Wij hebben ondernemers helderheid geboden voor de lange termijn over de (on)mogelijkheden op een bepaalde plek en bieden ruimte voor bijbehorende verdienmodellen (D 4)

Aantal agrarische ondernemers die een businesscase/bedrijfsontwikkelpun hebben gemaakt voor hun bedrijfssituatie (D 4a)

Omschrijving

In 2025 hebben 8 bedrijven een ondernemersplan opgesteld in het kader van het 'Pilot Ondernemersplan van LVVN'. De peildatum van deze gegevens is 11-06-2025.

Bron: Provincie Limburg

Aanwezigheid van een nieuwe systematiek (ism LOS) (D 4b)

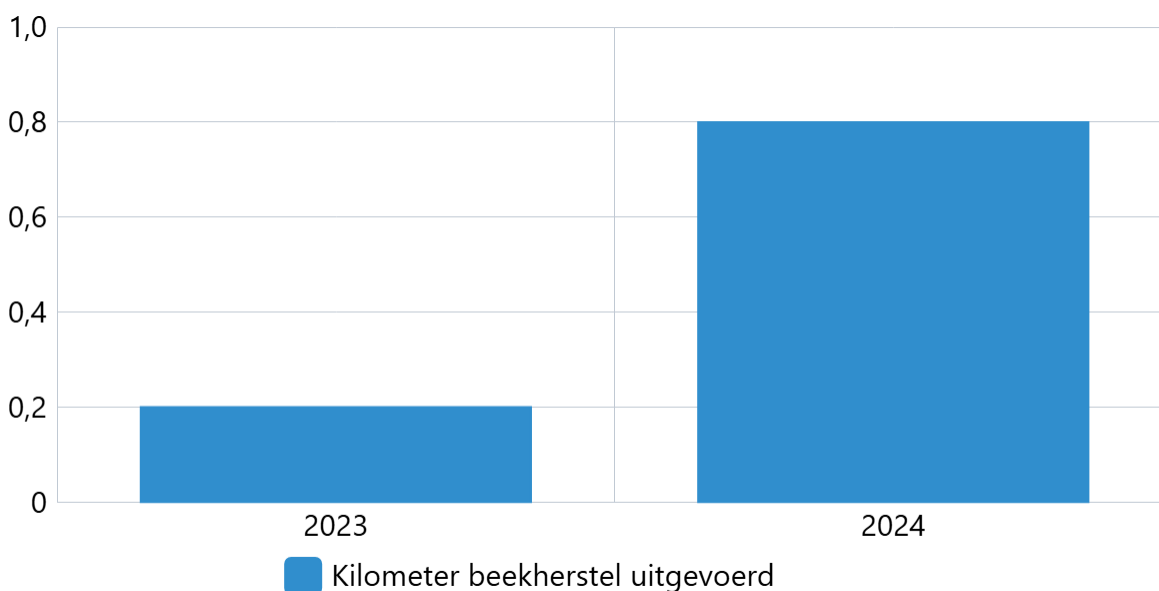
In samenwerking met ministerie van LVVN is de pilot Ondernemersplan in uitvoering. Daarnaast is in samenwerking met LLTB, LAJK en Rabobank de Handreiking Blijversaanpak opgeleverd in maart 2025. Deze twee plannen worden de komende tijd verder ontwikkeld.

In 2027 is er een duurzamer, robuuster en ecologisch gezonder watersysteem dat beter kan omgaan met wateroverlast en droogte en dat voorziet in voldoende water van verbeterde kwaliteit (D 5)

Km beekherstel trajecten waar de ecologische doelen zijn behaald (D_5a)

Omschrijving

Beekherstel is het meer natuurlijk inrichten van beken om de ecologie in de beek te herstellen. Hiermee leveren we ook een belangrijke bijdrage aan de doelen van de Europese Kader Richtlijn Water. De totale opgave van 72,2 kilometer dient in 2027 gerealiseerd zijn. In 2023 was 63,6 kilometer daarvan in uitvoering.

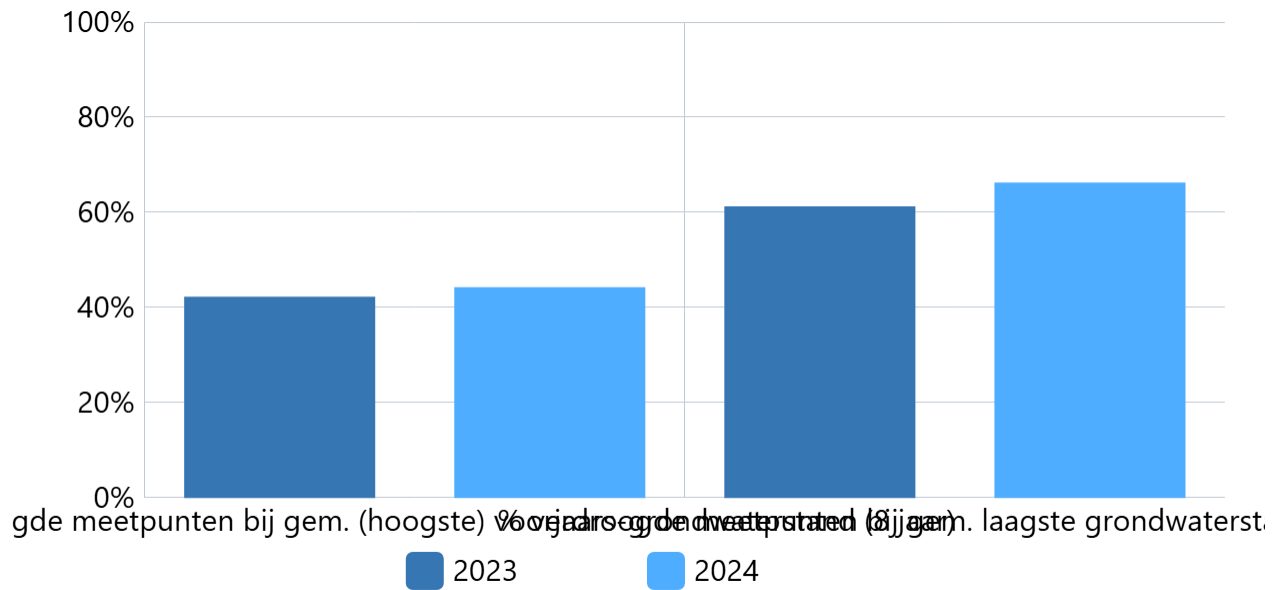
Bron: Waterschap Limburg

Percentage van de meetpunten in Natura2000 gebieden dat verdroogd is (gemiddelde periode van 8 jaar) (D_5b)

Omschrijving

Weergegeven is het percentage meetpunten waarbij verdroging is geconstateerd op basis van de gemiddelde laagste (einde van de zomer) grondwaterstand en de gemiddelde hoogste (voorjaars-)grondwaterstand. Hierbij zijn de gemiddelde waarden gehanteerd van de jaarlijkse waarden in een periode van 8 jaar. Hier zijn de resultaten voor de periode 2016 t/m 2023 en de periode 2017 t/m 2024 gepresenteerd.

Voor alle Limburgse Natura2000-gebieden geldt dat alle meetpunten binnen een gebied binnen de range van vereiste grondwaterstand moeten scoren om als goed beoordeeld te kunnen worden. Op dit moment zijn er geen Limburgse Natura2000-gebieden waar alle meetpunten goed scoren.

Bron: Provinciaal Optimaal Grond- en Oppervlaktewater Regime meetnet

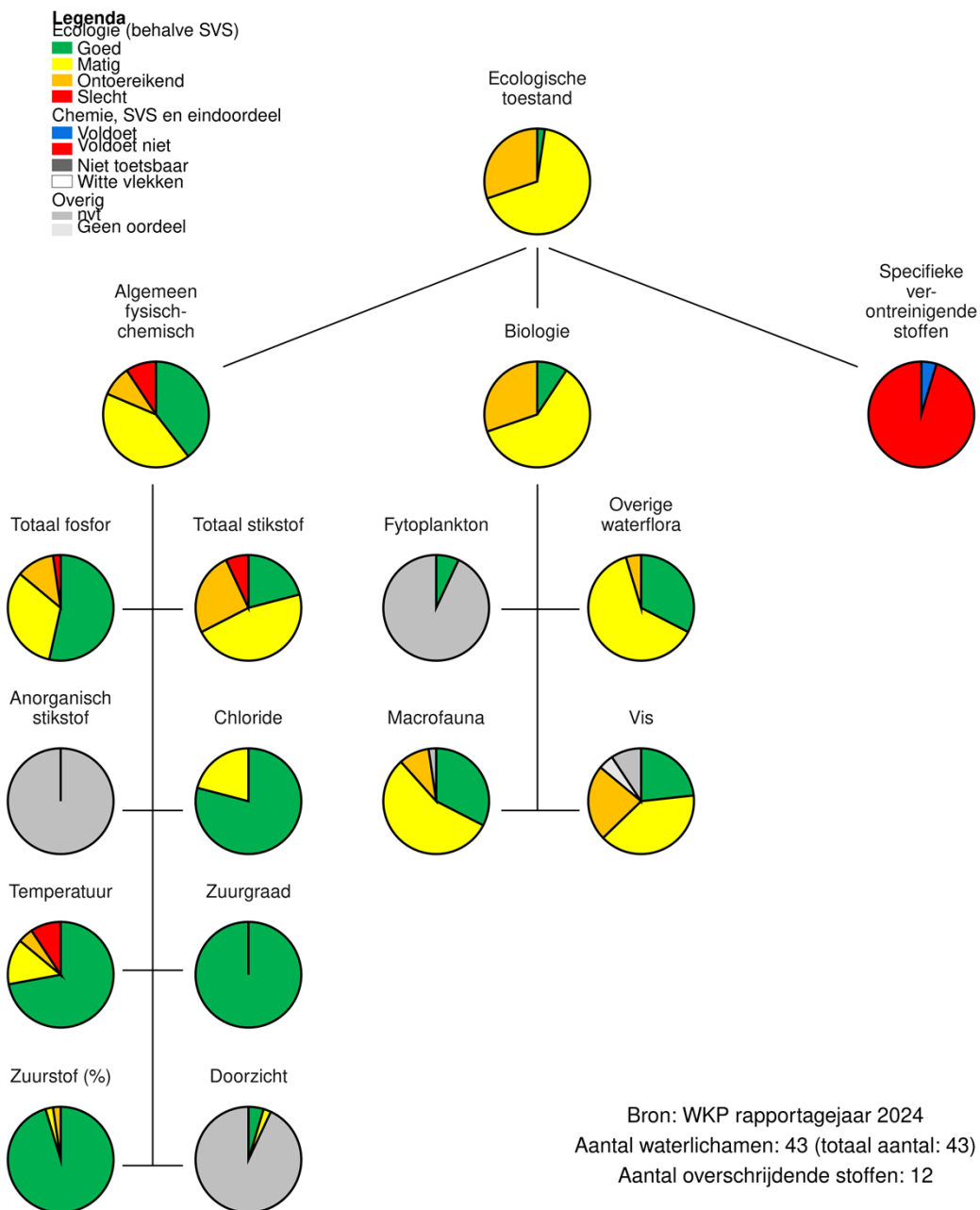
Chemische toestand van oppervlaktewater en grondwater (BBV) (D_5da)

De grafiek van de indicator D_5da Chemische toestand van oppervlaktewater en grondwater (BBV) wordt in de Najaarsnota 2025 niet gepubliceerd, omdat er overleg met IPO plaatsvindt over de berekening van de indicator. Zodra deze gegevens beschikbaar komen, worden deze gepubliceerd.

Ecologische toestand van oppervlaktewater (BBV) (D_5db)

Deze indicator geeft aan in hoeverre de ecologie in de beken op orde is. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van vissen, waterplanten en kleine waterdiertjes. Het bereiken van een goede ecologische toestand is een van de doelen van de EU-Kaderrichtlijn water. De ecologische toestand van de waterlichamen onder de Kaderrichtlijn Water (KRW) is grotendeels matig. Dit komt zowel door de algemeen fysisch, chemische toestand als de biologische, maar bovenal door de aanwezigheid van specifieke verontreinigende stoffen.

KRW-oordeel rapportagejaar 2024 - voor alle
KRW-waterlichamen van waterbeheerder Waterschap Limburg

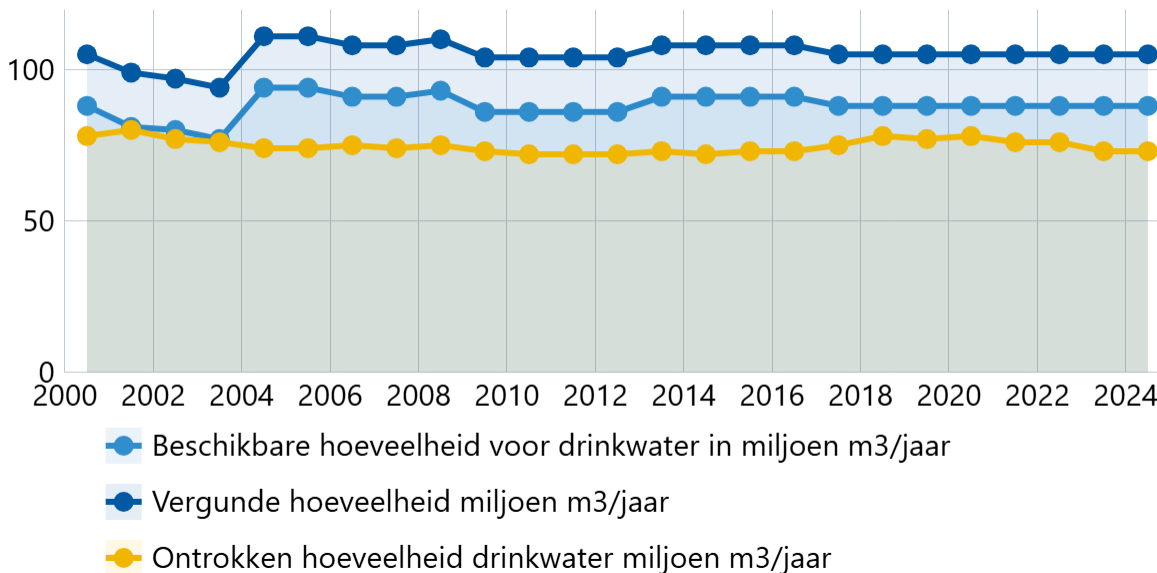
Bron: Kurtosis

Hoeveelheid onttrekking van grondwater WML ten opzichte van de vergunde ruimte (D_5e)

Omschrijving

WML heeft vergunningen voor het onttrekken van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening in Limburg. Om te zorgen dat er ook voor de lange termijn voldoende drinkwater is, monitoren we de vergunde hoeveelheid en de daadwerkelijk onttrokken hoeveelheid grondwater ten behoeve van drinkwater. We zien de afgelopen jaren geen duidelijk trend in de onttrokken hoeveelheid drinkwater.

Om in geval van een calamiteit, zoals het uitvallen van een winplaats, toch aan de verplichting tot levering van drinkwater te kunnen voldoen is reservecapaciteit nodig. Dat betekent dat een deel van de totaal vergunde hoeveelheid niet kan worden gebruikt om te voldoen aan de reguliere drinkwatervraag. Deze hoeveelheid bedraagt momenteel circa 16,7 miljoen m³/jaar. De totaal vergunde hoeveelheid (donkerblauwe lijn) minus de benodigde hoeveelheid om calamiteiten op te vangen levert de beschikbare hoeveelheid water om aan de drinkwatervraag te voldoen (lichtblauwe lijn).

Bron: Waterleiding Maatschappij Limburg

1. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen.

In 2027 is ter completering van het Natuurnetwerk Limburg NNL (Natuurpact 2013) 1.270 ha. natuur ingericht - waarvoor op 990 ha. nog functieverandering nodig is (R 1)

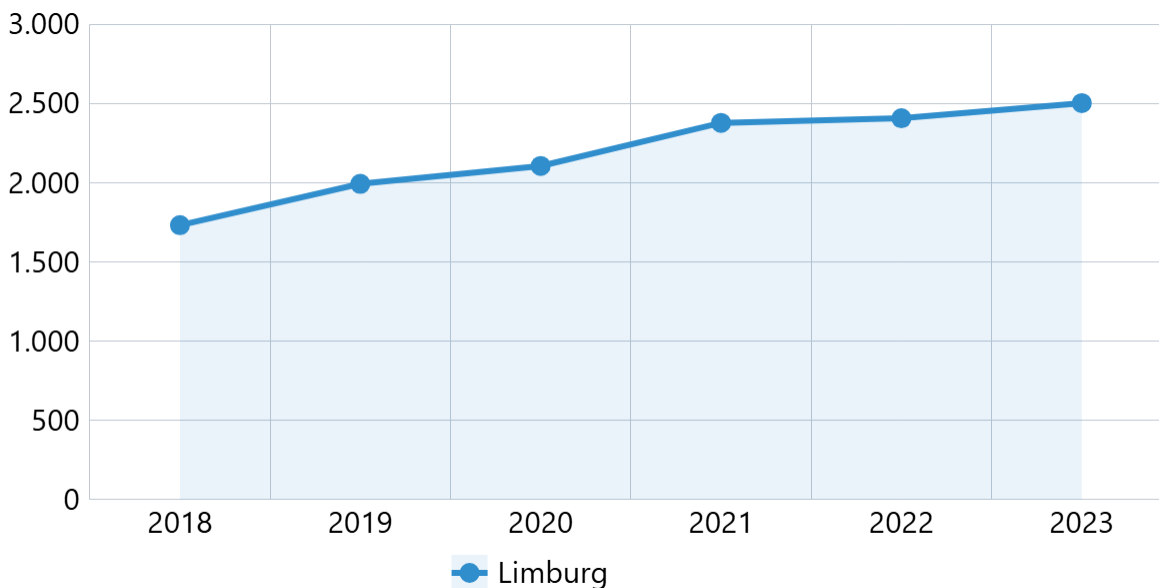
Areaal verworven natuur in hectare ihkv realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), BBV indicator 4 (R_1a)

Omschrijving

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording heeft de provincie de verplichting om jaarlijks te rapporteren over de voortgang van deze indicator. Daarom presenteren we deze datareeks naast de dataset van de Ontwikkelopgave (D_1ac en D_1ad). De datareeksen verschillen op drie punten:

- Deze BBV-indicator start met het optellen van gegevens vanaf 2011 (en niet zoals de ontwikkelopgave vanaf 2014) zodat de hier gepresenteerde cijfers niet indiceren ten aanzien van de ontwikkelopgave uit het Natuurpact.
- Deze BBV-indicator is niet gecorrigeerd voor het achteraf gezien administratief verkeerd inboeken van een aantal in de loop van voorgaande jaren gerealiseerde projecten. Deze correctie zit wel in de indicatoren D_1ac en D_1ad.
- De gegevens van de BBV-indicator worden een jaar later gepubliceerd dan de gegevens van indicator D_1ac en D_1ad.

Deze BBV-indicator laat het aantal ha verworven natuur zien voor realisatie van het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) sinds 2011. Bij verworven natuur gaat het om het aantal hectares die blijvend beschikbaar zijn voor natuur, inclusief nieuwe natuur als gevolg van functiewijziging (bijvoorbeeld doordat boerenland als natuurland wordt aangeboden). De cijfers geven de stand van zaken weer op 31 december van het desbetreffende jaar.

Bron: Interprovinciaal Overleg

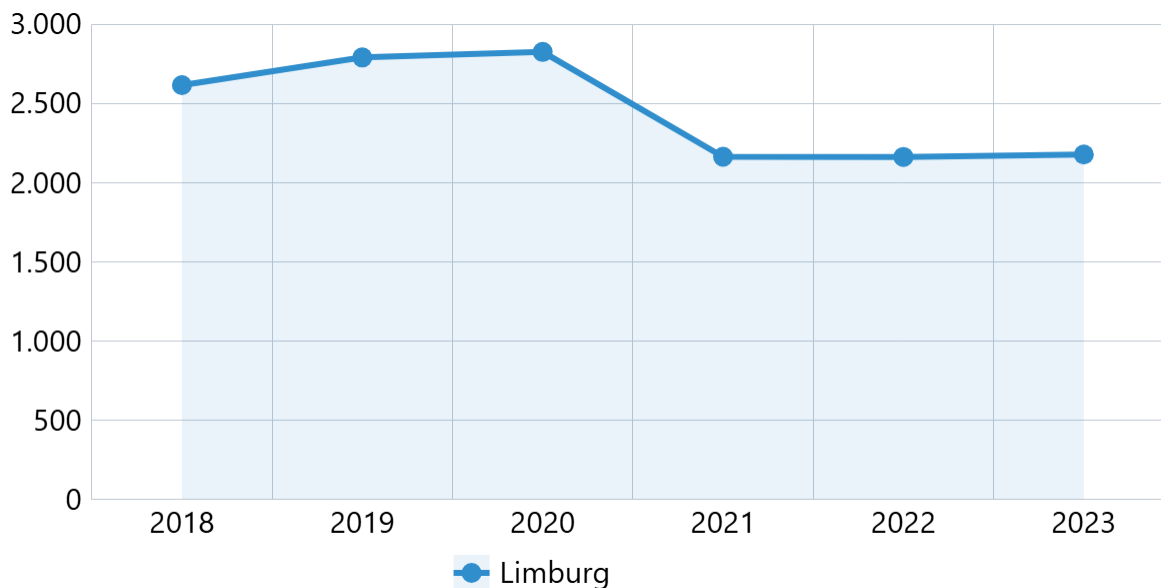
Areaal ingerichte natuur in hectare ihkv realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), BBV indicator 4 (R_1b)

Omschrijving

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording heeft de provincie de verplichting om jaarlijks te rapporteren over de voortgang van deze indicator. Daarom presenteren we deze datareeks naast de dataset van de Ontwikkelopgave (D_1ac en D_1ad). De datareeksen verschillen op drie punten:

- Deze BBV-indicator start met het optellen van gegevens vanaf 2011 (en niet zoals de ontwikkelopgave vanaf 2014) zodat de hier gepresenteerde cijfers niet indiceren ten aanzien van de ontwikkelopgave uit het Natuurpact.
- Deze BBV-indicator is niet gecorrigeerd voor het achteraf gezien administratief verkeerd inboeken van een aantal in de loop van voorgaande jaren gerealiseerde projecten. Deze correctie zit wel in de indicatoren D_1ac en D_1ad.
- De gegevens van de BBV-indicator worden een jaar later gepubliceerd dan de gegevens van indicator D_1ac en D_1ad.

Deze indicator betreft het oppervlak ingerichte natuur in hectare voor realisatie van het Limburgse deel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Onder inrichting worden gebieden verstaan waar inrichtingsmaatregelen zijn uitgevoerd, die noodzakelijk zijn voor de versterking en het behoud van (kwetsbare) natuur en biodiversiteit. Als er geen inrichtingsmaatregelen nodig zijn, wordt het gebied ook beschouwd als ingericht. De cijfers geven de stand van zaken weer op 31 december van het desbetreffende jaar.

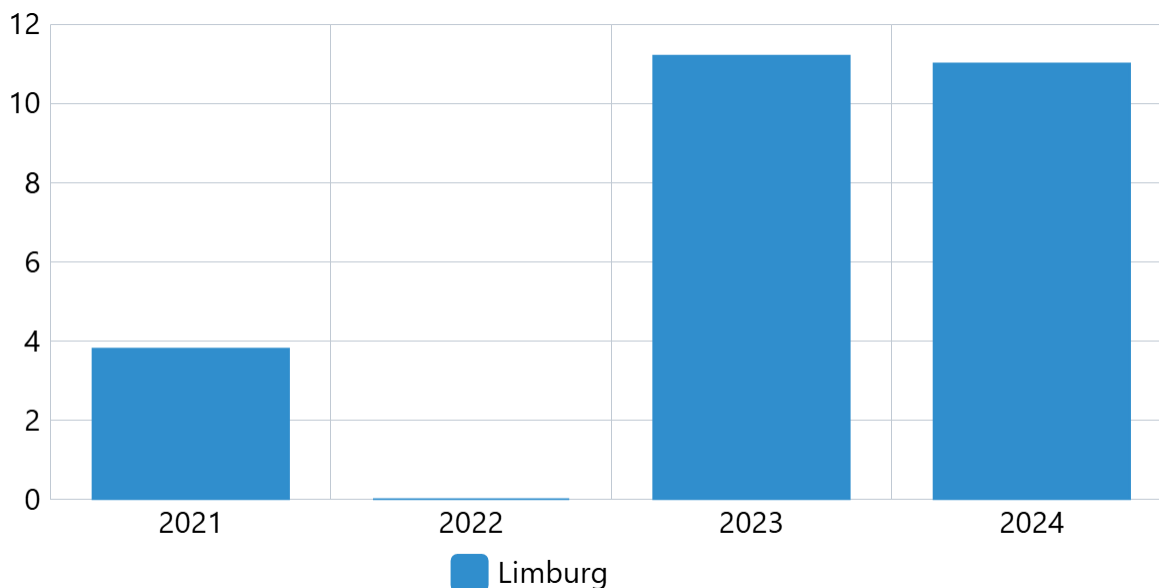
Bron: Interprovinciaal Overleg

Mits hiertoe voldoende middelen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld, hebben we in 2027 met initiatieven van onderop een betekenisvolle bijdrage geleverd aan de groene opgaven 30%-VHR en vergroting areaal en revitalisering bossen (R 2)

Areaal nieuw bos (R_2a)

Omschrijving

In 2020 hebben Rijk en Provincies de landelijke Bossenstrategie opgesteld. In 2021 is begonnen met de uitvoering van de strategie. In de Limburgse aanpak Bossen is voorwaardelijk de ambitie voorgenomen van 3500 hectaren nieuw bos in 2030, waarvan 1250 hectare binnen het natuurnetwerk Limburg. De daadwerkelijke realisatie is tot op heden beperkt tot enkele tientallen hectaren. De cijfers zijn voornamelijk alleen beschikbaar voor de realisatie van bos binnen het natuurnetwerk Limburg.

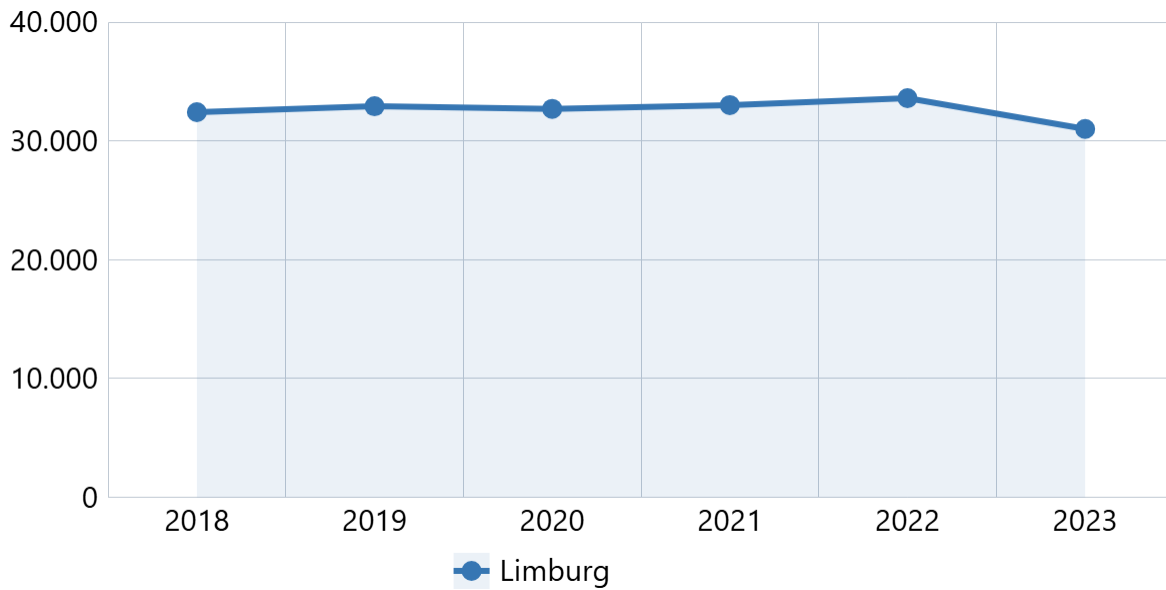
Bron: Terreinbeherende Organisaties

Het beheer van Limburgse natuurgebieden is kwalitatief en kwantitatief (in meer gebieden) versterkt (R 3)

Het beheer van natuurwaarden uitgedrukt in hectare binnen het Natuurnetwerk Nederland (BBV) (R_3a)

Omschrijving

In onderstaande grafiek is het aantal hectares natuur in Limburg met gesubsidieerd beheer via het Subsidiestelsel Natuur en Landschap te zien. Dit zijn de cijfers die zijn opgenomen in de Voortgangsrapportage Natuur (VRN 2024) van IPO. De gepresenteerde data voor 2023 zijn inmiddels gecorrigeerd. Recent bleek dat een subsidieverlenging niet goed verwerkt was in de cijfers. Dit speelde bij twee partners. Het juiste aantal hectare voor het jaar 2023 is 33.540. In onderstaande grafiek kon dit helaas niet meer aangepast worden. Daarom lijkt er in 2023 sprake van een afname die niet overeen komt met de realiteit.

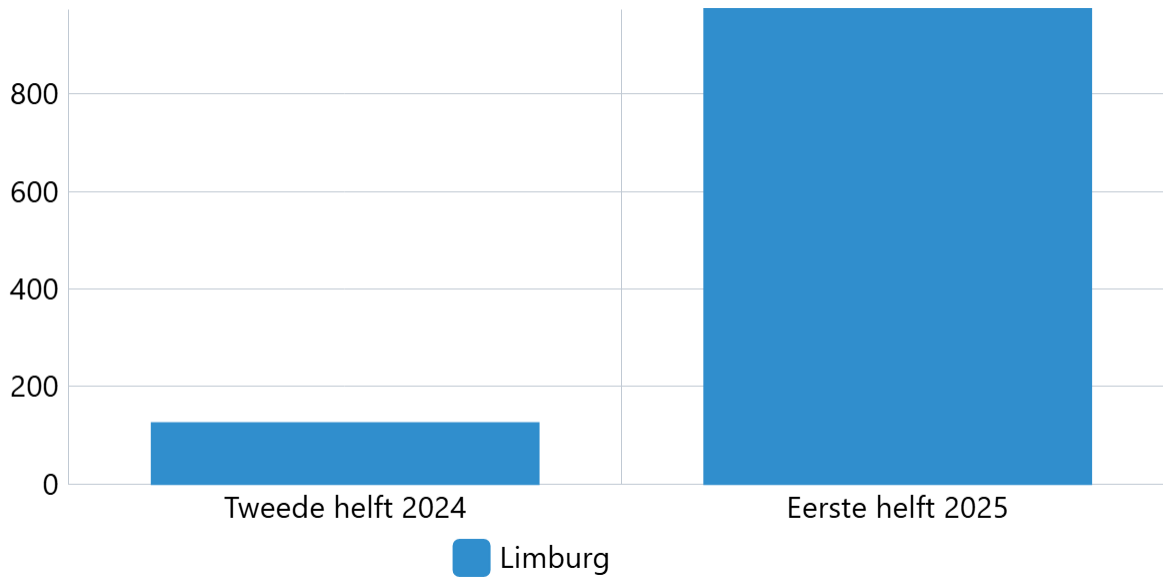

Bron: Interprovinciaal Overleg

Omvang areaal in Limburg (ha) waarop jaarlijks controle vanuit SVNL plaatsvindt (R_3b)

Omschrijving

Vanaf december 2024 is gestart met de systematische controle van subsidies vanuit de Subsidieverordening Natuur en Landschap (SVNL). De gegevens komen tweemaal per jaar beschikbaar (peildatum 1 januari en 1 juli).

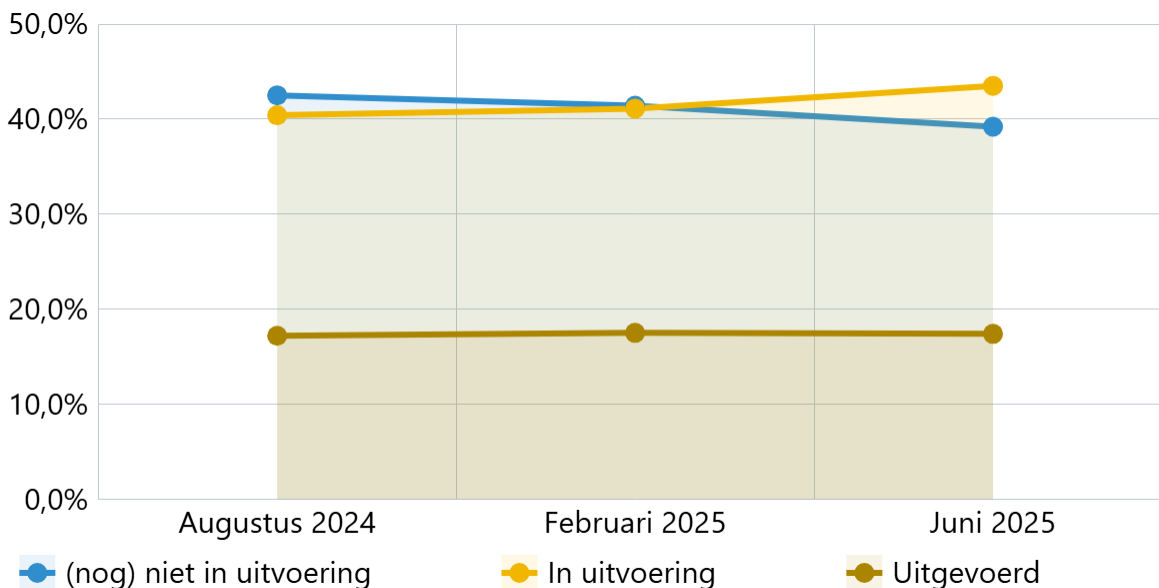
Bron: Provincie Limburg

Limburg heeft met 24 Natura 2000-gebieden een bovengemiddeld grote opgave; de noodzakelijke Natura 2000-maatregelen zijn uitgevoerd (R 4)

Percentage Natura2000 maatregelen die lopen, uitgevoerd, in uitvoering en (nog) niet in uitvoering zijn (R_4a)

Omschrijving

Het percentage van gerealiseerde en in uitvoering genomen Natura2000 maatregelen is licht gestegen in 2025 ten opzichte van 2024. Peildatum tweede helft 2024 is 26-08-2024; peildatum eerste helft 2025 is 13-02-2025; peildatum 2e helft 2025 is 26-06-2025.

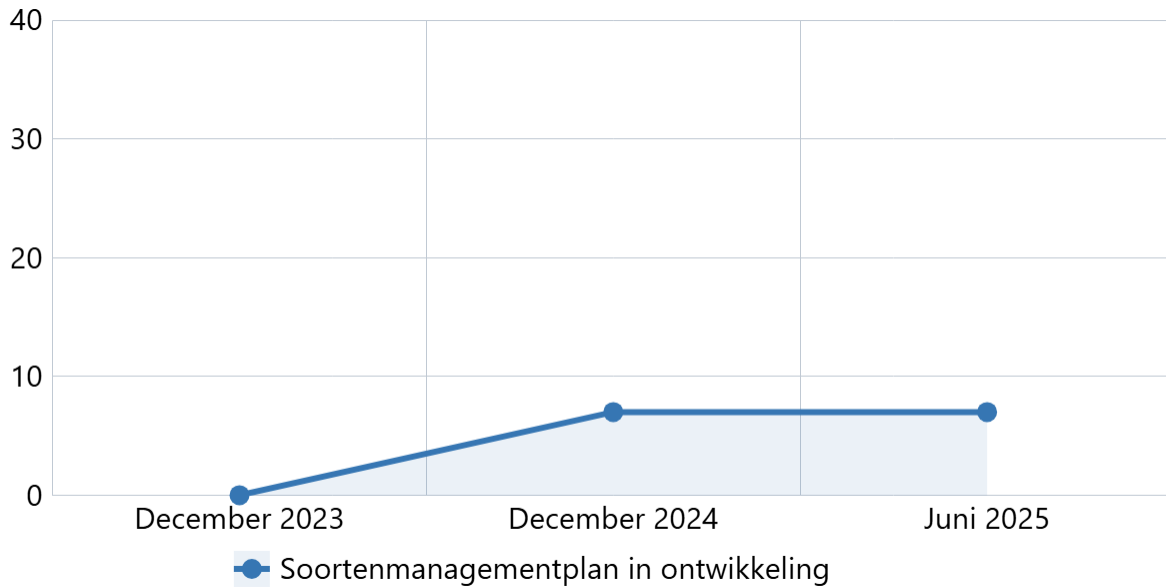
Bron: Provincie Limburg

Kansen zijn benut om natuurdoelen (natuurinclusief) te realiseren in verbinding met opgaven in andere sectoren, waaronder de natuurinclusieve isolatie van gebouwen met het oog op vleermuizen en vogels (R 5)

Aantal gemeenten met een soortenmanagementplan (SMP) (R_5a)

Omschrijving

Doelstelling is om zoveel mogelijk gemeenten een soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen. In 2023 was nog geen van de 31 Limburgse gemeentes bezig met het opstellen van een SMP. In 2024 zijn er 7 gemeenten gestart met het opstellen van een SMP. In juni 2025 zijn hier nog geen nieuwe gemeenten bij gekomen. Een SMP wordt ontwikkeld voor de gebouwde omgeving van een gemeente. Dit kan een gehele gemeente betreffen of een deelgebied. Deze grafiek maakt daar geen onderscheid tussen.

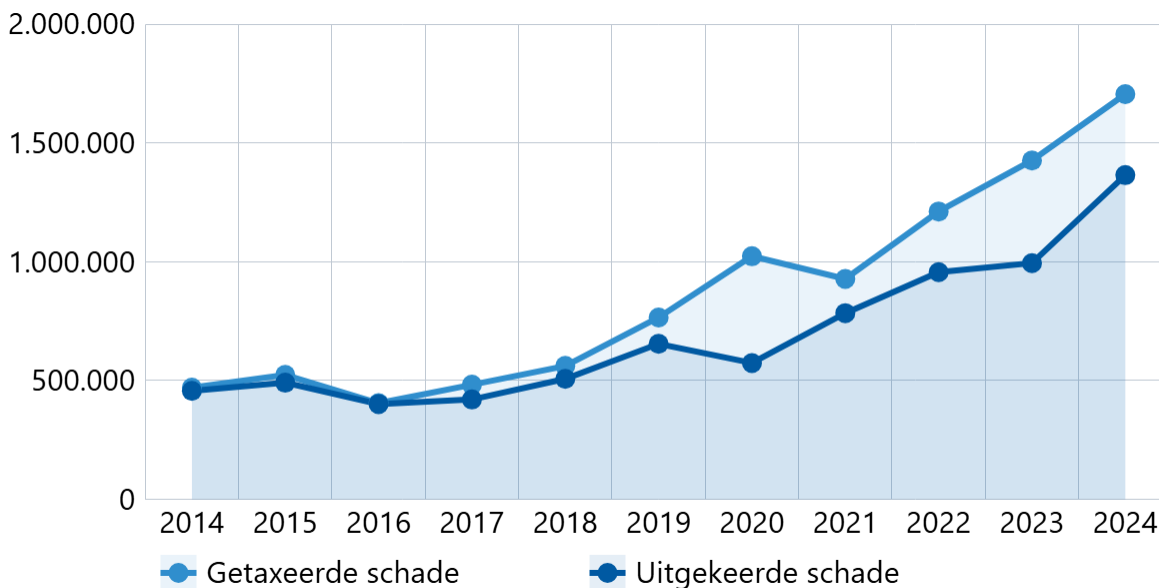
Bron: Provincie Limburg

Het goed samenleven van mens en natuur is verbeterd door versterking van het faunabeheer (R 6)

Totaal betaalde tegemoetkoming van faunaschade (R_6a)

Omschrijving

De tabel laat zien welke totaalbedragen er jaarlijks door BIJ12 zijn getaxeerd en tegemoetgekomen aan faunaschade voor de Provincie Limburg. De getaxeerde schade is de schade zoals deze is vastgesteld door de taxateur. De uitgekeerde schade is de schade zoals deze is uitgekeerd aan de grondgebruiker conform de Limburgse beleidsregels tegemoetkoming faunaschade. We zien de laatste jaren een toename in zowel de hoogte van de getaxeerde schade als in de uitgekeerde tegemoetkoming faunaschade. Meer informatie over schade en welke dieren deze in Limburg voornamelijk veroorzaken is voor de jaren vanaf 2022 te vinden op de website van Bij12.

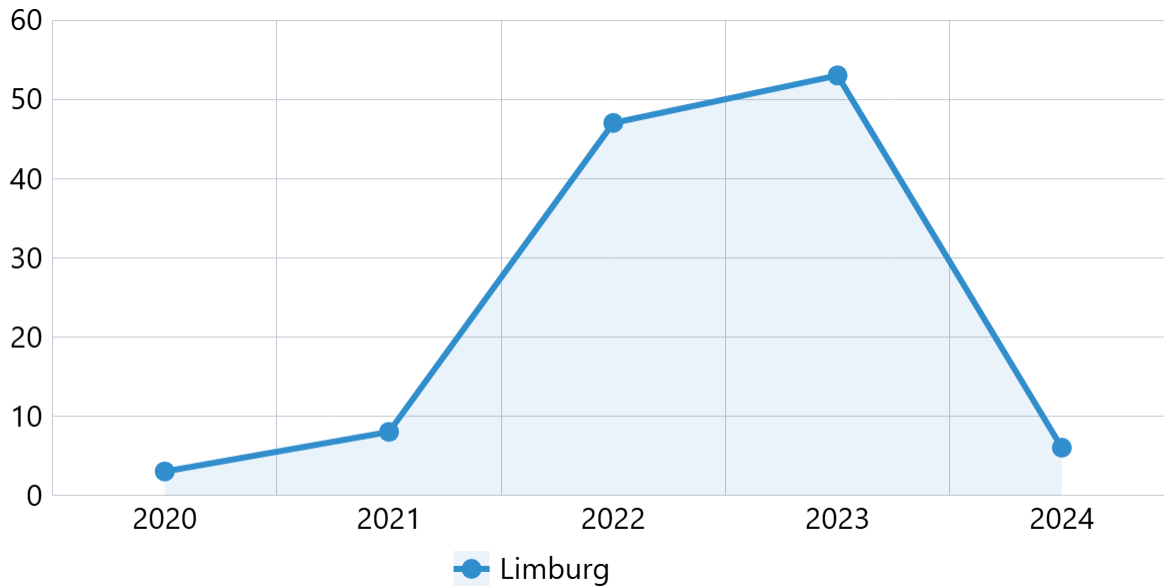

Bron: bij12

Aantal grondgebruikers dat met subsidie preventieve maatregelen tegen faunaschade heeft genomen (R_6b)

Omschrijving

In de grafiek wordt getoond hoeveel grondgebruikers met behulp van subsidie preventieve maatregelen hebben genomen ter voorkoming van faunaschade. Met de aanschaf en het plaatsen van preventieve maatregelen kan schade aan landbouw, veroorzaakt door in het wild levende beschermde diersoorten, worden voorkomen. Aanschaf van wolfwerende afrastering kan schade door de wolf aan hoefdieren voorkomen. Door de komst van de wolf is er meer vraag naar subsidie voor wolfwerende afrastering. Dit biedt een verklaring voor de toename van aanvragen tussen 2020 en 2023. In 2024 werd 1 aanvraag ontvangen voor wolfwerende afrastering en vijf overige aanvragen voor preventieve maatregelen.

Bron: bij12

We verbeteren het inzicht in de staat van instandhouding van de natuur zodat middelen effectief kunnen worden ingezet (R 7)

Het hebben van een systematiek waarmee natuurmonitoring voor SNL-gebieden wordt uitgevoerd, ja/nee (R_7a)

Nee, er wordt nog gewerkt aan de systematiek.

Publiek toegankelijke bronnen op basis van natuurmonitoringsdata (R_7b)

Bron	Beschikbare gegevens per bron
www.dataportaal.prvlimburg.nl	o.a. natuurbeheerplan en de voortgangsrapportage natuur
www.NatuurgegevensProvincieLimburg.nl	natuurmonitoringsdata van faunasoorten (verhuist in de loop van '25 naar het Dataportaal)
Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)	monitoringsdata van flora en faunasoorten (sinds februari '25 publiek toegankelijk)
InformatieKaart Natuur (IKN) - BIJ12.	kaartlagen van de NNN, ecologische verbindingzones en natuurbeheerplannen

Ontwikkelingen Verbeterprogramma VHR-monitoring (R_7c)

In 2022 ging het Verbeterprogramma voor VHR-monitoring (VVM) van start met drie programmalijnen: Natuurmaatregelregistratie, Doelbereik en Omgevingscondities. In 2022, 2023 en 2024 nam de provincie Limburg deel aan alle drie programmalijnen vanuit de clusters Natuur & Water, Plattelandsontwikkeling en Organisatie & Informatie. In 2025 startte de programmalijn Data en Informatievoorzieningen. We zorgen gezamenlijk voor inbreng vanuit onze organisatie en spelen in op landelijke ontwikkelingen zodat deze goed aansluiten op ontwikkelingen binnen onze eigen organisatie.

Programmalijn	Einddoel (2030)
Natuurmaatregelregistratie	een gezamenlijk invoerportaal voor de registratie van de voortgang van Natuurmaatregelen
Omgevingscondities	een monitoringsplan voor de omgevingscondities van natuurgebieden
Doelbereik	uniforme beoordelingskaders voor de Natura2000 – habitattypen en in kaart gebrachte instandhoudingsdoelen voor VHR-soorten
Data & Informatievoorzieningen	registratie van geografische gegevens van de voortgang natuurmaatregelen, het ontwikkelen van informatievoorzieningen en een kennisportaal voor VHR-natuurmonitoring

De zonering is zoveel mogelijk via de gebiedsprocessen nader uitgewerkt in het LOS en definitief verankerd in een herziening van de POVI en de omgevingsverordening (R 11)

Omschrijving verankering in de nieuwe POVI (R_11a)

De invulling van de indicator vraagt om aanpassing op de actuele beleidsvorming en zal niet op korte termijn ingevuld worden.

Zonerings op kaart in OVL , ja/nee (R_11b)

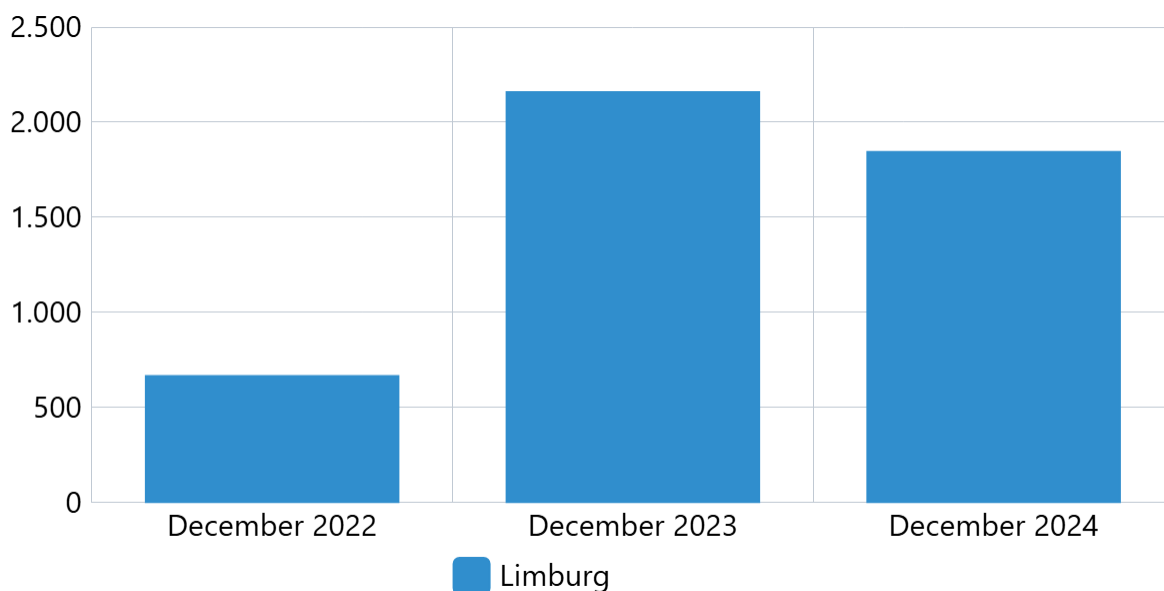
De invulling van de indicator vraagt om aanpassing op de actuele beleidsvorming en zal niet op korte termijn ingevuld worden.

In 2027 is het Steunpunt Landschap doorontwikkeld tot een centrale speler in de ondersteuning van vrijwillige land-schapsinitiatieven (R 13)

Ontwikkeling Steunpunt Landschap tot een centrale speler in de ondersteuning van vrijwillige landschapsinitiatieven (R_13a)

Omschrijving

Sinds de opstart in 2022 is het Steunpunt Landschap groeiende naar een centrale speler in de ondersteuning van vrijwillige landschapsinitiatieven. Voor het opstartjaar 2022 is de dataset indicatief (geen volledig kalenderjaar beschikbaar). Data gelden per kalenderjaar.

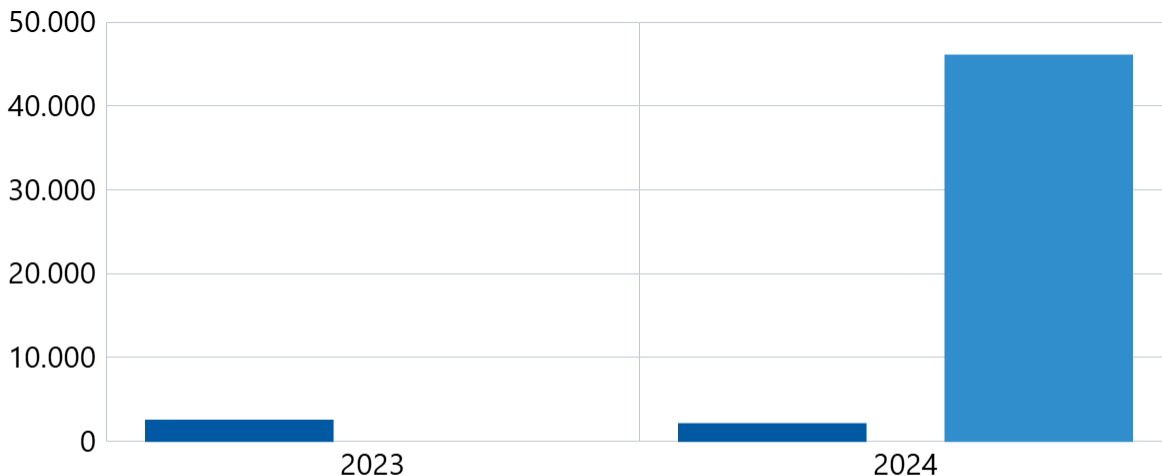
Bron: Steunpunt Landschapsbeheer

Aantal deelnemers dat meedoet aan activiteiten rond beheer, onderhoud en kennisdeling over het landschap (R14a)

Omschrijving

In 2025 zijn afspraken gemaakt met IVN over de aan te leveren cijfers, met het voornemen om deze afspraken vanaf 2026 vast te leggen in de exploitatiesubsidie. De gepresenteerde data komen jaarlijks beschikbaar en zijn een combinatie van de cijfers van 33 districten (waar lokale vrijwilligers deelnemen

aan activiteiten) en de activiteiten met vrijwilligers vanuit de beroepsorganisatie IVN. De cijfers komen jaarlijks beschikbaar uiterlijk per 1 april en geven de stand van zaken weer over het voorgaande kalenderjaar. Het aantal deelnemers aan vrijwilligersactiviteiten van IVN wordt bijgehouden vanaf 2024.

antal schoolkinderen (primair onderwijs) per jaar dat bezoek brengt aan alle NP in Limburg
 antal deelnemers aan vrijwilligersactiviteiten van IVN (IVN)

Bron: Steunpunt Landschapsbeheer

In de programma's van o.a. LPLG, WRL en het Hoogwaterveiligheidsprogramma Maasvallei wordt een systematiek ontwikkeld om de kwaliteitsverbetering van het landschap inzichtelijk te maken (R 15)

Het hebben van een systematiek voor inzichtelijk maken van kwaliteitsverbetering landschap, ja/nee (R_15a)

Nee, er wordt nog gewerkt aan de systematiek. Dit wordt bemoeilijkt doordat de provincie bij een aantal programma's niet de directe aansturing heeft, maar meerdere overheden hierin gezamenlijk participeren (zoals het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg en het Hoogwaterbeschermingsprogramma Noordelijke Maasvallei) of omdat het programma nog onvoldoende is uitgewerkt (bijvoorbeeld Limburgs Offensief Stikstof).

Het traject Blijversperspectief heeft bijgedragen aan het bieden van duidelijkheid aan agrarische ondernemers over hun toekomstmogelijkheden in relatie tot de omgeving; extra aandacht is gegeven aan jonge boeren. Bedrijfsontwikkelplannen [...] (R 17)

Aantal door de Provincie totaal en positief beoordeelde bedrijfsontwikkelplannen (onderverdeeld in alle agrarische ondernemers in Limburg en jonge agrarische ondernemers in Limburg) (R_17a)

Omschrijving

Op dit moment zijn we nog niet zover dat we plannen (positief) kunnen beoordelen. In de loop van 2025 en 2026 zal in het kader van de pilot Ondernemersplan en Blijversaanpak hier mogelijk verandering in komen.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Limburg
Limburg	0

In 2027 heeft tenminste 55% van de grondgebonden bedrijven structurele maatregelen genomen voor toename van de biodiversiteit in de bedrijfsvoering (overeenkomstig niveau 2 of hoger van het Actieplan Natuur- inclusieve Landbouw Limburg 2022) (R 18)

Omschrijving

Zoals in het NIL-actieplan beschreven percentage agrarisch ondernemers dat minimaal op niveau 2 werkt (R_18a)

15% van de Limburgse melkveehouders doet op dit moment mee aan de biodiversiteitsmonitor. Bij niveau 2 is er sprake van een structurele integratie van natuurinclusiviteit in de bedrijfsvoering en wordt de agrobiodiversiteit in en boven de grond verbeterd. Bij niveau 3 is er sprake van een natuurinclusief bedrijf. We zien een toename van het aantal melkveehouders dat niveau 2 of hoger scoort in de Limburg. In 2024 scoort 5,2% van het totaal aantal melkveehouders niveau 2 of hoger, ten opzichte van 3,8% in 2023. In 2024 nam 1% van de akkerbouwers deel aan de biodiversiteitsmonitor. De gegevens van deze pilot zullen in 2026 beschikbaar komen. Verder zijn er naast de categorieën melkveehouders en akkerbouwers nog drie andere categorieën. Dit zijn fruittelers, wijnbouwers en graasdierhouderijen. Van deze categorieën zijn nog geen gegevens bekend. Deze worden later toegevoegd aan deze indicator.

Statistieken

Bron: Stichting Natuurinclusieve Landbouw Limburg

De agrarische kennisinstellingen in Limburg (met name onder meer in relatie tot de campus in Venlo) hebben actief aantoonbaar bijgedragen aan de transitie van de landbouw (R 19)

Aanleveren van aantoonbare bijdragen door kennisinstellingen in Limburg aan de transitie van de landbouw (R_19a)

De Universiteit Maastricht (UM) speelt als aandeelhouder een belangrijke rol in de doorontwikkeling van Brightlands Campus Venlo. Zo is afgelopen jaar de nieuwe onderzoekskas geopend en is er via de Regiodeal Noord-Limburg een bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van een Roboticalab voor de tuinbouw. Daarnaast werkt UM onder de vlag van Brightlands Future Farming Institute verder aan de landbouw van de toekomst. De HAS Green Academy is betrokken bij diverse projecten rondom het lectoraat Bodem en de in oprichting zijnde Fieldlab Bodem & Water. Binnen Agroleeft participeert Yuverta, samen met de LLTB, Rabobank en bedrijfsleven t.b.v. betere afstemming en opleiding van studenten. Fontys GreenTechLab doet projectmatig onderzoek samen met studenten, docenten, onderzoekers van Fontys, in samenwerking met partner kennisinstellingen op het vlak van agro-mechatronica.

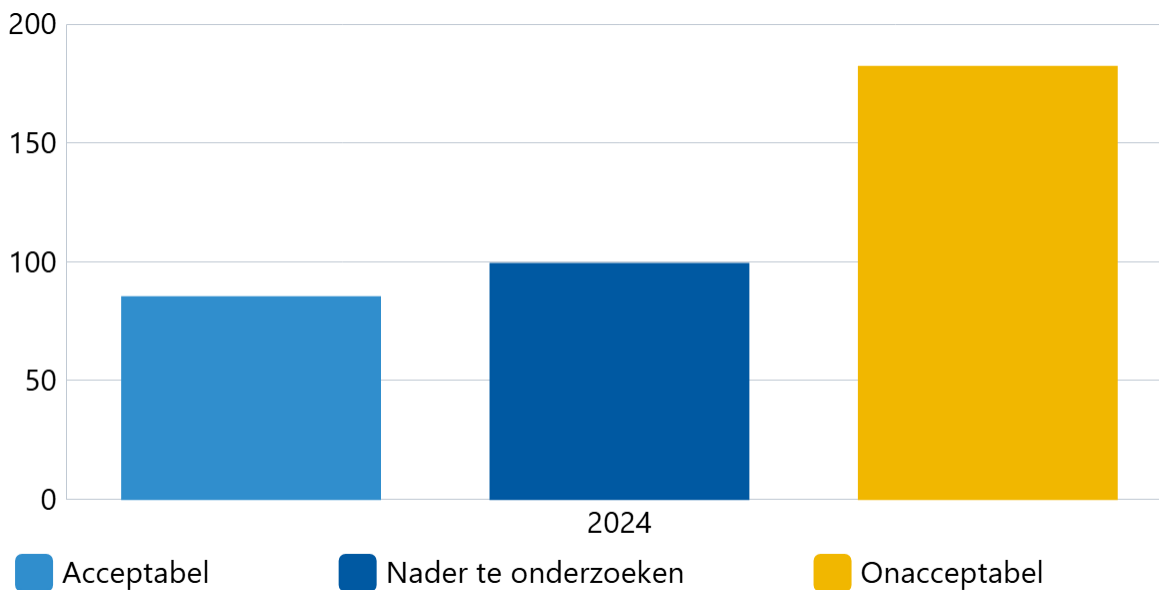
In 2027 is met ondersteuning van de provincie het aantal gemeentelijke riool- overstorten afgenomen (R 20)

Het aantal gesaneerde problematische gemeentelijke riooloverstorten (R_20a)

Omschrijving

Bij hevige neerslag kan de capaciteit van de riolering worden overschreden en ongezuiverd rioolwater overstorten op het oppervlaktewater. Een dergelijke pieklozing kan het bereiken van de ecologische doelen van de KRW belemmeren. In deze grafiek is te zien hoeveel gemeentelijke overstorten van rioolwater er per jaar in de acceptabele en onacceptabele range vallen. Daarnaast is ook te zien hoeveel overstorten nog nader onderzocht worden om te bepalen of deze acceptabel of onacceptabel zijn. De indicator wordt voor de Voorjaarsnota 2026 doorontwikkeld, waarbij dan ook de definitieve cijfers van 2025 worden meegenomen.

Statistieken

Bron: Waterschap Limburg

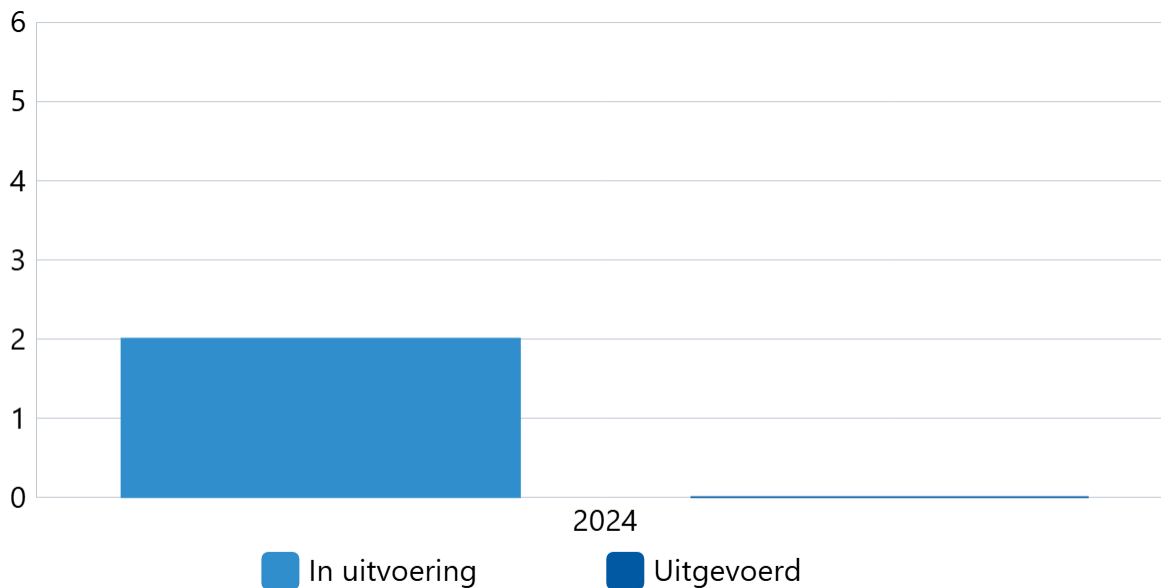
Door het waterschap is in 2027 de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten uit een zestal rioolwaterzuiveringsinstallaties voldoen aan de norm (R 23)

Aantal rioolwaterzuiveringsinstallatie met belasting nutriënten (R_23a)

Omschrijving

Rioolwater Zuiveringsinstallaties (RWZI's) vormen een van de bronnen van nutriënten in het oppervlaktewater. Een teveel aan nutriënten belemmert het bereiken van de ecologische doelen van de KRW. In deze grafiek is weergegeven voor hoeveel van de 6 nog te saneren RWZI's in de periode tot 2027 de sanering in uitvoering is of al is gerealiseerd.

Statistieken

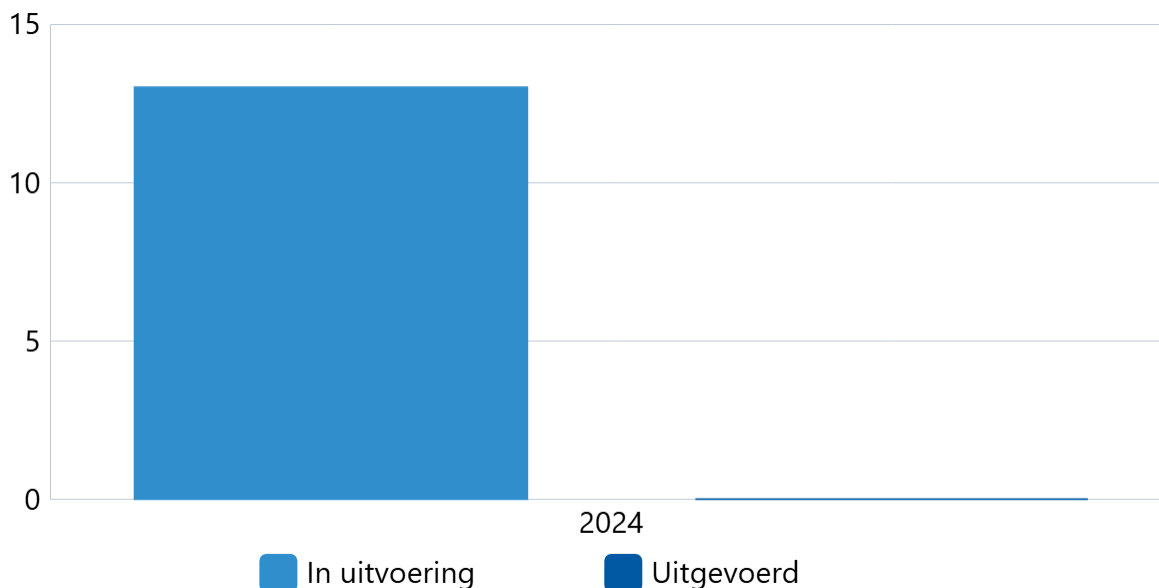
Bron: Waterschap Limburg

Door het waterschap zijn in 2027 24 vismigratieknelpunten opgelost (R 24)

Aantal vismigratieknelpunten en aantal opgeloste vismigratieknelpunten (R_24a)

Omschrijving

Het opheffen van vismigratieknelpunten, zoals stuwen, is nodig om in 2027 te kunnen voldoen aan de ecologische doelen van de KRW. Op 25 plekken zijn nog maatregelen om de vispassage beter mogelijk te maken. In de grafiek is weergegeven op hoeveel van deze punten de werkzaamheden al zijn uitgevoerd of in uitvoering zijn.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn afspraken gemaakt met partijen in binnen- en buitenland over het gebruik van de grondwatervoorraad in de diepe Roerdalslenk, tevens rekening houdend met de afbouw van de bruinkoolwinning in Nordrhein-Westfalen (R 25)

Omschrijving van afspraken (hoeveelheid water wordt onttrokken, inhoud afspraken en met welke partijen) (R_25a)

De stijghoogte (druk van het grondwater) is in het diepe pakket van de Roerdalslenk niet in goede toestand voor de kaderrichtlijn Water. Er moeten maatregelen worden genomen. Verschillende partijen beïnvloeden de stijghoogte in dit pakket door er grondwater uit te onttrekken. Het gaat dan om Nordrhein-Westfalen, Noord Brabant, Vlaanderen en Limburg. Een maatregel om aan de eisen van de KRW tegemoet te komen, is vastleggen dat de hoeveelheid onttrokken water uit het diepe pakket niet verder toeneemt. Daarvoor gaan we afspraken maken met de beheerders van het grondwater in de genoemde gebieden.

In 2027 zijn hydrologische maatregelen (kwantitatief en kwalitatief) genomen om de 17 grondwaterafhankelijke Natura2000 gebieden in goede hydrologische toestand te brengen (R 26)

Aantal in goede toestand gebrachte grondwaterafhankelijke Natura2000 gebieden (R_26a)

Omschrijving

Om aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) te voldoen, dienen in 2027 maatregelen te zijn genomen om alle 17 grondwaterafhankelijke natura 2000 gebieden in een goede hydrologische

toestand te laten komen. Voor de VJN2026 wordt een indicator voorbereid die meer inzicht geeft in de stand van zaken ten aanzien van de uit te voeren maatregelen.

Statistieken

Bron: Provinciaal Optimaal Grond- en Oppervlaktewater Regime meetnet

In 2027 hebben wij in samenspraak met betrokken overheden in binnen- en buitenland normen voor wateroverlast in het regionale watersysteem geactualiseerd (R 28)

Aantal gebieden waarin de normen zijn aangepast voor wateroverlast in het regionale watersysteem (R_28a)

In de bebouwde kern van Slenaken is de norm voor wateroverlast verhoogd van 1:25 naar 1:100. Bij het Steenen Huys bij Vloderp is de norm voor wateroverlast verhoogd van 0 (geen norm) naar deels 1:100 en deels 1:25.

De normen voor wateroverlast zijn uitgedrukt als de (jaarlijkse) kans dat wateroverlast vanuit het regionale watersysteem (dit zijn de beken en rivieren in beheer bij het waterschap) optreedt. Het realiseren van deze normen is een inspanningsverplichting voor het waterschap. Een norm van 1:25 betekent voor het waterschap een inspanningsverplichting om de kans op wateroverlast niet groter te laten zijn dan een maal per 25 jaar. Bij een strengere norm van 1:100 mag de kans op wateroverlast niet groter zijn dan 1 maal per 100 jaar. Wanneer er geen norm is, heeft het waterschap geen inspanningsverplichting om de kans op wateroverlast te beperken.

In 2027 hebben we een beter inzicht in de kwaliteit van de Limburgse bodem en hebben de eerste pilotprojecten voor verhoging van het organisch stofgehalte gezorgd en kennis over te nemen maatregelen vergroot (R 31)

Is de 0-situatie voor de staat van de Limburgse bodem in beeld gebracht (in eerste instantie voor pilotlocaties), Ja/Nee (R_31a)

Nee. We brengen de komende tijd de bodemkwaliteit in kaart op de pilotlocaties, die zijn geselecteerd op basis van vastgestelde criteria. Zodra de definitieve pilotlocaties zijn bepaald, voeren we een gedetailleerde nulmeting van de bodemkwaliteit uit. Deze nulmeting staat gepland voor het najaar van 2025.

Binnen de pilots gaan we een breed scala aan parameters meten om een volledig beeld te krijgen van de bodemkwaliteit. Dit doen we op drie niveaus:

- Chemisch: zoals het gehalte aan organische stof en nutriënten.
- Fysisch: bijvoorbeeld bodemdichtheid en erosiegevoeligheid.

- Biologisch: onder andere de samenstelling en aanwezigheid van bacteriën, schimmels en andere bodemdieren.

Door deze drie pijlers te combineren, kunnen we de verschillende bodemfuncties volgen (zoals watervasthoudend vermogen en bodembiodiversiteit) en beoordelen of deze verbeteren na het toevoegen van groene reststromen als bodemverbeteraar.

Beleidsplan ‘Gezond fundament! Een vitale Limburgse bodem door organische stofbeheer’ (R_31c)

Onder het door GS vastgestelde beleidsplan “Gezond Fundament” is het onderzoeksproject Bodem Vitalisering Limburg gestart. In dit project wordt onderzocht óf en hoe groene reststromen binnen gemeenten kunnen worden ingezet als bodemverbeteraar, met als doel het organisch stofgehalte en daarmee de bodemfuncties te verbeteren.

De uitvoering van het project is gestart in het najaar van 2024. In het najaar van 2025 zullen de groene reststromen voor het eerst worden toegepast. Hiervoor worden minimaal drie pilotexperimenten opgezet, verspreid over Noord-, Midden- en Zuid-Limburg.

- Noord-Limburg: In de gemeenten Bergen, Beesel en Horst aan de Maas zijn inventarisaties uitgevoerd door de HAS-werkgroep. Hierbij is gekeken naar de kwantiteit en kwaliteit van de vrijkomende groene reststromen en de bodemkwaliteit. Na gesprekken met de gemeenten en potentiële agrariërs is het zeer waarschijnlijk dat de pilots in Bergen en Horst aan de Maas zullen plaatsvinden.
- Midden-Limburg: In de gemeenten Maasgouw, Nederweert en Leudal zijn eveneens inventarisaties uitgevoerd. Op basis van gesprekken met gemeenten en agrariërs is Leudal de meest waarschijnlijke locatie voor een pilot.
- Zuid-Limburg: In Simpelveld, Beekdaelen, Voerendaal en de Stadsregio Parkstad zijn gesprekken gevoerd. Hier is duidelijk geworden dat de pilot waarschijnlijk in Voerendaal zal plaatsvinden.

2. Samen leven en bestaanszekerheid

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Samen leven en bestaanszekerheid' (pdf, 65 kB).

2. Maatschappelijke opgave

Maatschappelijke opgave

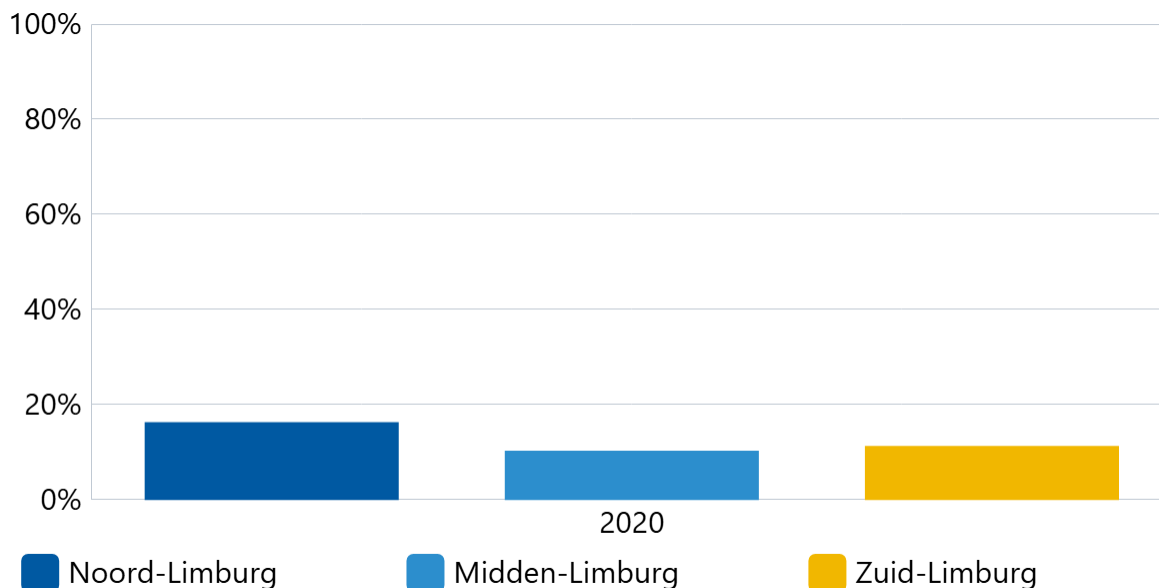
Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Samen leven en bestaanszekerheid 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

Terugdringen van armoede en laaggeletterdheid (MO 2)

Percentage Limburgers dat laaggeletterd is (MO_2a)

Omschrijving

Het percentage is gebaseerd op de Limburgse beroepsbevolking (inwoners van 16 tot en met 65 jaar) uit het jaar 2020. Ter vergelijking, in heel Nederland is circa 12% van de beroepsbevolking laaggeletterd.

Bron: ROA Maastricht University

Het aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen (MO_2b)

Omschrijving

Deze grafiek bevat uitkomsten over huishoudens met een relatief laag inkomen. De uitkomsten worden uitgesplitst naar huishoudenskenmerken als geslacht en leeftijd van de hoofdkostwinner, en de huishoudenssamenstelling en voornaamste inkomensbron van het huishouden. Voor de indeling naar hoogte van het inkomen worden twee inkomensgrenzen gehanteerd: de lage-inkomensgrens en het beleidsmatig minimum. Voor deze indelingen wordt het aantal huishoudens gepubliceerd, zowel absoluut als in procenten van de totale populatie. De tabel bevat ook gegevens over het aantal huishoudens dat langdurig (4 jaar en langer) van een inkomen onder de gebruikte inkomensgrens moest rondkomen. De uitkomsten worden onder meer gebruikt in rapportages over armoede.

De gegevens hebben betrekking op alle particuliere huishoudens met inkomen, per 1 januari van het verslagjaar. Studentenhuishoudens en huishoudens die slechts een deel van het jaar inkomen hadden zijn buiten beschouwing gebleven.

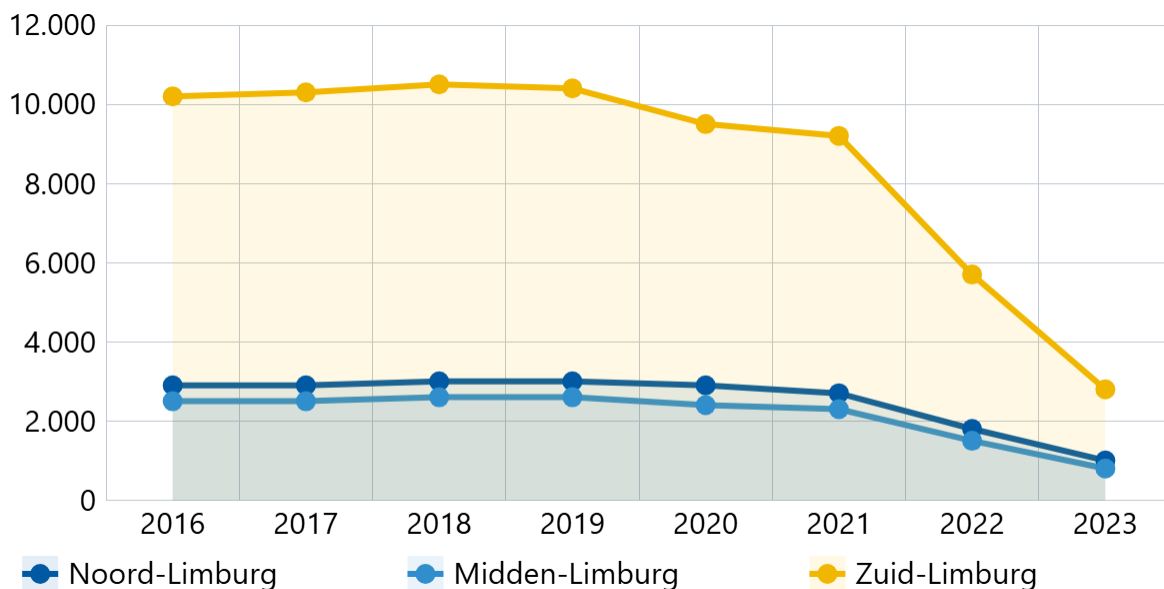
De data laten een opvallende afname zien in 2023. Dit is onderdeel van een landelijke trend en kan verklaard worden door de nieuwe definitie van 'armoede' die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) eind 2024 gepresenteerd. In die nieuwe methode worden de werkelijke kosten die mensen hebben aan wonen en energie meegenomen in plaats van gemiddelden. Daarnaast is gekeken of huishoudens een financiële buffer hebben. Op basis van de nieuwe definitie leven er circa 280.000 minder mensen in armoede dan op basis van de oude definitie. Ook speelt mee dat het Rijk in 2023 een Tijdelijk Noodfonds Energie heeft opgericht om huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening te ondersteunen.

Gegevens beschikbaar vanaf: 2016.

Status van de cijfers:

De cijfers over de jaren 2016 - 2022 zijn definitief.

De cijfers over 2023 zijn voorlopig. Nieuwe cijfers worden verwacht in december 2025, en zullen verschijnen in een nieuwe tabel.

Bron: CBS Statline

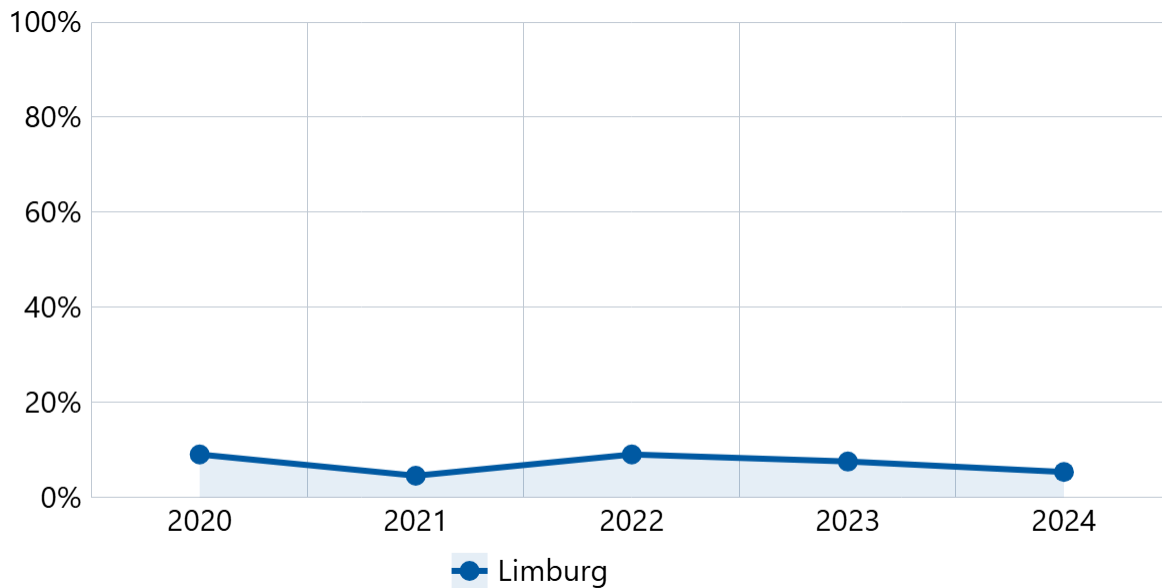
Aandeel huishoudens met problematische schulden (MO_2c)

Omschrijving

Voor de aanpak van probleemschulden is behoefte aan kwantitatieve informatie over de schuldenproblematiek in Nederland. Hoe omvangrijk is deze? Hoe ontwikkelt deze zich? Wat kenmerkt problematische schuldenaren? Zijn bepaalde levensgebeurtenissen een voorbode van probleemschulden? Met welke andere problemen hangen problematische schulden samen? Zijn er verschillen tussen gemeenten? Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) gevraagd de beschikbare cijfers op een rij te zetten om deze vragen te kunnen beantwoorden.

Onderstaand grafiek bevat de uitkomsten van onderzoek naar huishoudens met geregistreeerde problematische schulden. De cijfers hebben betrekking op de periode 2020 tot en met 2024 en komen voort uit onderzoek op basis van registerdata. Per verslagjaar wordt steeds de situatie op 1 januari van het betreffende jaar weergegeven.

Statistieken

Bron: CBS Statline

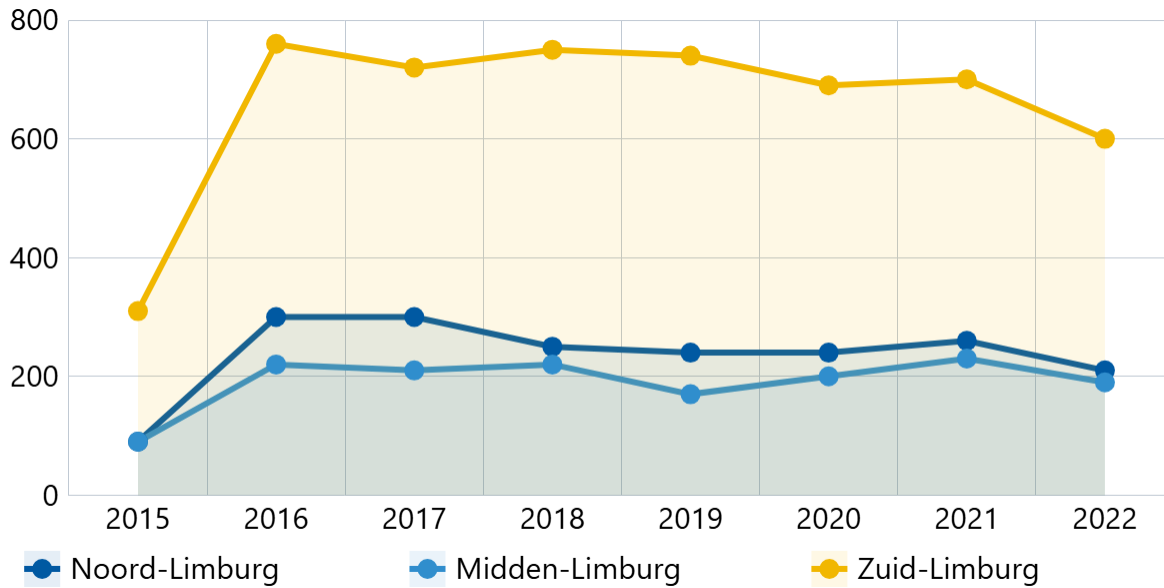
Aantal kinderen dat geboren wordt in een gezin in een kwetsbare situatie (MO_3a)

Omschrijving

De weergegeven indicator is het aantal levendgeborenen waarvan de moeder op basis van een combinatie van verschillende aanwezige risicofactoren en een gebrek aan beschermende factoren te maken heeft met meervoudige kwetsbaarheid t.o.v. het totaal aantal levendgeborenen.

De cijfers over 2023 komen in Q4 2025 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Vergroten van de sociale cohesie en gemeenschapszin (MO 4)

Schaalscore sociale cohesie (MO_4a)

Omschrijving

Sociale cohesie is opgebouwd vanuit een veiligheidsmonitor van het CBS (Statline) en bestaat uit verschillende onderdelen over de sociale aspecten van een woonbuurt.

Vanaf 2021 betreft het een achttal stellingen:

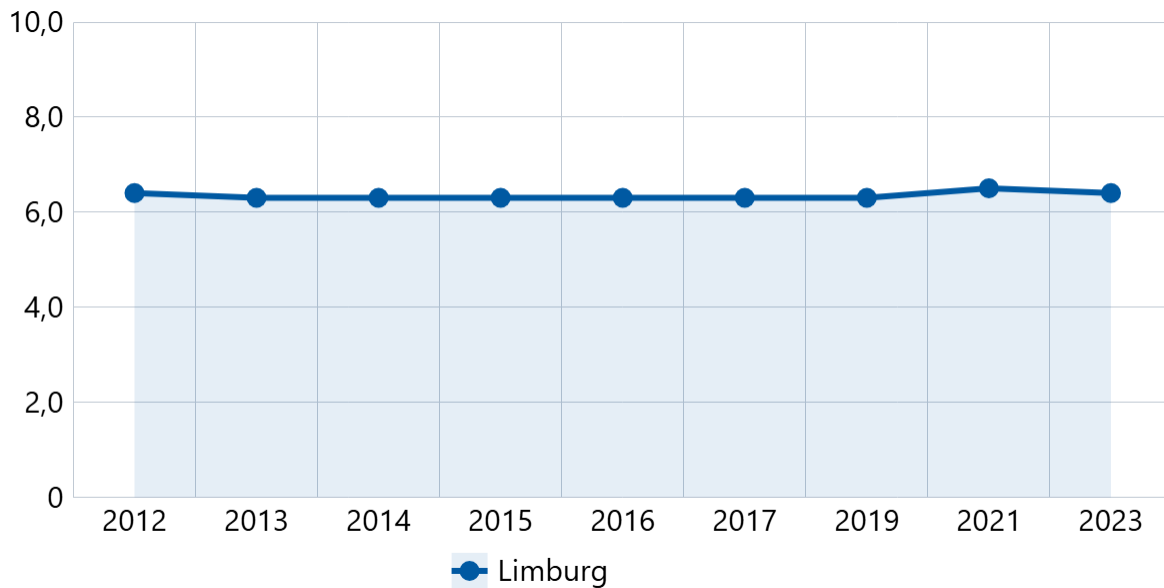
- Mensen kennen elkaar nauwelijks
- Mensen gaan prettig met elkaar om
- Gezellige buurt waar men elkaar helpt
- Voel mij thuis bij mensen in deze buurt
- Veel contact met andere buurtbewoners
- Tevreden met samenstelling bevolking
- Durf mijn huissleutel te geven
- Mensen spreken elkaar aan op gedrag

Tot en met 2019 is er gebruikgemaakt van de onderstaande set stellingen:

- Mensen kennen elkaar nauwelijks
- Mensen gaan prettig met elkaar om
- Gezellige buurt met veel saamhorigheid
- Voel mij thuis bij mensen in deze buurt
- Veel contact met andere buurtbewoners
- Tevreden met samenstelling bevolking

Tot en met 2017 werd de Veiligheidsmonitor jaarlijks uitgevoerd. Daarna vindt de Veiligheidsmonitor plaats in de oneven jaren: 2019, 2021, 2023 en de volgende in 2025.

De data van 2025 worden halverwege 2026 verwacht.

Bron: CBS Statline

Leefbaarometer deelscore sociale samenhang (MO_5a)

Omschrijving

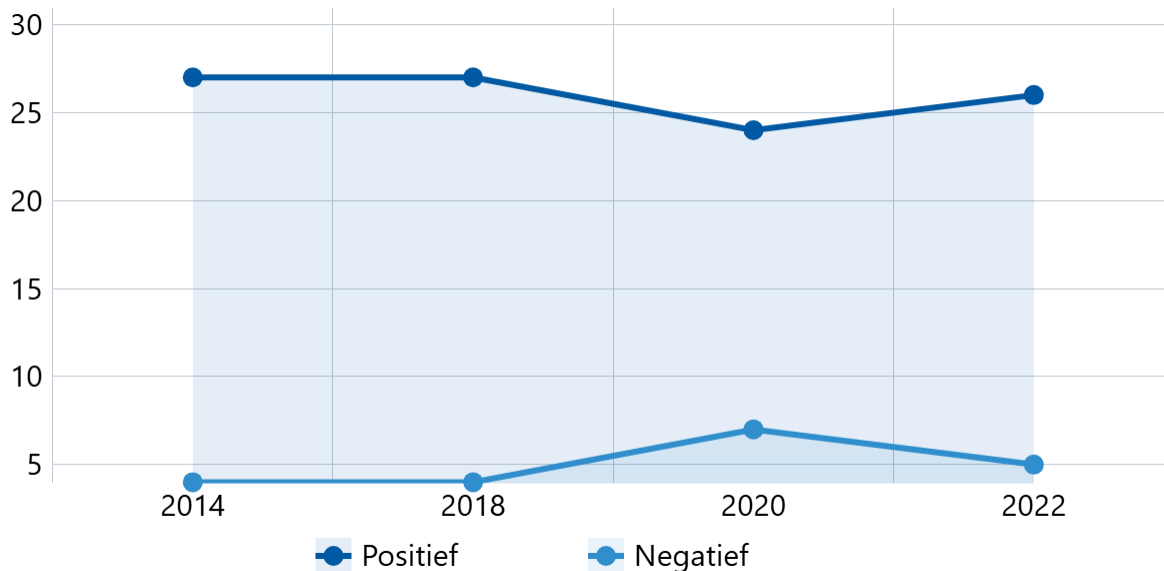
De Leefbaarometer is een instrument dat tot op laag schaalniveau een inschatting geeft van de leefbaarheid. Het instrument doet dat op basis van een groot aantal kenmerken van de woonomgeving. Deze variëren van de in een gebied gepleegde misdrijven tot de lokale geluidsbelasting. De Leefbaarometer is onderverdeeld in vijf 'dimensies' waarbinnen thematisch met elkaar samenhangende indicatoren zijn gegroepeerd. De 'fysieke omgeving' is één van deze dimensies.

De Leefbaarometer kent een totaalscore per gebied. Daarnaast wordt de *afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde* getoond. Onderstaande grafiek toont in hoeverre de dimensie sociale samenhang (bijv. sociale cohesie en levensfase diversiteit) gemiddeld bijdraagt aan de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Op wijk- en buurtniveau kan de sociale samenhang een positieve of negatieve bijdrage hebben. Op hogere schaalniveaus zijn die afwijkingen niet zichtbaar. Bezoek daarom de website [Leefbaarometer.nl](https://leefbaarometer.nl) voor kaarten en onderliggende indicatoren.

Deze indicator geeft aan in hoeveel Limburgse gemeenten de deelscore sociale samenhang een positieve bijdrage levert aan de leefbaarheid en bij hoeveel gemeenten dit een negatieve bijdrage betreft ten opzicht van het landelijk gemiddelde.

Statistieken

Bron: Leefbaarometer

Leefbaarometer deelscore overlast & onveiligheid (MO_5b)

Omschrijving

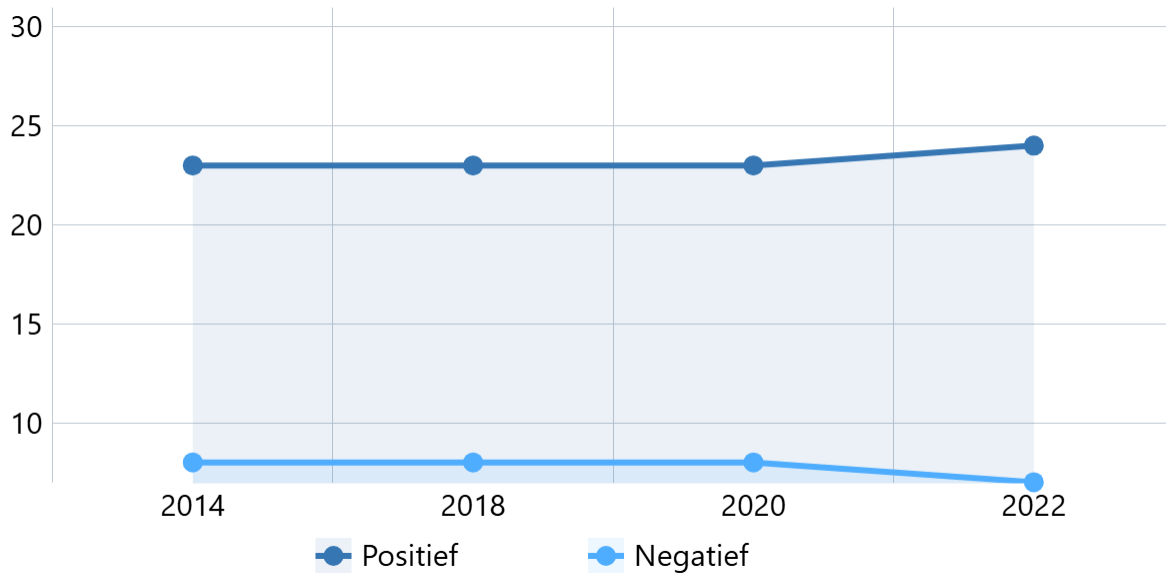
De Leefbaarometer is een instrument dat tot op laag schaalniveau een inschatting geeft van de leefbaarheid. Het instrument doet dat op basis van een groot aantal kenmerken van de woonomgeving. Deze variëren van de in een gebied gepleegde misdrijven tot de lokale geluidsbelasting. De Leefbaarometer is onderverdeeld in vijf 'dimensies' waarbinnen thematisch met elkaar samenhangende indicatoren zijn gegroepeerd. De 'fysieke omgeving' is één van deze dimensies.

De Leefbaarometer kent een totaalscore per gebied. Daarnaast wordt de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde getoond. Onderstaande grafiek toont in hoeverre de dimensie overlast en onveiligheid (bijv. ervaren overlast en onveiligheid en aantal vernielingen en orde verstoringen) gemiddeld bijdraagt aan de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Op wijk- en buurtniveau kan de deelscore overlast en onveiligheid een positieve of negatieve bijdrage hebben. Op hogere schaalniveaus zijn die afwijkingen niet zichtbaar. Bezoek daarom de website [Leefbaarometer.nl](https://leefbaarometer.nl) voor kaarten en onderliggende indicatoren.

Deze indicator geeft aan in hoeveel Limburgse gemeenten de deelscore overlast en onveiligheid een positieve bijdrage levert aan de leefbaarheid en bij hoeveel gemeenten dit een negatieve bijdrage betreft ten opzicht van het landelijk gemiddelde.

Statistieken

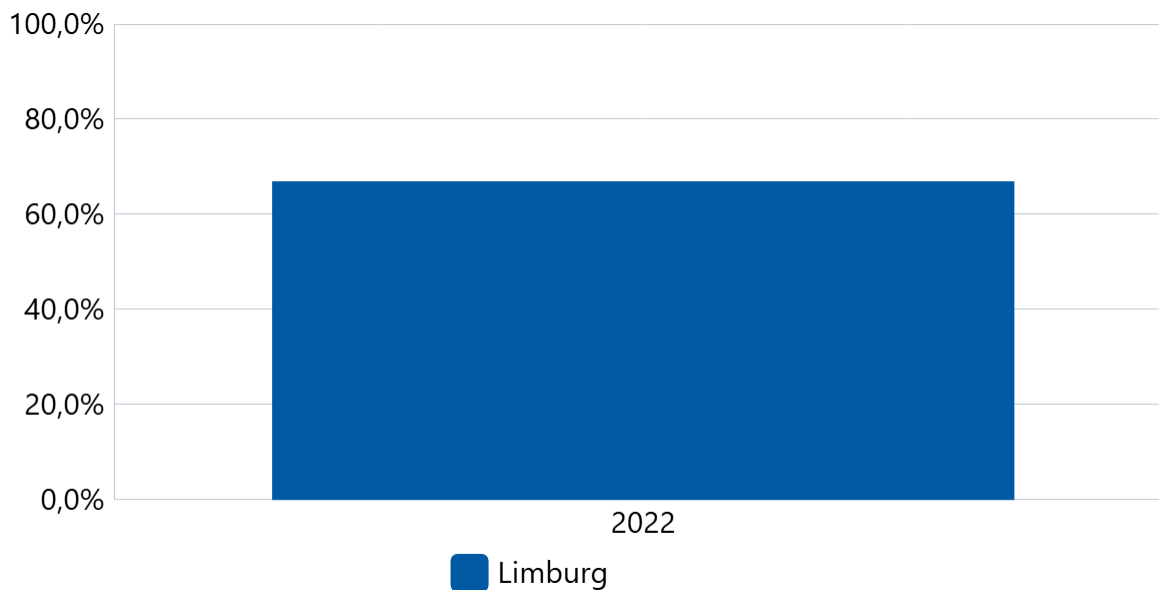
Bron: leefbarometer

Een gezonde Limburger door meer bewegen en sporten (MO 6)

Percentage Limburgers dat de ervaren gezondheid als goed/zeer goed beschouwt (MO_6a)

Omschrijving

Percentage Limburgers dat de ervaren gezondheid als goed/zeer goed beschouwt. De gegevens worden landelijk eenmaal per vier jaar geüpdatet. Laatste update is van 20 juni 2023, daarmee zijn de cijfers over het verslagjaar 2022 gepubliceerd.

Bron: CBS Statline

2. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 zijn er minder laaggeletterden, laagdigivaardigen en mensen in armoede dan in 2023 (D 7)

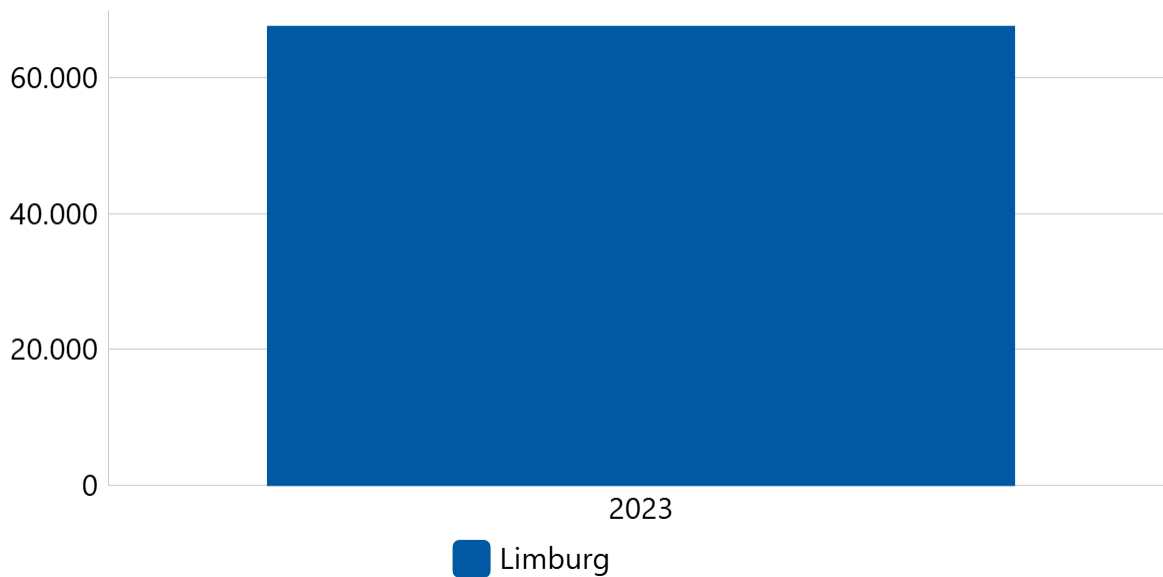
Aantal laaggeletterde Limburgers dat effectieve ondersteuning heeft gekregen (D_7a)

Omschrijving

Dit betreft het in 2023 door Limburgse bibliotheken aantal bereikte personen vanuit de kernfunctie 'educatie en ontwikkeling'. Deze doelgroep bestaat niet alleen uit laaggeletterden, maar ook uit andere personen die hun basisvaardigheden willen versterken.

De cijfers over 2024 komen pas in oktober beschikbaar in de Bibliotheekmonitor.

Statistieken

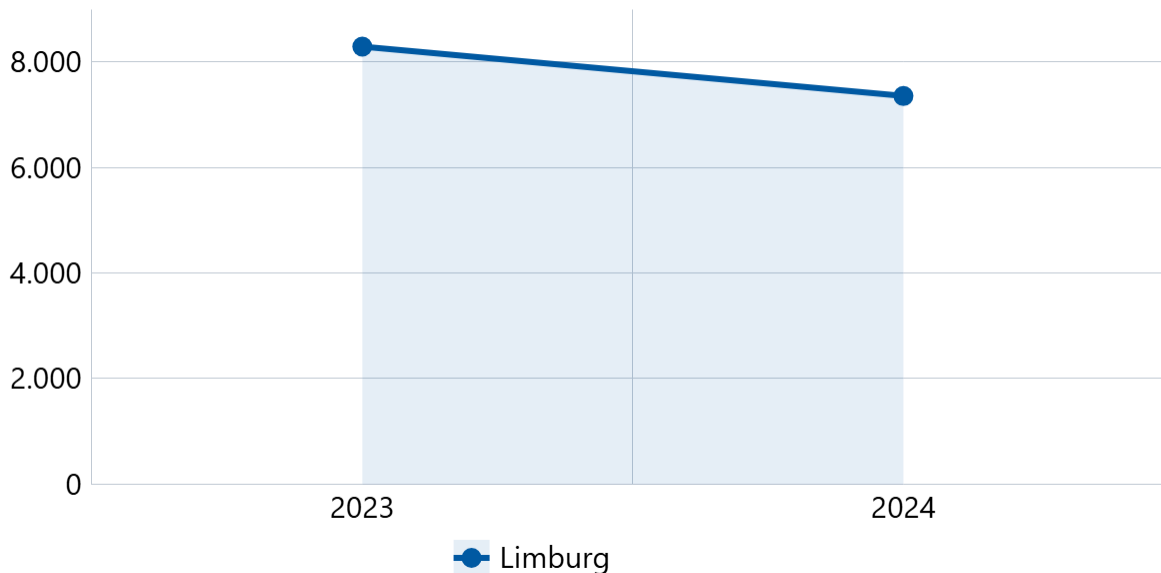
Bron: Cubiss

Aantal laagdigvaardige Limburgers dat effectieve ondersteuning heeft gekregen (D_7b)

Omschrijving

Dit betreft het aantal personen dat in een peiljaar bij een Limburgse bibliotheek ondersteuning heeft gekregen bij een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Statistieken

Bron: Cubiss

Aandeel huishoudens met een (langdurig) laag inkomen (D_7c)

Omschrijving

Deze grafiek bevat uitkomsten over huishoudens met een relatief laag inkomen. De uitkomsten worden uitgesplitst naar huishoudenskenmerken als geslacht en leeftijd van de hoofdkostwinner, en de huishoudenssamenstelling en voornaamste inkomensbron van het huishouden. Voor de indeling naar hoogte van het inkomen worden twee inkomensgrenzen gehanteerd: de lage-inkomensgrens en het beleidsmatig minimum. Voor deze indelingen wordt het aantal huishoudens gepubliceerd, zowel absoluut als in procenten van de totale populatie. De tabel bevat ook gegevens over het aantal huishoudens dat langdurig (4 jaar en langer) van een inkomen onder de gebruikte inkomensgrens moest rondkomen. De uitkomsten worden onder meer gebruikt in rapportages over armoede.

De gegevens hebben betrekking op alle particuliere huishoudens met inkomen, per 1 januari van het verslagjaar. Studentenhuishoudens en huishoudens die slechts een deel van het jaar inkomen hadden zijn buiten beschouwing gebleven.

De data laten een opvallende afname zien in 2023. Dit is onderdeel van een landelijke trend en kan verklaard worden door de nieuwe definitie van 'armoede' die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (NIBUD) eind 2024 gepresenteerd. In die nieuwe methode worden de werkelijke kosten die mensen hebben aan wonen en energie meegenomen in plaats van gemiddelden. Daarnaast is gekeken of huishoudens een financiële buffer hebben. Op basis van de nieuwe definitie leven er circa 280.000 minder mensen in armoede dan op basis van de oude definitie. Ook speelt mee dat het Rijk in 2023 een Tijdelijk Noodfonds Energie heeft opgericht om huishoudens met een laag inkomen en een hoge energierekening te ondersteunen.

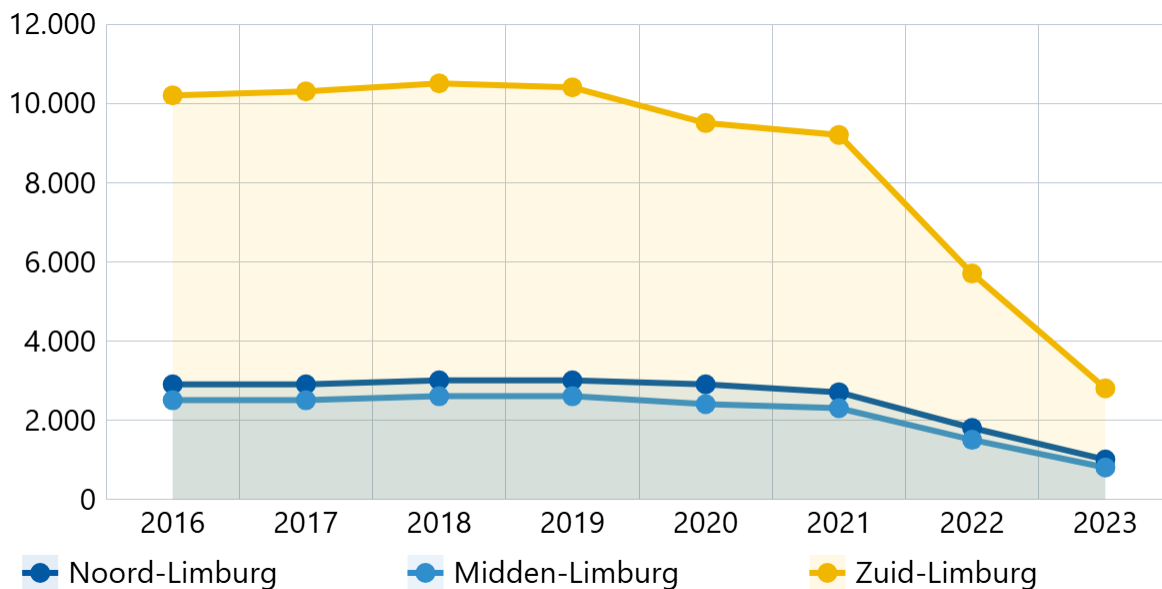
Gegevens beschikbaar vanaf: 2016.

Status van de cijfers:

De cijfers over de jaren 2016 - 2022 zijn definitief.

De cijfers over 2023 zijn voorlopig. Nieuwe cijfers worden verwacht in december 2025, en zullen verschijnen in een nieuwe tabel.

Statistieken

Bron: CBS Statline

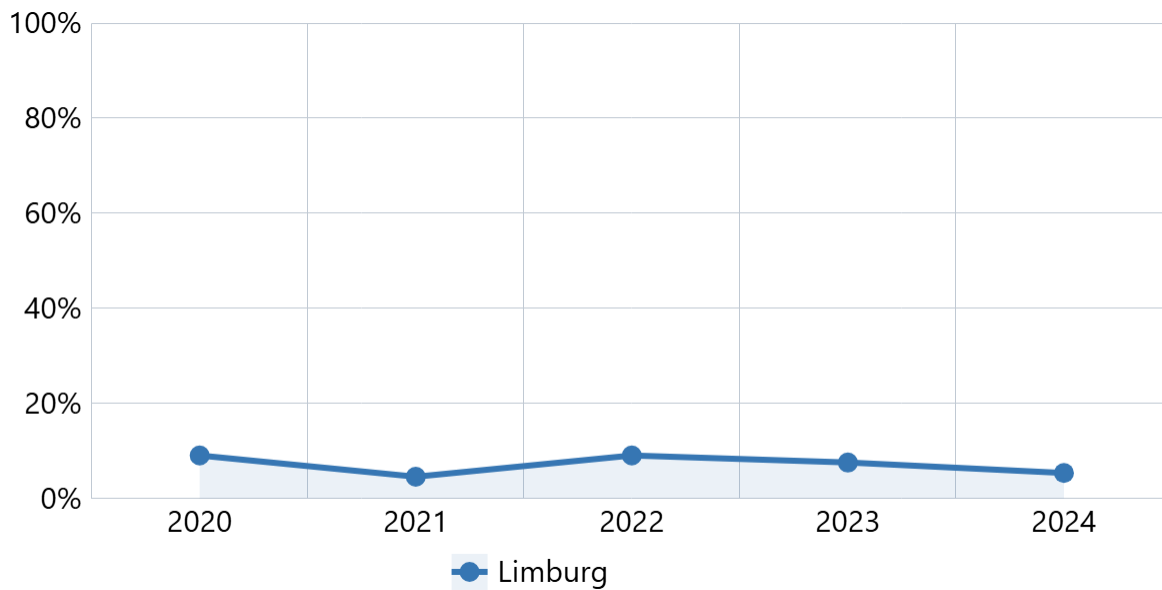
Aandeel huishoudens met problematische schulden (D_7d)

Omschrijving

Voor de aanpak van probleemschulden is behoefte aan kwantitatieve informatie over de schuldenproblematiek in Nederland. Hoe omvangrijk is deze? Hoe ontwikkelt deze zich? Wat kenmerkt problematische schuldenaren? Zijn bepaalde levensgebeurtenissen een voorbode van probleemschulden? Met welke andere problemen hangen problematische schulden samen? Zijn er verschillen tussen gemeenten? Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) gevraagd de beschikbare cijfers op een rij te zetten om deze vragen te kunnen beantwoorden.

Onderstaand grafiek bevat de uitkomsten van onderzoek naar huishoudens met geregistreerde problematische schulden. De cijfers hebben betrekking op de periode 2020 tot en met 2024 en komen voort uit onderzoek op basis van registerdata. Per verslagjaar wordt steeds de situatie op 1 januari van het betreffende jaar weergegeven.

Statistieken

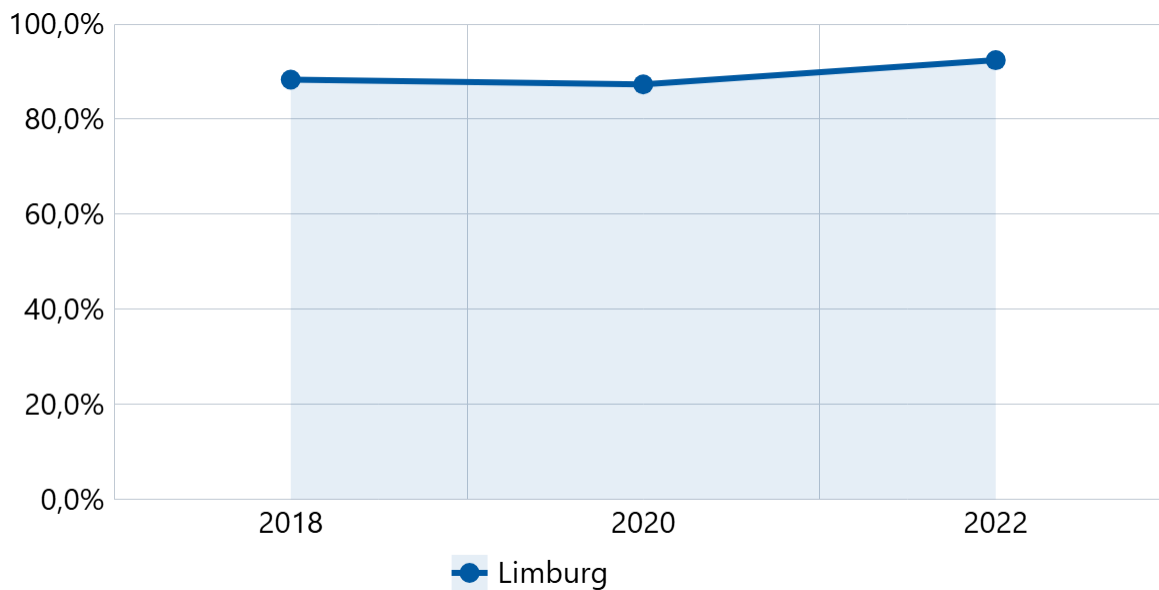
Bron: CBS Statline

Percentage jongeren (15-27 jaar) die betaald werk hebben (D_8a)

Omschrijving

Het betreft het percentage jongeren (15-27 jaar) die betaald werk hebben. Het percentage betreft ook jongeren die naast hun betaalde baan onderwijs volgen, een uitkering ontvangen of geregistreerd staan als werkzoekende.

Statistieken

Bron: CBS Statline

In 2027 zijn er meer jongeren die voldoende bewegen en gezond eten dan in 2023 (D 9)

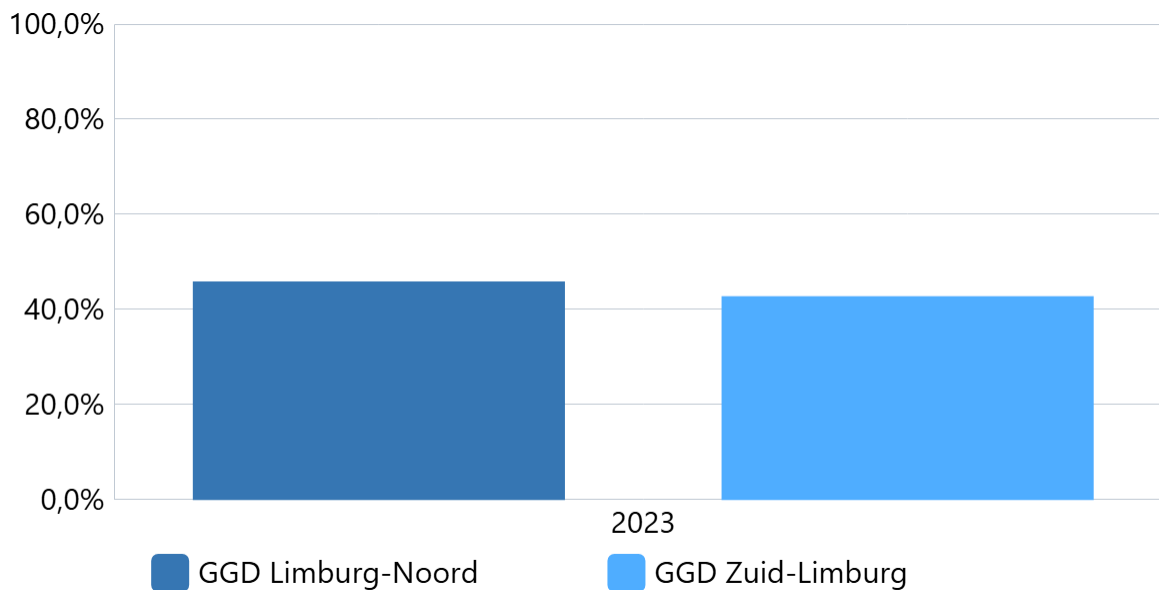
Omschrijving

Het betreft het percentage jongeren uit het tweede en vierde leerjaar (12 – 17 jaar) van het voortgezet onderwijs dat vijf of meer dagen per week minstens 1 uur sport of beweegt.

Het landelijk gemiddelde betreft 44,7%.

De nulmeting betreft het jaar 2023.

De Gezondheidsmonitor Jeugd van het RIVM / GGD wordt eens in de vier jaar herhaald.

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

In 2027 zijn er relatief meer bewust gekozen zwangerschappen dan in 2023 (D 10)

Er bestaan geen onderzoeksmethoden om het aantal bewust gekozen zwangerschappen te meten. Ter indicatie van de trendontwikkeling is daarom gekozen te kijken naar onbewust en/of ongewenste zwangerschappen. Indicatoren die hier informatie over bieden zijn het aantal tienerzwangerschappen en het aantal abortussen.

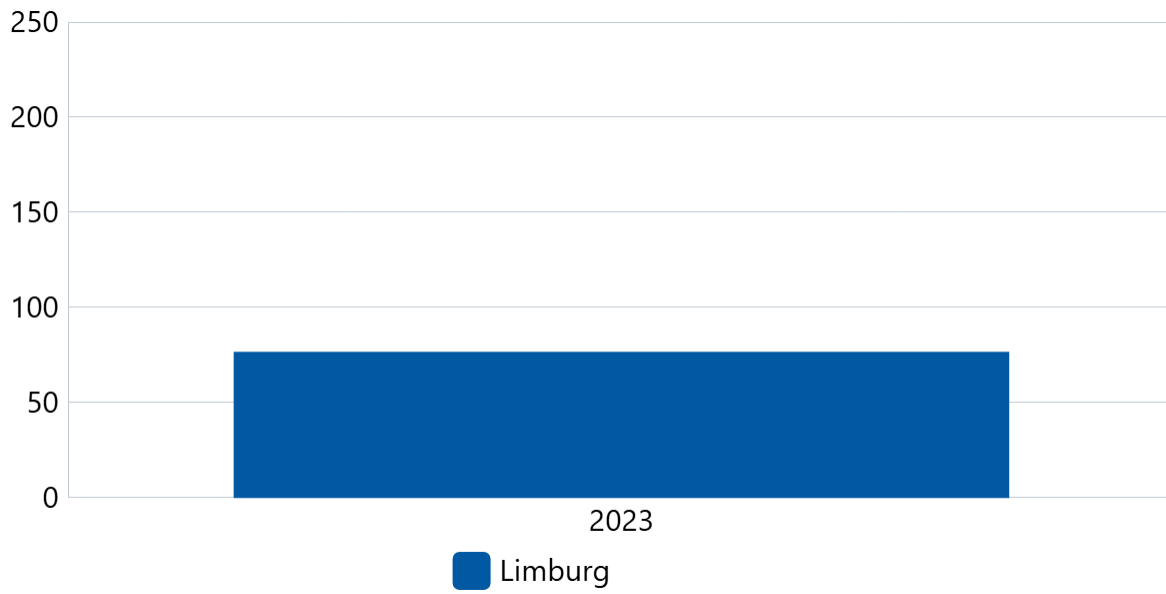
Aantal tienerzwangerschappen (D_10a)

Omschrijving

Het cijfer betreft het totaal aantal tienermoeders (19 jaar en jonger per 1 januari van het referentiejaar). De ontwikkeling van het aantal tienermoeders geeft een indicatie van de mate van bewust gekozen zwangerschappen. De nulmeting betreft het jaar 2023.

De cijfers over 2024 komen in februari 2026 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

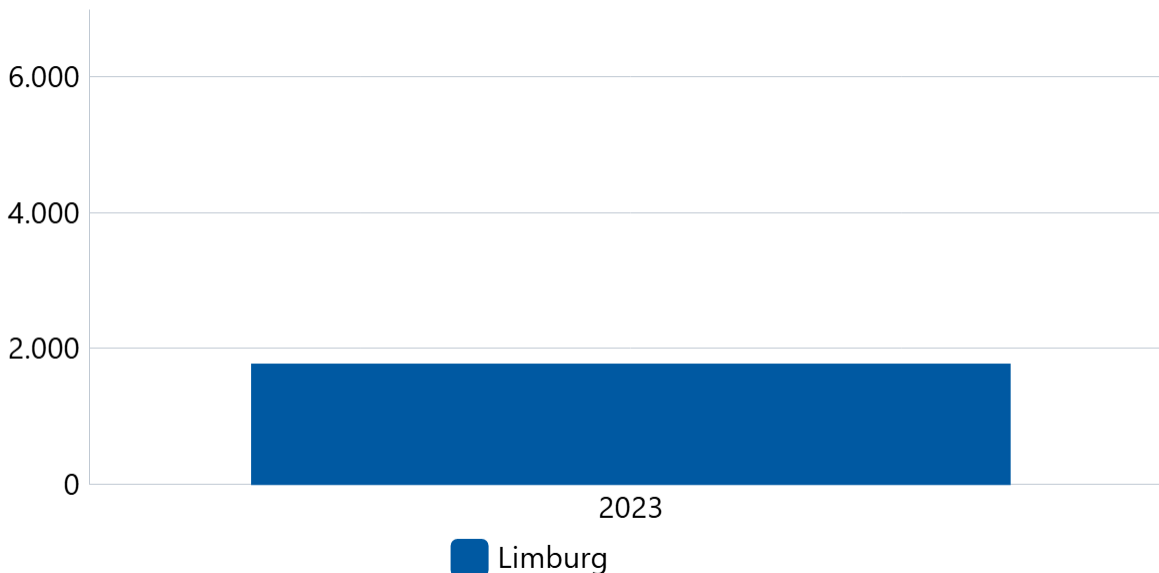
Aantal abortussen (D_10b)

Omschrijving

De ontwikkeling van het aantal abortussen geeft een indicatie van de mate van bewust gekozen zwangerschappen. Het jaar van de 0-meting is 2023.

De cijfers over 2024 komen in februari 2026 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 worden kinderen uit een kwetsbare thuissituatie eerder herkend, erkend en ondersteund door hun netwerk (D 11)

Aantal meldingen bij Veilig Thuis en Handle with Care (D_11a)

Omschrijving

Veilig Thuis

Veilig Thuis-organisaties zijn het advies- en meldpunt voor (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Slachtoffers, omstanders en professionals kunnen contact opnemen met Veilig Thuis als zij een vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld. Veilig Thuis kan advies en ondersteuning geven over wat de beller zelf kan doen. Is dit niet mogelijk of is de situatie te complex of ernstig? Dan kan de beller een melding doen en komt Veilig Thuis in actie.

Advies: Een op de behoefte van de adviesvrager afgestemde set van aanwijzingen, raadgevingen en tips die Veilig Thuis met de adviesvrager deelt, met als doel de adviesvrager in staat te stellen zelf verder te kunnen handelen in situaties van huiselijk geweld en/of kindermishandeling of bij een vermoeden daarvan. De adviesvrager blijft zelf verantwoordelijk voor eventuele verdere stappen, Veilig Thuis onderneemt geen enkele verdere actie richting de directbetrokkenen bij het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Melding: Het kenbaar maken aan Veilig Thuis van een situatie of vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling met vermelding van de persoonsgegevens van de betrokkene(n). Het verschil met een advies is dat bij een melding de verantwoordelijkheid voor het zicht op de veiligheid van de directbetrokkenen is overgedragen van de melder aan Veilig Thuis.

Cijfers van 2025 worden verwacht begin 2026.

Handle with care meldingen vanuit Veilig Thuis

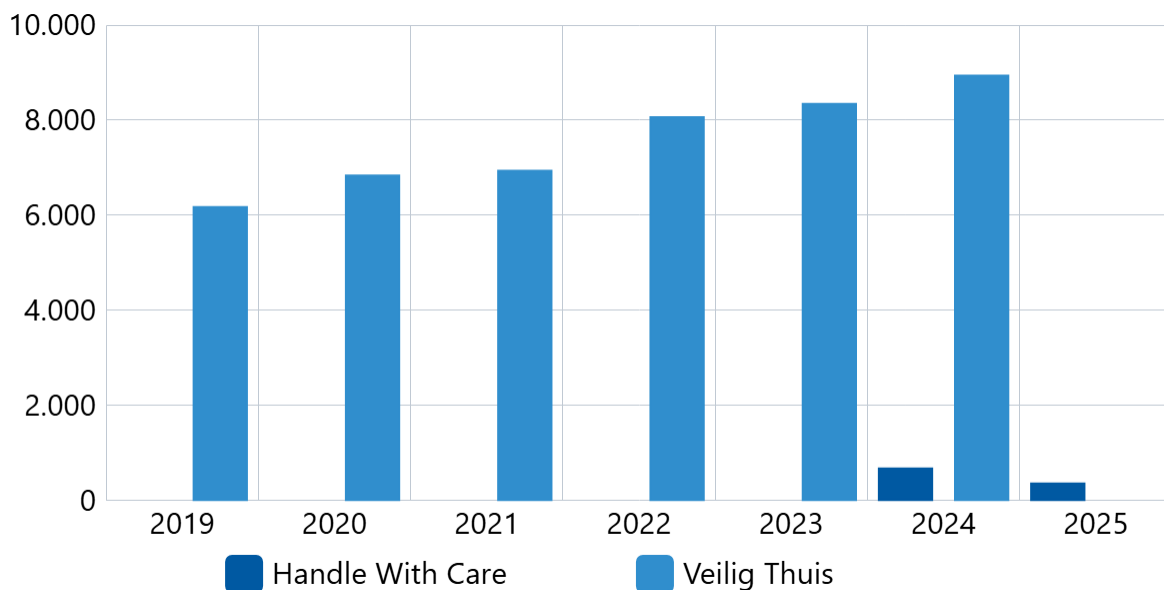
Handle With Care is een initiatief van Veilig Thuis, politie en leerplicht om leerlingen tussen de 4 en 12 jaar te beschermen tegen huiselijk geweld. Het doel is om kinderen die thuis een ernstig incident op het gebied van huiselijk geweld meemaken, op school snel van sociale steun te voorzien. Deze steun is belangrijk om de korte- en langetermijneffecten van deze ervaring te verminderen.

In 2024 zijn 665 Handle with Care signalen vanuit Veilig Thuis doorgezet naar leerplicht. Dit betreft alleen de regio Zuid-Limburg, omdat Handle with Care nog niet actief is in Noord- en Midden-Limburg. In 2025 verwachten wij ook aansluiting van de regio's Noord- en Midden-Limburg. De cijfers over 2025 betreffen de periode tot en met mei.

Het aantal Handle with Care signalen kan in de praktijk afwijken, omdat er nog een aantal signalen wordt uitgefilterd van kinderen die buiten het project vallen (bijvoorbeeld kinderen in de brugklas, kinderen die geen onderwijs krijgen door een 5B-vrijstelling of kinderen die in een andere regio naar school gaan).

2023 is het jaar van de nulmeting. De methode is in dat jaar gestart waardoor er geen cijfers over voorgaande jaren beschikbaar zijn. Tot september deed alleen Heerlen mee. Van september t/m december ook de rest van Parkstad.

De cijfers van Handle with Care in 2025 betreffen de periode tot en met mei.

Bron: CBS Statline

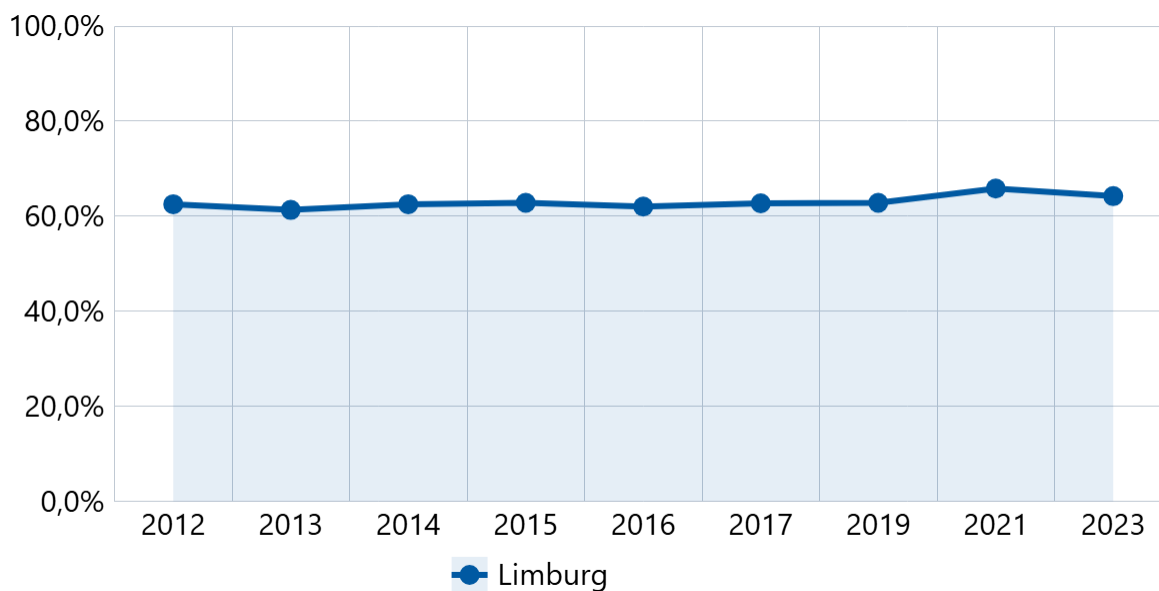
Publieke en maatschappelijke organisatie	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Handle With Care	-	-	-	-	-	665	349
Veilig Thuis	6.170	6.835	6.935	8.060	8.340	8.935	-

In 2027 voelen bewoners in geselecteerde buurten en wijken zich meer thuis dan in 2023 (D 12)

Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling: 'Ik voel mij thuis bij mensen in deze buurt'. (D_12a)

Omschrijving

Deze tabel bevat cijfers over leefbaarheid en overlast in de woonbuurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap traditionele criminaliteit, slachtofferschap online criminaliteit, oordeel van burgers over de politie, en preventie van criminaliteit. De cijfers (vanaf 2012 - tweejaarlijks beschikbaar) laten een stabiel beeld zien, vanaf 2019 is een verbetering zichtbaar.

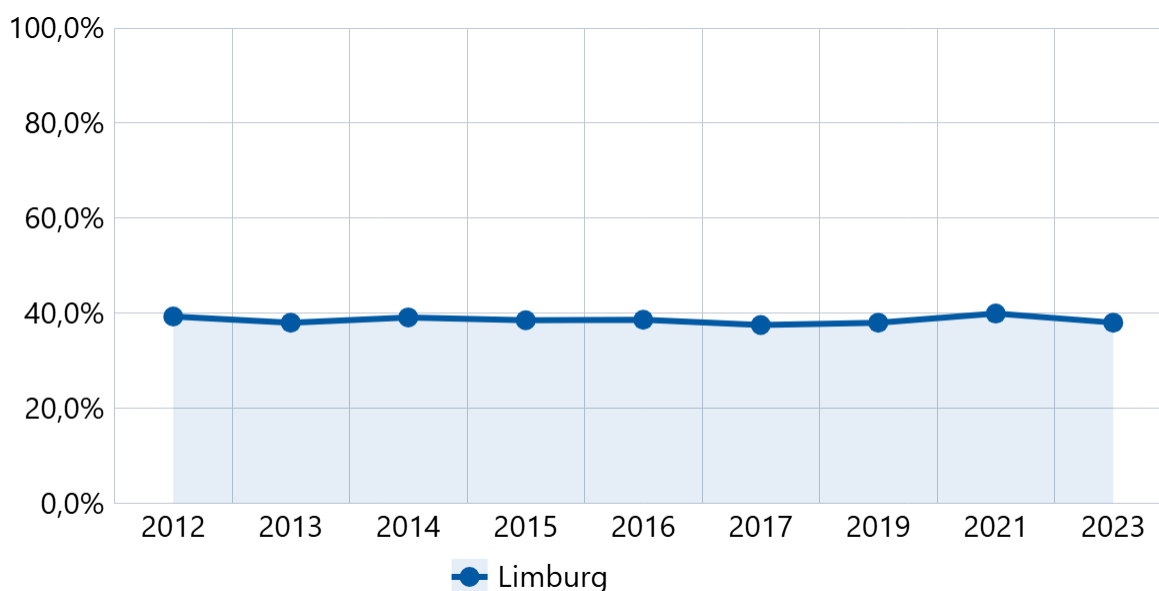
Bron: CBS Statline

In 2027 is er in de geselecteerde wijken/buurten meer buurtcontact dan in 2023 (D 13)

Percentage Limburgers die het (helemaal) eens is met de stelling: 'Ik heb veel contact met andere buurtbewoners'. (D_13a)

Omschrijving

Deze tabel bevat cijfers over leefbaarheid en overlast in de woonbuurt, veiligheidsbeleving, slachtofferschap traditionele criminaliteit, slachtofferschap online criminaliteit, oordeel van burgers over de politie, en preventie van criminaliteit. De cijfers (vanaf 2012 - tweejaarlijks beschikbaar) laten een stabiel beeld zien, vanaf 2019 is een verbetering zichtbaar.

Bron: CBS Statline

In 2027 zijn er meer vrijwilligers- en bewoners-initiatieven dan in 2023 (D_14)

Omschrijving activiteiten en uitgevoerde initiatieven (D_14b)

Sinds de lancering van het Limburgs actieplan vrijwilligers (7 december 2024, op de Dag van de Vrijwilliger) zijn er reeds een paar uitvoerende stappen ondernomen op het gebied van communicatie. Zo is er een portretreeks gestart, waarin de verhalen en ervaringen van vrijwilligers uit verschillende domeinen (zoals maatschappelijke organisaties, natuur en water, en erfgoed) doorlopend tot en met 2027 worden belicht. Deze reeks doet het vooral op LinkedIn goed (tussen de 92-108 likes) en wordt zelfs buiten de provincie opgepikt. Daarnaast zijn er gesprekken gevoerd met een aantal sociale fondsen over een mogelijke samenwerking op het gebied van financiering voor projecten en initiatieven van vrijwilligers, waaruit de samenwerking met Oranje Fonds (Limburg Samen Sterk fonds) is ontstaan. Ook is er een provinciaal vrijwilligerscompliment in voorbereiding. In Q1 en Q2 van dit jaar gaan we aan de slag met de (verdere) uitvoering / verkenning van 7 acties uit het actieplan. Er zijn 10 acties in totaal. We zullen alle

acties dit jaar starten en deels in uitvoering brengen. In de jaren 2026 en 2027 wordt er op dezelfde manier vorm gegeven aan het vervolg van deze 10 acties.

In 2027 is de leefbaarheid en veiligheid in Limburgse wijken, buurten en dorpen beter dan in 2023 (D 15)

Percentage Limburgers dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt (D_15a)

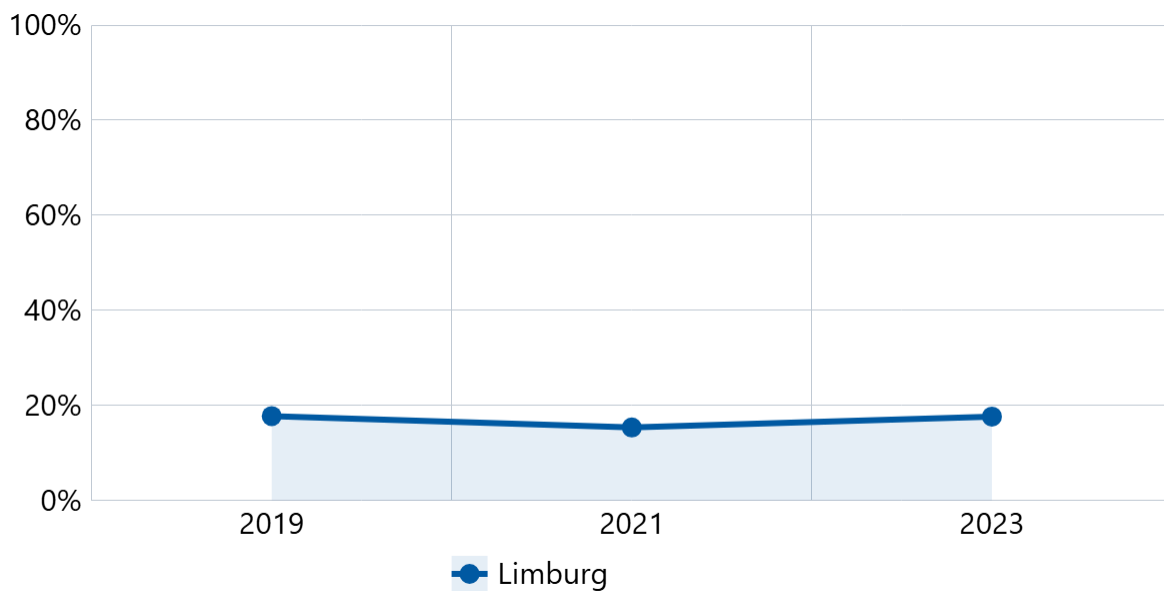
Omschrijving

Betreft cijfers uit de CBS veiligheidsmonitor. Landelijk lag het percentage inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt in 2023 op 15%.

Tot en met 2017 werd de Veiligheidsmonitor jaarlijks uitgevoerd. Daarna vindt de Veiligheidsmonitor plaats in de oneven jaren: 2019, 2021, 2023 en de volgende in 2025.

In verband met wijzigingen in de vraagstelling kunnen eerdere gegevens niet worden meegenomen in de trend.

De data van 2025 worden halverwege 2026 verwacht.

Bron: CBS Statline

Schaalscore sociale cohesie (D_15b)

Omschrijving

Sociale cohesie is opgebouwd vanuit een veiligheidsmonitor van het CBS en bestaat uit verschillende onderdelen over de sociale aspecten van een woonbuurt.

Vanaf 2021 betreft het een achttal stellingen:

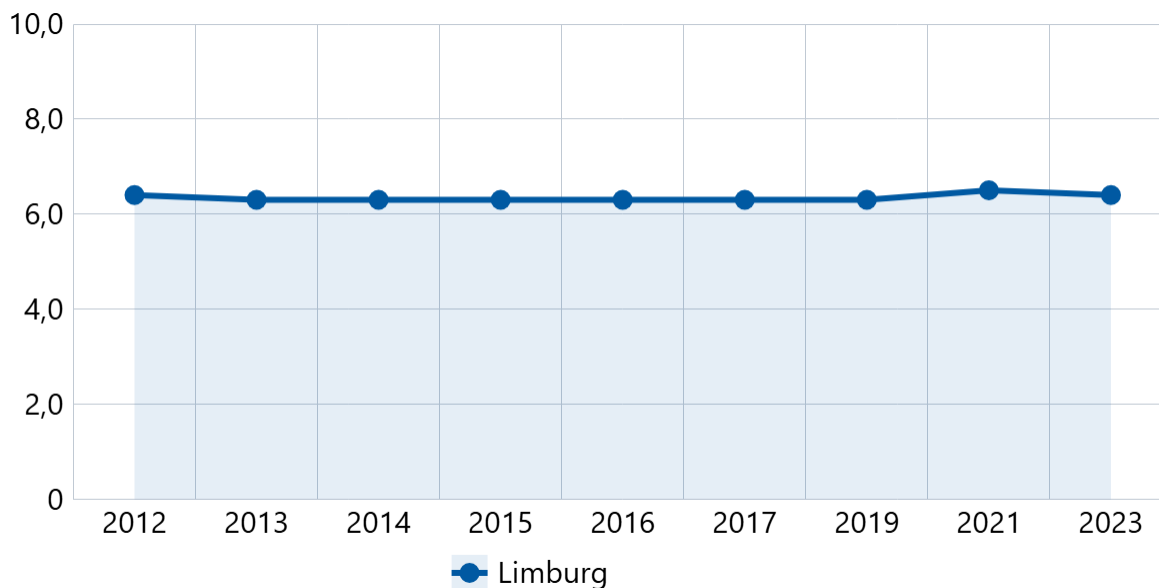
- Mensen kennen elkaar nauwelijks
- Mensen gaan prettig met elkaar om
- Gezellige buurt waar men elkaar helpt
- Voel mij thuis bij mensen in deze buurt
- Veel contact met andere buurtbewoners
- Tevreden met samenstelling bevolking
- Durf mijn huissleutel te geven
- Mensen spreken elkaar aan op gedrag

Tot en met 2019 is er gebruikgemaakt van de onderstaande set stellingen:

- Mensen kennen elkaar nauwelijks
- Mensen gaan prettig met elkaar om
- Gezellige buurt met veel saamhorigheid
- Voel mij thuis bij mensen in deze buurt
- Veel contact met andere buurtbewoners
- Tevreden met samenstelling bevolking

Tot en met 2017 werd de Veiligheidsmonitor jaarlijks uitgevoerd. Daarna vindt de Veiligheidsmonitor plaats in de oneven jaren: 2019, 2021, 2023 en de volgende in 2025.

De data van 2025 worden halverwege 2026 verwacht.

Bron: CBS Statline

Trend in de buurt met sociale overlast (D_15c)

Omschrijving

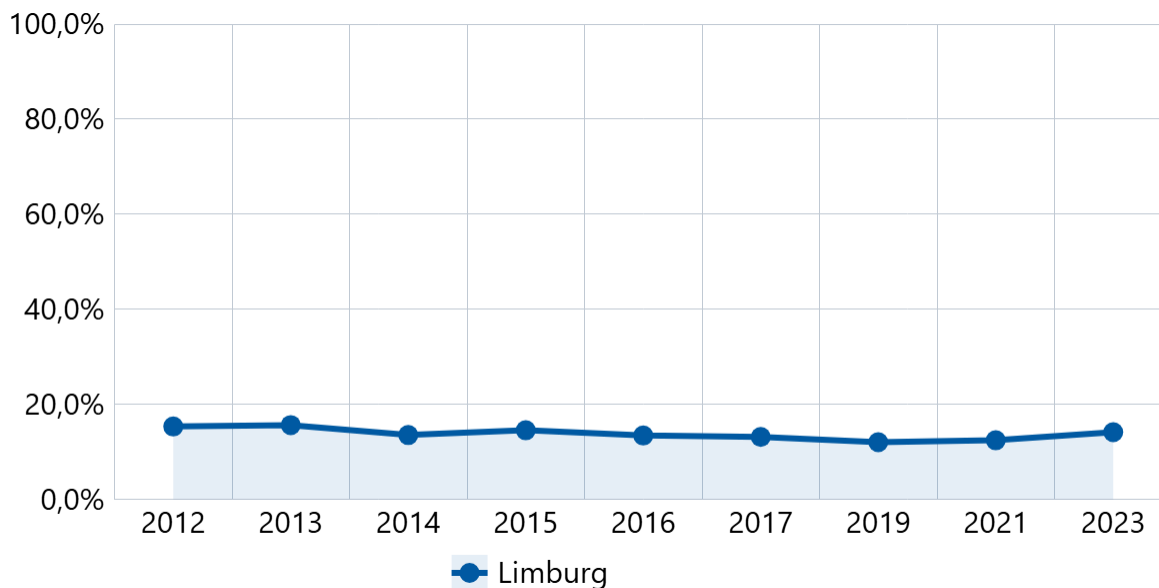
Betreft het percentage Limburgers die veel overlast ervaren van één of meerdere vormen van sociale overlast:

1. Dronken mensen op straat
2. Verwarde personen
3. Drugsgebruik, bijv. op straat of bij coffeeshops
4. Drugshandel
5. Overlast door buurtbewoners
6. Mensen die op straat worden lastiggevallen
7. Rondhangende jongeren

Tot en met 2017 werd de Veiligheidsmonitor jaarlijks uitgevoerd. Daarna vindt de Veiligheidsmonitor plaats in de oneven jaren: 2019, 2021, 2023 en de volgende in 2025.

Door wijzigingen in de vraagstellingen en in de onderzoekopzet zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 en 2023 niet zonder meer te vergelijken met die van de eerdere edities van de Veiligheidsmonitor.

De data van 2025 worden halverwege 2026 verwacht.

Bron: CBS Statline

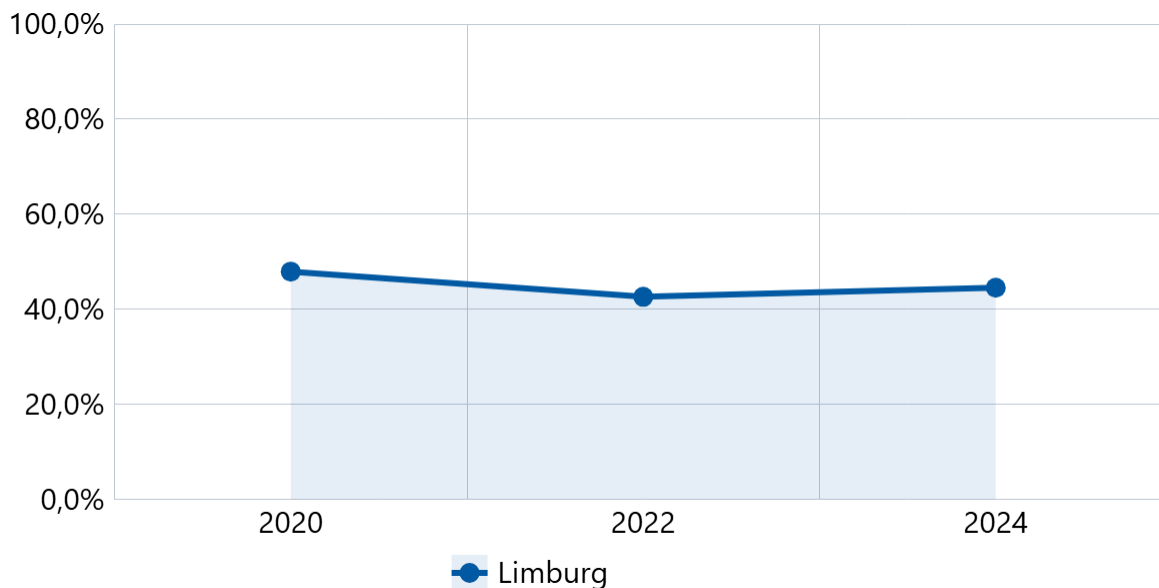
In 2027 voldoen meer Limburgers aan de beweegrichtlijn dan in 2023 (D 17)

Percentage Limburgers dat aan de beweegrichtlijnen voldoet (D_17a)

Omschrijving

Een persoon voldoet aan de beweegrichtlijn als hij/zij 2,5 uur per week matig intensief beweegt en daarnaast 2 uur per week spier- en botversterkende activiteiten uitvoert. Voor ouderen komen daar nog balansoefeningen bij. Balansoefeningen zijn op dit moment niet meegenomen in de beweegrichtlijn. De hoeveelheid beweging wordt ingeschat op basis van een uitgebreide vraag waarin mensen kunnen aangeven hoe veel uur per week zij besteden aan verschillende activiteiten, zoals lopen of fietsen naar werk of school, huishoudelijke activiteiten, vrije tijd, en sport.

De cijfers betreffen Limburgers van 18 jaar en ouder.

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

2. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Tenminste 30 projecten in uitvoering op het gebied van armoede en laaggeletterdheid (R 33)

Aantal projecten dat in uitvoering is op het gebied van armoede en laaggeletterdheid (R_33a)

Omschrijving

Het doel is om in deze beleidsperiode ten minste 30 projecten in uitvoering te hebben op het gebied van armoede en laaggeletterdheid. In 2024 waren reeds 12 projecten ondersteund op het gebied van armoede dan wel laaggeletterdheid.

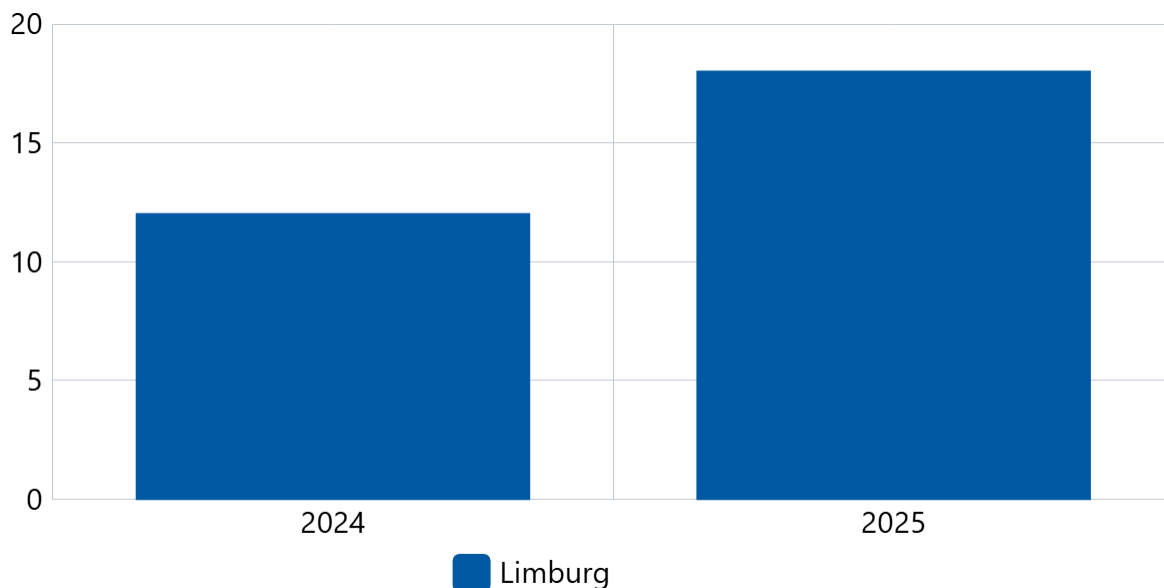
In 2025 in de periode tot en met mei zijn er 6 projecten ondersteund, waardoor er cumulatief vanaf 2024 18 projecten zijn ondersteund.

Toelichting projecten 2025:

Er zijn 3 projecten op het gebied van armoede ondersteund. 2 op basis van onze Nadere Subsidieregels Participatie 2022 - 2024 en 1 op basis van onze Nadere Subsidieregels Leefbaarheidsaanpak initiatieven stichtingen, verenigingen en coöperaties 2024 - 2027.

Er zijn 3 projecten op het gebied van laaggeletterdheid ondersteund. 2 op basis van onze Nadere Subsidieregels Leefbaarheidsaanpak kleinschalige (inwoners)initiatieven en 1 op basis van onze Nadere Subsidieregels Leefbaarheidsaanpak initiatieven stichtingen, verenigingen en coöperaties 2024 - 2027.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

10.000 jongeren uit kansarme gezinnen komen in aanraking met sport- en cultuuraanbod (R 34)

Aantal kinderen dat ondersteuning heeft gekregen van het Jeugdfonds Sport en Cultuur om aan sporten en/of cultuuractiviteiten deel te nemen (R_34a)

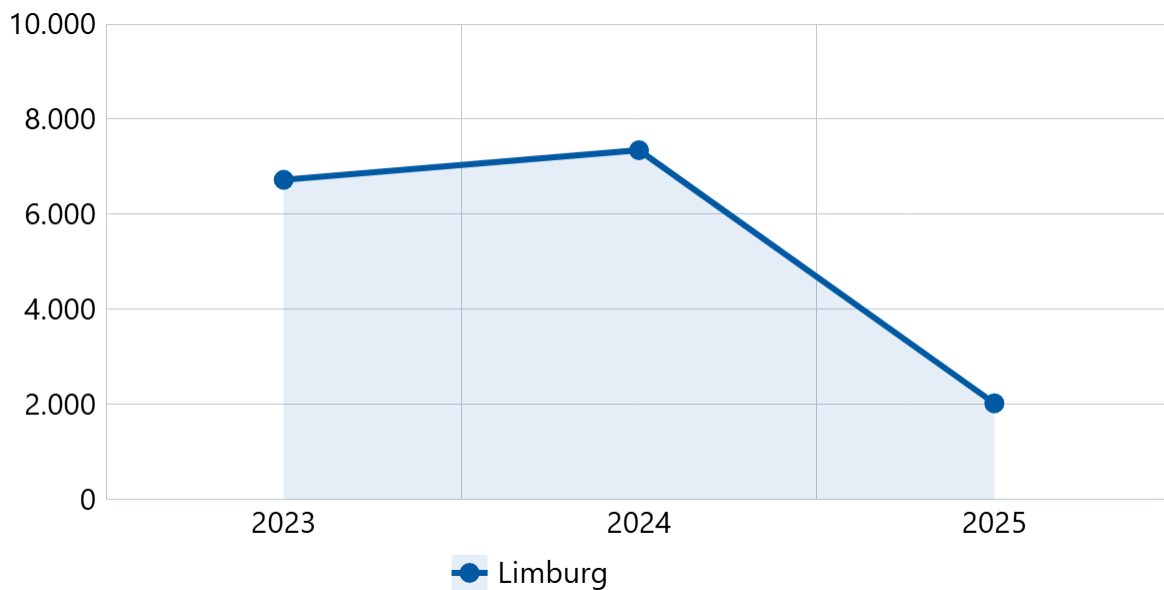
Omschrijving

Dit zijn het aantal kinderen dat ondersteuning heeft gekregen van het Jeugdfonds Sport en Cultuur om deel te nemen aan sport- en beweeg- of culturele activiteiten.

Het Jeugdfonds kan via een dashboard hun maandelijkse data filteren. Het gemiddeld aantal goedgekeurde aanvragen is ongeveer gelijk elke maand, met hier en daar wat uitschieters. De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met mei. Van de 2018 in 2025 goedgekeurde projecten zijn dat er 1719 (85,2%) op het terrein van sport en 299 (14,8%) op het terrein van cultuur.

Het jaar van de nulmeting is 2023.

Statistieken

Bron: Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur

5 lopende projecten waarin 'VSV' en 'NEET-jongeren' worden geholpen aan een passend perspectief (R 35)

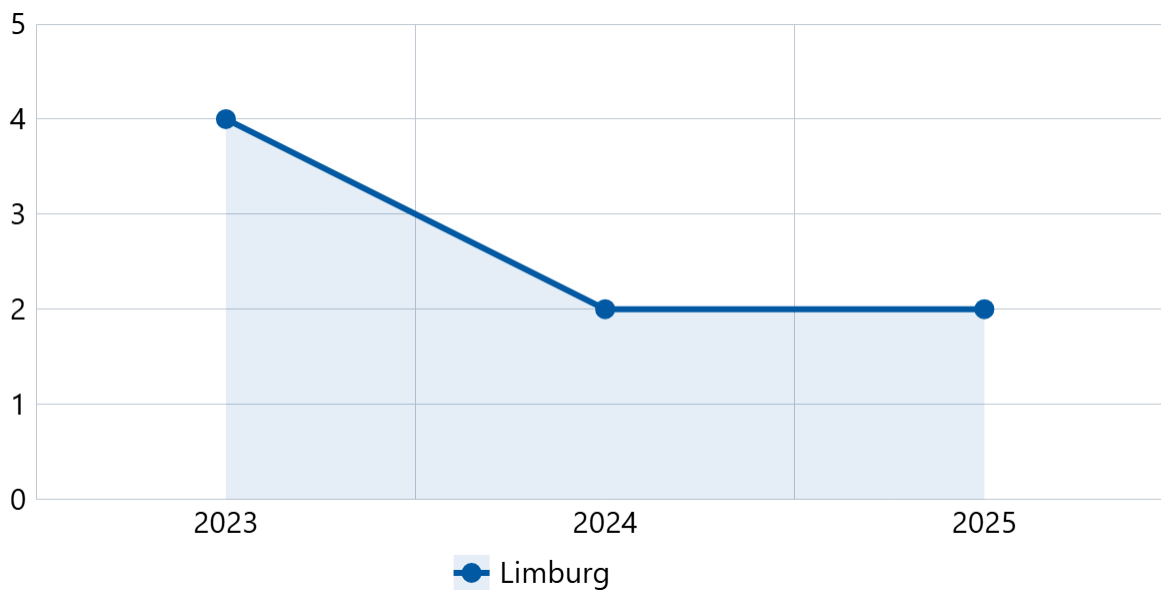
Aantal lopende projecten dat VSV en NEET-jongeren helpt (R_35a)

Omschrijving

De cijfers tonen het aantal projecten vanaf 2023 die in uitvoering zijn.

Op 2 juni 2025 waren 2 projecten in uitvoering van de oorspronkelijk 5 projecten die in dit kader gestart zijn vanuit de Sociale Agenda Limburg 2020 - 2023 (lijn 2, Kans op ontwikkeling en werk).

Het jaar van de nulmeting is 2023.

Bron: Provincie Limburg

45 GBT-scholen in Limburg waarmee er 10.000 kinderen gezond ontbijten en lunchen (R 36)

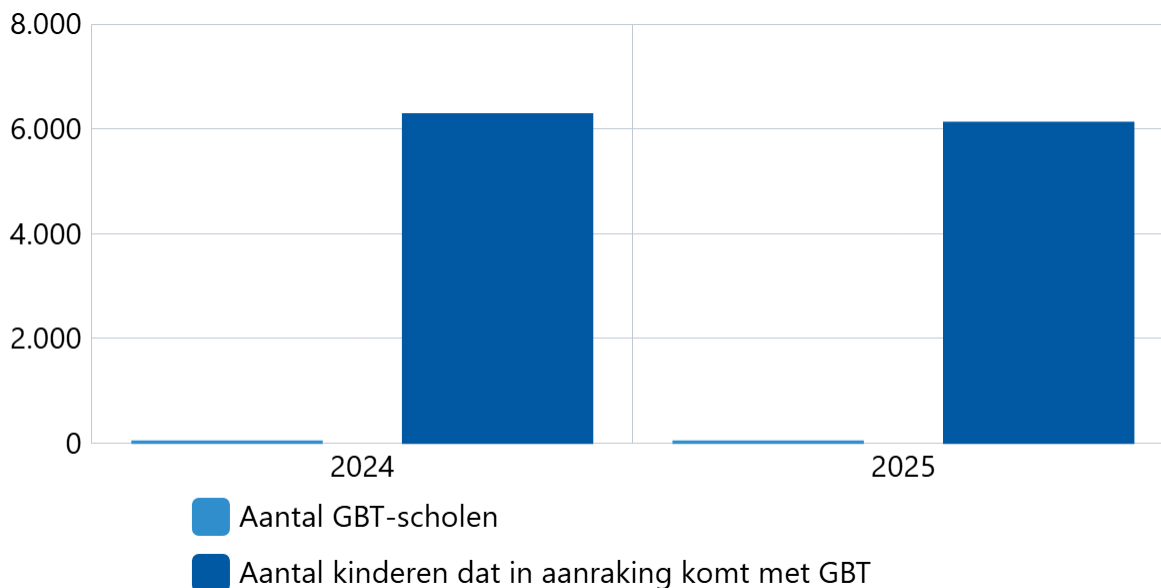
Aantal GBT-scholen in Limburg en het aantal kinderen dat in aanraking komt met GBT (R_36a)

Omschrijving

De cijfers tonen per jaar het aantal Gezonde Basisscholen van de Toekomst in Limburg en het aantal kinderen dat op deze scholen hierdoor in aanraking komt met het concept van de Gezonde Basisschool van de Toekomst.

Het jaar van de nulmeting is 2024. De cijfers over 2025 betreffen de periode tot en met mei.

Statistieken

Bron: Stichting Gezonde Basisschool van de Toekomst

Gezonde basisschool toekomst	2024	2025
Aantal GBT-scholen	31	31
Aantal kinderen dat in aanraking komt met GBT	6.279	6.119

Participatie van 8 nieuwe gemeenten in Keigezond Limburg (R 37)

Aantal gemeenten dat participeert in Keigezond Limburg (R_37a)

Omschrijving

De netwerkaanpak Keigezond Limburg is gebaseerd op de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht, zoals beschreven in het 'Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas' (VU/Care for Obesity 2018). Deze aanpak richt zich op passende ondersteuning en zorg voor kinderen met overgewicht en obesitas. Het kind en de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein staan centraal. Overgewicht of obesitas is aanleiding om in gesprek te gaan en vanuit daar wordt gekeken naar achterliggende oorzaken, de huidige situatie en de nodige ondersteuning voor het kind en gezin.

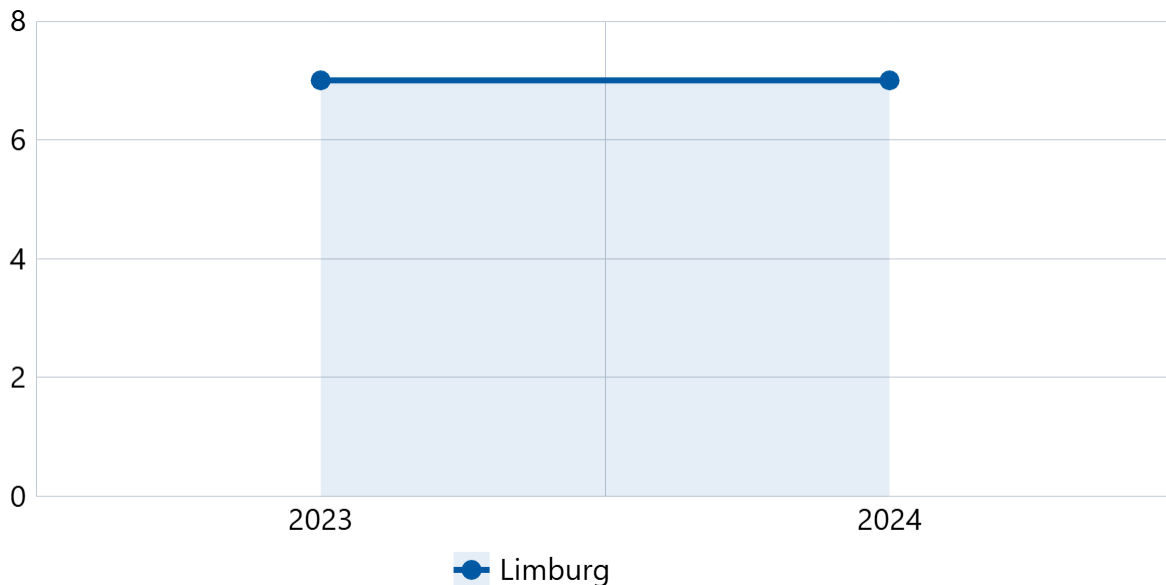
Steeds meer kinderen/jongeren hebben overgewicht en obesitas. Daardoor hebben zij al op jonge leeftijd een groot risico op diabetes mellitus, hart- en vaatziekten en leververvetting. Ze hebben een lagere levensverwachting en een lagere kwaliteit van leven dan leeftijdgenoten zonder overgewicht. De oorzaak van het overgewicht is bijna altijd gerelateerd aan de leefstijl. Er is al veel inzet op preventie van overgewicht. Echter, de hoge getallen tonen het belang van een effectievere, integrale aanpak van overgewicht onder de jeugd. In dat kader besloten een aantal initiërende partners in 2020 om samen vorm

te geven aan een netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht & obesitas. Het resultaat van deze samenwerking is Keigezond Limburg!

Het project Keigezond Limburg werd tot 1 september 2024 financieel ondersteund (subsidie) door de Provincie Limburg. Op dit moment wordt het project nog niet gesubsidieerd, een nieuwe aanvraag (uitbreiding aantal gemeenten die met Keigezond aan de slag gaan) is in voorbereiding en zal naar verwachting in Q3 2025 bij ons worden ingediend.

Het jaar van de nulmeting is 2023

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 2.500 kinderen worden bereikt met Keigezond Limburg (R 38)

Aantal kinderen dat wordt bereikt met Keigezond Limburg (R_38a)

Omschrijving

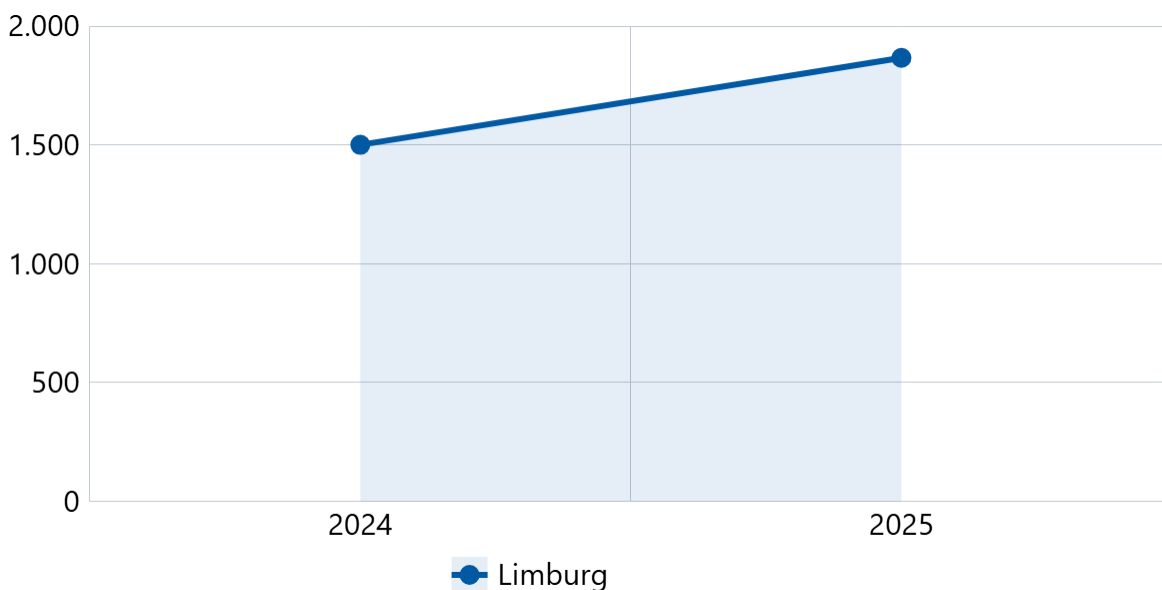
De netwerkaanpak Keigezond Limburg is gebaseerd op de aanpak Kind naar Gezonder Gewicht, zoals beschreven in het 'Landelijk model ketenaanpak voor kinderen met overgewicht en obesitas' (VU/Care for Obesity 2018). Deze aanpak richt zich op passende ondersteuning en zorg voor kinderen met overgewicht en obesitas. Het kind en de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein staan centraal.

Overgewicht of obesitas is aanleiding om in gesprek te gaan en vanuit daar wordt gekeken naar achterliggende oorzaken, de huidige situatie en de nodige ondersteuning voor het kind en gezin.

Steeds meer kinderen/jongeren hebben overgewicht en obesitas. Daardoor hebben zij al op jonge leeftijd een groot risico op diabetes mellitus, hart- en vaatziekten en leververvetting. Ze hebben een lagere levensverwachting en een lagere kwaliteit van leven dan leeftijdgenoten zonder overgewicht. De oorzaak van het overgewicht is bijna altijd gerelateerd aan de leefstijl. Er is al veel inzet op preventie van overgewicht. Echter, de hoge getallen tonen het belang van een effectievere, integrale aanpak van overgewicht onder de jeugd. In dat kader besloten een aantal initiërende partners in 2020 om samen vorm te geven aan een netwerkaanpak voor kinderen met overgewicht & obesitas. Het resultaat van deze samenwerking is Keigezond Limburg!

Het provinciaal subsidie voor de uitvoering van Keigezond Limburg is per 1 september 2024 gestopt (einde projectperiode). Er wordt momenteel een nieuwe subsidieaanvraag voorbereid, we verwachten dat deze aan ons wordt voorgelegd in Q3 2025.

Het jaar van 0-meting is 2024. De cijfers over 2025 betreffen de periode tot en met mei en zijn het cumulatieve aantal kinderen vanaf 2024.

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 1350 gevolgde trajecten 'Voorzorg' en 'Nu Niet Zwanger' (R 39)

Aantal gevolgde trajecten Voorzorg en Nu Niet Zwanger (R_39a)

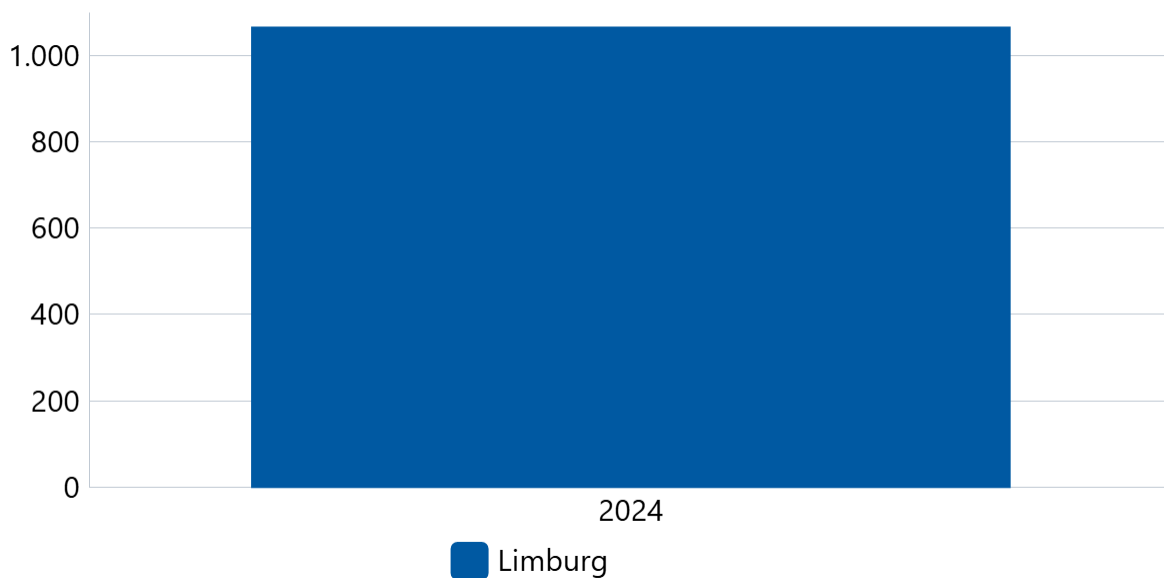
Omschrijving

De interventie nu niet zwanger ondersteunt zeer kwetsbare mensen om een bewuste keuze te maken over het moment van een zwangerschap, zodat zij niet ongepland en tegen hun wens zwanger raken. De interventie "voorzorg" is een intensief huisbezoek programma als onderdeel van het programma kansrijke start voor (zeer) kwetsbare vrouwen die zwanger zijn en te maken hebben met een opeenstapeling van problemen.

Het aantal trajecten is de optelsom van een tweetal interventies Nu Niet zwanger en Voorzorg. Het jaar van de nulmeting is 2024.

De cijfers over 2025 komen in februari 2026 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 50 verloskundigen/gynaecologen die zijn opgeleid om conform de methode 'Centering Pregnancy' te werken' (R 40)

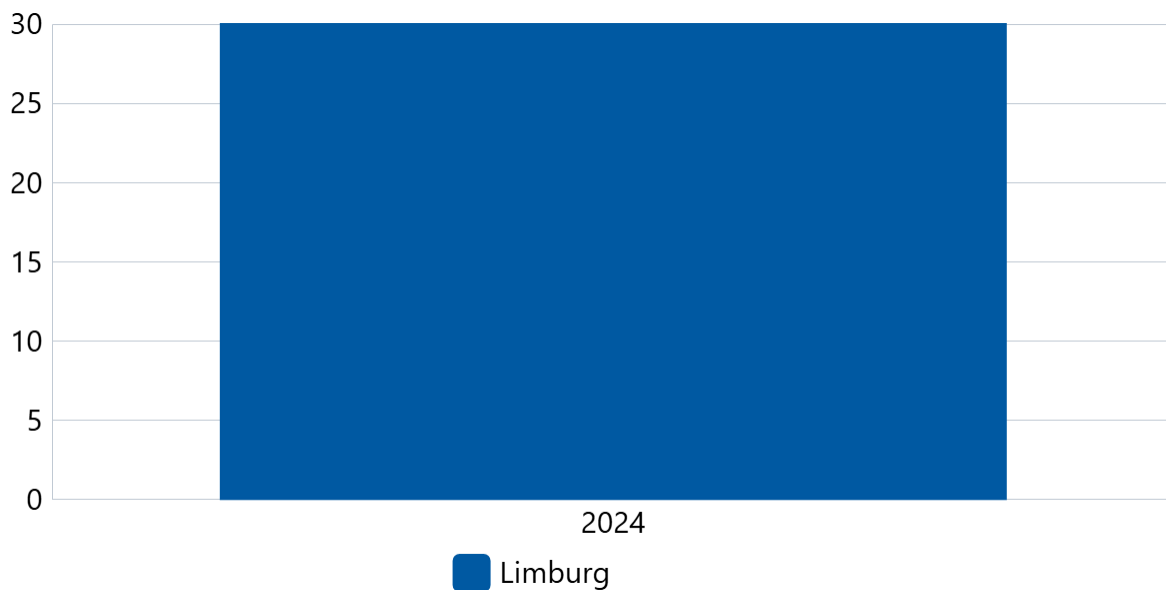
Aantal verloskundigen/gynaecologen dat is opgeleid conform methode 'Centering Pregnancy' (R_40a)

Omschrijving

Centering zwangerschap is een interventie uit het programma kansrijke start en combineert de medische controles rondom een zwangerschap met alle informatie rondom zwangerschap, bevalling en babytijd. De verloskundige zorg wordt gegeven in een groep van zwangeren die rondom dezelfde tijd zijn uitgerekend. Het jaar van nulmeting is 2024.

De cijfers over 2025 komen in februari 2026 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

2 projectpilots Kansrijke Start (R 41)

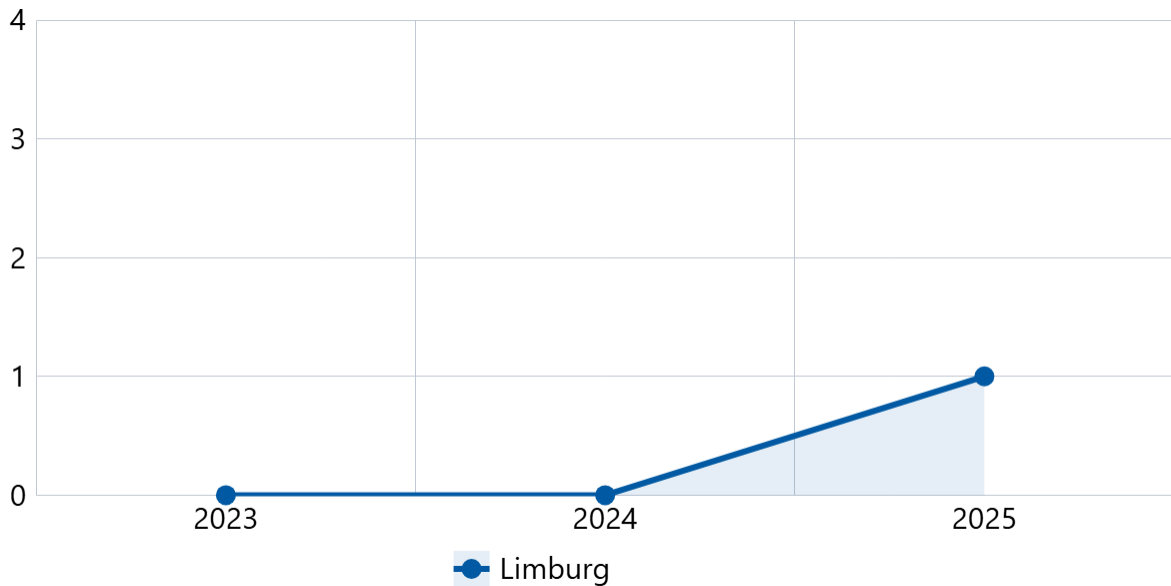
Aantal projectpilots Kansrijke Start (R_41a)

Omschrijving

Dit programma richt zich met behulp van interventies op kinderen in de eerste 1000 dagen van hun leven of daaropvolgend. Dit om ieder kind een gelijke start te kunnen geven. Het jaar van nulmeting is 2023.

Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei en het is het cumulatieve aantal vanaf 2023.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 800 gestarte trajecten Stevig Ouderschap (R 42)

Aantal trajecten dat gestart is met Stevig Ouderschap (R_42a)

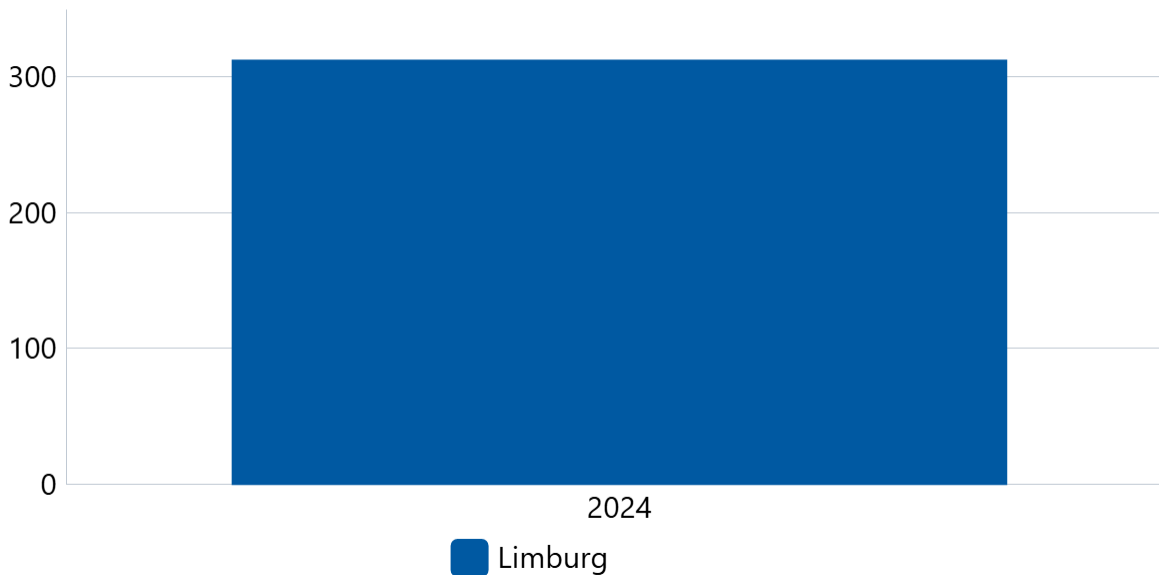
Omschrijving

Stevig Ouderschap is een interventie uit het programma Kansrijke Start (-9 maanden - 2 jaar) voor ouders die extra ondersteuning nodig hebben. Het betreft een interventie die 1 op 1 werkt en het gaat hier om huisbezoeken. Mensen worden doorverwezen door de gynaecoloog en/of huisarts.

Dit betreft een interventie die in 2024 alleen door de GGD Zuid werd aangeboden en niet door de GGD voor Midden- en Noord Limburg. Het jaar van de nulmeting is 2024.

De cijfers over 2025 komen in februari 2026 beschikbaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

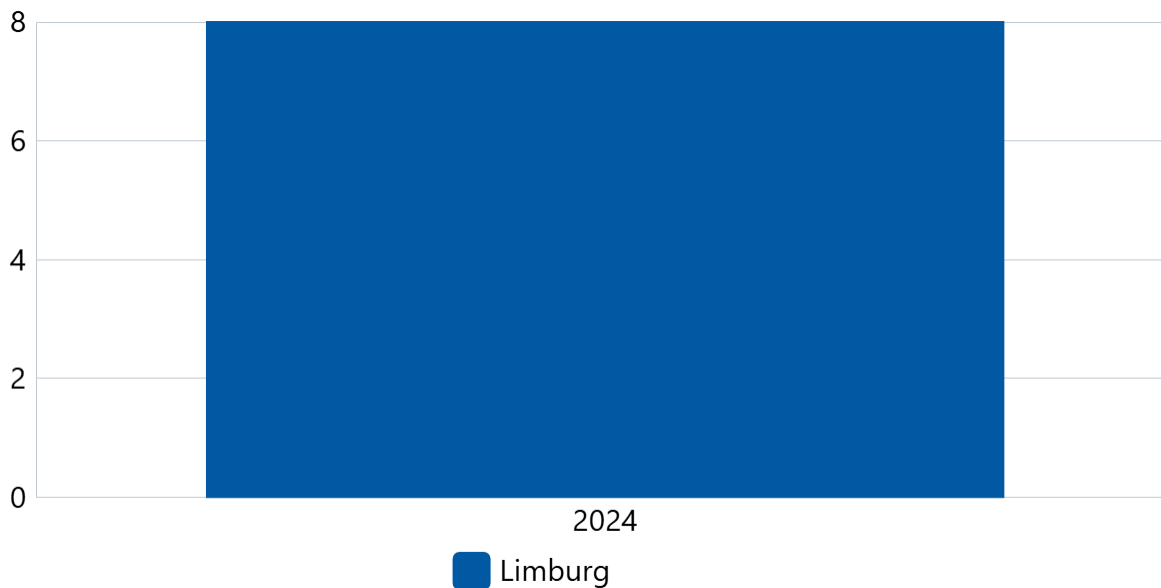
5 Limburgse consultatiebureaus werken via methode 'Centering Ouderschap' (R 43)

Aantal consultatiebureaus dat werkt via de methode 'Centering Ouderschap' (R_43a)

Omschrijving

De interventie "Centering ouderschap" wordt gemonitord door de GGD. Zij geven aan dat de interventie in een aantal gemeenten loopt. Bij de GGD Midden- en Noord Limburg loopt Centering Ouderschap in 8 gemeenten (van de 15). Daarbij zijn er een aantal kleinere gemeenten die gezamenlijk uitvoering geven aan Centering Ouderschap. Ook is het zo dat de uitvoering van Centering Ouderschap in een aantal gemeenten een uitdaging is vanwege de beperkte capaciteit (in de Jeugdgezondheidszorg als ook in het sociaal domein). Er zijn al veel meer consultatiebureaus in Midden- en Noord Limburg die werken met de interventie Centering ouderschap dan de opgave in het beleidskader (5 consultatiebureau werken met deze interventie in 2027). Bij de GGD Zuid Limburg is de interventie Centering Ouderschap nog niet in uitvoering. Het jaar van de nulmeting is 2024.

De cijfers over 2025 komen in februari 2026 beschikbaar.

Bron: Provincie Limburg

Alle Limburgse scholen nemen deel in Handle with Care netwerk (R 44)

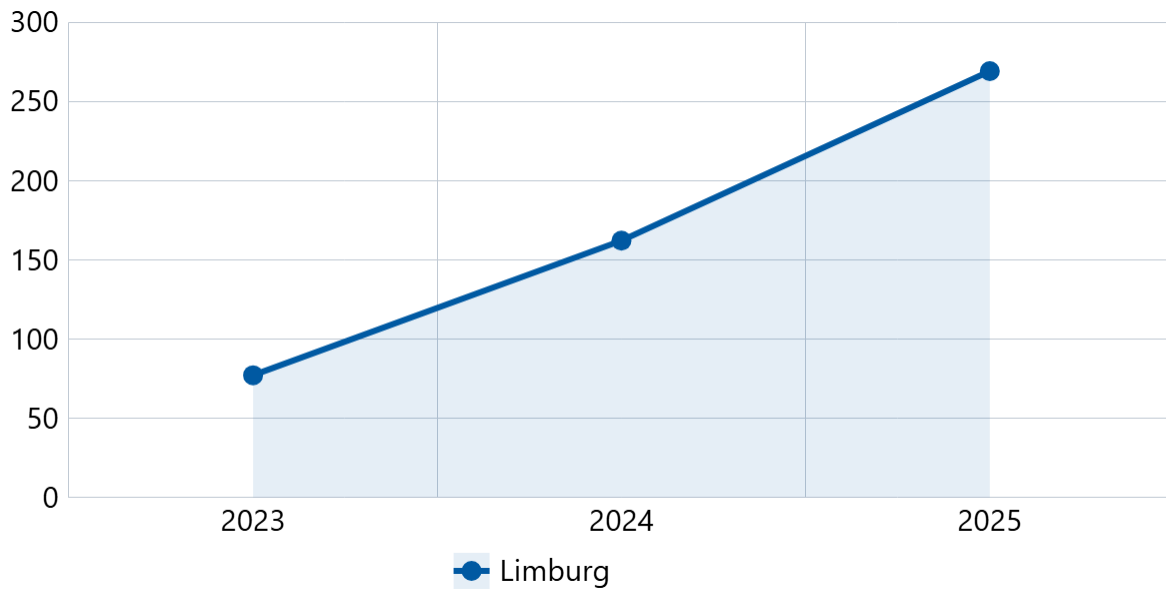
Aantal Limburgse scholen dat deelneemt in Handle with Care (R_44a)

Omschrijving

Het cijfer van 2025 betreffen de periode tot en met mei 2025 en het cijfer van 269 basisscholen aangesloten bij Handle with Care betreft het cumulatieve aantal vanaf 2023. Dit betreft alle basisscholen in Zuid-Limburg. In de loop van 2025 verwachten we aansluiting van basisscholen in de regio's Noord- en Midden-Limburg.

Het jaar van de nulmeting is 2023.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aantal sociale fondsen dat is opgezet om projecten op het gebied van sociale cohesie te faciliteren (R_45a)

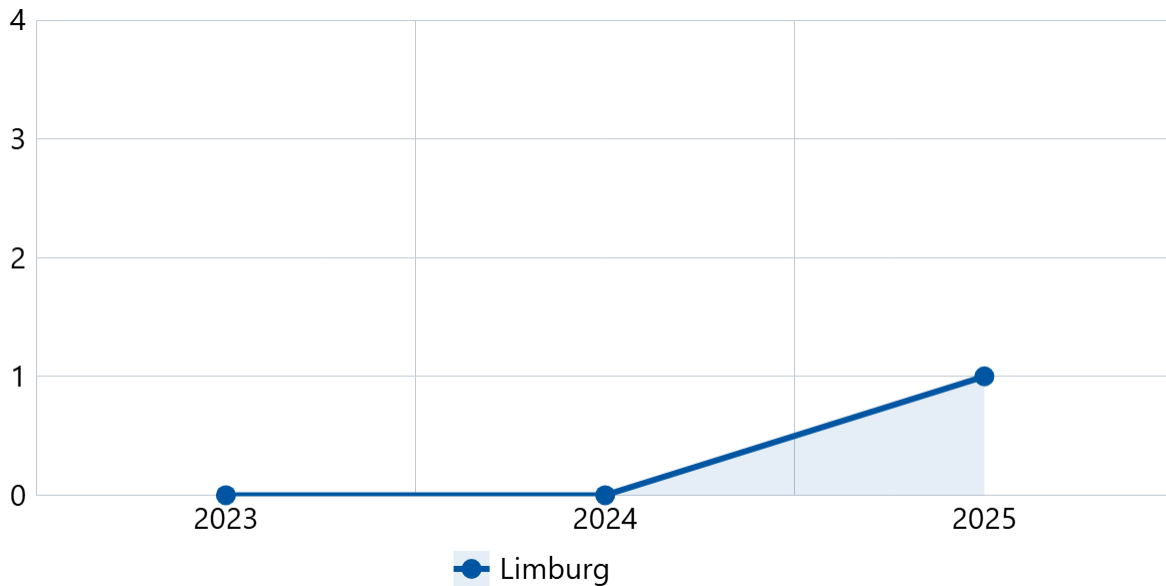
Omschrijving

Het cijfer betreft aantal samenwerkingen met sociale fondsen. Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei en het is een cumulatief aantal.

Er is een samenwerking met het Kansfonds aangegaan.

Het jaar van de nulmeting is 2023.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

1 symposium organiseren over VN Gehandicaptenverdrag voor gemeenten en de sociale basisinfrastructuur (R 46)

Symposium is georganiseerd, ja/nee (R_46a)

Nee, naar aanleiding van de 2e gewijzigde motie 2973 Fischer c.s. inzake Vervolg implementatie VN-verdrag Handicap zal een symposium worden georganiseerd dat is bedoeld om verbinding te leggen tussen de relevante partijen in relatie tot de doelgroep mensen met een beperking en hun positie in onze samenleving te faciliteren en bevorderen. Het symposium vindt in Q3 van 2025 plaats.

20 projecten gericht op burgerinitiatieven die participatie en sociale cohesie bevorderen (R 47)

Aantal projecten (ondersteund door de Provincie) dat gericht is op burgerinitiatieven die participatie en sociale cohesie bevorderen (R_47a)

Omschrijving

Middels de nadere subsidieregels Participatie 2022-2024 en de Leefbaarheidsaanpak zijn in 2025, 34 projecten financieel ondersteund, die gericht zijn op burgerinitiatieven die participatie en sociale cohesie bevorderen. Ten opzichte van 2024 is het aantal gestegen.

Er zijn nog een aantal ingediende aanvragen in behandeling waarover besluitvorming op een later moment zal plaatsvinden.

Van deze 34 projecten hadden:

- 12 betrekking op 2024, deze subsidieaanvragen van de subsidieregels participatie 2022-2024 zijn in

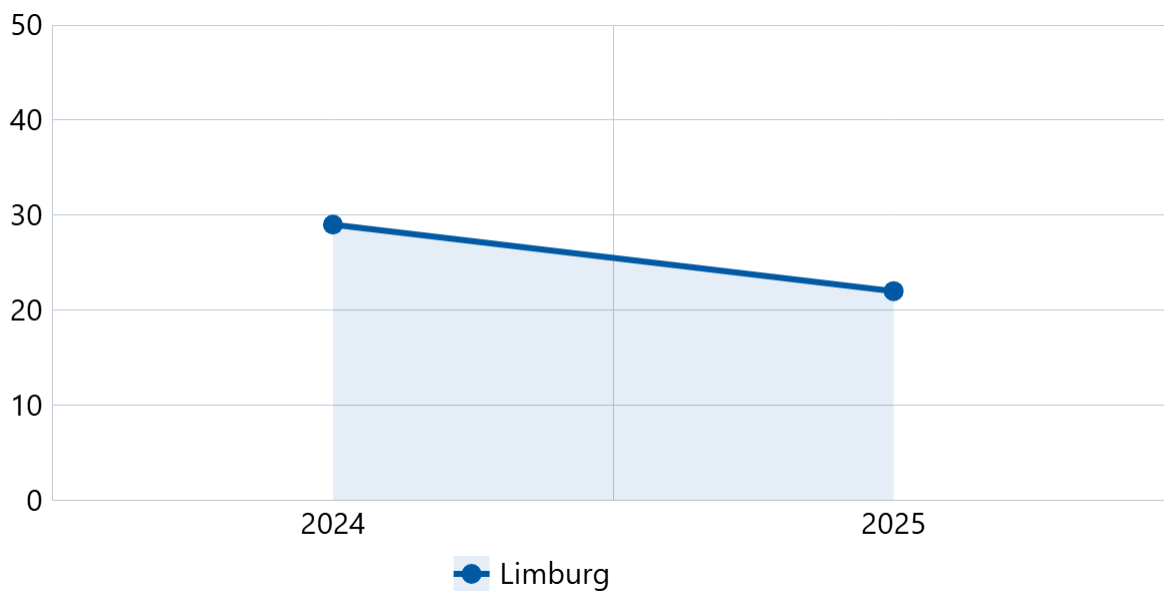
2025 afgehandeld

- 22 betrekking op in 2025 verleende subsidies van de leefbaarheidsaanpak

De cijfers betreffen het aantal ondersteunde projecten per jaar.

Het jaar van de nulmeting is 2024. Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei 2025.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 5 nieuwe integrale aanpakken in Limburgse aandachtswijken in uitvoering (R 48)

Aantal nieuwe integrale aanpakken dat in uitvoering is in Limburgse aandachtsgebieden (R_48a)

Omschrijving

Door GS zijn in 2024 6 wijken en in 2025 2 dorpen geselecteerd waar samen met de betreffende gemeenten toegewerkt wordt naar intentie-overeenkomsten, waarin wordt vastgelegd dat partijen aan de slag willen gaan met een langjarige gebiedsgerichte integrale aanpak in de betreffende wijk/ dorp. 26-6: Er zijn voor 8 gebiedsgerichte aanpakken (6 wijken en 2 dorpen) intentieovereenkomsten ondertekend als eerste stap om langjarig en integraal in deze gebieden aan de slag te gaan .

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	8

Minimaal 10 dorp- en buurtgerichte aanpakken in uitvoering (R 49)

Aantal door Provincie ge(co)financierde leefbaarheidsinitiatieven (Schaalniveau A en B) (R_49a)

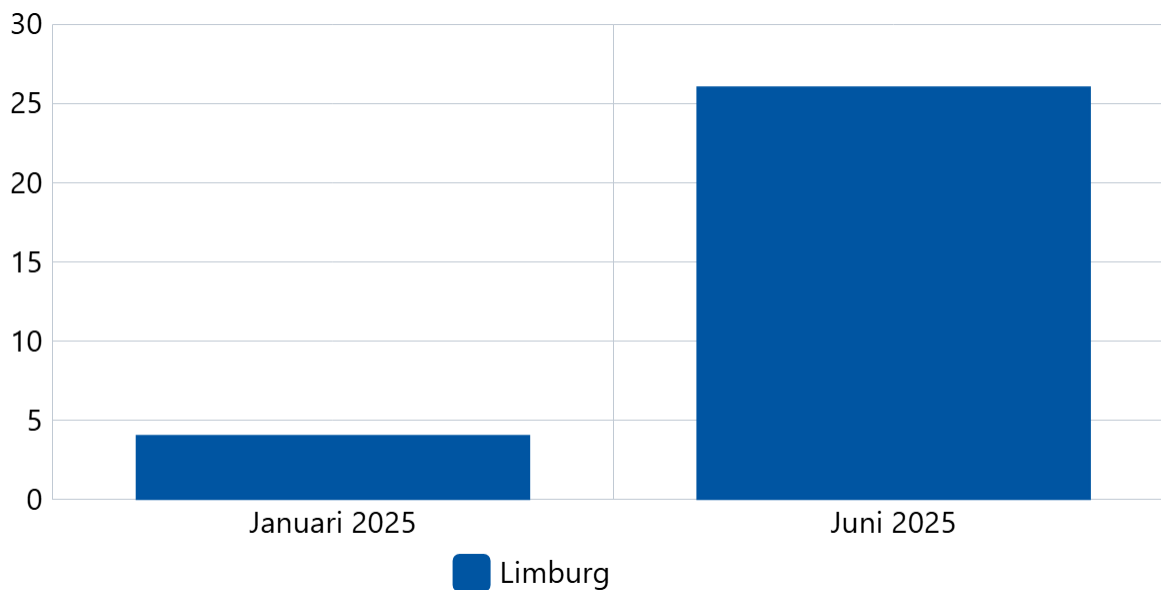
Omschrijving

Deze indicator betreft de **sociale** leefbaarheidsinitiatieven.

De indicator valt uiteen in de 8 integrale gebiedsgerichte aanpakken en initiatieven vanuit de leefbaarheidsaanpak.

Ten aanzien van de eerste is er nog geen subsidie aangevraagd wel zijn intentieovereenkomsten getekend (zie R_48a). Ten aanzien van de initiatieven uit de leefbaarheidsaanpak (schaalniveau A en B) zijn van het totaal aantal toegekende subsidies (50, zie indicator 118a en 119a) 26 subsidies toegekend aan sociale initiatieven.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Minimaal 1.500 sporters krijgen ondersteuning via de Coöperatie Limburg Sport (R 52)

Aantal sporters dat ondersteuning krijgt via de Coöperatie Limburg Sport (R_52a)

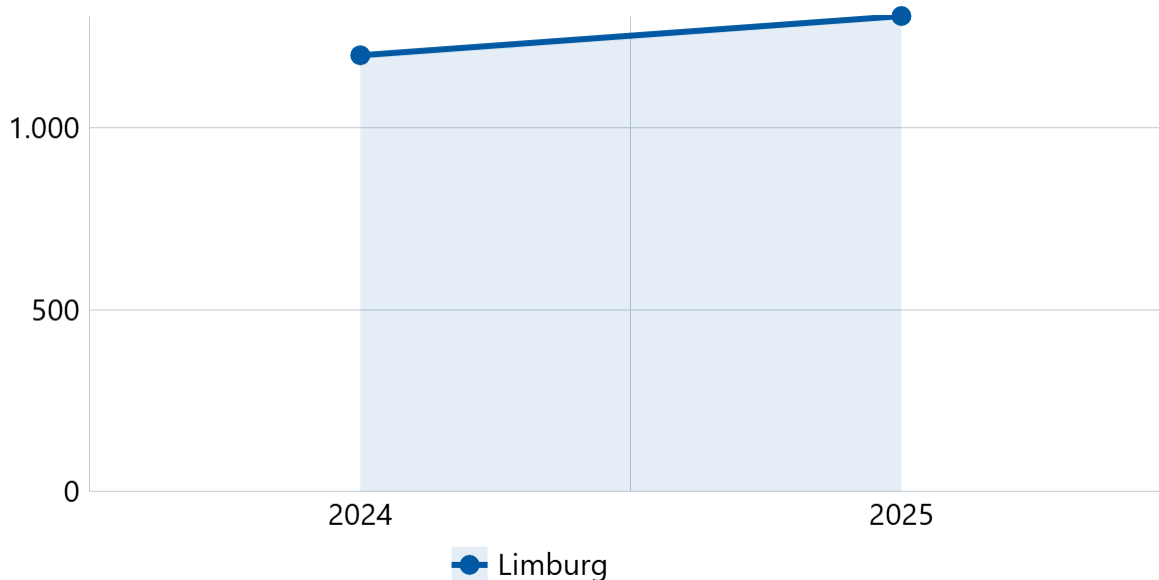
Omschrijving

Met sporters wordt bedoeld 'talenten en topsporters' in Limburg. Ieder talent en topsporter in Limburg, met en zonder een beperking, kan bij de Coöperatie Limburg Sport een aanvraag indienen om voor een talent of topsportstatus in aanmerking te komen. Na toekenning van een status ontvangt de sporter een sporttalentpas van Coöperatie Limburg Sport. De volgende topsport- en talentstatussen zijn mogelijk - A - HP - Selectie - Bonds - IT - NT- Belofte - KNVB-belofte - RS - Q

De Coöperatie Limburg Sport heeft van de Provincie de opdracht gekregen om talenten en topsporters in Limburg te ondersteunen.

Het jaar van de nulmeting is 2024. Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei en het is het cumulatieve aantal vanaf 2024.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

75 bovenlokale sportevenementen zijn ondersteund (R 53)

Aantal bovenlokale sportevenementen dat ondersteund is door de Provincie (R_53a)

Omschrijving

Het cijfer betreft het aantal bovenlokale sportevenementen dat in financieel is ondersteund middels de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2024 en de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027. In 2025 zijn 8 bovenlokale sportevenementen financieel ondersteund door de Provincie.

Er zijn nog een aantal ingediende aanvragen van de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027 in behandeling waarover besluitvorming op een later moment zal plaatsvinden.

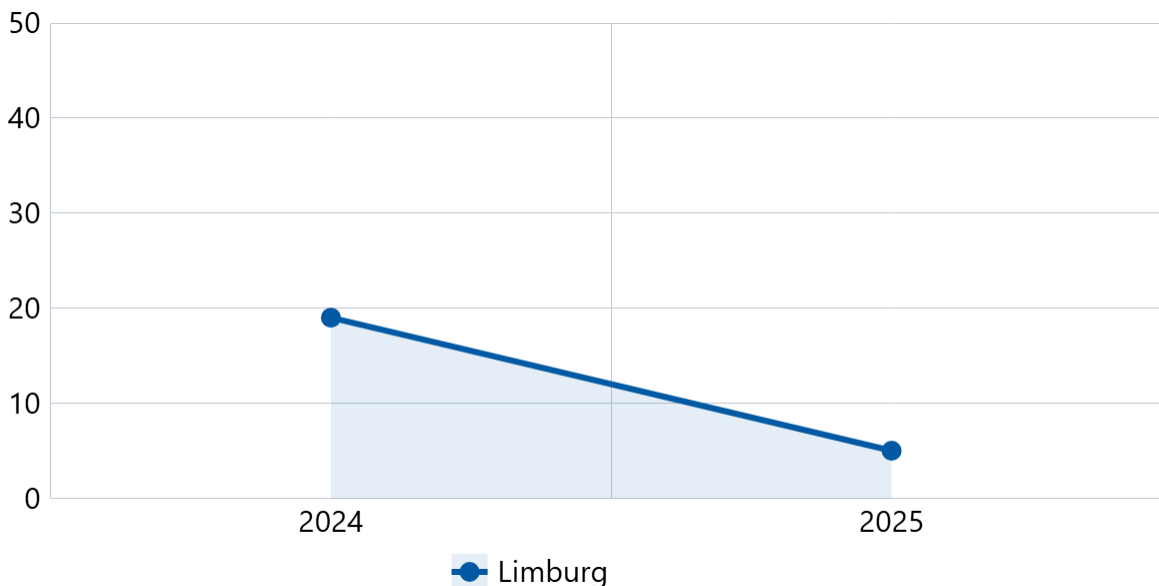
Van deze 8 in 2025 gehonoreerde evenementen hadden:

- 3 betrekking op 2024, deze subsidieaanvragen zijn in 2025 afgehandeld
- 5 betrekking op in 2025 verleende subsidies

Het jaar van de nulmeting is 2024. De cijfers betreffen het aantal ondersteunde bovenlokale sportevenementen per jaar.

Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

12 topsportevenementen met een breedtesportprogramma zijn ondersteund (R 54)

Aantal topsportevenementen dat is ondersteund met een breedtesportprogramma (R_54a)

Omschrijving

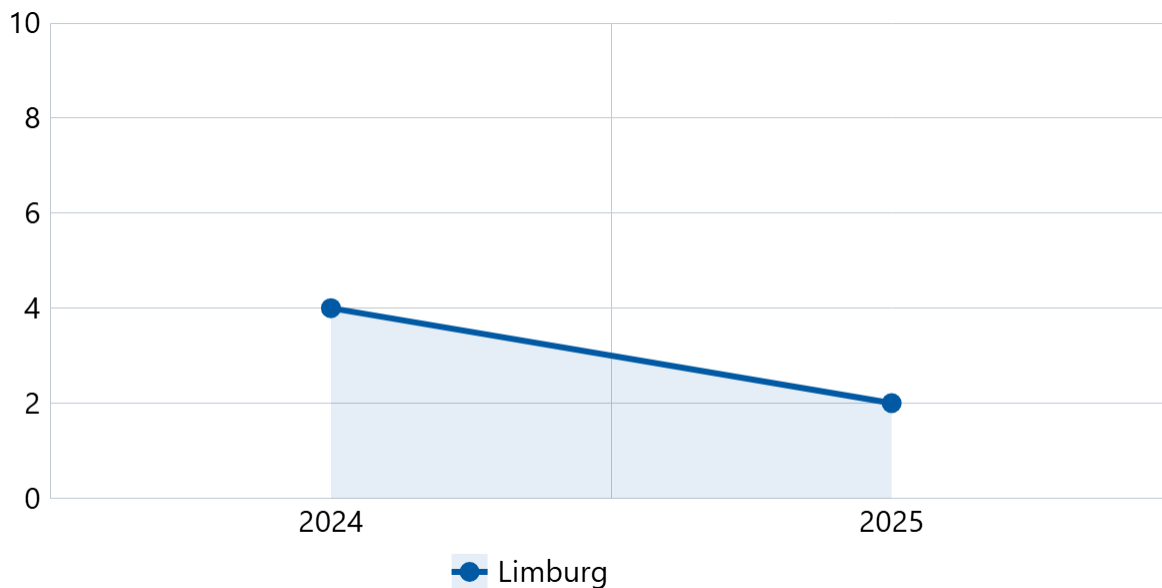
De subsidieregeling topsportevenementen 2024 voorzag in het jaar 2024 in de ondersteuning van een drietal majeure topsportevenementen met activerend breedtesportprogramma. Verder werd de Tour de France Femmes als incidentele subsidieaanvraag buiten de regeling om ondersteund. Door middel van de ondersteuning van deze topsportevenementen met activerende breedtesportprogramma's, zijn veel Limburgers in beweging gebracht en gestimuleerd om in beweging te komen. Met behulp van de subsidieregeling topsportevenementen 2025-2027 wordt beoogd om over de periode 2024-2027, in aanvulling op de subsidieregeling topsportevenementen 2024 en een incidentele subsidieaanvraag van een topsportevenement met breedtesportprogramma, in totaal minimaal 12 topsportevenementen met een breedtesportprogramma te ondersteunen, conform de doelstelling in het kader 'Samen leven en Bestaanszekerheid'.

In 2025 zijn tot nu toe 2 topsportevenementen met een breedtesportprogramma ondersteund, met de verwachting dat dit aantal dit jaar nog verdubbeld zal worden.

Het jaar van de nulmeting is 2024. De cijfers betreffen het aantal ondersteunde bovenlokale sportevenementen per jaar.

Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

3 sportakkoorden in uitvoering (specifieke doelstellingen per regio volgen nog op later moment) (R_55)

Aantal sportakkoorden in uitvoering/uitgevoerd is (R_55a)

Omschrijving

Het proces om de 3 sport- en beweegakkoorden te realiseren is in januari 2025 gestart met bestuurlijke en ambtelijke overleggen in de 3 regio's Noord-, Midden- en Zuid-Limburg. De verwachting is dat de akkoorden met Zuid- en Midden-Limburg in Q3 en met Noord-Limburg eind Q4 van 2025 met de gemeenten worden gesloten, waarna de uitvoering van start zal gaan.

Per regio wordt 1 sport- en beweegakkoord gesloten. Het jaar van de nulmeting is 2025.

Het cijfer van 2025 betreft de periode tot en met mei en is cumulatief.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Werken aan een toekomstbestendige economie' (pdf, 104 kB).

3. Maatschappelijke opgave

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Werken aan een toekomstbestendige economie 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

Een veerkrachtige, toekomstbestendige en wendbare Limburgse economie met stevige ambities als het gaat om slimme en duurzame innovaties (MO 7)

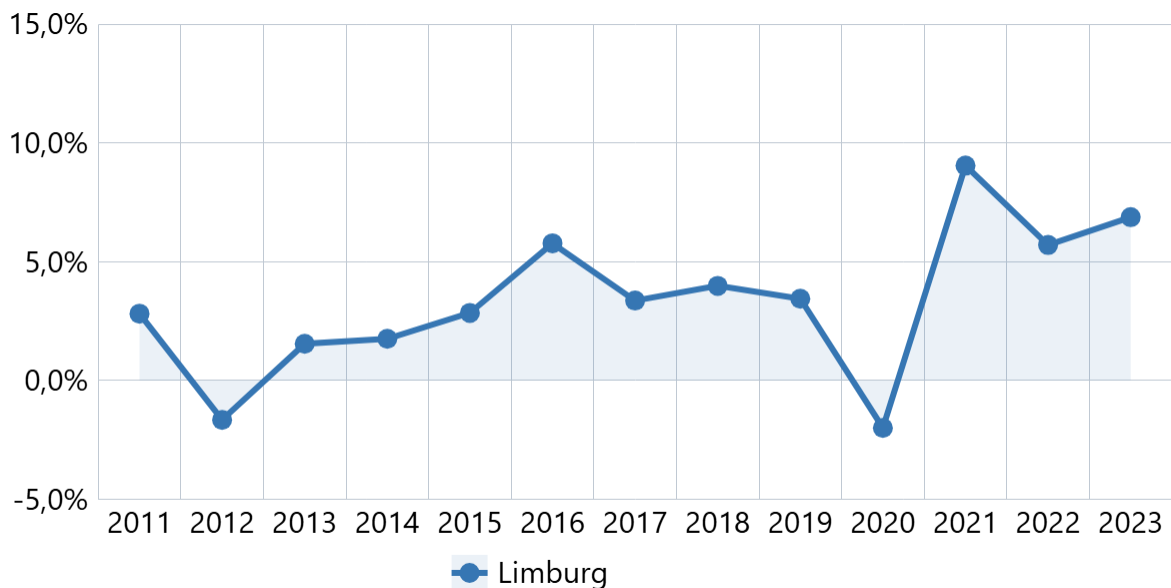
Bruto regionaal product (% groei t.o.v. voorgaand jaar) (MO_7a)

Omschrijving

Deze tabel bevat jaargegevens over de productiecomponenten van het bruto binnenlands product. Het Bruto Regionaal Product is de totale waarde van alle goederen en diensten die in een regio (bijvoorbeeld Limburg) in één jaar zijn geproduceerd. De volumeontwikkeling van het bruto regionaal product is een gebruikelijke maatstaf voor de economische groei van een regio. Deze grafiek visualiseert dus hoe snel (of langzaam) de economie van Limburg groeit of krimpt over meerdere jaren. Dit is gemeten in procentuele verandering van het Bruto Regionaal Product ten opzichte van voorgaand jaar.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft onlangs de nationale rekeningen gereviseerd. Daarbij worden nieuwe bronnen, methoden en concepten doorgevoerd in de nationale rekeningen. Dit doen zij eens in de vijf jaar, om te zorgen dat het beeld van de Nederlandse economie weer optimaal aansluit bij alle onderliggende statistieken, bronnen en internationale richtlijnen voor het samenstellen van de nationale rekeningen. Om een breuk tussen twee jaren te voorkomen (reeksbreuk) worden ook de voorafgaande jaren (= de hele tijdreeks) herzien. De getoonde cijfers wijken dus af van de vorige P&C Beleidsmonitor.

De cijfers van 2022 en 2023 zijn nog voorlopig. In december komt het cijfer van 2024 beschikbaar.

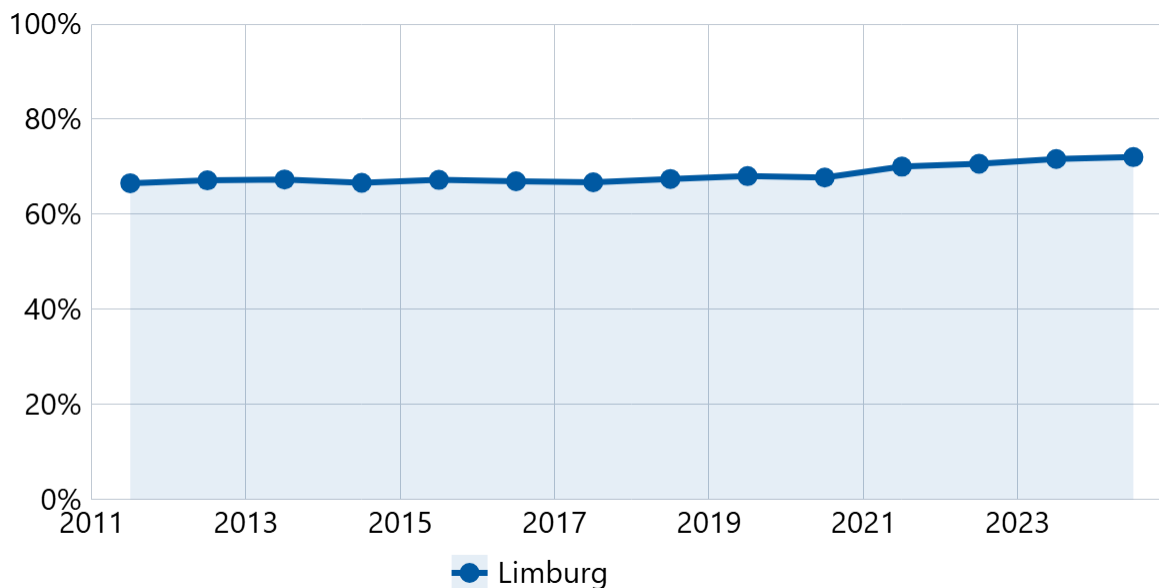

Bron: Provincie Limburg

Werkgelegenheid (% bruto arbeidsparticipatie) (MO_7b)

Omschrijving

De bruto arbeidsparticipatie is het percentage mensen van de werkende leeftijd dat werkt óf op zoek is naar werk en hier ook beschikbaar voor is. Het gaat dus om het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Met *beroepsbevolking* wordt bedoeld: personen die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking), of die geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking). Met *niet-beroepsbevolking* bedoelen we: personen zonder betaald werk die niet recent naar werk hebben gezocht of daarvoor niet direct beschikbaar zijn. Deze indicator heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking). De gegevens worden gepresenteerd voor de bevolking van 15 tot 75 jaar. De arbeidsparticipatie is op dit moment historisch hoog. Dit is zowel in Limburg als in de rest van Nederland het geval.

Bron: Provincie Limburg

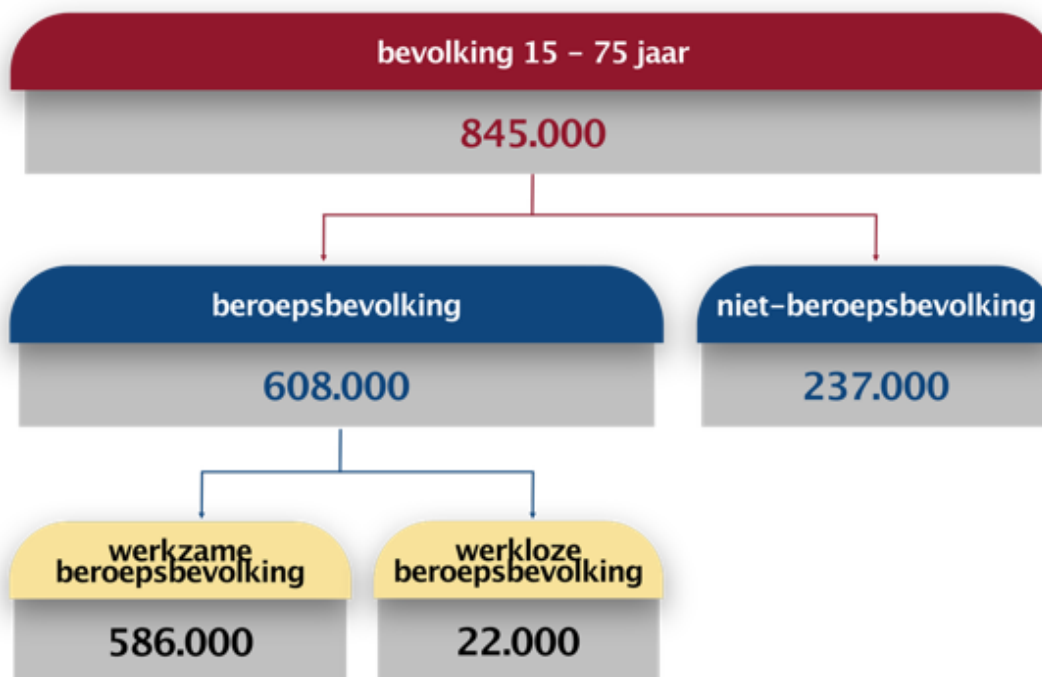
Opbouw van de beroepsbevolking (in leeftijd, opleidingsniveau, migratieachtergrond, geslacht, arbeidsparticipatie) (MO_7c)

Informatie over de beroepsbevolking gaat uit van het deel van de *bevolking dat tussen de 15 en 75 jaar* is. Deze groep wordt ook wel de potentiële beroepsbevolking genoemd. Een deel van deze groep is niet actief op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld doordat ze naar school gaan, met pensioen zijn, of om andere redenen geen werk zoeken. Die groepen noemen we de *niet-beroepsbevolking*.

Het deel dat actief is op de arbeidsmarkt noemen we de *beroepsbevolking*. Een groot deel hiervan is werkzaam, de *werkzame beroepsbevolking*. De *werkloze beroepsbevolking* is het deel van de beroepsbevolking dat gaan betaald werk verricht, maar hier wel naar op zoek is, en hier ook beschikbaar voor is.

Het aandeel van de werkloze beroepsbevolking in de volledige beroepsbevolking wordt ook wel het *werkloosheidspercentage* genoemd. Het aandeel van de beroepsbevolking in de bevolking tussen de 15 - 75 jaar wordt de *bruto arbeidsparticipatie* genoemd. Het aandeel van de werkende beroepsbevolking in de bevolking tussen de 15 - 75 jaar noemen we de *netto arbeidsparticipatie*.

Opbouw Limburgse beroepsbevolking (Q4, 2024)

Bron: Arbeidsmarktinzicht
De cijfers betreffen het jaar 2024.

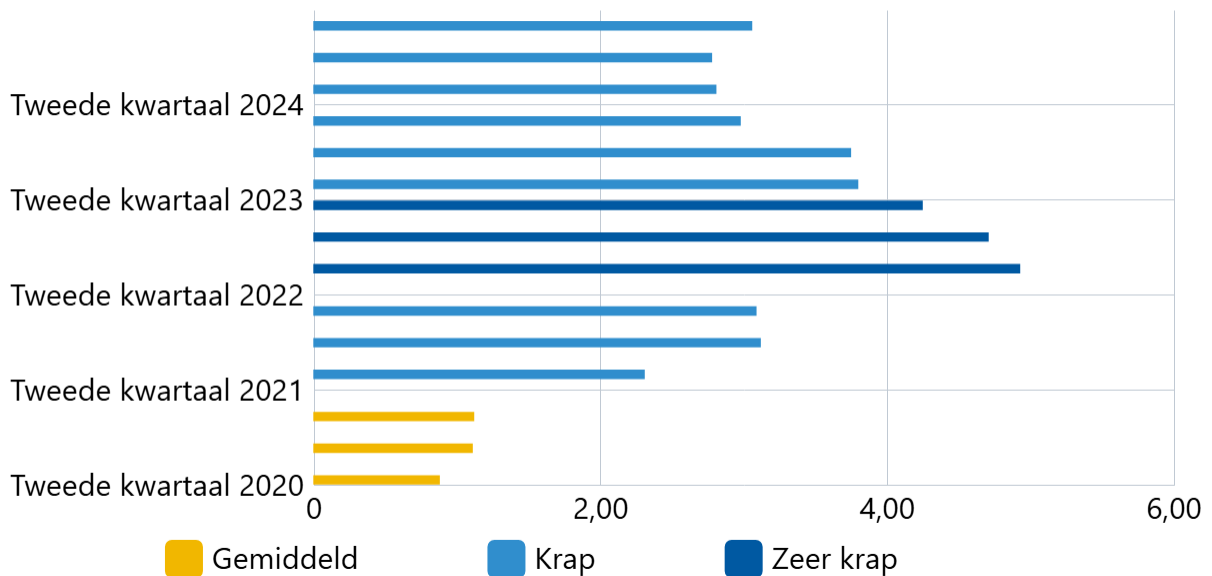
Arbeidsmarktkrapte (MO_7d)

Omschrijving

De spanningsindicator geeft weer hoe krap of ruim de arbeidsmarkt is. De indicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. Een score $> 1,5$ is gunstig voor werkzoekenden; er is meer vraag dan aanbod (typering krap). Wanneer de score $> 4,0$ is de situatie zeer krap. Een score lager dan $0,67$ is ongunstig voor werkzoekenden; er is meer aanbod dan vraag. Bij een score $< 0,25$ is de situatie zeer ruim. Bij een score tussen $0,67$ en $1,5$ is er sprake van evenwicht op de arbeidsmarkt. Op een tijdelijke periode van lagere spanning in 2020 en 2021 na (tijdens de Coronacrisis) is er sinds het tweede kwartaal van 2018 in Limburg sprake van een krappe arbeidsmarkt.

De originele weergave van de indicator is terug te vinden op Arbeidsmarktinzicht: Ontwikkeling spanningsindicator

Statistieken

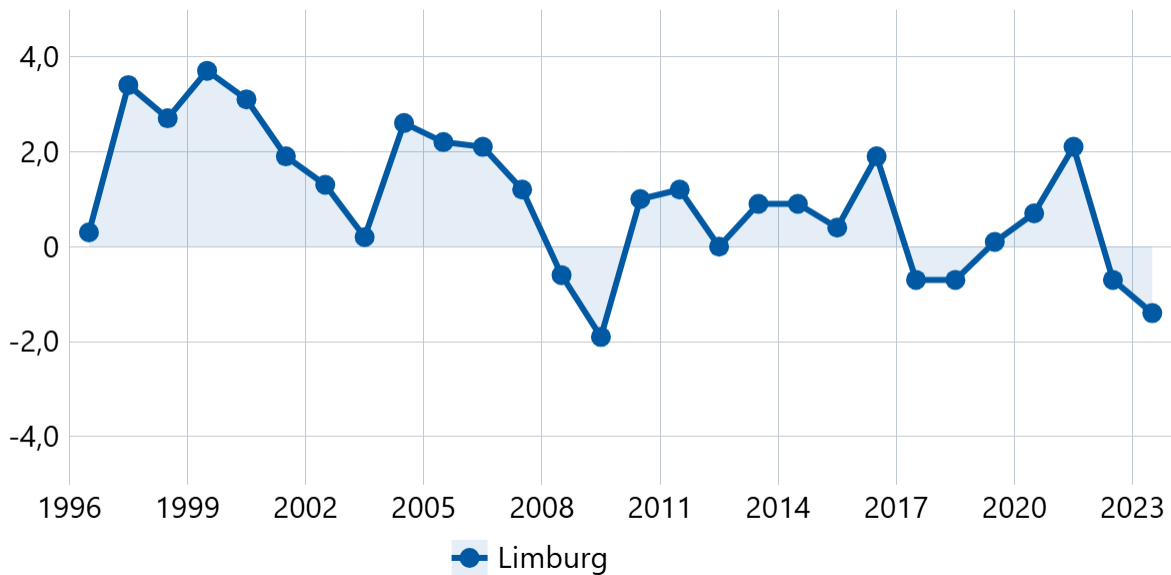
Bron: Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

Ontwikkeling arbeidsproductiviteit (MO_7e)

Omschrijving

Arbeidsproductiviteit geeft aan hoeveel geld we per gewerkt uur produceren. Hoe meer geld een bepaalde regio of sector genereert per gewerkt uur, hoe hoger de arbeidsproductiviteit. Onderstaande grafiek drukt de arbeidsproductiviteit uit in *arbeidsproductiviteitsgroei per uur*. Dit betekent dat er gekeken wordt naar de waarde (goederen/diensten) die gemiddeld in één gewerkt uur geproduceerd werd en hoe dit dit veranderde (groei/krimp) ten opzichte van het voorgaande jaar.

Statistieken

Bron: CBS Statline

Vestigingsdynamiek naar grootteklasse (MO_7f)

Omschrijving

Onderstaande grafieken (*zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal oprichtingen en opheffingen per sector. Met vestigingen wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

De cijfers betreffen het jaar 2024.

Statistieken

Oprichting

Opheffing

Bron: Etil Research Group

Regional Innovation Score (MO_7g)

Omschrijving

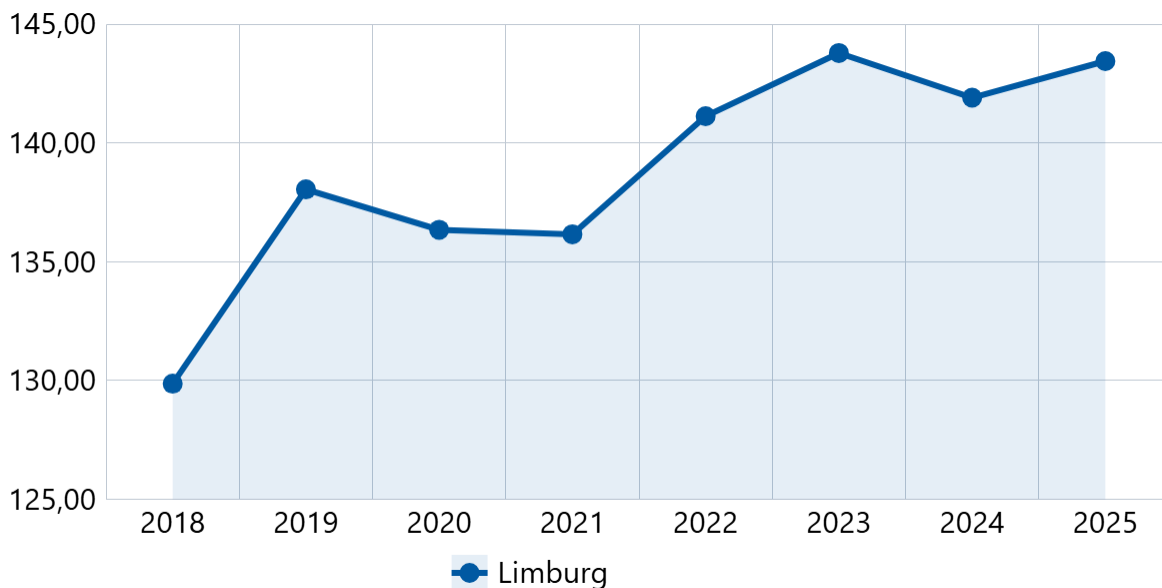
In juli 2025 is de nieuwe Regional Innovation Scoreboard (RIS) 2025 gepubliceerd. Het rapport geeft een vergelijkende beoordeling van de prestaties van innovatiesystemen in 241 regio's verspreid over Europa. De Europese regio's worden verdeeld in vier groepen op basis van hun prestaties in de Regional Innovation Index: Innovation Leaders (38 regio's), Strong Innovators (69 regio's), Moderate Innovators (74 regio's) en Emerging Innovators (60 regio's). Het volledige rapport is hier terug te vinden: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7f4bfd8b-6382-11f0-bf4e-01aa75ed71a1/language-en>

Sinds 2023 wordt Limburg aangemerkt als 'Innovation Leader'.

De scores zijn een ongewogen gemiddelde van 23 indicatoren. Om de regio's goed met elkaar te kunnen vergelijken, worden ze geïndexeerd ten opzichte van het Europees gemiddelde in 2018 (het 'baseline'-jaar). De scores laten dus de relatieve prestatie zien van Limburg ten opzichte van de andere Europese regio's in 2018. De huidige score van 143,44 wil dus zeggen dat Limburg het in 2025 43,44% beter doet dan het Europees gemiddelde in 2018.

Bij elke nieuwe publicatie van de Regional Innovation Scoreboard, verschuift het 'baseline'-jaar. Daarom stonden in de vorige P&C Beleidsmonitor nog cijfers van 2016-2023, en zien we nu cijfers van 2018-2025.

Statistieken

Bron: European Innovation Scoreboard (EIS)

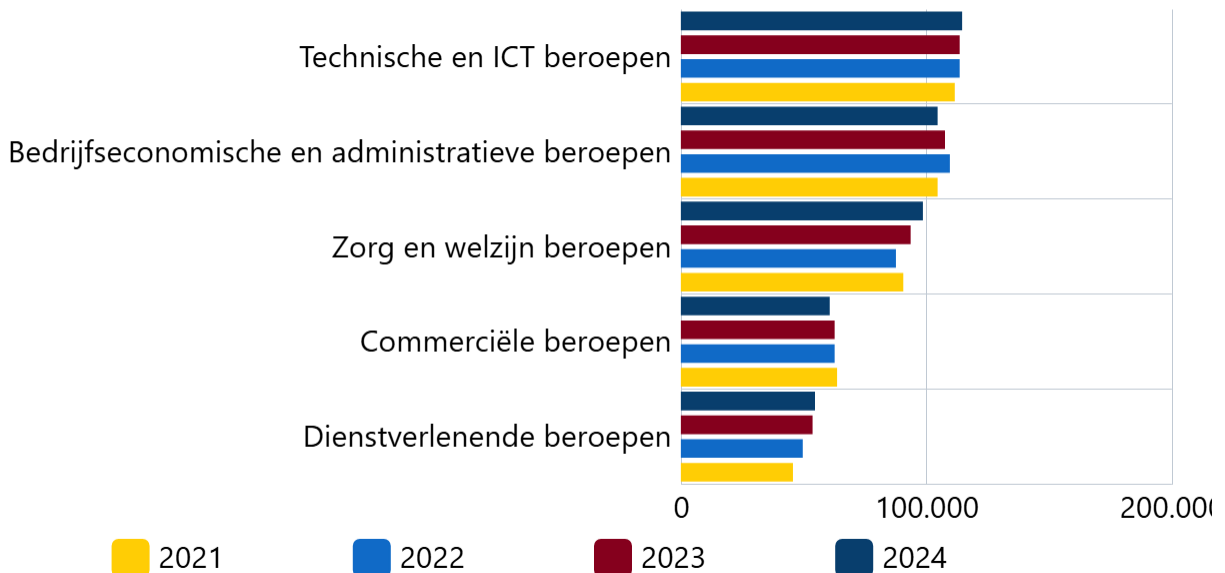
Opbouw werkgelegenheid Limburgs bedrijfsleven naar beroepen en grootteklasse (MO_7h)

Omschrijving

Deze grafiek bevat jaarcijfers over de beroepen waarbinnen de werkzame beroepsbevolking werkzaam is voor diverse regionale indelingen. De bevolking van 15 tot 75 jaar (exclusief de institutionele bevolking) met betaald werk wordt hiervoor ingedeeld op basis van beroepsklasse (BRC 2014) waarbij sommige beroepsklassen zijn samengevoegd. We laten in deze weergave alleen de top 5 zien van beroepsklassen met de meeste werkgelegenheid.

De originele weergave van de indicator is terug te vinden op ArbeidsmarktInzicht:
<https://arbeidsmarktinzicht.nl/limburg/content/states/index/109353>

Statistieken

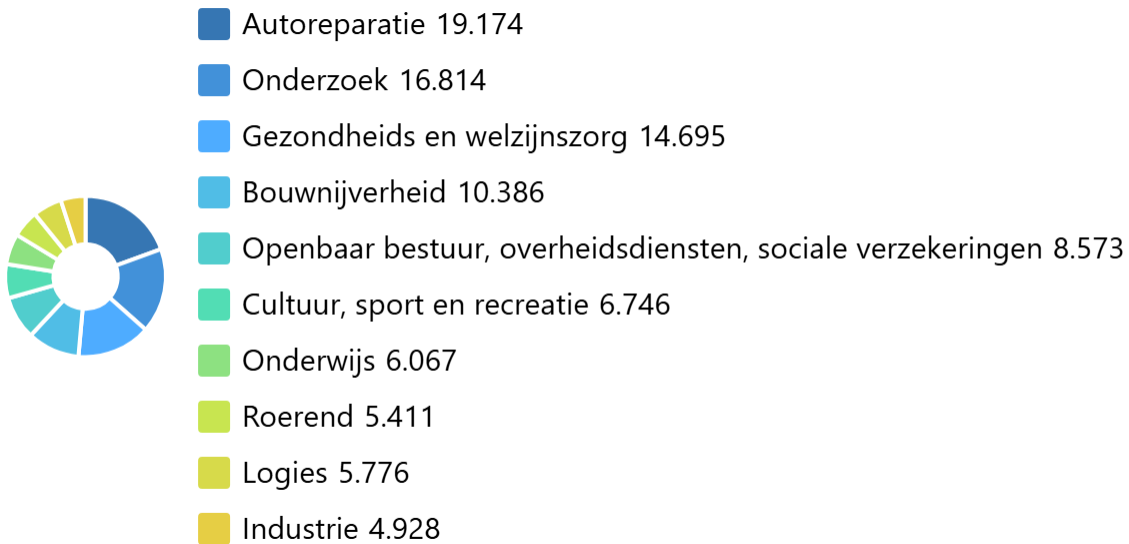
Bron: Etil Research Group

Vestigingen per sector (MO_7i)

Omschrijving

Onderstaande grafieken (*zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal vestigingen per sector per jaar. Met vestigingen wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.

De onderstaande visualisatie bevat data van de 10 sectoren met het meeste aantal vestigingen. Het aantal vestigingen zegt niets over het aantal personen dat werkzaam is in de betreffende sector.

2023

2024

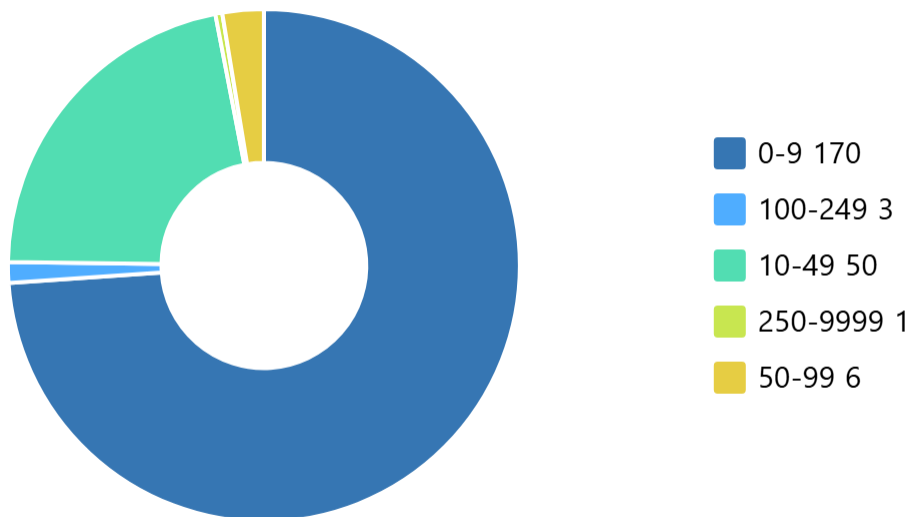
Bron: Etil Research Group

Vestigingen per grootteklasse per sector (MO_7i_a)

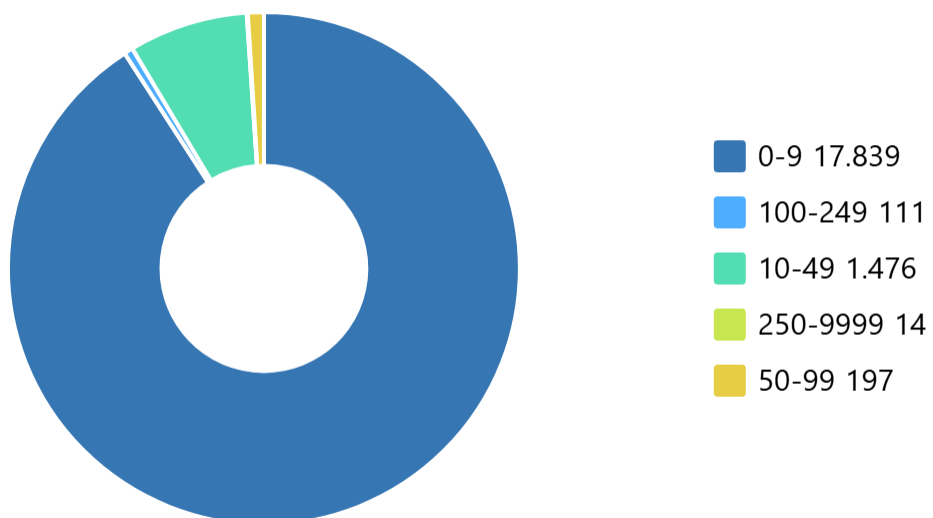
Omschrijving

Onderstaande grafieken (*zie pijltje om door te klikken*) tonen het aantal vestigingen per grootteklasse per sector. Met *vestigingen* wordt bedoeld: de locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon. De *grootteklasse* is de indeling van vestigingen op basis van het aantal fulltime werkzame personen.

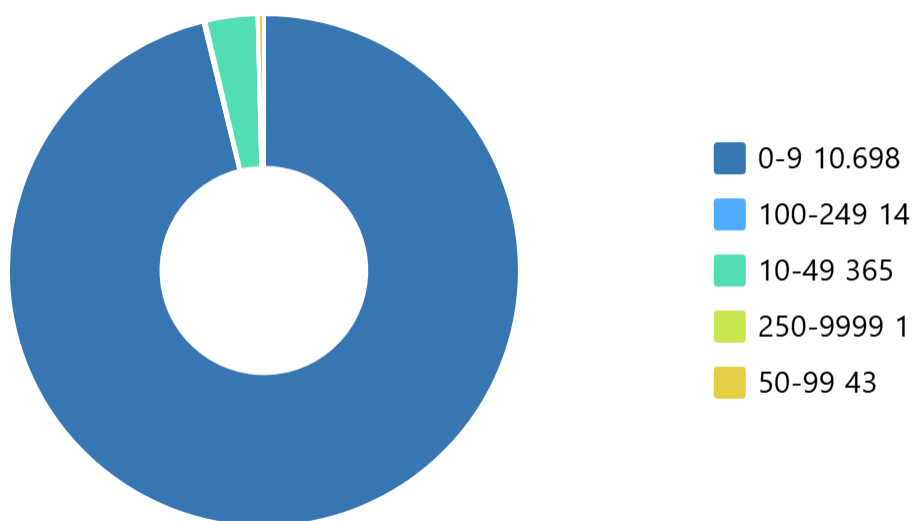
De cijfers betreffen het jaar 2024.

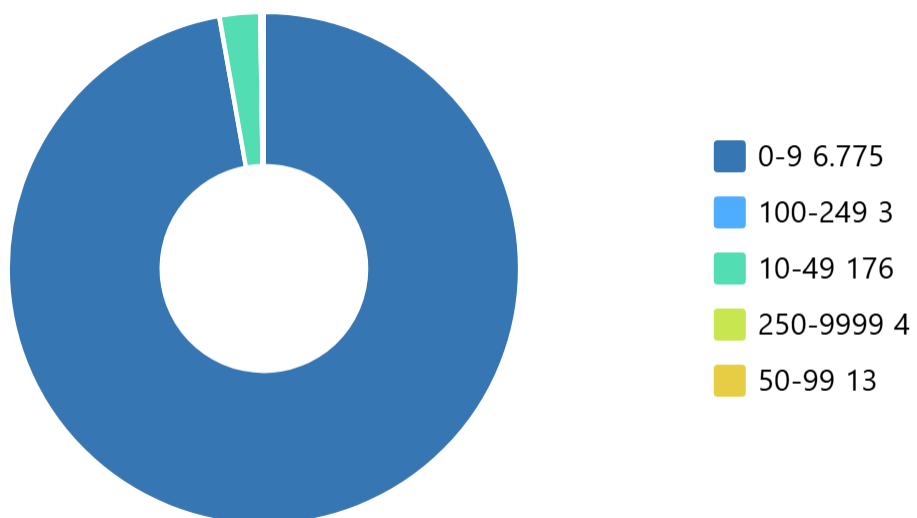
Afval

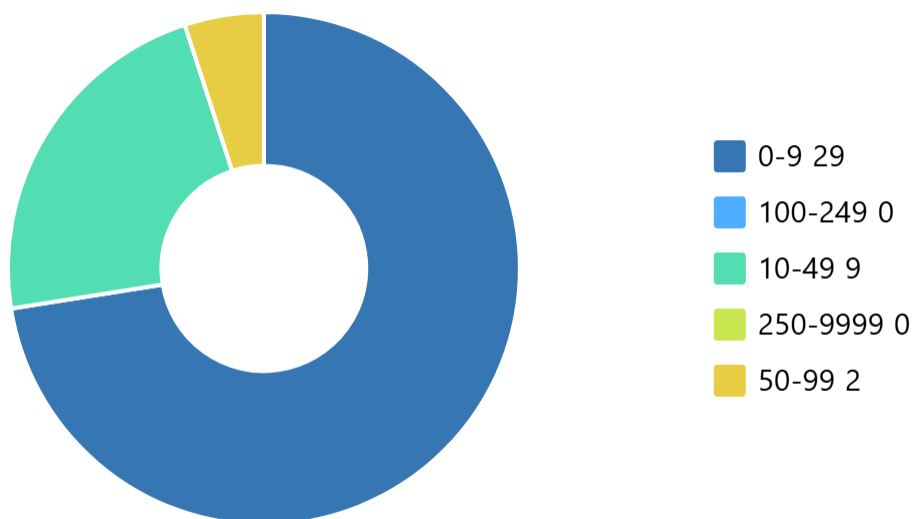
Autoreparatie

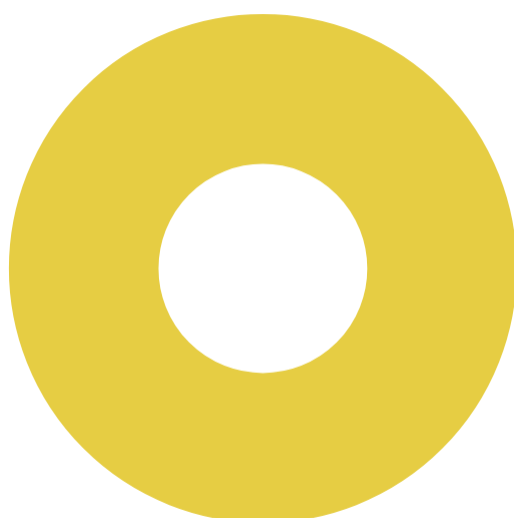
Bouwnijverheid

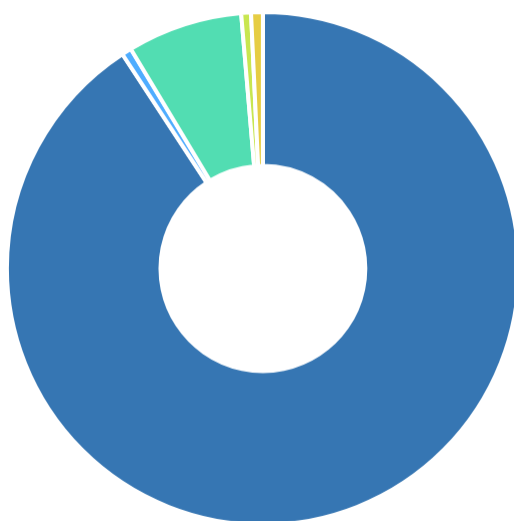
Cultuur, sport en recreatie

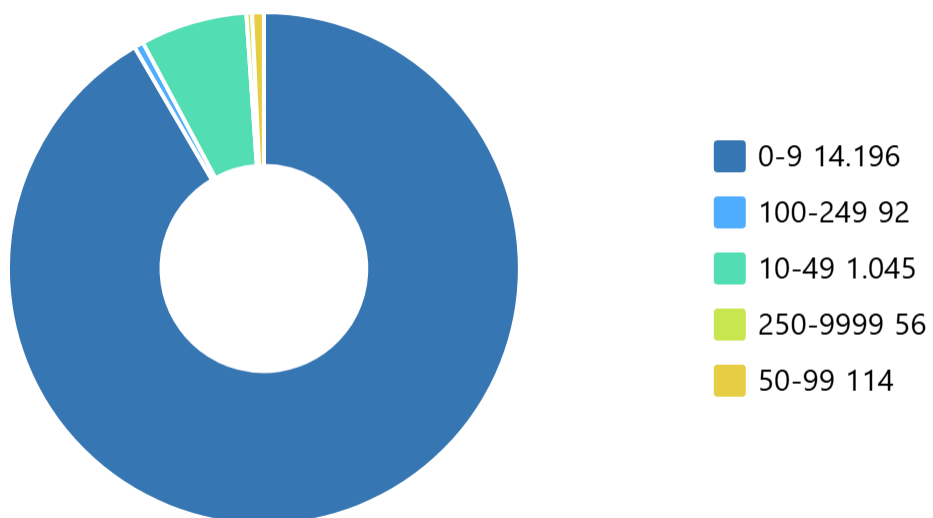
Delfstoffen

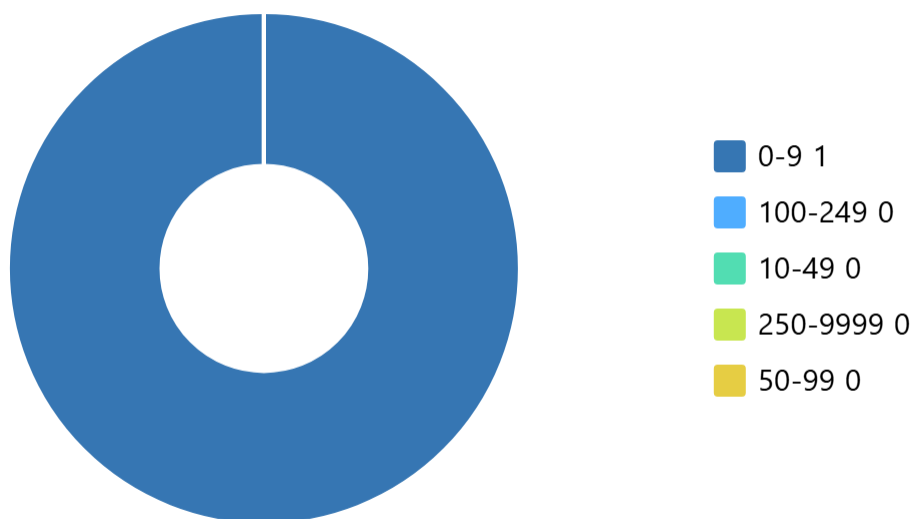
Extraterritoriaal

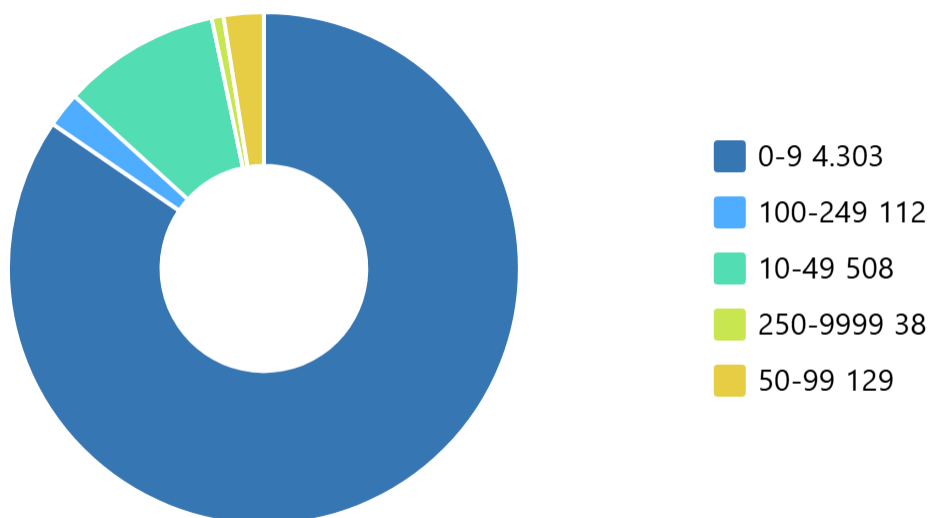
Financiële instellingen

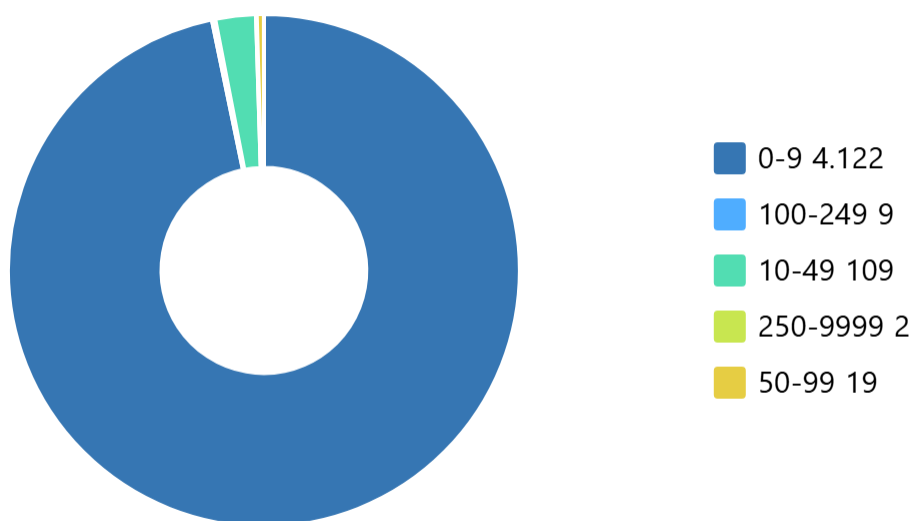
Gezondheids en welzijnszorg

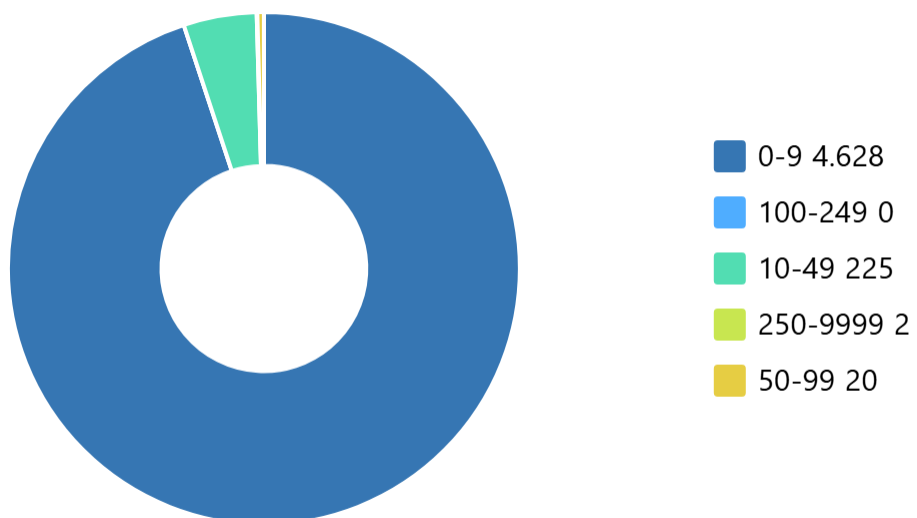
Huishouden

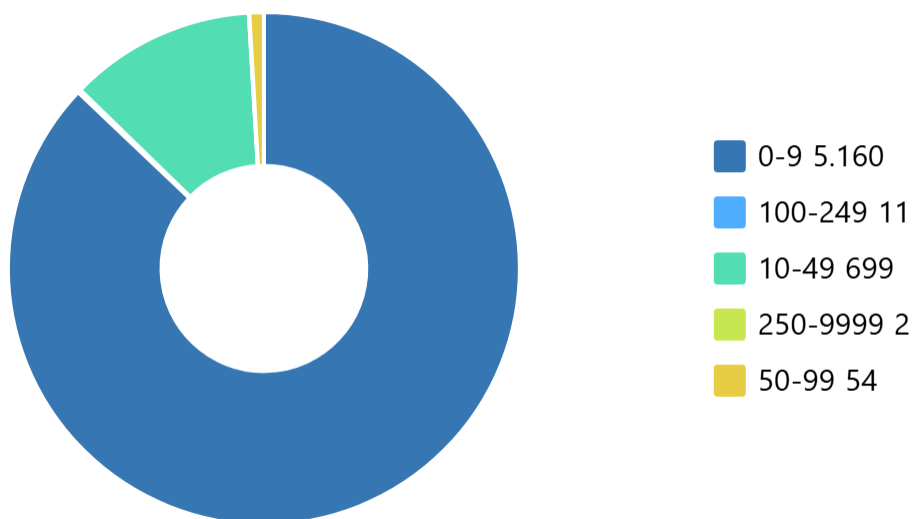
Industrie

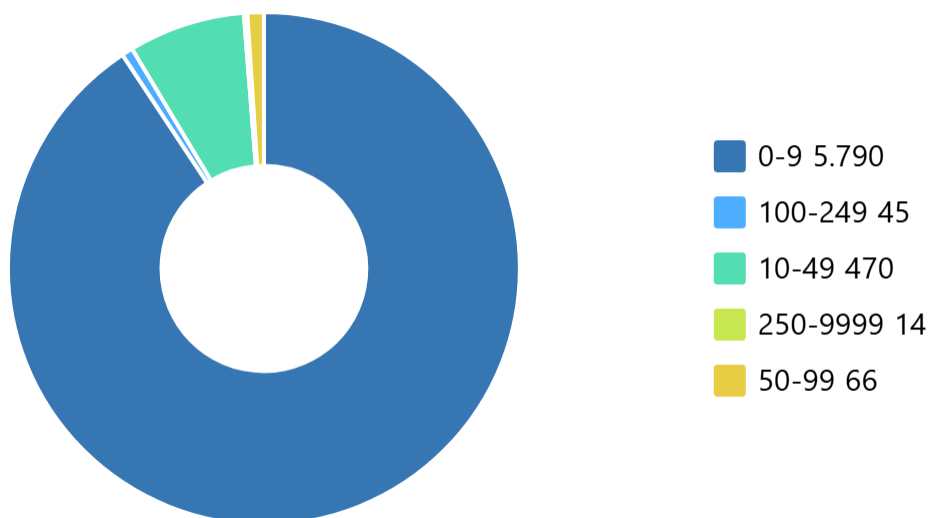
Info en communicatie

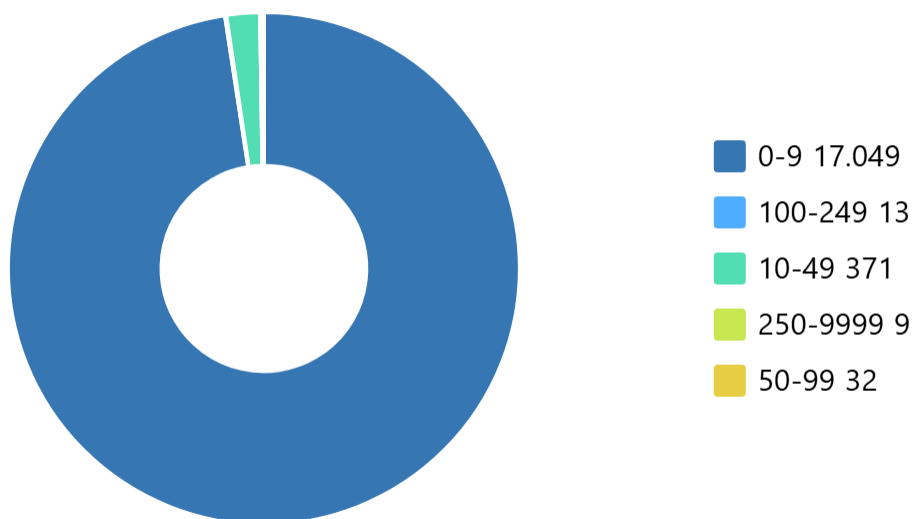
Landbouw

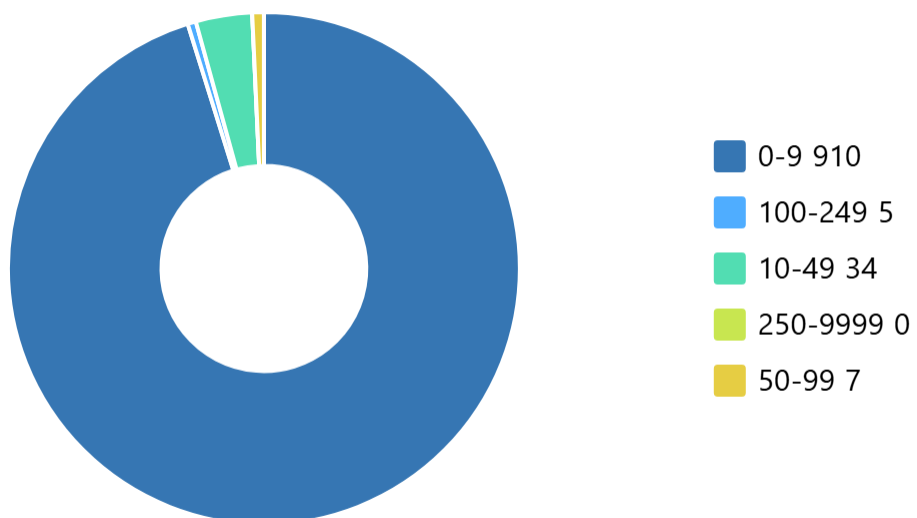
Logies

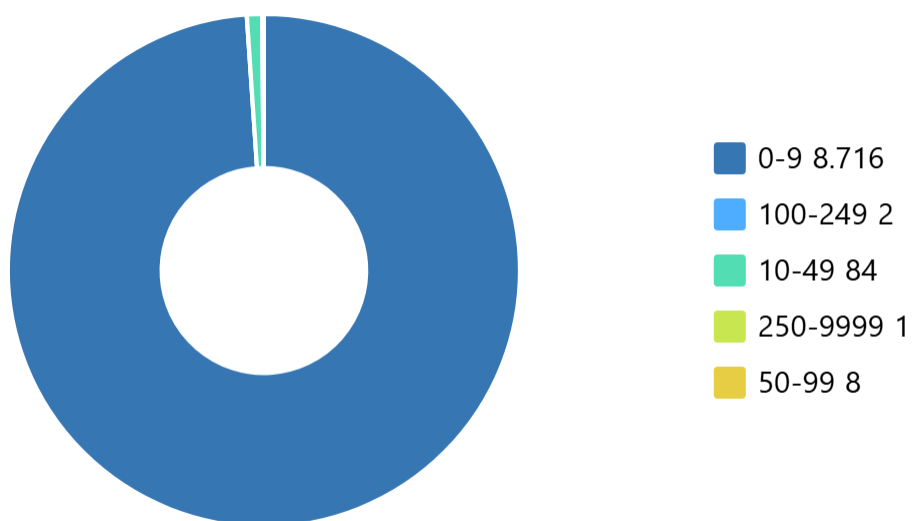
Onderwijs

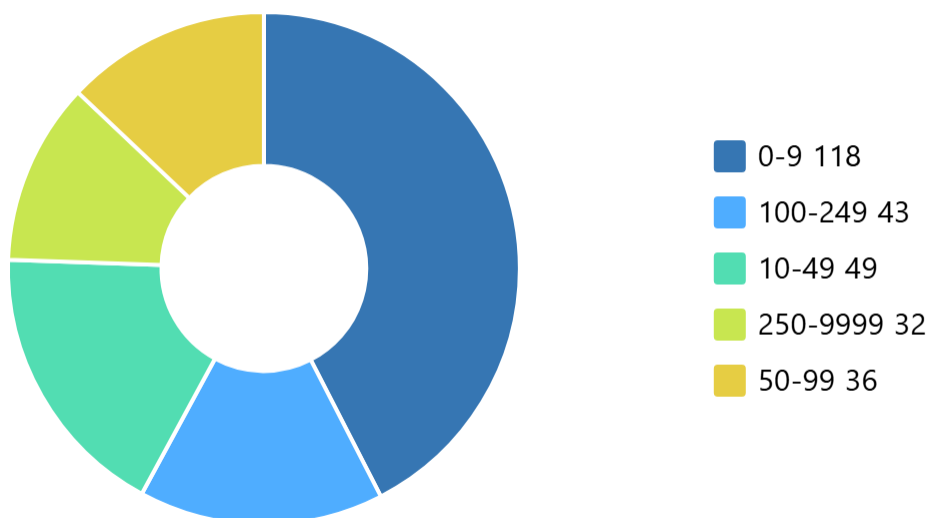
Onderzoek

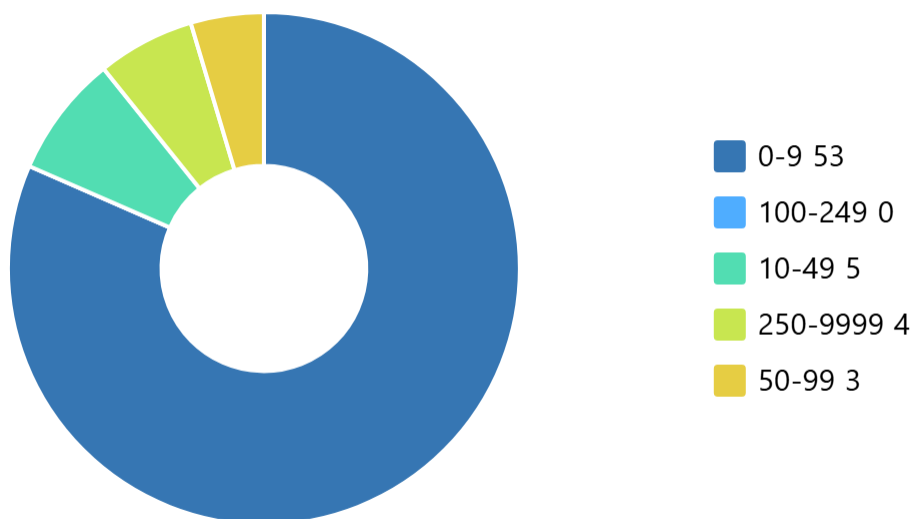
Onroerend

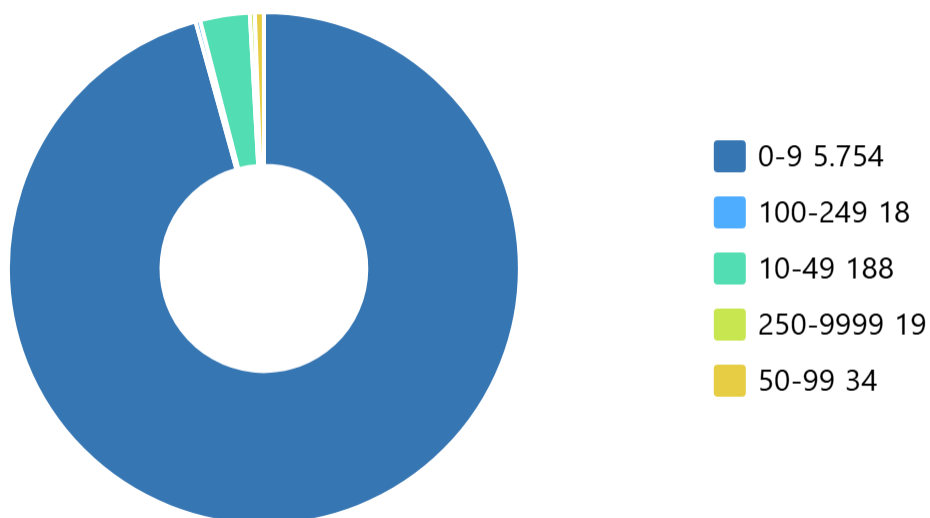
Openbaar bestuur, overheidsdiensten, sociale verzekeringen

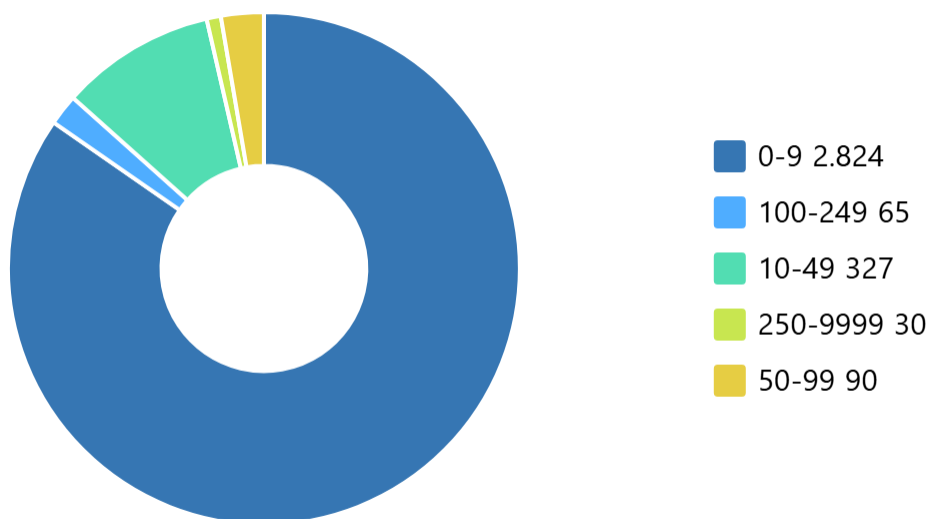
Overheid

Productie

Roerend

Vervoer en opslag

Bron: Etil Research Group

3. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid (D 18)

Aantal door MCB ingediende bidboeken voor de werving van (internationale) congressen (D_18b)

Omschrijving

Dit project is nog in ontwikkeling en het Limburgbrede congresbureau zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 van start gaan. Daarom zijn er nog 0 ingediende bidboeken.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	0

Totale economische waarde (bestedingswaarde van deelnemers) van de door MCB geworven congressen (D_18c)

Omschrijving

Dit project is nog in ontwikkeling en het Limburgbrede congresbureau zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 van start gaan. Daarom is de totale economische waarde van de door MCB geworven congressen nog 0.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	0

In 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend (D 19)

Beschrijving bereikte versterking acquisitiesamenwerking (D_19a)

Om nieuwe bedrijven aan te trekken in Limburg is er vanuit de Provincie één centraal aanspreekpunt, die korte lijnen heeft met LIOF, de Brightlands campussen, gemeenten en het bedrijfsleven. Dit zorgt voor een meer gerichte en gecoördineerde aanpak. De aanpak is selectief, met oog voor maatschappelijke factoren, en richt zich op duurzame vestiging en bedrijven die bijdragen aan de duurzame economie van de toekomst.

In 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg (D 21)

Aantal MKB bedrijven in Limburg met proces- en productinnovaties (D_21a)

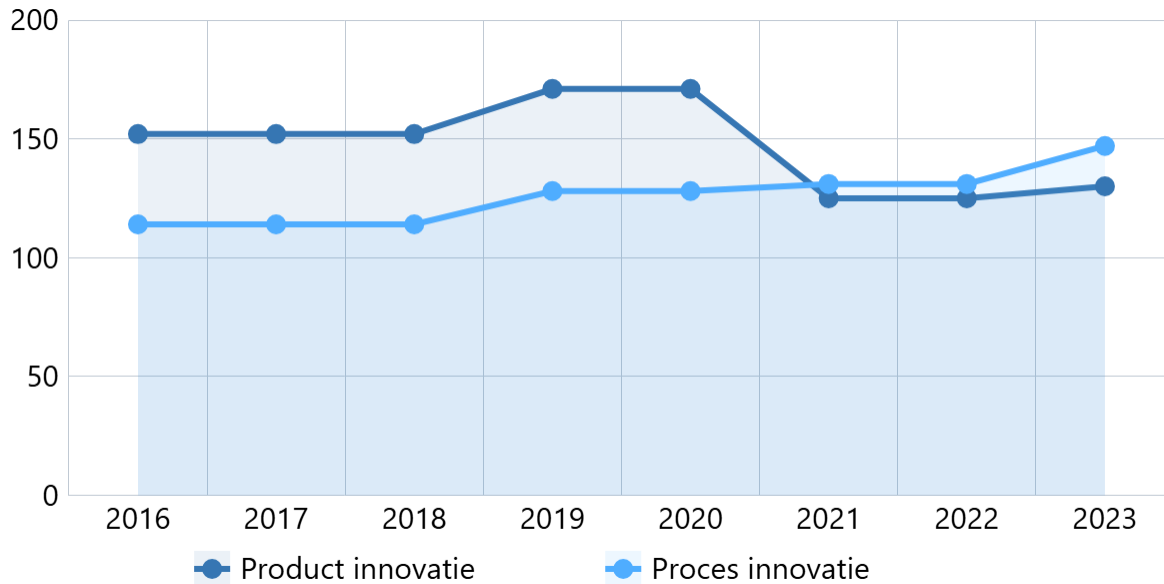
Omschrijving

De onderstaande grafiek geeft weer:

- MKB-bedrijven in Limburg die productinnovaties introduceren (percentage van het mkb). Productinnovatie is een belangrijk onderdeel van innovatie, omdat het nieuwe markten kan creëren en het concurrentievermogen kan verbeteren. Deze indicator wordt berekend als het aantal mkb-bedrijven dat ten minste één productinnovatie heeft geïntroduceerd, hetzij nieuw voor de onderneming, hetzij nieuw voor hun markt, gedeeld door het totale aantal mkb-bedrijven. De scores zijn geïndexeerd op basis van de prestaties van de EU in 2017 voor die indicator.
- MKB-bedrijven in Limburg die bedrijfsprocesinnovaties introduceren (percentage van het mkb). Veel bedrijven innoveren niet door nieuwe producten te verbeteren, maar door hun bedrijfsprocessen te verbeteren. Bedrijfsprocesinnovaties omvatten proces-, marketing- en organisatie-innovatie. Deze indicator wordt berekend als het aantal mkb-bedrijven dat ten minste één bedrijfsprocesinnovatie heeft geïntroduceerd, hetzij nieuw voor de onderneming of nieuw voor hun markt, gedeeld door het totale aantal mkb-bedrijven. De scores zijn geïndexeerd op basis van de prestaties van de EU in 2017 voor die indicator.

Bron: European innovation scoreboard (EIS)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

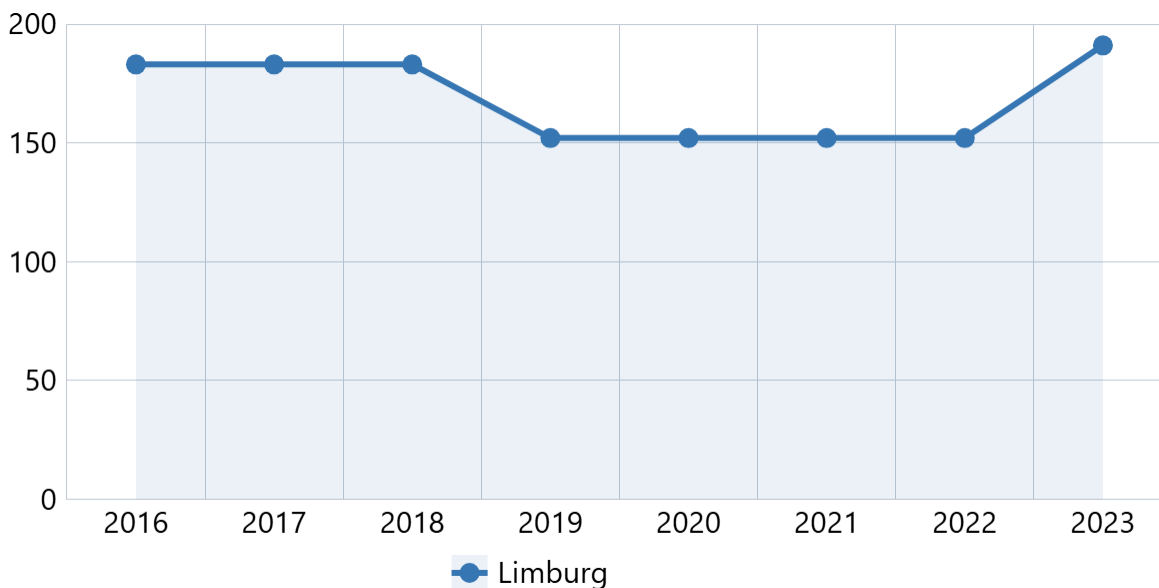
Aantal MKB bedrijven in innovatieve samenwerkingsverbanden (D_21b)

Omschrijving

Deze indicator geeft de mate weer waarin het MKB betrokken is bij innovatiesamenwerking. Complexe innovaties zijn vaak afhankelijk van het vermogen om gebruik te maken van diverse informatie- en kennisbronnen of om mee te werken aan de ontwikkeling van een innovatie. De indicator meet de uitwisseling van kennis tussen openbare onderzoeksinstituten en bedrijven, en tussen bedrijven en andere bedrijven. De y-as laat de jaarlijkse prestatie van Limburg op deze indicator zien. Hierbij is de gemiddelde prestatie van EU landen in 2017 de 'baseline' en dus 100.

Bron: European innovation scoreboard (EIS)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is er voor Limburg een dekkend financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers (D 22)

Aanwezigheid financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers, ja/nee (D_22a)

Ja.

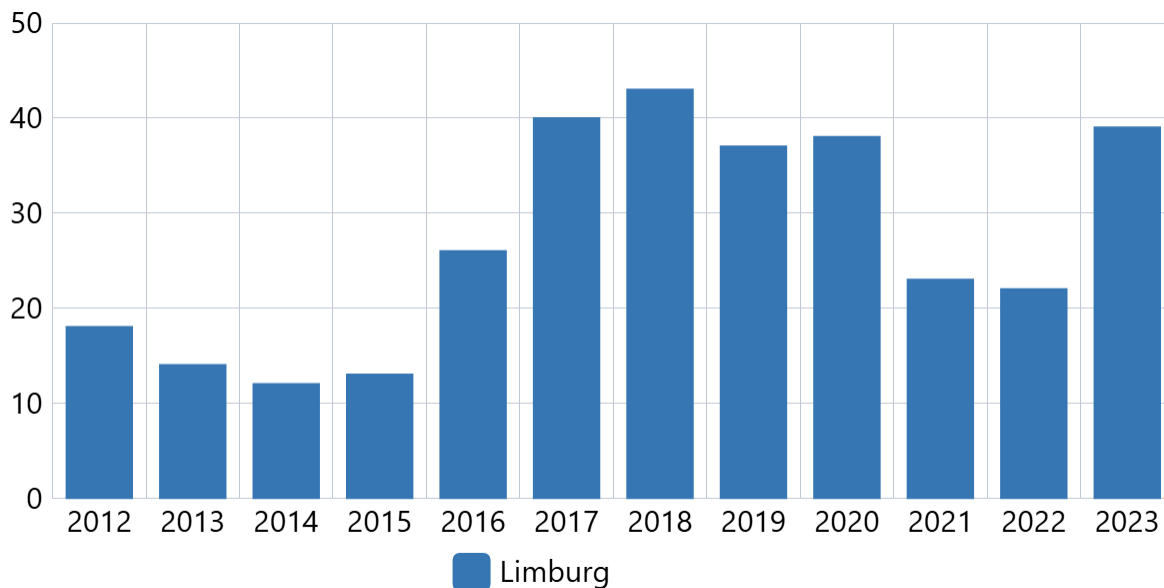
In 2027 zijn er meer startende innovatieve ondernemers vanuit de ecosystemen, het onderwijs en via acquisitie, allen gericht op de transities (D 23)

Aantal startende innovatieve bedrijven vanuit: (i) Brightlands ecosystemen (D_23a)

Omschrijving

Aantal startende innovatieve bedrijven vanuit: (i) Brightlands ecosystemen (D_23a (i))

De onderstaande grafieken geven het aantal startende innovatieve bedrijven of wel start up (vestigingen van nieuw opgerichte bedrijven) vanuit de Brightlands ecosystemen weer.

Bron: Provincie Limburg

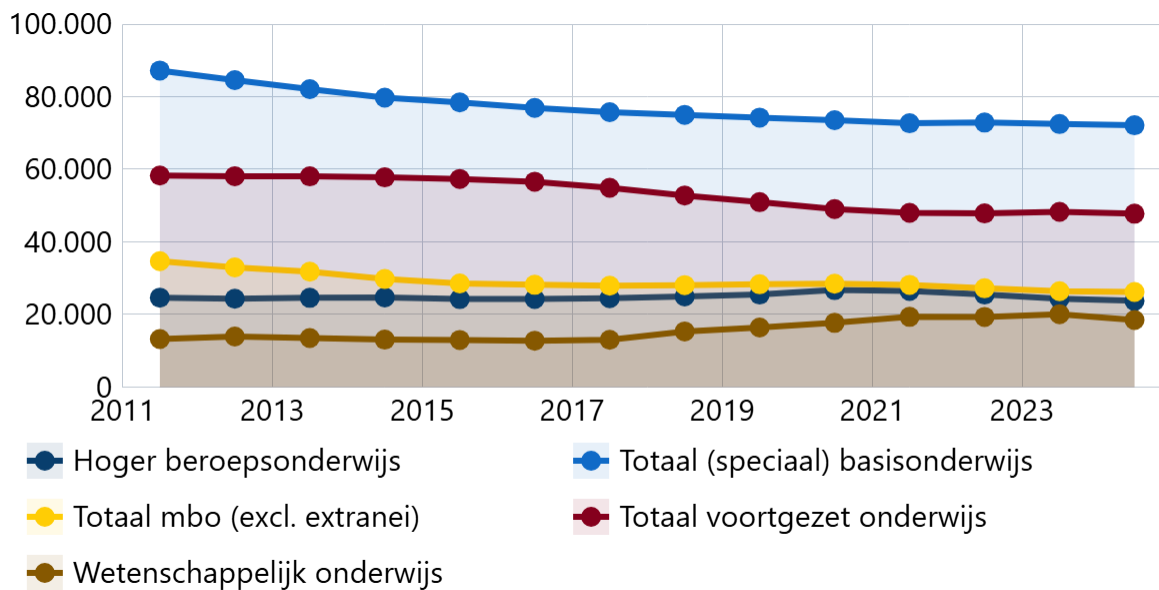
In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot (D 24)

Leerlingenaantallen Limburgse onderwijsinstellingen (D_24a)

Omschrijving

Deze grafiek bevat het aantal leerlingen en studenten in het primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo), voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) en hoger onderwijs (ho) naar onderwijssoort, onderwijsniveau en woonregio op 1 oktober van een betreffend school-/studiejaar.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aanwezigheid/beschikbaarheid opleidingen (D_24b)

Omschrijving

De grafiek toont het aantal mbo-studenten per sectorkamer per 1 oktober. De ontwikkeling van het aantal studenten is een belangrijke indicator voor de toekomstbestendigheid van het onderwijs. Bij een dalende trend zal een opleiding op enig moment onder druk komen te staan.

Statistieken

Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs

In 2027 is er een LevenLangOntwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden (D 25)

Aanwezigheid van de LLO-infrastructuur, ja/nee (D_25a)

Ja. De LLO-infrastructuur is ondergebracht in twee initiatieven:

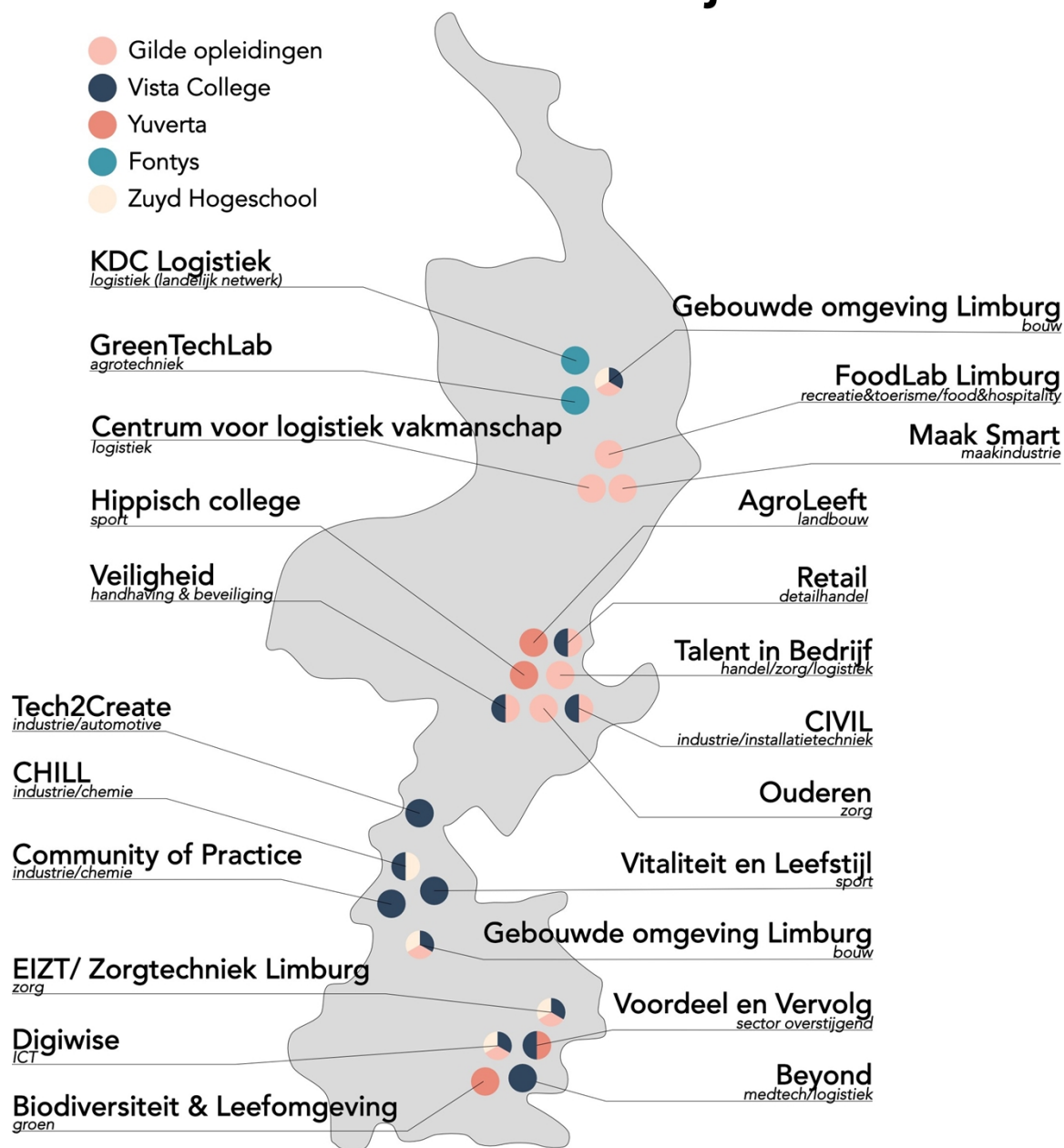
Leo Loopbaan: het loket voor de Limburger rondom loopbaan en ontwikkeling
 Limburg Leert: het loket voor Limburg voor om- en bijscholing

In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transities (D 26)

Het aantal publiek private samenwerking van het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven binnen de transities (D_26a)

Deze afbeelding toont de locaties in Limburg waar publiek beroepsonderwijs en bedrijfsleven met elkaar samenwerken. Deze publiek private samenwerkingen kennen verschillende vormen. De getoonde samenwerkingen staan los van eventuele provinciale ondersteuning.

publiek private samenwerkingen in het onderwijs

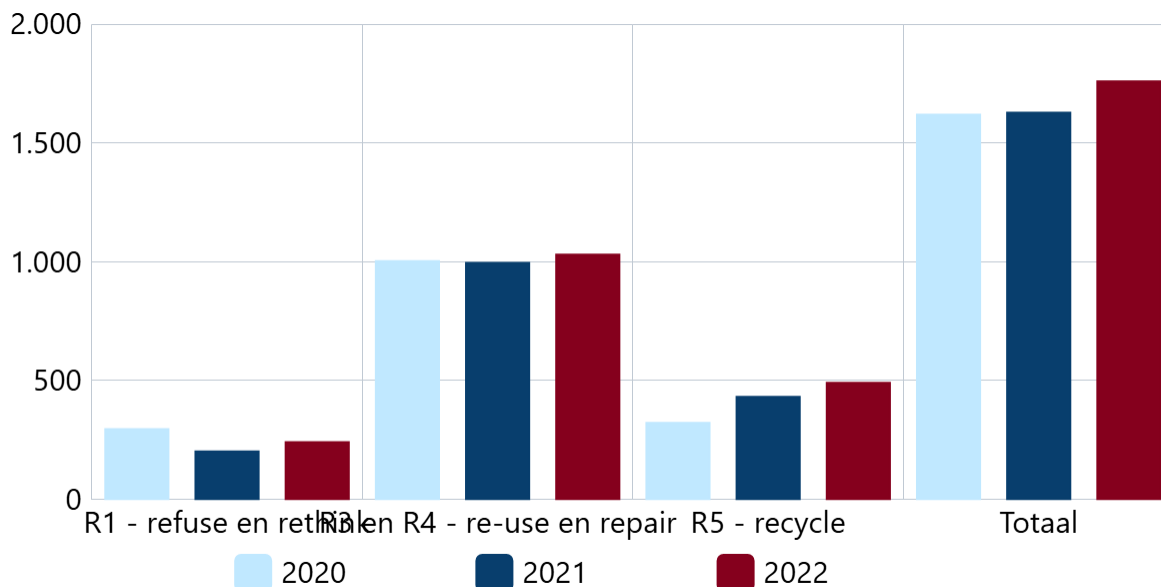
Bron: Provincie Limburg

Tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030 (D 27)

Regionale toegevoegde waarde van de circulaire economie in Limburg naar R-strategie (D_27a)

Omschrijving

In onderstaande figuur is de toegevoegde waarde opgenomen, gegenereerd met economische activiteiten die gelinkt kunnen worden aan één van de verschillende R strategieën. De R-strategieën, ook wel R-ladder genoemd, zijn circulariteitsstrategieën die bijdragen aan het verminderen van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen. Hieronder vallen R1 rethink (heroverwegen), R2 reduce (verminderen), R3 reuse (hergebruik), R4 repair (repareren) en R5 recycle (materialen hergebruiken).

Bron: Provincie Limburg

In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de menselijke factor in de circulaire transitie te versterken (D 28)

Beschrijving van de mate waarin onderwijs, bedrijfsleven en overheid samenwerken op het gebied van circulariteit (D_28a)

We verkennen hoe de arbeidsmarktvraag voor de circulaire economie (kwantitatief en kwalitatief) eruit ziet om een scherper beeld te kunnen schetsen hoe het onderwijsaanbod optimaal aan te laten sluiten. De verkenning wordt in Q3 2025 opgeleverd. De 5 universiteiten in de euregio werken op initiatief van de provincie samen aan een trinationaal curriculum circulaire economie. Het MBO in Limburg ontwikkelt open-source modules circulaire economie.

In 2027 zijn ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken (D 29)

Beschrijving van de door de Provincie ingerichte ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden (D_29a)

Om hier stappen te kunnen zetten sluiten we aan bij relevante tafels en instrumenten. In de concept POVI is circulaire economie als provinciaal belang aangemerkt. Met Limburg Toekomstbestendig (LIOF), de fondsen en onze provinciale subsidieregeling economie en concurrentiekracht ondersteunen we het bedrijfsleven vanuit onze provinciale rol in de transitie naar circulaire economie. Voor het optimaliseren van de juridische randvoorwaarden zijn we vooral afhankelijk van Europese en rijkswetgeving. Hiertoe voeren wij lobby samen met andere provincies en nemen we deel aan relevante Europese netwerken zoals European Chemical Regions Network (ECRN), Vanguard Initiative en S3platform chemie.

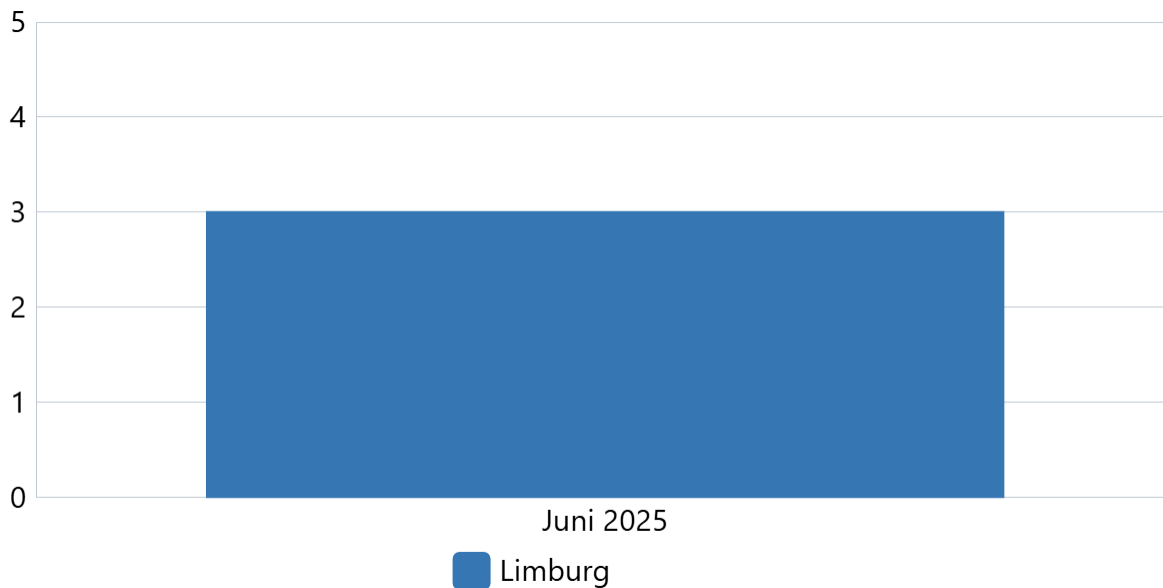
In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip t.a.v. de sector en de transitie (D 30)

Aantal ondersteunende, toekomstgerichte en innovatieve projecten / concepten i.r.t. de land- en tuinbouwsector waar we als Provincie financieel aan bijdragen (D_30c)

Omschrijving

Dit betreft de ontwikkeling van de Agrarische Blijversaanpak Limburg, de ondersteuning van het Regionaal Voedselsysteem Limburg en de fieldlab Vitale Kip.

Onderstaande grafiek laat de cijfers tot en met juni 2025 zien. In de tweede helft van 2025, 2026 en 2027 wordt deze grafiek aangevuld zodat de trend zichtbaar wordt.

Bron: Provincie Limburg

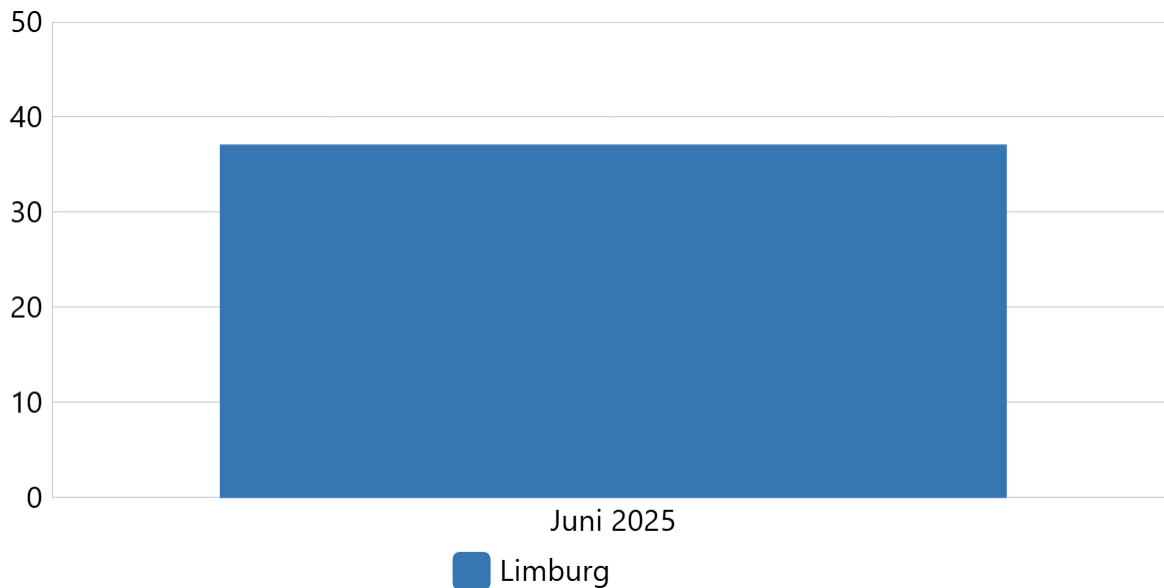
Aantal netwerken of strategische samenwerkingen i.r.t. de land- en tuinbouwsector waar we als Provincie in participeren door middel van kennis inbreng en optioneel financiële middelen (D_30d)

Omschrijving

Het betreft hier Europese, (inter-) provinciale, nationale, (eu-)regionale netwerken, platforms en (thema-) werkgroepen.

Onderstaande grafiek laat de cijfers tot en met juni 2025 zien. In de tweede helft van 2025, 2026 en 2027 wordt deze grafiek aangevuld zodat de trend zichtbaar wordt.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

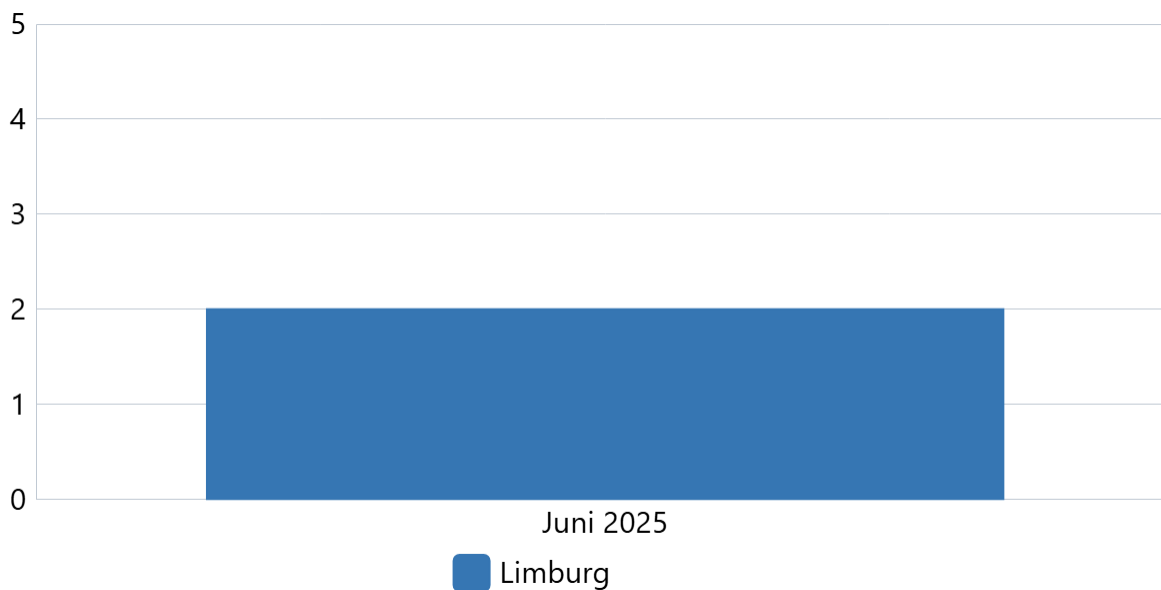
Aantal door de Provincie ondersteunde initiatieven van derden (inclusief het aantal hiermee bereikte personen) die educatief of informatief zijn voor de maatschappij over land- en tuinbouwsector (D_30e)

Omschrijving

Hieronder valt de "Week van ons Eten", waar elke dag diverse activiteiten hieromtrent plaatsvinden, alsmede de informatieve landbouw-module in de pilot van het traject van Goed Gezien op middelbare scholen. Verkenningen rondom een regeling inzake boer-burger initiatieven vinden plaats.

Onderstaande grafiek laat de cijfers tot en met juni 2025 zien. In de tweede helft van 2025, 2026 en 2027 wordt deze grafiek aangevuld zodat de trend zichtbaar wordt.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

3. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 zijn de activiteiten van het Maastricht Convention Bureau opgeschaald naar een agenda rondom de Brightlands-thema's en zijn tenminste 4 events (1 per campus) in Limburg geworven (R_56)

Aanwezigheid agenda BL-thema's, ja/nee (R_56a)

Nee, dit project is nog in ontwikkeling en het Limburgbrede congresbureau zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 van start gaan.

Omschrijving inhoud agenda (R_56b)

Dit project is nog in ontwikkeling en het Limburgbrede congresbureau zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 van start gaan.

Aantal geworven events per campus (R_56c)

P&C beleidsmonitor voor Limburg najaar 2025

Omschrijving

Dit project is nog in ontwikkeling en het Limburgbrede congresbureau zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2025 van start gaan. Daarom zijn er nu nog 0 geworven events per campus.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	0

In 2027 heeft LIOF een succesvol programma voor export en grensoverschrijdend ondernemen gerealiseerd met tenminste 400 investor-relations gesprekken (R 57)

Beschrijving programma en duiding succes (R_57a)

Dit is een onderdeel van de gesprekken die nu met LIOF gevoerd worden over het nieuwe meerjarenplan.

Aantal investor-relations gesprekken (R_57b)

Omschrijving

Dit is een onderdeel van de gesprekken die nu met LIOF gevoerd worden over het nieuwe meerjarenplan en bedraagt daarom 0.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	0

In 2027 is er een Limburgbreed acquisitieteam dat in samenwerking met partners bijdraagt aan selectieve acquisitie: Ja/Nee (R 58)

Aanwezigheid acquisitieteam , ja/nee (R_58a) en omschrijving van de samenwerking (R_58b)

Ja. Er is een centraal aanspreekpunt Provincie Limburg voor acquisitieleads, LIOF, Brightlands campussen en Limburgse gemeenten. Dit resulteert in een betere afstemming, kortere lijnen en uiteindelijk meer kansen voor zowel gevestigde bedrijven als nieuwe vestigers.

In 2026 start een nieuw MKB-Innovatie- programma gericht op het brede MKB (R 61)

Aanwezigheid nieuw MKB-innovatieprogramma , ja/nee (R_61a) en omschrijving richting programma (R_61b)

Ja. Het innovatieprogramma Limburg Toekomstbestendig hebben we opgesteld in samenwerking met LIOF en LIOF voert dit uit. De operationele periode van het programma Limburg Toekomstbestendig loopt tot en met 31 december 2025. Hierna volgen nog twee jaar (tot en met 31 december 2027) voor de afronding van de projecten en voor administratieve afhandeling.

Het programma LimburgToekomstbestendig slaat een brug tussen de beleidskaders van Provincie Limburg en het Ministerie van Economische Zaken aan de ene kant, en de uitvoeringspraktijk van het Limburgse MKB aan andere kant. Het programma neemt het Limburgse MKB mee in de maatschappelijke opgaven waar Limburg voor staat. Deze opgaven zijn Circulariteit, Energie, Gezondheid en Digitalisering. In het kort: Duurzaam, Gezond en Slim.

Het programma inventariseert de economische kansen op deze opgaven en het ondersteunt het MKB bij het ontwikkelen van innovatieve producten, diensten, processen en/of bedrijfsmodellen die economische potentie én impact hebben op die maatschappelijk opgaven. Kwalificerende MKB-ondernemingen kunnen hiervoor ondersteuning krijgen middels drie instrumenten: CollectiefProject, AdviesProject en InnovatieProject. Het programma draagt bij aan de concurrentiekracht van het MKB en aan een toekomstbestendige economische structuur in Limburg.

In 2027 is een MKB Duurzaamheidsfonds in werking (R 62)

Aanwezigheid nieuw MKB Duurzaamheidsfonds , ja/nee (R_62a) en Omschrijving oplevering (a.d.h.v. resultaatafspraken) (R_62b)

Ja. Met de aanwezigheid van MKB-Duurzaamheidsleningen van Qredits is uitvoering gegeven aan de motie 2995 Stimuleringsregeling verduurzaming MKB. Provinciale Staten zijn hierover geïnformeerd met de Mededeling portefeuillehouder d.d. 12 november 2024. In februari 2025 is de Provincie in samenwerking met Qredits een promotiecampagne gestart voor de introductie van de leningen.

In 2027 hebben wij samen met de Limburgse gemeenten, triple helix organisaties, ondernemersorganisaties, KvK en RVO een efficiënte en effectieve gezamenlijke dienstverlening aan het MKB, gericht op de transities, gerealiseerd [...] (R 63)

Beschrijving van de gezamenlijke dienstverlening aan het MKB, gericht op de transities (R_63a)

In samenwerking met de KvK hebben wij een overlegstructuur geïnitieerd met de grote gemeenten in Zuid-Limburg met als doel de overheidsdienstverlening aan het MKB te stroomlijnen en daarmee te

verbeteren. Daarbij staat het versterken van vraagarticulatie centraal: beter begrijpen wat ondernemers nodig hebben, zodat we gericht kunnen doorverwijzen en ondersteunen. Hiertoe dient als basis de landelijke Actie-agenda MKB-dienstverlening.

We zijn begonnen met het uitbreiden van dit initiatief met de gemeenten in Midden- en Noord-Limburg. Eind dit jaar willen we een Limburg-brede sessie organiseren waarin we regionale en landelijke ervaringen delen, de ondersteuningsbehoefte van gemeenten ophalen, onze provinciale rol verder verkennen en samen toewerken naar concrete vervolgstappen. Daarnaast voeren wij periodieke overleggen met de (grotere) Limburgse ondernemersorganisaties.

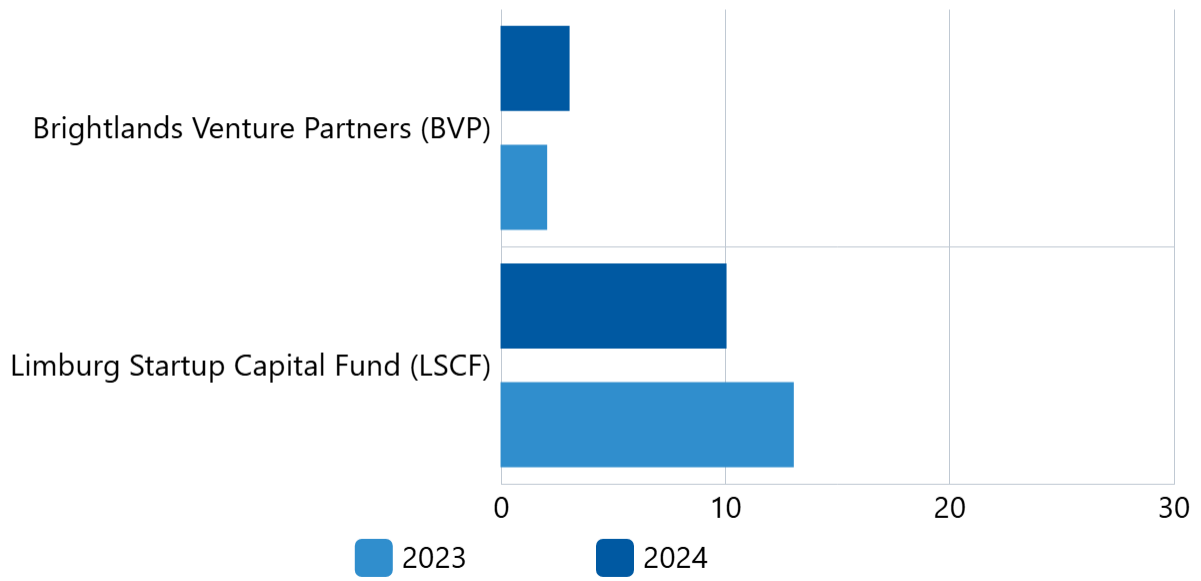
In 2027 hebben wij 30 nieuwe start-ups en scale-ups ondersteund met inzet van fondsen en programma's in Limburg (R 64)

Aantal ondersteunde start-ups en scale-ups (R_64a)

Omschrijving

Onderstaande grafiek geeft het aantal ondersteunde start-ups en scale-ups vanuit het Limburg Startup Capital Fund (LSCF) en de Brightlands Venture Partners (BVP) weer. Sinds 2023 zijn er in totaal 28 start-ups en scale-ups ondersteund. In 2023 waren dit 13 ondernemingen vanuit LSCF en 2 ondernemingen vanuit BVP. In 2024 zijn er vanuit LSCF 10 ondernemingen ondersteund en vanuit BVP 3 ondernemingen.

Statistieken

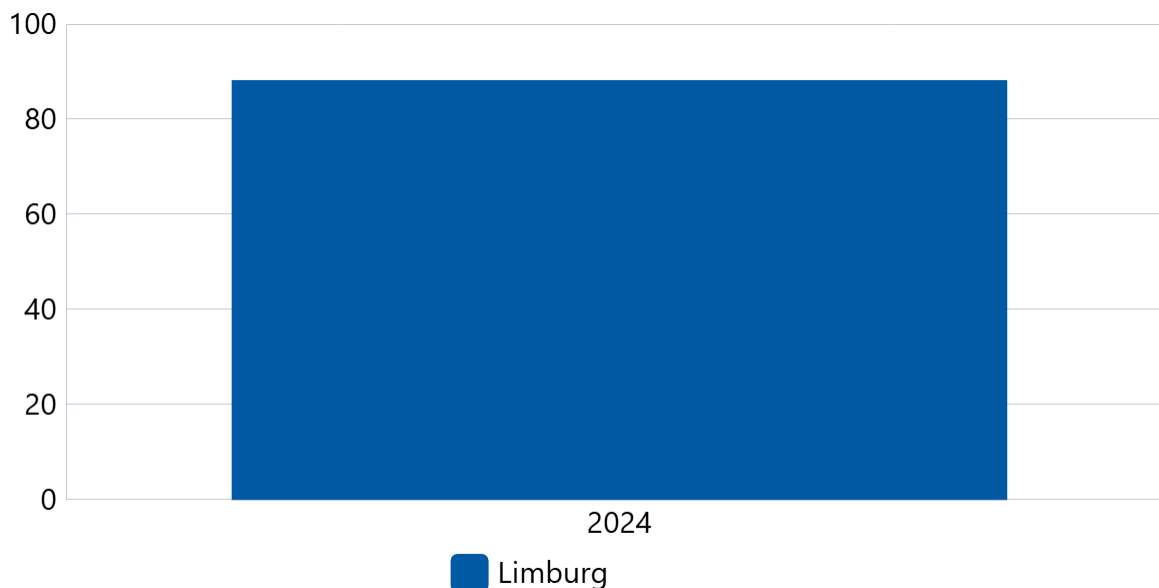
Bron: Provincie Limburg

In 2027 hebben wij bedrijven ondersteund bij innovatieve grensoverschrijdende samenwerkingsprojecten in Euregionaal verband (R 65)

Goedgekeurde projecten binnen Europese programma's (R_65a)

Omschrijving

Het aantal goedgekeurde projecten binnen de Europese programma's bedraagt in 2024 88 projecten.

Bron: Provincie Limburg

Omschrijving van de Euregionale projecten (R_65b)

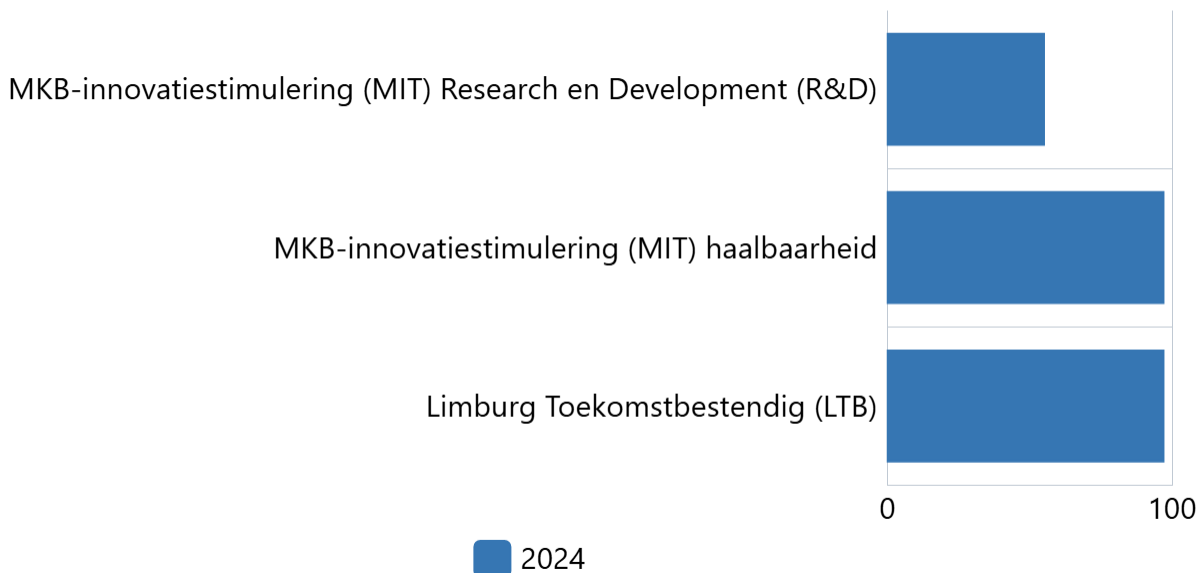
Het aantal goedgekeurde projecten binnen de Europese Programma's wordt naarmate een programma vordert in tijd altijd lager. Deze programmaperiode loopt van 2021-2027. Daarnaast zien we ook een verschuiving van interesse van projectuitvoerders van het Interreg Maas -Rijn Programma naar Interreg Vlaanderen-Nederland programma. Dit heeft te maken met de vertraagde opstart van het betreffende programma. Vervolgens zien we binnen alle Europese programma's dat projectpartners wel graag willen participeren en innoveren binnen projecten, maar dat het tekort aan arbeidskracht hen hierin belemmert.

In 2027 hebben wij via onze instrumenten 300 ondernemingen gestimuleerd om (in samenwerking met kennisinstellingen) innovatieve projecten te starten op één of meer van de vijf maatschappelijke transities (R 66)

Aantal aanvragen ingediend bij innovatieregelingen (R_66a)

Omschrijving

Het totaal aantal ingediende projectaanvragen bedraagt in totaal 249 in de periode 1 januari 2024 t/m 31 december 2024. Het aantal aanvragen valt uiteen in het aantal aanvragen binnen twee innovatieregelingen, te weten (i) de MKB innovatiestimulering topsectorenbeleid (MIT) en (ii) LimburgToekomstbestendig (LTB). De MIT bestaat tevens uit twee instrumenten, namelijk de MIT Haalbaarheid en de MIT R&D.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn tenminste 4 projecten gerealiseerd die bijdragen aan de internationale samenwerking en profilering van de Brightlands campussen (R 67)

Beschrijving profilering Brightlands campussen (R_67b)

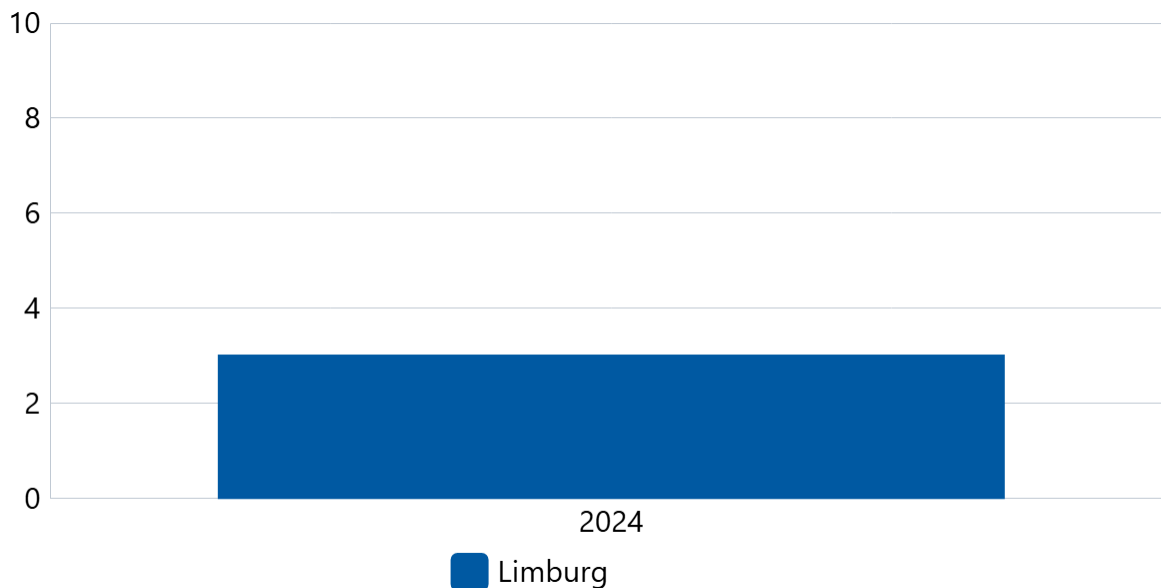
Er zijn tot nu toe 3 projecten gerealiseerd. De Brightlands campussen profileren zich op verschillende manieren daarvoor hebben zij een meerjarenplan Brightlands communicatie opgesteld, waaraan de Provincie bijdraagt. Hierin is de communicatiestrategie en aanpak (via websites, activiteiten en media) uitgewerkt. In 2024 is een Brightlands-brede mediacampagne voorbereid, die in 2025 zal worden uitgerold. Verder organiseren de Brightlands campussen gezamenlijk, en ook ieder afzonderlijk, diverse evenementen gedurende het jaar. Deze evenementen variëren van specifiek inhoudelijke bijeenkomsten tot bredere netwerk en community-activiteiten voor partners in Limburg en verder.

Aantal gerealiseerde projecten die bijdragen aan internationale samenwerking (R_67a)

Omschrijving

Het aantal gerealiseerde projecten bedraagt 3.

1. Deelname en positionering tijdens de ExpoReal in München (2024)
2. Verkennen van samenwerking met Corda Campus Hasselt (2024)
3. Verkennen van samenwerking met RWTH Campus (2024)

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is er een Bestuurstafel Onderwijs met alle hoger- en beroepsonderwijsinstellingen gerealiseerd die 2x per jaar bij elkaar komt (R 68)

Realisatie Bestuurstafel , ja/nee (R_68a)

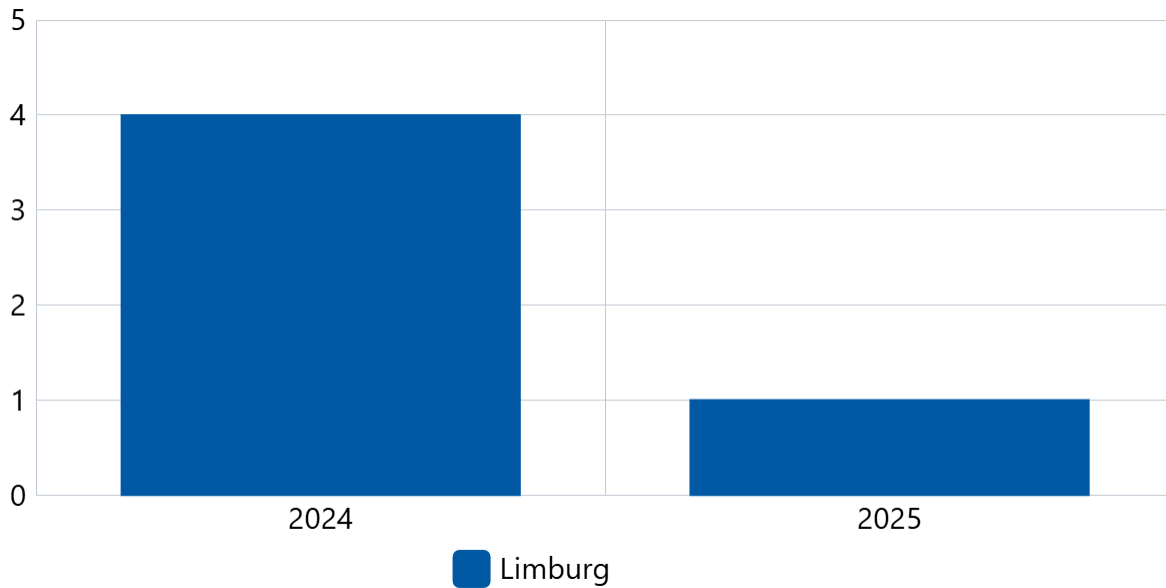
Ja, de bestuurstafel is gerealiseerd en actief.

Bijeenkomsten bestuurlijke onderwijstafel Limburg (R_68b)

Omschrijving

De bestuurlijke onderwijstafel Limburg is in 2024 vier keer bij elkaar geweest, en in 2025 tot nu toe 1 keer. De deelnemers betreffen de voorzitters van College van Bestuur van de Limburgse mbo's, hbo's, en universiteiten onder leiding van de gedeputeerde Onderwijs en arbeidsmarkt van de Provincie.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

"In 2027 is een nadere uitwerking van de Vakmanschapsagenda MBO 2030 opgesteld met alle MBO-instellingen (Yuverta, Vista, Gilde) in Limburg (R 69)

Aanwezigheid nader uitgewerkte Vakmanschapsagenda, ja/nee (R_69a)

Nee, de nadere uitwerking van de Vakmanschapsagenda is in ontwikkeling. Alle drie de publieke mbo instellingen zijn aangehaakt bij de ontwikkeling van de vakmanschapsagenda (Vista College, Gile Opleidingen en Yuverta).

In 2027 is er een provinciebrede infrastructuur voor Leven Lang Ontwikkelen, gericht op de Limburgse beroepsbevolking en werkgevers. (R 70)

Zie indicator D_25a hierboven.

In 2027 realiseren we 4 arbeidsmarkt- en onderwijsprojecten binnen Rijks- of Europese regelingen (R 71)

Aantal gerealiseerde arbeidsmarkt- en onderwijsprojecten (R_71a)

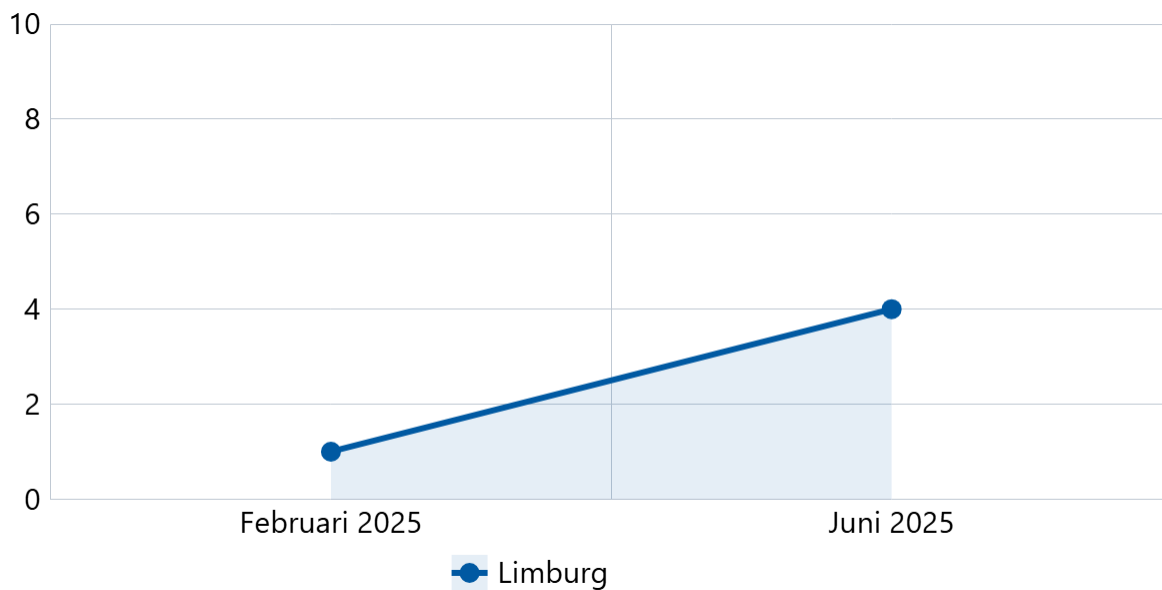
Omschrijving

Er zijn 5 projecten ingediend:

- 1x regeling ESF+ (gerealiseerd)
- 3x Interreg Vlaanderen Nederland (2x afgewezen, 1x gerealiseerd)
- 1x Interreg EMR (gerealiseerd)
- 1x Techkwadraat (gerealiseerd)

4 projecten zijn gerealiseerd. 2 projecten zijn afgewezen.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn er 2 arbeidsmarktevents met telkens minimaal 100 HR-professionals georganiseerd (R 72)

Aantal georganiseerde arbeidsmarktevents (R_72a)

Omschrijving

Er heeft nog geen event plaatsgevonden. Het eerste event is gepland in Q4 2025.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

In 2027 is er een robuuste infrastructuur voor grensinformatie met ondersteuning van de Provincie (R 73)

Aanwezigheid infrastructuur, ja/nee (R_73a)

Ja, convenant 'financiering grensinformatiepunten' is actief.

In 2027 hebben we voor 4 prioritaire bedrijfsketens (chemie, bouw, maak en voedselsystemen) in Limburg acties en initiatieven geïnitieerd om de circulaire transitie te ondersteunen op het vlak van kennisvraagstukken en arbeidsmarkt [...] (R 74)

Rapportage van de geïnitieerde acties en initiatieven per prioritaire bedrijfsketen (R_74a)

De verduurzaming van Chemelot en de inbreng daarin van kennispartijen wordt vanuit de provinciale rol ondersteund. In CHILL werken onderwijs en bedrijfsleven samen op het gebied van nieuwe materialen. Ter versterking van de bedrijfsketen bouw en biomassa en voedsel is/wordt o.a. ingezet op een programmatische aanpak waarin kennisontwikkeling en -uitrol, conceptontwikkeling, samenwerking en/of ketenvernieuwing belangrijke pijlers zijn/waren. Daarnaast kijken we naar projecten die zowel een bijdrage leveren aan de circulaire economie als aan andere provinciale doelstellingen zoals Limburg Centraal.

De Provincie realiseert in 2027 een 25% circulaire inkoop en treedt hier op als een 'eerste klant' (launching customer) (R 75)

Percentage inkoop van de Provincie dat binnen de categorie circulair valt (R_75a)

We hebben een belangrijke eerste stap gezet richting een duurzamer inkoop- en aanbestedingsbeleid door de ondertekening van het manifest Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2022-2025. Hiermee onderschrijft de provincie haar ambitie om duurzaamheid centraal te stellen in het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Onderdeel van het manifest is de opzet van een monitoringsprotocol, waarmee we het percentage inkoop kunnen meten.

Samen met de regio en het bedrijfsleven formuleren we een lobby agenda met voorstellen voor de aanpak van transitie- knelpunten waarvoor de verantwoordelijkheid ligt bij het Rijk en de EU (R 76)

Aanwezigheid lobbyagenda, ontwikkeld met regio en bedrijfsleven, ja/nee (R_76a)

Ja. Wij sluiten aan bij de lobbyagenda van IPO en het relevante bedrijfsleven. Zoals de oproep van VNCI, de Federatie Nederlandse Rubber- en Kunststofindustrie (NRK), Plastics Europe, Vereniging Afvalbedrijven (VA) en VNO-NCW om te komen tot structureel overleg tussen overheid en industrie over circulariteit met de plastic keten met als doel te komen tot een Circulair Plastic Akkoord. We zijn aangesloten bij de circulaire plastic tafel.

In 2027 zijn 120 agrarische koplopers en innovatoren ondersteund met het marktrijp maken van kansrijke innovaties en concepten ten behoeve van de transities (R 77)

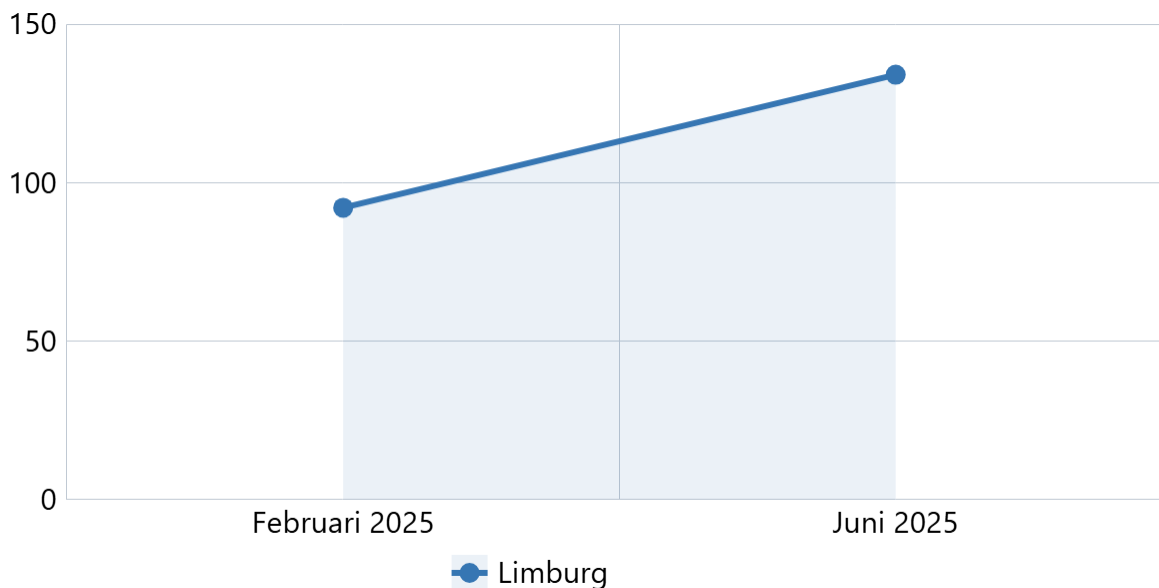
Dit middels het inzetten op investeren in innovatieve en duurzame landbouwconcepten die bijdragen aan natuurinclusiviteit, emissiereductie en dierenwelzijn, en het ondersteunen van koplopers ten behoeve van brede(-re) implementatie daarvan.

Aantal agrarische koplopers en innovatoren (R_77a)

Omschrijving

Limburgse agrarische ondernemers zijn een essentieel onderdeel van de oplossingen van de actuele uitdagingen (transities). Het is derhalve van belang dat zij gebruik kunnen maken van beschikbare middelen om nieuwe kennis, informatie en (bewezen) concepten te verzilveren. Tot en met medio 2025 zijn 134 ondernemers ondersteund middels diverse instrumenten (Limburg toekomstbestendig (LIOF), Nationaal Strategisch Plan (NSP), OP-zuid en Interreg, en de provinciale Regeling Economie&Innovatie. Het gaat hierbij met name om fysieke investeringen, kennis en samenwerking.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2025 is er een uitgebalanceerd instrumentenpakket beschikbaar bij het LIOF ten behoeve van de transities in de land- en tuinbouw (R 78)

Aanwezigheid instrumentenpakket bij LIOF, ja/nee (R_78a)

Medio 2025 is dit pakket nog niet beschikbaar. Limburg Toekomstbestendig 2.0 wordt geëvalueerd en vandaar uit wordt een mogelijk vervolg verkend.

In 2025 is er een communicatiestrategie voor het actief informeren van agrariërs, gericht op kennis, informatie en regelingen, waarmee we de blijvers beogen te bereiken (R 79)

Aanwezigheid communicatiestrategie, ja/nee (R_79a)

Ja, de uitgangspunten voor communicatie zijn geformuleerd en de uitvoering hierop wordt opgestart.

In 2025 is er één Limburgs platform actief waar gesproken wordt over het perspectief van de blijvende ondernemers in de agrarische sector (R 80)

Aanwezigheid Limburgs actief platform, ja/nee (R_80a)

De Handreiking Blijversaanpak is opgeleverd. Vanuit de Handreiking wordt in 2025 gewerkt aan het opzetten van een structuur om de blijversaanpak verder vorm te geven. Hierbij hoort ook het opzetten van een governance ("platform"). Deze zal naar verwachting eind 2025, begin 2026 actief zijn.

In 2027 zijn er 12 initiatieven van derden ondersteund die gericht zijn op educatie en communicatie tussen boer en burger (R 81)

Dit om het verhaal van de boer dichterbij de burger brengen.

Aantal ondersteunde initiatieven van derden (R_81a)

Omschrijving

Een 6-tal middelbare scholen krijgen via een pilot binnen het traject Goed Gezien de mogelijkheid om gebruik te maken van een informatieve module over land- en tuinbouw. Scholen kunnen zich vanaf medio 2025 inschrijven.

Een aantal andere varianten voor ondersteuning (o.a. een boer-burger-initiatieven regeling) bevinden zich in de verkenningsfase.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

In 2027 is minstens 50% van de middelen van het blijversbudget besteed aan oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn (R 82)

Het is belangrijk dat de beschikbare middelen worden aangewend voor initiatieven die bijdragen aan oplossingen die als duurzaam en/of diervriendelijk kunnen worden beschouwd.

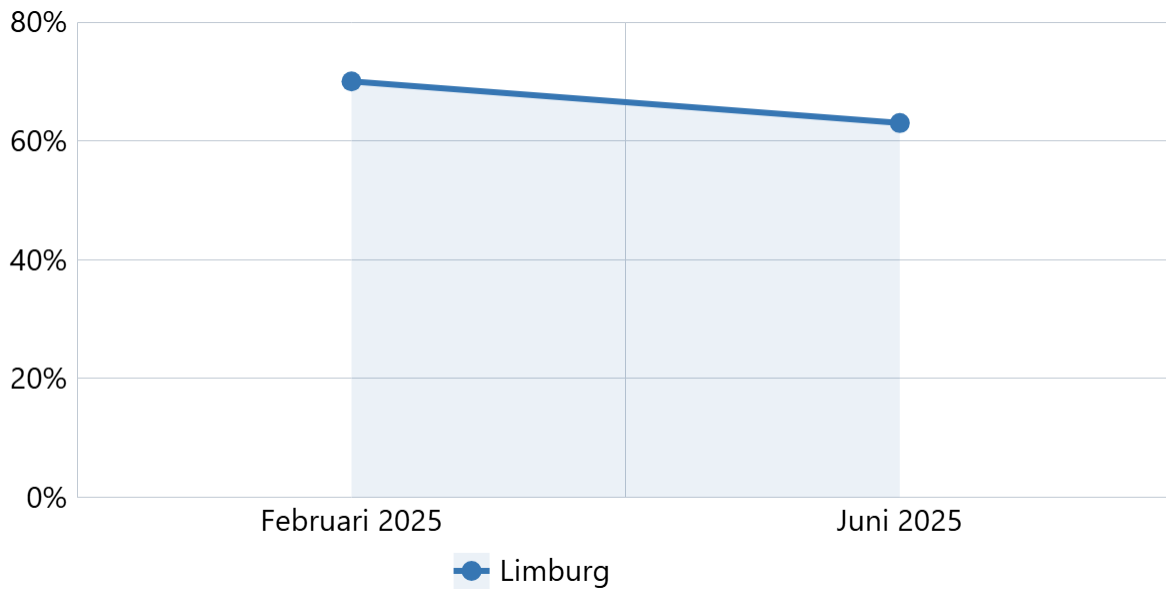
% van middelen blijversbudget (R_82a)

Omschrijving

Het blijversbudget is beschikbaar voor initiatieven die bijdragen aan oplossingen die als duurzaam en/of diervriendelijke kunnen worden aangemerkt. Onderstaande grafiek geeft het percentage van het blijversbudget weer dat besteed is aan oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn. Van het tot nu toe besteedde budget is 63% ingezet voor oplossingen die duurzaam/diervriendelijk zijn. Het percentage ten opzichte van vorig ijkmoment is licht gedaald, maar nog altijd ruim boven de streefwaarde. Afgelopen periode zijn iets meer middelen geïnvesteerd in procesbegeleiding en aanverwante zaken, die niet indirect

en dus niet direct toe te rekenen zijn aan duurzame en/of diervriendelijke oplossingen. De verwachting is dat deze inspanningen de komende tijd wel gaan leiden tot directe investeringen op dit vlak.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

4. Nieuwe energie en leefmilieu

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Nieuwe energie en een schoon leefmilieu' (pdf, 88 kB).

4. Maatschappelijke opgave

Inleiding

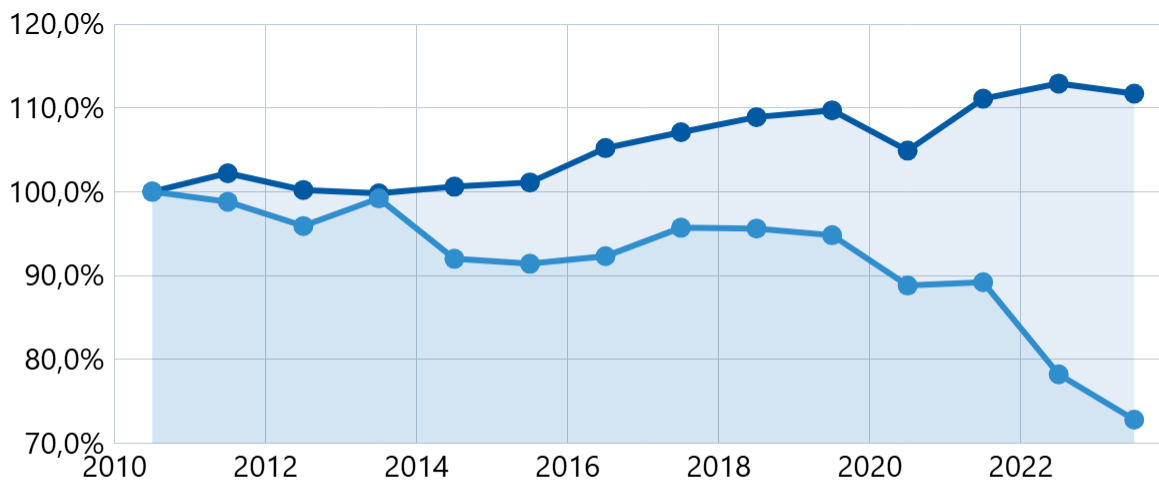
Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Nieuwe Energie en een Schoon Leefmilieu 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

Energie wordt efficiënt benut, is betaalbaar en CO2-arm (MO 8)

Energieverbruik afgezet tegen het Limburgs bruto regionaal product (MO 8a)

Omschrijving

Deze figuur gaat over de efficiency van het energieverbruik in Limburg. Het energieverbruik is afhankelijk van de economische conjunctuur. Bij economische groei neemt ook het energieverbruik toe en bij krimp af. Bij een efficiënter energieverbruik zal het energieverbruik minder hard groeien of dalen dan de conjunctuur. Dit noemen we ontkoppeling. Als maat voor de conjunctuur gebruiken we het bruto regionaal product van Limburg (CBS). De grafiek zet het indexcijfer van het energieverbruik in Limburg (Bron: Regionale klimaatmonitor) af tegen het indexcijfer van het binnenlands regionaal product van Limburg. Het basisjaar voor de indexering is 2010 (index = 100). Het energieverbruik is afkomstig uit de Regionale Klimaatmonitor. We zien sinds 2014 dat het energieverbruik minder hard groeit dan de conjunctuur. Vanaf 2020 lijkt deze ontkoppeling verder door te zetten.

ale kerncijfers; nationale rekeningen

bekend energieverbruik (incl. hern. warmte, zonnestroom 'achter de meter' en auto(snel)wegen)

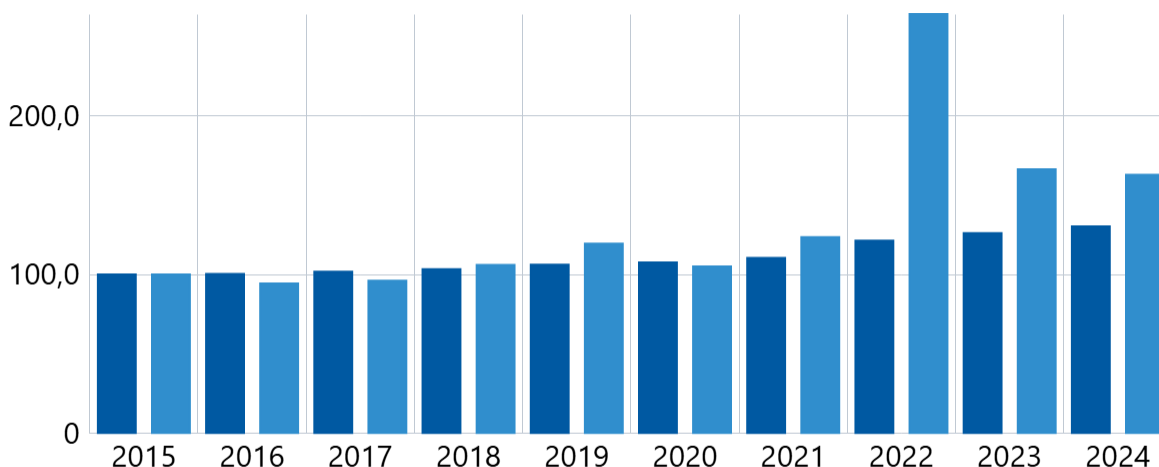
Bron: Provincie Limburg

Ontwikkeling consumentenprijzen voor energie (MO 8b)

Omschrijving

Deze figuur gaat over betaalbaarheid. De CBS consumentenprijsindex vanaf het jaar 2015 wordt hierbij gebruikt als maat voor de algemene consumentenprijs ontwikkeling. Deze wordt vergeleken met de prijsontwikkeling van alleen elektriciteit, gas en overige brandstoffen, die CBS ook publiceert.

De figuur laat zien dat tot en met 2020 de prijzen van energiekosten gelijke tred houden met die van andere producten. Vanaf 2021 groeien de prijzen van energie sneller. De uitschieter hierin is de start van de oorlog in Oekraïne in 2022 die heeft geleid tot hoge energieprijzen.

onsumentenprijzen; prijsindex 2015=100 - 000000 Alle bestedingen

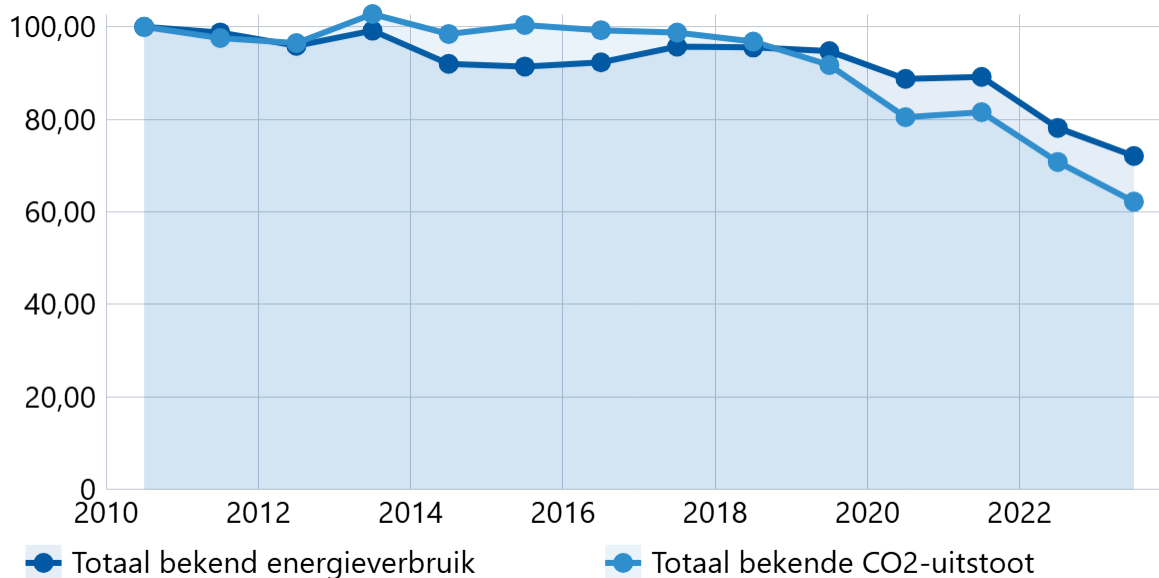
onsumentenprijzen; prijsindex 2015=100 - 045000 Elektriciteit, gas en overige brandstoffen

Bron: CBS Statline

Energieverbruik afgezet tegen de CO₂-emissie ten gevolge van het energieverbruik Limburg (MO 8c)

Omschrijving

Deze figuur gaat over een CO₂-arme energievoorziening. Bij het gebruik van fossiele bronstoffen voor energieopwekking komt CO₂ vrij. Verlaging van de CO₂-emissie wordt bereikt door vermindering van het energieverbruik (besparing of meer efficiëntie) of door het gebruik van hernieuwbare- of kernenergie. In deze figuur wordt de CO₂-emissie afgezet tegen het energieverbruik in Limburg (bron: beide van Regionale klimaatmonitor) . Deze cijfers zijn bewerkt en als indexcijfer weergegeven met 2010 als basisjaar (index = 100). Bij een CO₂-arme energievoorziening zal de CO₂-emissie in toenemende mate onder de lijn van het energieverbruik gaan lopen (ontkoppeling). Vanaf het jaar 2018 is hiervan sprake.

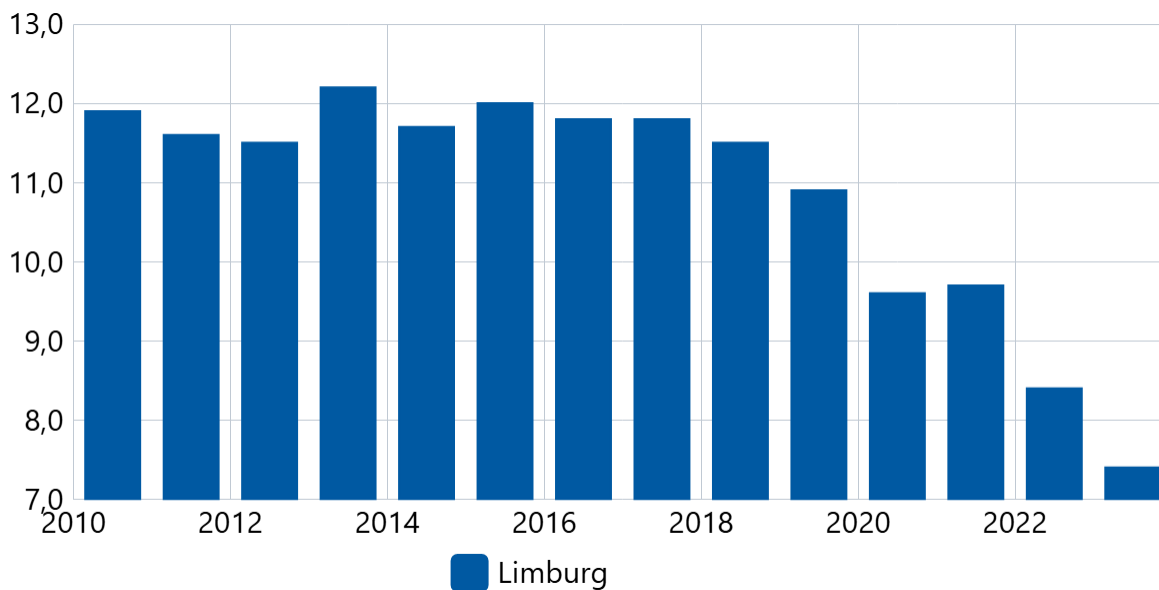

Bron: Regionale klimaatmonitor

Bekende CO2-uitstoot (BBV) (MO 8d)

Omschrijving

Deze BBV indicator geeft de CO₂-emissie over de jaren heen weer (Bron: Regionale Klimaatmonitor met een bewerking door IPO). De emissie van CO₂ is hierbij bepaald door het verbruik van gas, elektriciteit en vervoersbrandstoffen te vermenigvuldigen met de emissiefactor van die energiedrager. Deze emissiefactoren variëren per jaar, afhankelijk van bijvoorbeeld de brandstofmix van de elektriciteitsproductie en de samenstelling van aardgas. De emissie is gegeven in mTon. Na 2015 is sprake van een structurele afname van de CO₂-emissie.

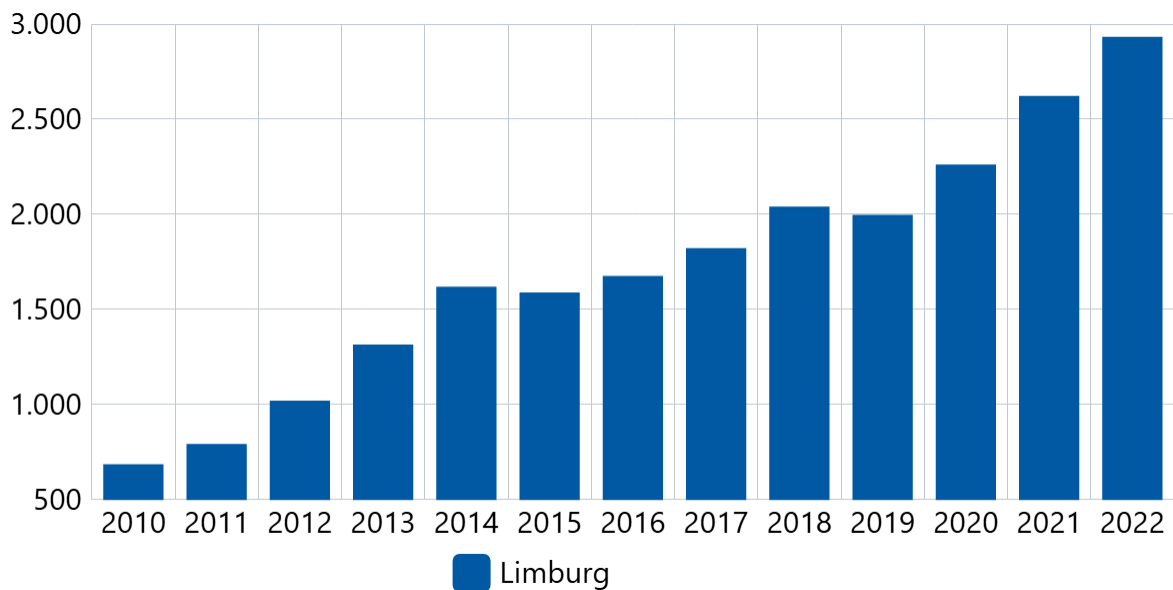

Bron: Regionale klimaatmonitor

Hernieuwbare Energie (BBV) (MO 8e)

Omschrijving

Deze BBV-indicator geeft de groei weer van hernieuwbare opwek in Limburg. Dit betreft hernieuwbare energie uit zon, wind, biomassa, bodem, buitenlucht en water, zowel voor elektriciteit, warmte of vervoer. De hernieuwbare opwek is weergegeven in TeraWattuur (TWh) (bron: Regionale Klimaatmonitor).

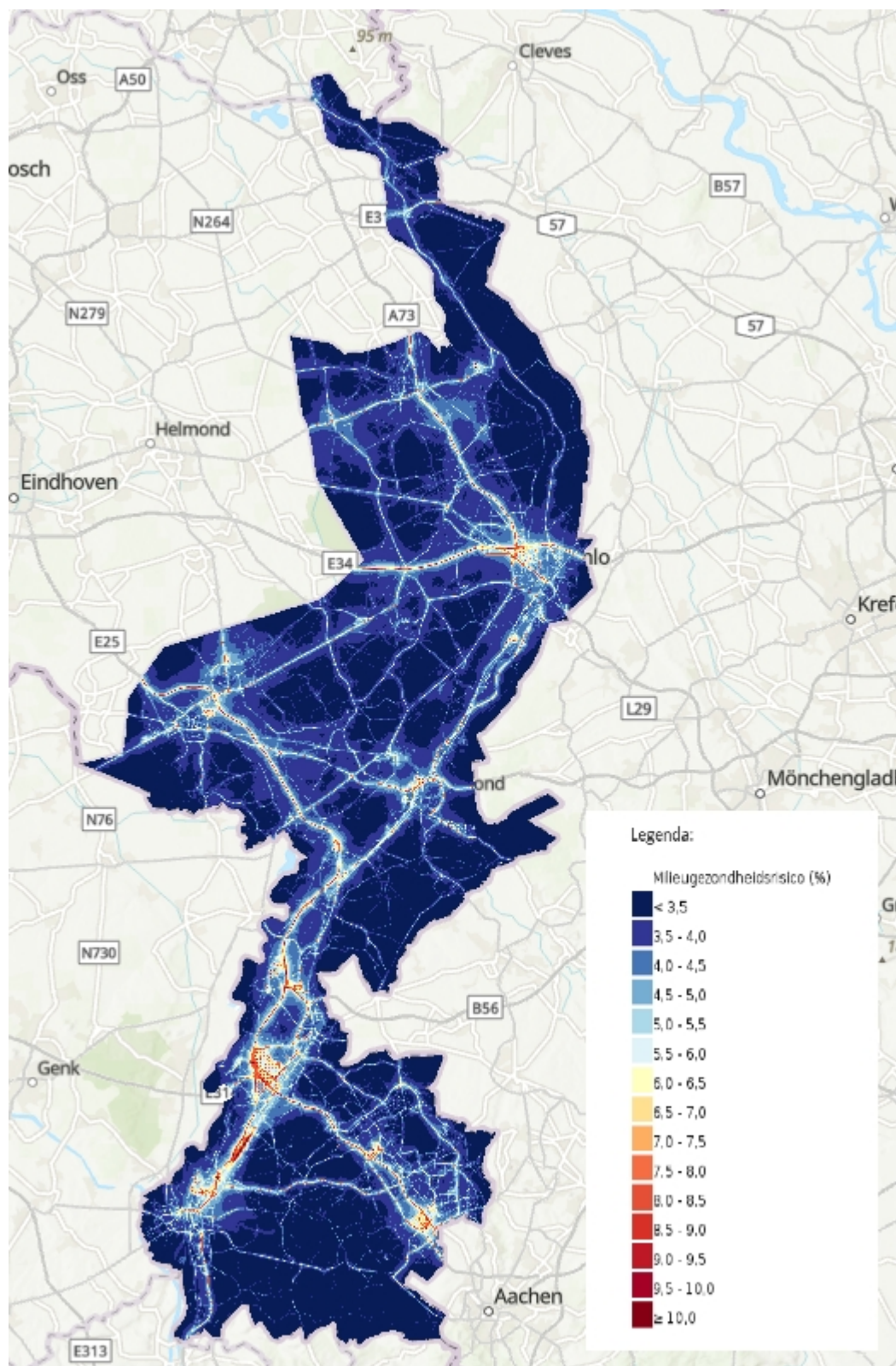

Bron: Regionale klimaatmonitor

Een schone, gezonde en veilige leefomgeving (MO 9)

Milieugezondheidsrisico (percentage van totale ziektelast dat wordt veroorzaakt door omgevingsgeluid en luchtvervuiling) in de milieugezondheidsrisicokaart (MO 9a)

Deze indicator geeft het milieugezondheidsrisico weer. Dit is de geschatte, opeengestapelde invloed van geluid en luchtkwaliteit op de volksgezondheid. Het milieugezondheidsrisico geeft in procenten aan hoeveel van de totale ziektelast door omgevingsgeluid en luchtvervuiling komt. Deze kaart geeft de situatie weer voor het jaar 2020. Het RIVM heeft geen actualisatie van de kaart bekend gemaakt.

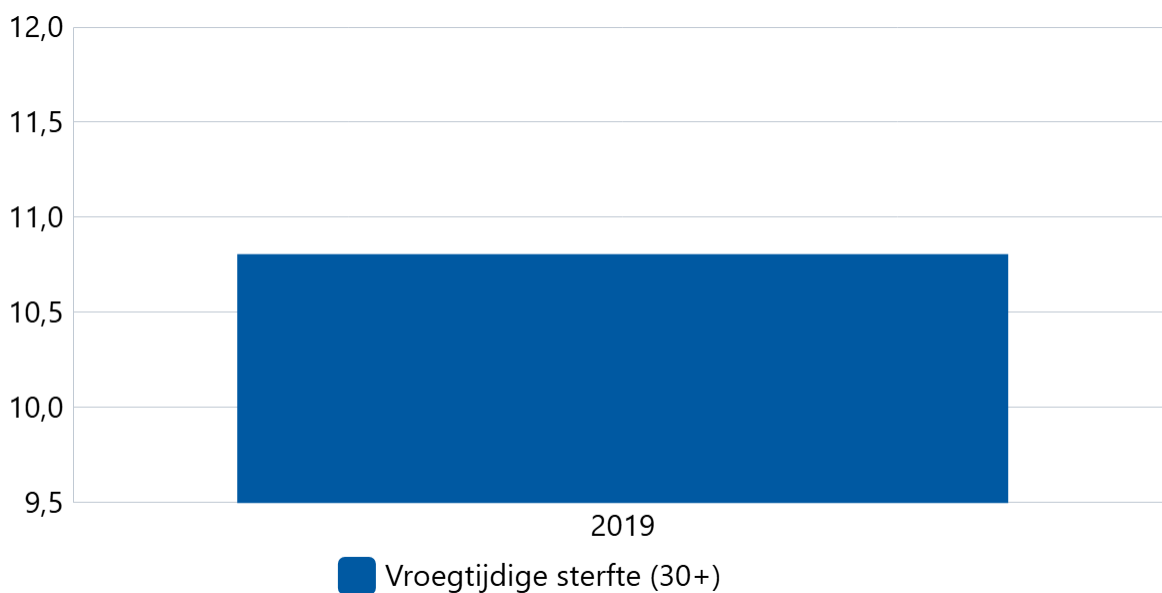
Bron: Atlas Leefomgeving

Gemiddelde levensduurverkorting door luchtverontreiniging in Limburg (MO 9b)

Omschrijving

Deze indicator geeft weer hoeveel maanden inwoners van Limburg gemiddeld korter leven door luchtverontreiniging in 2019. De indicator is gebaseerd op de berekende concentraties luchtkwaliteit per adres, in combinatie met het aantal inwoners per adres per leeftijd en de bijbehorende gezondheidseffecten van de concentratie op dat adres. De levensduur verkorting geven we weer ten opzichte van de situatie waarin er geen luchtverontreiniging zou zijn. Deze indicator is voor het eerst beschikbaar in 2019 en komt opnieuw beschikbaar in 2025 en 2030.

Statistieken

Bron: GGD Noord-Limburg en Zuid-Limburg

Ervaren gezondheid (MO 9c)

Omschrijving

Met deze indicatoren geven we de ervaren gezondheid per gemeente aan voor de jaren 2012, 2016, 2020 en 2022. De ervaren gezondheid, ook wel subjectieve gezondheid of gezondheidsbeleving genoemd, weerspiegelt het oordeel over de eigen gezondheid. Ervaren gezondheid is een samenvattende gezondheidsmaat van alle relevante gezondheidsaspecten voor de persoon in kwestie. Bij dit kerncijfer gaat het om het percentage mensen dat zijn of haar gezondheid als goed of zeer goed ervaart. De

ervaren gezondheid laat een lichte stijging zien tussen 2012 en 2020. In 2022 is de ervaren gezondheid lager. Mogelijk is dit gerelateerd aan de corona periode. De gegevens over 2024 komen beschikbaar in de beleidsmonitor voorjaar 2026.

Statistieken

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Gebied	2012	2016	2020	2022
Beek	73,00%	71,30%	74,20%	65,90%
Beekdaelen	72,60%	71,50%	73,90%	65,50%
Beesel	73,90%	72,30%	75,50%	66,40%
Bergen	74,40%	74,40%	76,70%	68,90%
Brunssum	66,50%	65,40%	69,10%	59,90%
Echt-Susteren	72,10%	70,20%	74,00%	65,10%
Eijsden-Margraten	76,70%	75,10%	78,00%	71,50%
Gennep	75,90%	75,70%	77,50%	69,60%
Gulpen-Witterm	73,80%	72,80%	75,20%	67,60%
Heerlen	66,20%	64,30%	67,80%	58,50%
Horst aan de Maas	77,30%	77,20%	79,20%	71,30%
Kerkrade	62,90%	64,00%	68,10%	58,90%
Landgraaf	67,40%	67,30%	68,80%	60,00%
Leudal	77,00%	75,60%	78,00%	69,40%
Maasgouw	74,80%	73,20%	76,50%	68,20%
Maastricht	72,50%	71,40%	74,50%	65,80%
Meerssen	75,60%	72,70%	75,50%	67,70%
Mook en Middelaar	77,60%	77,20%	79,40%	71,70%
Nederweert	76,70%	75,70%	78,40%	69,80%
Peel en Maas	76,60%	76,10%	78,80%	70,10%
Roerdalen	73,40%	71,40%	74,90%	64,80%
Roermond	71,00%	69,70%	73,30%	64,10%
Simpelveld	71,00%	70,90%	73,10%	65,60%
Sittard-Geleen	69,70%	68,40%	71,40%	63,50%
Stein	72,20%	71,00%	73,30%	65,10%
Vaals	70,20%	66,90%	71,10%	62,80%
Valkenburg aan de Geul	72,10%	71,10%	74,00%	66,40%
Venlo	71,60%	70,80%	74,30%	65,20%
Venray	75,00%	74,70%	77,10%	68,50%
Voerendaal	74,30%	72,80%	74,60%	67,70%
Weert	74,50%	72,90%	76,10%	67,30%

Aantal personen binnen de Externe Veiligheidscontouren (MO 9da)

Omschrijving

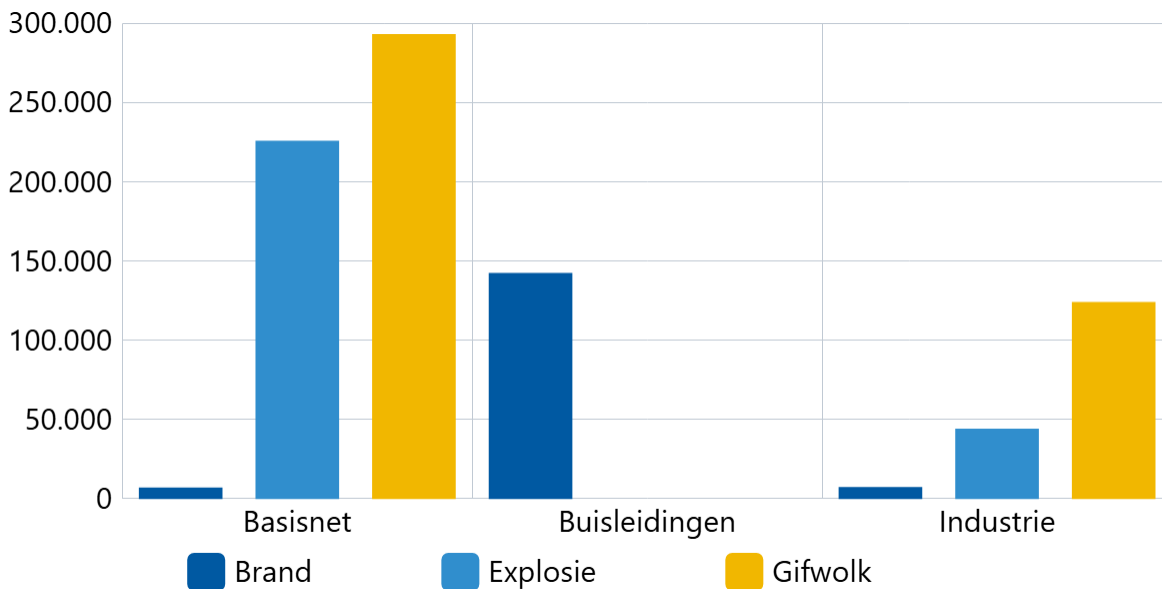
Deze indicator geeft voor heel de provincie weer hoeveel personen zich bevinden binnen een aandachtsgebied gerelateerd aan een risicobron voor het jaar 2025. De risicobron is uitgesplitst voor drie categorieën: het basisnet (transport gevaarlijke stoffen via weg, spoor en water), buisleidingen (ondergronds hogedruktransport van gevaarlijke stoffen, voornamelijk aardgas) en industrie (opslag en/of gebruik van gevaarlijke stoffen bij productie).

Per bron is weergegeven hoeveel personen zich in bijbehorend aandachtsgebied bevinden. Het aandachtsgebied is het effectgebied waar risico's gerelateerd aan de bron kunnen optreden. Deze zijn uitgesplitst naar brand, explosie en gifwolk.

Het aantal personen in de grafiek is hoger dan het daadwerkelijk aantal personen dat zich in de aandachtsgebieden bevinden. Dit komt doordat er overlap is tussen de verschillende aandachtsgebieden, waardoor personen op dezelfde locatie zich binnen meerde aandachtsgebieden kunnen bevinden.

Deze indicator is gebaseerd op gegevens uit de atlas leefomgeving. De provincie levert de data over industrie als bevoegd gezag voor complexe bedrijven.

Statistieken

Bron: Atlas leefomgeving

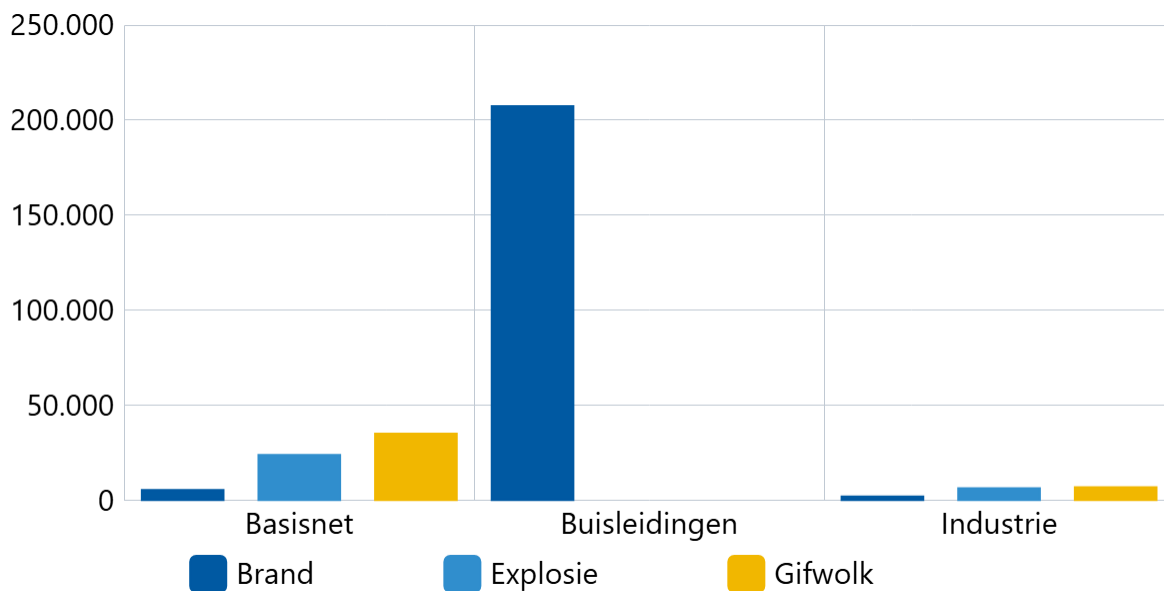
Oppervlakte Externe Veiligheidscontouren (MO 9db)

Omschrijving

Deze indicator geeft de oppervlakte (in km²) van de aandachtsgebieden per risicobron weer in het jaar 2025. De risicobron is uitgesplitst voor drie categorieën: het basisnet (transport gevaarlijke stoffen via weg, spoor en water), buisleidingen (ondergronds hogedruktransport van gevaarlijke stoffen, voornamelijk aardgas) en industrie (opslag en/of gebruik van gevaarlijke stoffen bij productie).

Het aandachtsgebied is het effectgebied waar risico's gerelateerd aan de bron kunnen optreden. Deze zijn uitgesplitst naar brand, explosie en gifwolk. De oppervlakte in de grafiek is hoger dan de daadwerkelijke oppervlakte. Dit komt doordat er overlap is tussen de verschillende aandachtsgebieden.

Deze indicator is gebaseerd op gegevens uit de atlas leefomgeving. De provincie levert de data over industrie als bevoegd gezag voor complexe bedrijven.

Bron: Atlas leefomgeving

4. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2030 bedraagt de CO2/N2O-reductie van de industrie 55% t.o.v. 1990 (D 31)

CO2/N2O-emissie van de industrie conform de NEA-monitoring (D 31a)

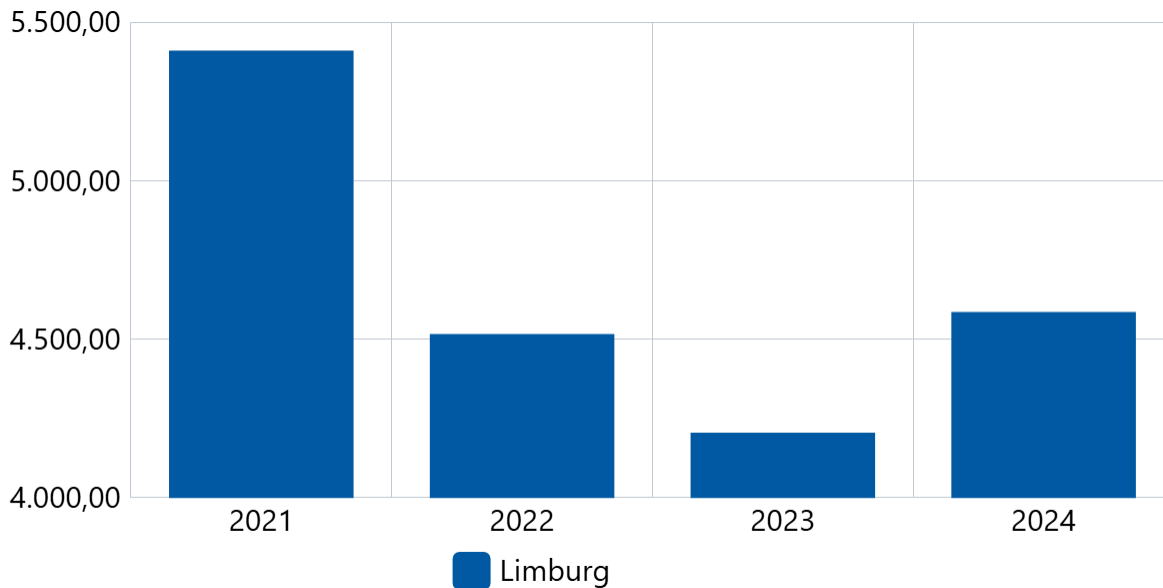
Omschrijving

In deze figuur is de emissie van CO2 en lachgas door de industrie weergegeven in kiloton CO2-equivalenten. Daarbij is de emissie van lachgas vermenigvuldigd met de broeikasgasfactor om daarmee een vergelijkbare maat te krijgen voor het broeikasgaseffect.

Weergegeven is de emissie van de bedrijven die vallen onder de CO2-heffing. Daarmee hebben de cijfers niet betrekking op de hele sector industrie, maar wel van de grootste veroorzakers van deze broeikasgassen. De emissie wordt gepubliceerd door de Nationale Emissie Autoriteit (NEA). De cijfers van de NEA gaan over de emissie uit schoorstenen van de betrokken bedrijven. Dit onderscheidt zich van de CO2-emissie uit de Regionale Klimaatmonitor die veelal, maar niet uitsluitend, werkt met de verbruiksmethode. Daarin wordt de CO2-emissie bepaald door het gebruik van elektriciteit, gas en vervoersbrandstoffen vermenigvuldigd met de emissiefactor (zie ook MO_8d). Lachgas wordt daarmee buiten beschouwing gelaten. In de grafiek wordt zichtbaar dat na een reeks van jaren waarin de emissie afnam, de emissie van de betrokken bedrijven in 2024 weer is toegenomen.

In het beleidskader is als doel geformuleerd om deze emissie te verlagen tot 45% t.o.v. het niveau van 1990. Daarmee is het doel gelijk aan het nationale doel. Er zijn evenwel geen regionale cijfers van de emissie in 1990 beschikbaar, alleen de emissie op nationaal niveau. Hierdoor is het doel niet te kwantificeren. Conform toezegging 9708 is Provinciale Staten in het najaar 2025 via een mededeling portefeuillehouder geïnformeerd over de activiteiten die plaatsvinden in het kader van de verduurzaming industrie, specifiek met betrekking tot de concretere doelen die zijn vastgesteld in het beleidskader. Voor de verduurzaming Chemelot verwijzen wij naar de actualisatie van het 'Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot'.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2030 is er 2,5 TWh duurzame opwek van energie gerealiseerd voor grootschalige installaties (>15 kWp) in Limburg (D 33)

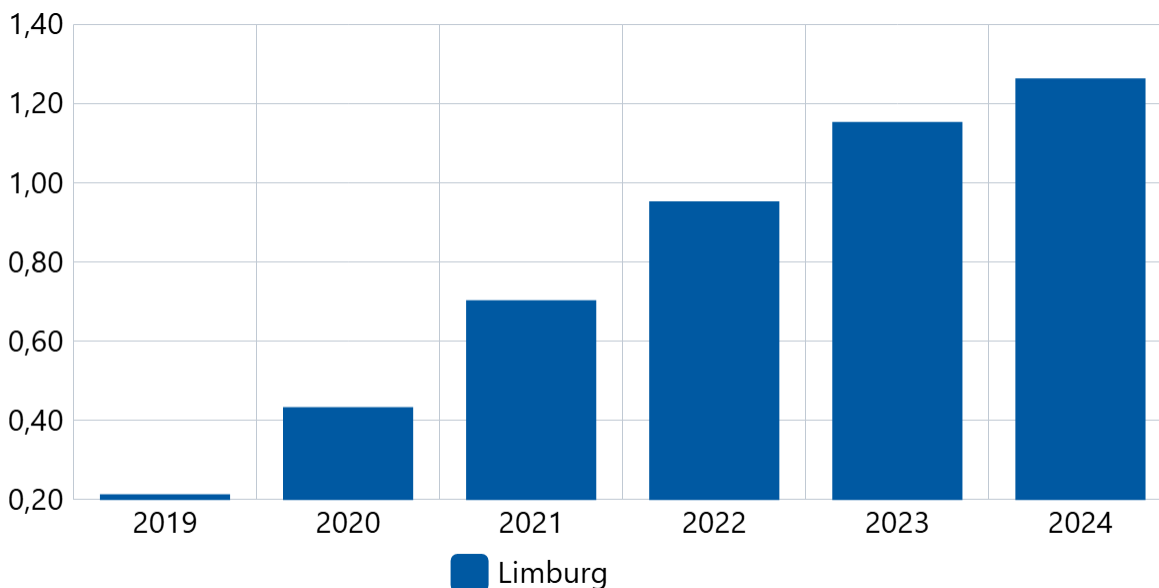
Elektriciteitsproductie (TWh) door grootschalige zon-pv en windturbines (D 33a)

Omschrijving

Deze figuur toont de gerealiseerde elektriciteitsproductie uit grootschalige zon-pv-installaties en windturbines in teraWattuur (TWh = 1 biljoen kWh). Grootschalige zon-pv-installaties hebben een vermogen van 15 kW of meer en kunnen zowel op dak als op de grond gelegen zijn. De productie is bepaald volgens de methodiek van Planbureau voor de Leefomgeving (PBL). PBL publiceert deze cijfers als onderdeel van de monitoring van de RES-opgave. Dit houdt in dat de jaarlijkse fluctuaties door meer of minder zon of wind er uit zijn gehaald. Dit heet genormaliseerd gebruik, waarbij wordt teruggerekend naar een 'normaal' zon- en windjaar. De energieproductie van installaties die in een bepaald jaar zijn gebouwd wordt aangevuld met de productie die zij in een heel jaar zouden leveren (bijtelling).

Doel is om in 2030 een productie van 2.5 TWh te bereiken. De jaarlijkse groei vlakt af en bedraagt tussen 2022 en 2023 0.2 TWh.

Statistieken

Bron: Regionale klimaatmonitor

In 2030 bedraagt de CO2-emissie reductie van de gebouwde omgeving 55% t.o.v. 1990 (D 34)

CO2-emissie van de gebouwde omgeving [bronbenadering] (D 34a)

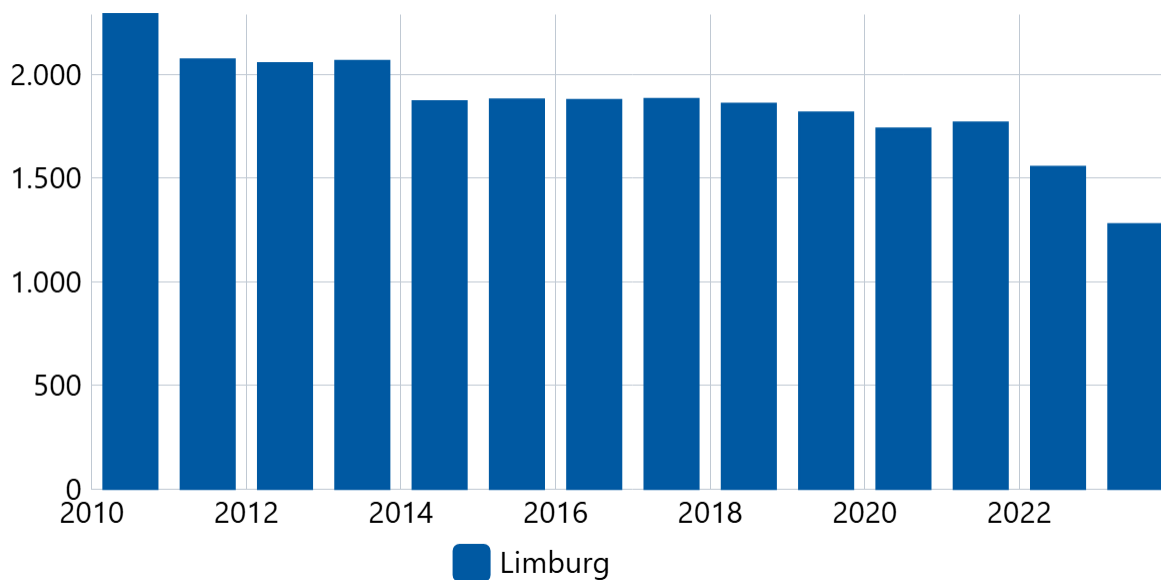
Omschrijving

Deze figuur uit de Regionale Klimaatmonitor toont de CO2-emissie van de gebouwde omgeving volgens de bronmethode in kiloton (kTon). Er wordt hierbij uitsluitend gekeken naar de emissie uit de schoorstenen van de gebouwde omgeving. Dit zijn de verwarmingsinstallaties die middels de verbranding van gas gebouwen verwarmen. Het elektriciteitsverbruik wordt hierbij niet meegerekend (dat wordt in deze berekeningswijze toegerekend aan de sector energie). Deze berekeningsmethodiek is gelijk aan die van doelstelling D31 a).

Het doel is gelijk aan het nationale doel, waarbij de emissie in 2030 45% bedraagt van het niveau in 1990. Het nationale doel is bepaald conform de IPPC rapportagemethode. Hiervan bestaan geen regionale cijfers. Met cijfers uit de emissieregistratie is de emissie in 1990 bij benadering te bepalen (1693 kTon). Het doel voor 2030 bedraagt op basis daarvan maximaal 762 kTon .

De trend van de afgelopen jaren is een beperkte jaarlijkse daling, die vanaf 2021 prominenter doorzet.

Statistieken

Bron: Regionale klimaatmonitor

In 2030 is het aandeel huishoudens met een laag inkomen en een woning van lage energetische kwaliteit gedaald van nu 6,6% naar 5% (D 35)

Het aandeel huishoudens in Limburg met een laag inkomen én een woning van laag energetische kwaliteit (D 35a)

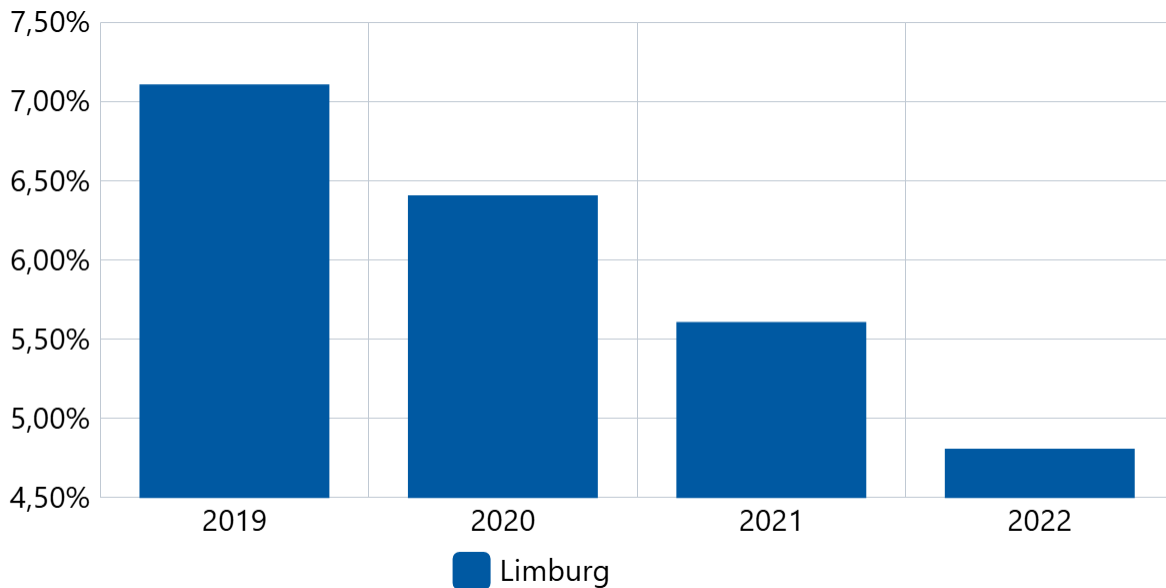
Omschrijving

CBS publiceert data over energiearmoede en hanteert daarvoor verschillende indicatoren. De getoonde indicator laat huishoudens naar voren komen die kwetsbaar zijn omdat ze een laag inkomen hebben en wonen in een woning met een lage energetische kwaliteit. Hierdoor worden ook huishoudens meegenomen die hun energierekening wel kunnen betalen, maar door de lage energetische kwaliteit problemen kunnen ervaren in wooncomfort. Bijvoorbeeld omdat de woning moeilijk of alleen tegen hoge kosten te verwarmen is.

CBS publiceert de getallen van twee jaar geleden. De verwachting is dat de getallen van 2023 in augustus 2025 beschikbaar gekomen. CBS heeft in 2024 een methodewijziging doorgevoerd, waarbij de indicatorwaarden van alle voorgaande jaren zijn bijgesteld. Daarmee is ook de waarde van het gehanteerde uitgangsjaar gewijzigd. De methodewijziging leidt over alle voorgaande jaren tot een (geringere) lagere indicatorwaarde.

Er is vanaf de start van de statistiek een verbetering zichtbaar in de situatie rond energiearmoede, waarbij in 2022 de doelstelling behaald is. Weergegeven zijn de gemiddelde waarden van de gehele provincie. Op wijkniveau verschillen de waarden aanzienlijk, waarbij de indicator in een aantal wijken boven deze gemiddelden liggen.

Statistieken

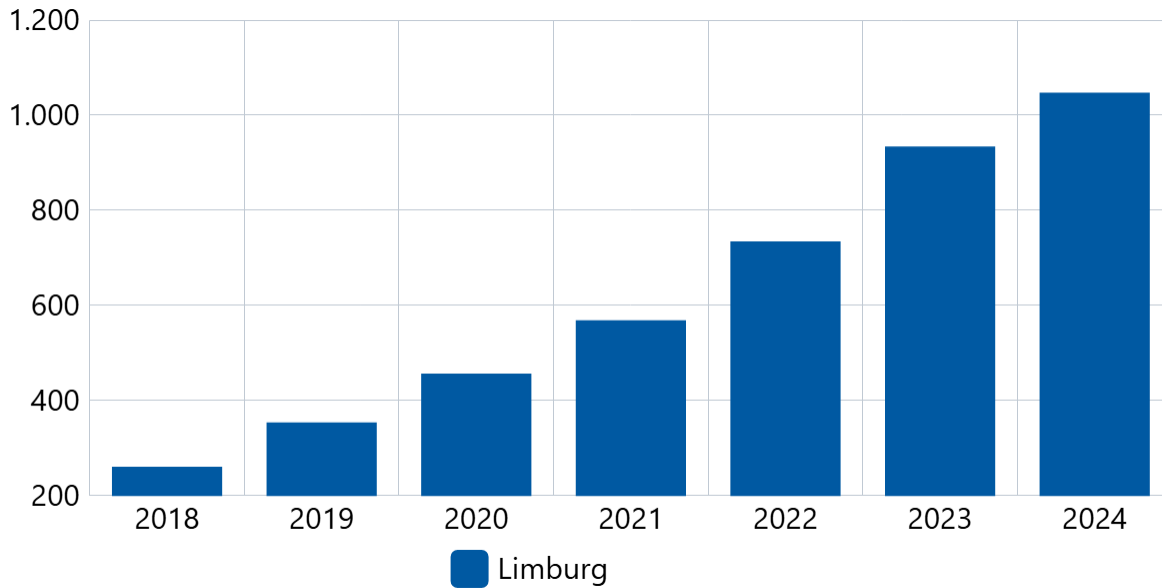
Bron: Regionale klimaatmonitor

In 2030 is op 70% van de geschikte daken kleinschalige opwek (<15 kWp) via gem. 10 zonnepanelen op dak gerealiseerd. Concreet moet dit leiden tot 1300 MW PV-vermogen in 2030 (D 36)

Het geplaatste PV-vermogen (MW) op dak op woningen in Limburg (D 36a)

Omschrijving

Deze CBS-indicator betreft vooral installaties op woningen, maar ook kleine installaties bij bedrijven of op de grond. Grotere woningen met een installatie boven de 15 kW tellen daarentegen niet mee. Er is vanaf 2018 sprake van een jaarlijkse toenemende groei in het vermogen.

Bron: Regionale klimaatmonitor

In 2027 is de gezondheid van de Limburger bevorderd door verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving t.o.v. 2020 middels (i) verminderen blootstelling aan luchtverontreinigende stoffen, (ii) verminderen geluidsoverlast [...] (D 37)

Jaarlijks berekende blootstelling luchtkwaliteit in Limburg (D 37a)

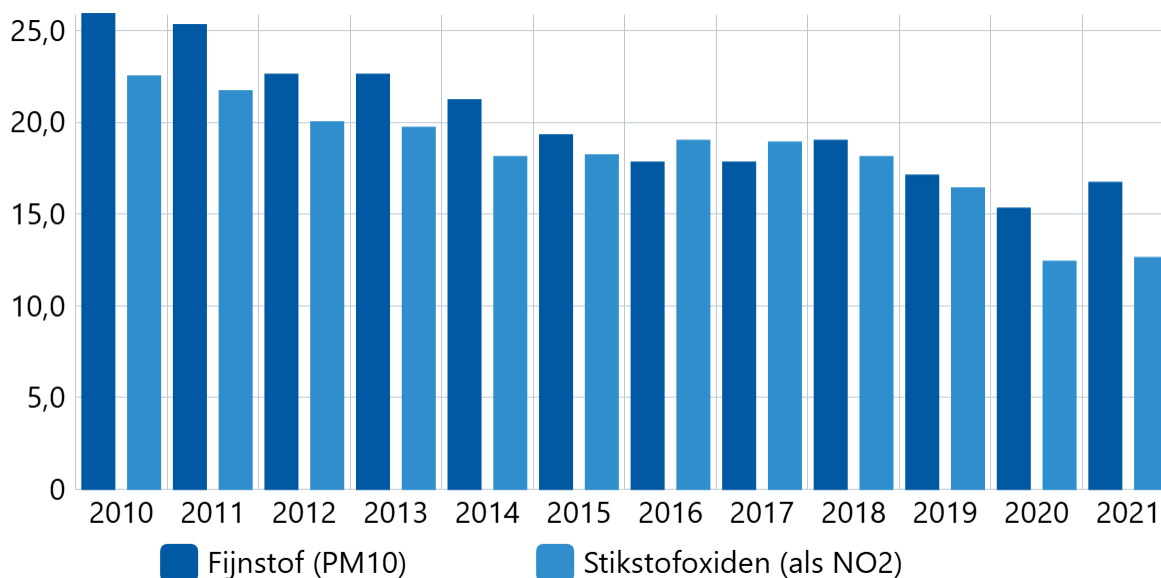
Omschrijving

Met deze indicatoren geven we de berekende blootstelling van de Limburgse bevolking weer aan fijnstof (PM10) en stikstofoxiden (NO2) in microgram/m3 tussen 2010 en 2021.

De blootstelling of het bevolkingsgewogen gemiddelde is een combinatie van de berekende concentratie per adres en het aantal inwoners per adres. Met de blootstelling geven we weer hoe hoog de concentratie per inwoner van Limburg gemiddeld is.

In de grafiek zien we een dalende trend in de *blootstelling* aan fijnstof en stikstofoxiden. Dit hangt samen met de eveneens dalende trend van de *uitstoot* van deze stoffen. In het oog springend zijn de coronajaren 2020 en 2021. Door de afname van verkeer zijn de concentraties NO2 opvallend lager. De gegevens over 2022 worden opgenomen in de beleidsmonitor voorjaar 2026.

Statistieken

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Aantal ernstig gehinderden door provinciaal wegverkeer (D_37ba)

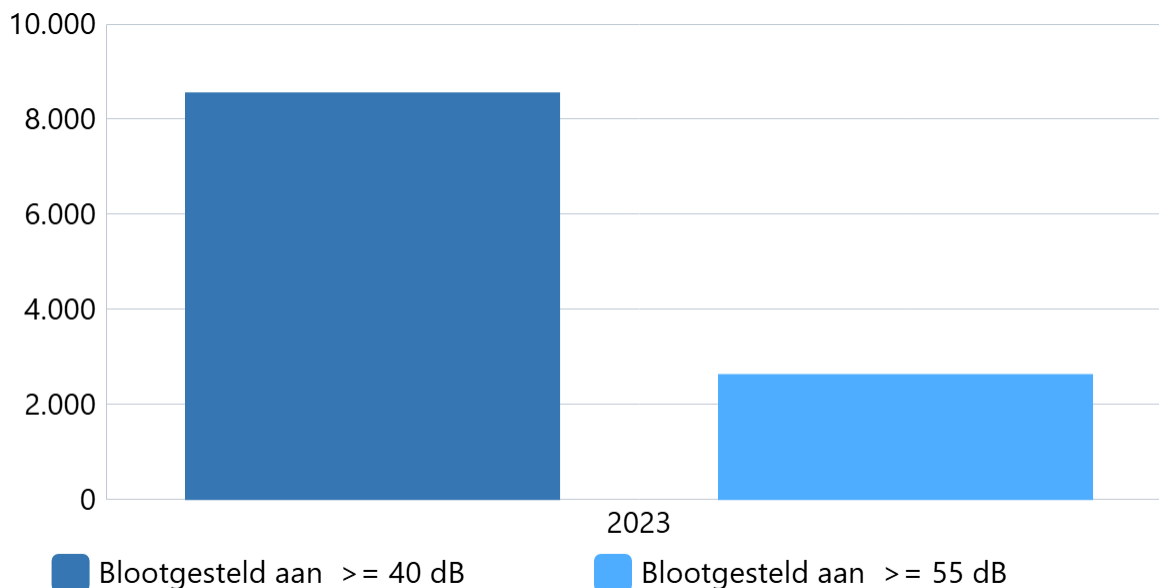
Omschrijving

Met deze indicator geven we weer hoeveel inwoners van Limburg overlast ervaren door geluid van wegverkeer op provinciale wegen in 2023. De hinder wordt uitgedrukt in het geluidsniveau decibel en de geluidsbelasting wordt gedurende de dag bepaald.

Geluid kan leiden tot verschillende vormen van overlast, zoals irritatie, somberheid of slaapverstoring. De hinder wordt weergegeven vanaf 40 dB en vanaf 55 dB (Lden). Vanaf 40dB treden toenemende gezondheidsklachten op als gevolg van geluid. Vanaf 55 dB overweegt de provincie toepassing van geluidsreducerend asfalt zoals beschreven in het actieplan geluid.

In de grafiek zijn de aantallen weergegeven voor in het jaar 2023. Deze aantallen dienen als basis voor het provinciaal actieplan geluid (2024-2029).

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aantal slaapverstoorden door provinciaal wegverkeer (D_37bb)

Omschrijving

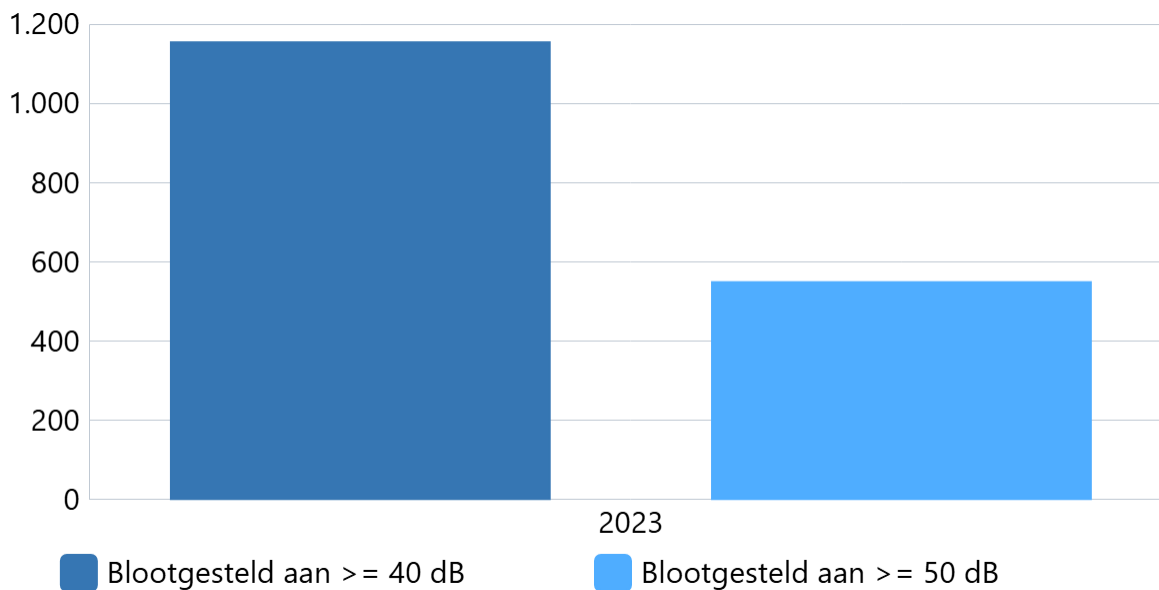
Met deze indicator geven we weer hoeveel inwoners van Limburg slaapverstoring ervaren door geluid van wegverkeer op provinciale wegen. De hinder wordt uitgedrukt in het geluidsniveau decibel en de geluidsbelasting wordt gedurende de nacht bepaald.

Slaapverstoring betekent dat mensen moeilijker in slaap vallen, vaker wakker worden of eerder ontwaken als gevolg van geluid. Dit heeft vaak negatieve gevolgen op het dagelijks functioneren, zoals vermoeidheid en verminderde concentratie.

De hinder wordt weergegeven vanaf 40 dB en vanaf 50 dB (L_{night}). Vanaf 40dB treden toenemende gezondheidsklachten op als gevolg van geluid. Voor specifiek het geluid in de nacht worden geen maatregelen genomen. Dit is al onderdeel van de aanpak van ernstig gehinderden (D37_ba) die ook effect heeft op geluid in de nacht.

In de grafiek zijn de aantallen weergegeven voor in het jaar 2023. Deze aantallen dienen als basis voor het provinciaal actieplan geluid (2024-2029).

Statistieken

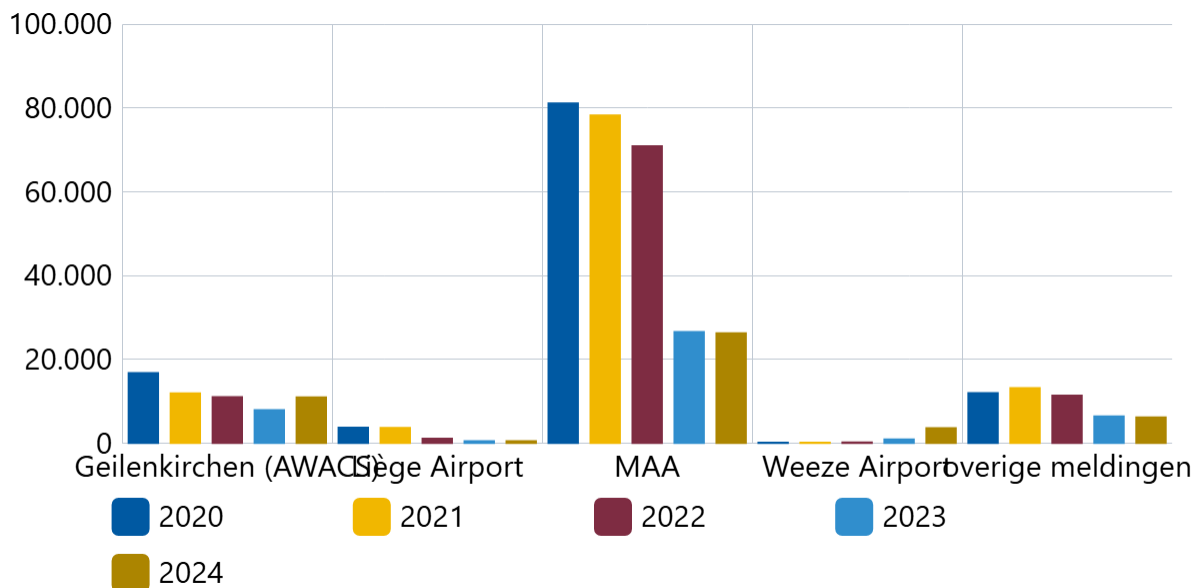
Bron: Provincie Limburg

Aantal klachten vliegverkeer (D 37c)

Omschrijving

Met deze indicatoren geven we de trend weer van het aantal klachten dat over vliegverkeer wordt ingediend bij het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer. De stichting geristreert klachten over vliegverkeer in Limburg. Deze indicator helpt de Provincie om een beeld te vormen van de hinder die de omgeving ondervindt van vliegverkeer.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Monitoring geluidsbelasting stiltegebieden (D 37d)

Met deze indicator geven we de stiltegebieden in Limburg weer met de geluidbelasting en of deze voldoet aan de richtwaarde van 40 dB(A). De indicator geeft per stiltegebied per jaar de gemeten geluidsbelasting weer in dB(A).

Over de jaren heen wordt de richtwaarde van 40 dB(A) in een meerderheid van de gebieden gehaald. De verbeterde prestatie van de gebieden in 2023 wordt mogelijk voor een deel verklaard uit de in 2022 gelanceerde stiltecampagne waarin ten behoeve van de flora en fauna op de belangrijke waarde van stilte en rust in de gebieden is gewezen.

stiltegebied	2003	2010	2015	2019	2023
Asbroeker Heide	46,0	38,0	37,0	30,0	34,0
Broedersbos	44,0	48,0	39,0	41,0	37,0
De Hamert	42,0	48,0	38,0	38,0	38,0
Droogdal Tussen Mheer En Terhorst	50,0	37,0	42,0	41,0	43,3
Gebied Ten Zuiden Van Mheer En Noorbeek Oost	40,0	35,0	33,0	51,0	35,9
Gebied Ten Zuiden Van Mheer En Noorbeek West					35,4
Gebied Tussen Geul En Gulp	37,0	35,0	34,0	38,0	35,2
Gebied Tussen Slenaken En Vaals	35,0	34,0	36,0	42,0	38,0
Gebied Tussen Swalmen En Tegelen	46,0	36,0	41,0	37,0	39,0
Gebied Tussen Wijlre En Trintelen	37,0	46,0	37,0	44,0	37,0
Gerendal En Omgeving	44,0	38,0	36,0	42,0	38,2
Groote En Kleine Moost	35,0	36,0	40,0	36,0	39,0
Groote Peel	37,0	42,0	39,0	36,0	35,0
Hellingbos En Plateau Rimburg	60,0	39,0	36,0	38,0	37,0
Jabeekse Bossen	42,0	38,0	42,0	44,0	40,0
Kranenbroek En Omgeving	38,0	36,0	45,0	42,0	41,0
Landgoed Geysteren-Geysterenderheide	50,0	36,0	39,0	41,0	38,0
Leudal	50,0	40,0	39,0	40,0	40,0
Mariapeel-Griendtsveen-Grauwveen	40,0	37,0	38,0	38,0	37,0
Meertensgroeve		40,0			
Meinweg	38,0	31,0	43,0	41,0	33,0
Reutje-Munningsbos-Sweeltje	43,0	47,0	36,0	42,0	35,0
Roerdal	39,0	36,0	40,0	40,0	41,0
Sarsven En De Banen En Vlakwater	33,0	39,0	41,0	40,0	37,0
Schinveldse Bossen	70,0	39,0	35,0	62,0	41,0
Sint Jansberg	48,0	42,0	35,0	41,0	39,0
Stramprooierbroek-Tungelerwallen-Wijfelterbroek	37,0	31,0	40,0	50,0	34,0
Tienrayse En Swolgender Heide-Broekhuizerbroek	43,0	34,0	41,0	36,0	43,0
Vijlenerbos En Omgeving Oost	32,0	41,0	34,0	37,0	35,7
Vijlenerbos En Omgeving West					34,2
Weerter Bossen	39,0	36,0	40,0	34,0	36,0
Widdonk-Waterbloem-Weyenhout-Doorbrand Oost				39,0	42,0
Widdonk-Waterbloem-Weyenhout-Doorbrand West	31,0	36,0	41,0	37,0	42,0
Zelderse Driessen	36,0	40,0	38,0	32,0	36,0

voldoet aan richtwaarde (40 dB(A))

voldoet niet aan richtwaarde (40 dB(A))

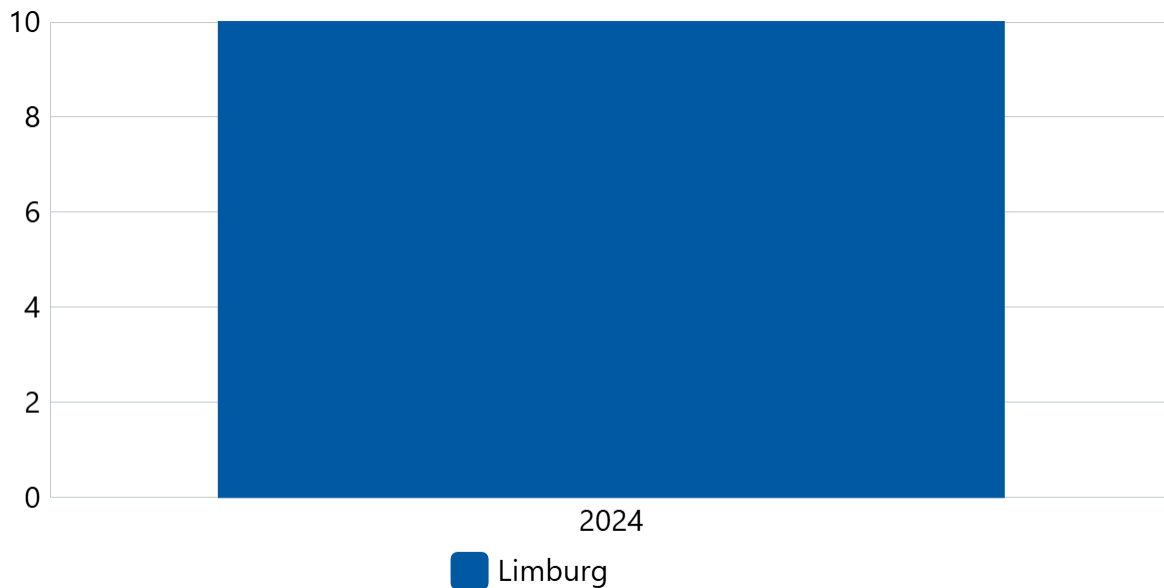
Bron: Provincie Limburg

Aantal klachten in stiltegebieden (D 37e)

Omschrijving

Met deze indicator geven we het aantal klachten weer over stiltegebieden in 2024. Klachtmeldingen kunnen betrekking hebben op kenbaarheid, vermoede overtredingen en verzoeken om handhaving. Vier van de tien meldingen zijn afkomstig zijn van één persoon.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

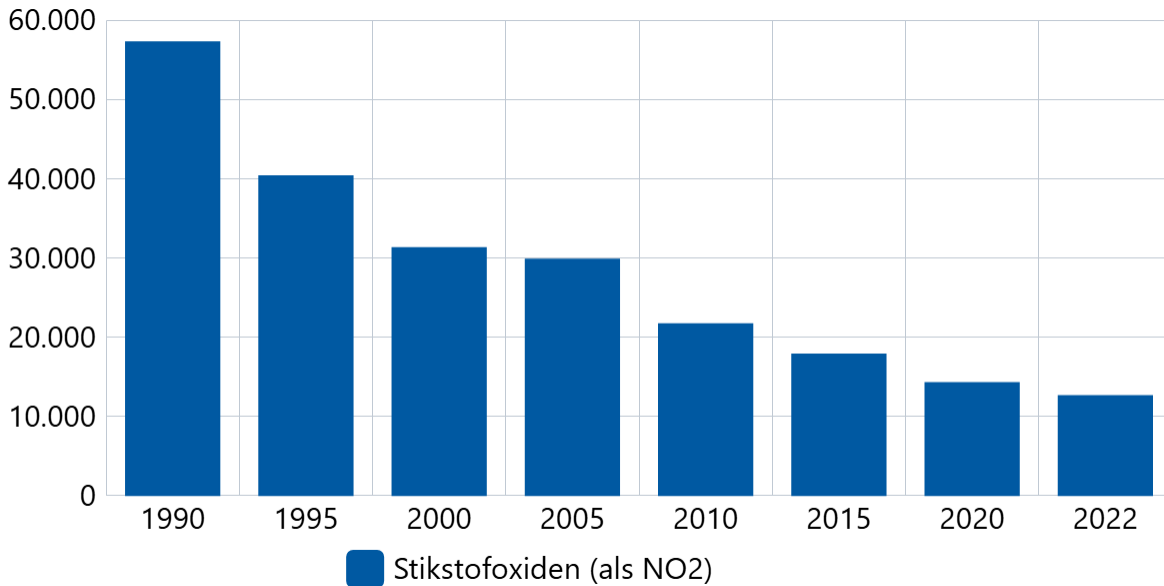
Emissie van NO₂ naar lucht (D 37fa)

Omschrijving

Met de onderstaande indicator geven we de emissie, oftewel uitstoot, weer van stikstofoxide (NO₂) tussen 1990 en 2022. De indicator geeft de uitstoot weer uit alle bronnen in de provincie Limburg voor de betreffende jaren.

De uitstoot van NO₂ laat een dalende trend zien. Dit is het gevolg van minder uitstoot door voornamelijk verkeer, industrie en energie door schonere technieken. Het jaar 2023 wordt opgenomen in de beleidsmonitor voorjaar 2026.

Statistieken

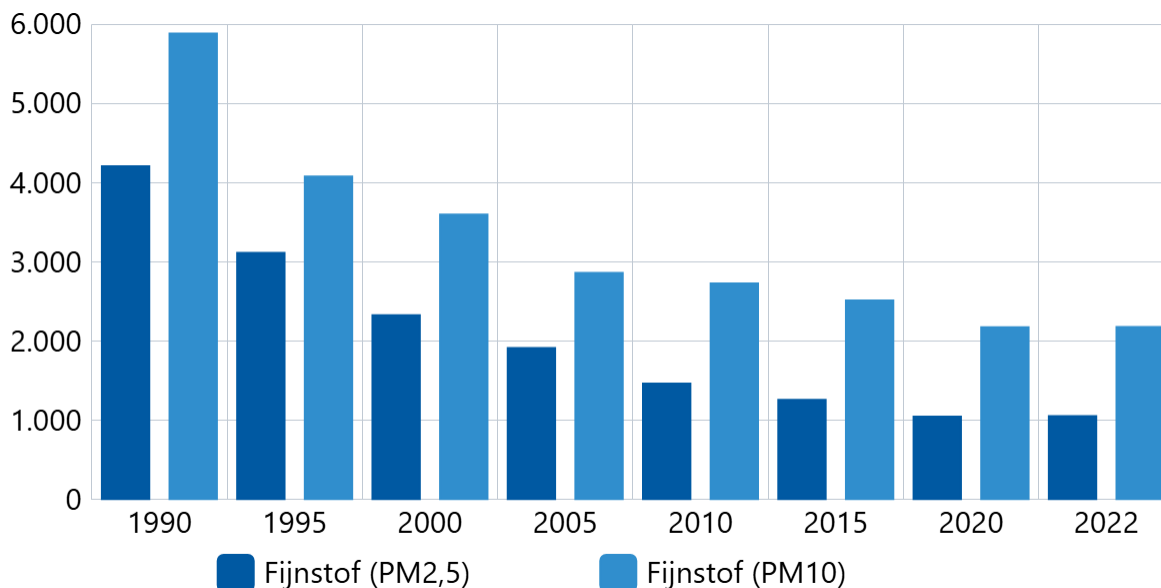
Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Emissie fijnstof naar lucht (D 37fb)

Omschrijving

Met deze indicator geven we de emissie oftewel uitstoot weer van fijnstof (PM₁₀) en fijnstof (PM_{2.5}) tussen 1990 en 2022 in tonnen. De indicator geeft de uitstoot weer uit alle bronnen in de provincie Limburg voor de betreffende jaren.

De uitstoot van PM₁₀ en PM_{2.5} laat een dalende trend zien. Het jaar 2023 wordt opgenomen in de beleidsmonitor voorjaar 2026.

Bron: Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

4. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

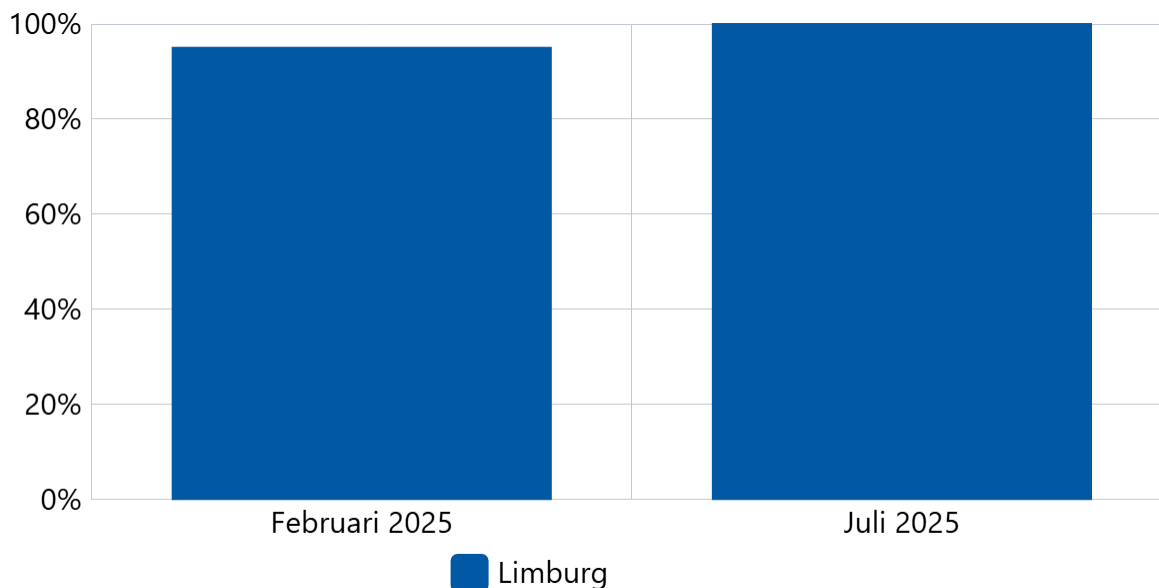
In 2024 hebben alle bedrijven met een energiebesparingsplicht die vallen onder bevoegd gezag van de Provincie een actueel energie-besparing onderzoeksrapport opgeleverd (R 83)

Percentage bedrijven met een energiebesparingsplicht dat een energiebesparing onderzoeksrapport heeft opgeleverd (R 83a)

Omschrijving

Op het peilmoment van juli 2025 was het resultaat van 100% behaald, de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) heeft de onderzoeksrapportages van alle bedrijven met een energiebesparingsplicht ontvangen.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2025 hebben minimaal 3 Limburgse maatwerk-bedrijven bindende maatwerkafspraken gemaakt (R 84)

Aantal Limburgse maatwerkbedrijven dat een bindende maatwerkafpraak heeft gemaakt (R 84a)

Omschrijving

Er zijn drie fases om met bedrijven naar maatwerkafspraken te komen. De eerste fase is de Expression of Principles (EoP). De bedrijven OCI, AnQore en COSUN hebben deze Expression of Principles ondertekend. Met deze bedrijven worden gesprekken gevoerd om te komen tot een Joint Letter of Intent (JLoI), dit is de tweede fase. Met Smurfit Westrock Roermond Papier is het traject gestart om te komen tot een Expression of Principles.

De bindende maatwerkafpraak is de derde en laatste fase.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juli 2025
Limburg	0	0

In 2025 is een CES 3.0 Cluster6 en in 2027 is een CES 4.0 Cluster6 opgeleverd met inzicht in vermogensbehoefte van bedrijven per modaliteit (R 85)

De CES 3.0 en 4.0 Cluster6 zijn respectievelijk opgeleverd in 2025 en 2027 Ja/Nee (R_85a)

Nee. Provincie Limburg heeft in 2023 de cluster energie strategie (CES2.0) voor cluster 6 opgeleverd. In 2025 heeft een landelijke evaluatie plaatsgevonden door IPO, de netbeheerders en Rijksoverheid over nut en noodzaak voor nieuw op te stellen CES'en. Uit deze evaluatie is gebleken dat de CES niet meer effectief is als instrument voor de verduurzaming van de industrie. Op 1 oktober vindt een landelijk besluit plaats over een nieuwe planvorm dat het CES vanaf de investeringsplan(IP)-ronde 2026-2028 van de netbeheerders gaat vervangen.

In 2027 is via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed de organisatiegraad op 49 bedrijventerreinen verhoogd ten behoeve van de verduurzaming van hun bedrijventerreinen (R 86)

Aantal bedrijventerreinen waar de organisatiegraad is verhoogd (R 86a)

Omschrijving

In Q3 2024 heeft Provincie Limburg opdracht gegeven aan het consortium LIOF-LWV-OML om een provinciebrede aanpak voor toekomstbestendige bedrijventerreinen op te zetten. Het consortium heeft gesprekken gevoerd met alle Limburgse gemeenten om inzicht te krijgen in (ontwikkelingen op) bedrijventerreinen in de gemeenten, en welke bedrijventerreinen interessant zijn voor ondersteuning vanuit het voorliggende programma. Op basis hiervan zal het consortium medio 2025 met een voorstel komen voor de aanpak per bedrijventerrein. Op enkele bedrijventerreinen is het consortium reeds gestart met de initiatieffase.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juli 2025
Limburg	0	0

In 2027 zijn via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed tenminste 10 bedrijventerreinen ontzorgd in hun verduurzaming (R 87)

Aantal bedrijventerreinen dat ontzorgd is in hun verduurzaming (R 87a)

Omschrijving

In Q3 2024 heeft Provincie Limburg opdracht gegeven aan het consortium LIOF-LWV-OML om een provinciebrede aanpak voor toekomstbestendige bedrijventerreinen op te zetten. Het consortium heeft gesprekken gevoerd met alle Limburgse gemeenten om inzicht te krijgen in (ontwikkelingen op) bedrijventerreinen in de gemeenten, en welke bedrijventerreinen interessant zijn voor ondersteuning vanuit het voorliggende programma. Op basis hiervan zal het consortium medio 2025 met een voorstel komen voor de aanpak per bedrijventerrein. Op enkele bedrijventerreinen is het consortium reeds gestart met de initiatieffase.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juli 2025
Limburg	0	0

In 2024 hebben we in kaart welke mogelijkheden de Provincie heeft voor het versnellen van ruimtelijke procedures voor uitbreiding en/ of verzwaring van de elektriciteits-infrastructuur (R 88)

De mogelijkheden van de Provincie voor het versnellen van ruimtelijke procedures voor uitbreiding en/ of verzwaring van de elektriciteits-infrastructuur zijn in kaart gebracht, ja/nee (R_88a)

Ja. Er is een mededeling portefeuillehouder uitgegaan op 18-12-2024 inzake 'Voortgang netcongestie als onderdeel van de Limburgse aanpak energie-infrastructuur' (DOC-00729767)

In 2024 heeft de Provincie de bevoegd gezag rol overgenomen van het Rijk voor project 380kV Maasbracht-Graetheide en is de projectbesluitprocedure gestart met als doel om versnelling te realiseren (R 89)

De Provincie heeft bevoegd gezag voor project 380kV Maasbracht-Graetheide Ja/Nee (R_89a)

Ja. Gedeputeerde Staten hebben per besluit van 9 april 2024 de bevoegd gezag rol overgenomen in het kader van de projectprocedure voor het project 'Verzwaring van de hoogspanningsverbinding Maasbracht-Graetheide'.

De projectbesluitprocedure is gestart Ja/Nee (R_89b)

Ja. De projectbesluitprocedure is gestart met de publicatie van de kennisgeving daarover in het Provinciaal Blad van 24 april 2024.

In 2024 is de toekomstgerichte studie Claus centrale opgeleverd (R 90)

De studie Claus Centrale is opgeleverd Ja/Nee (R_90a)

Ja. Er is een mededeling portefeuillehouder uitgegaan op 21-5-2024 inzake onderzoek 'Toekomstperspectief Clauscentrale en omgeving' (DOC-00652755)

In 2025 is er een energievisie voor Limburg opgeleverd (R 91)

De energievisie voor Limburg is opgeleverd Ja/Nee (R_91a)

Ja. Het proces van de energievisie en het bepalen van een gezamenlijke koers wordt vervolgd middels het opstellen van Toekomstvisies 2050 (oplevering in 2025). Er is een mededeling portefeuillehouder uitgegaan op 18-11-2024 inzake 'Energievisie 1.0' (DOC-00716014).

In 2025 is er een Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Limburg vastgesteld (R 92)

Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat Limburg is vastgesteld Ja/Nee (R_92a)

Ja. Op 1 april 2025 heeft Gedeputeerde Staten het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat vastgesteld (DOC-0075801)

In 2024 zijn de instructieregels uit de Provinciale omgevingsverordening voor zonneparken aangepast in overeenstemming met het bestuursakkoord Rijk-IPO-VNG-UvW (R 93)

De instructieregels uit de Provinciale omgevingsverordening voor zonneparken zijn aangepast Ja/Nee (R_93a)

Ja. In de vergadering van Provinciale Staten van 13-12-2024 is de Wijzigingsverordening 2024 vastgesteld. Onderdeel van deze Wijzigingsverordening is de aanpassing van de instructieregels voor zonneparken (PS besluit G-24-037).

In 2024 is er inzicht in de potentie van zon-pv in de tredes 1 t/m 3 en zijn de mogelijkheden voor innovatieve toepassingen voor zon op landbouwgrond inzichtelijk (R 94)

Er is inzicht in de potentie van zon-pv in de tredes 1 t/m 3 en de mogelijkheden voor innovatieve toepassingen voor zon op landbouwgrond zijn inzichtelijk. Ja/Nee (R_94a)

Ja. Er zijn twee onderzoeken opgeleverd:

1. innovatie in zon-pv
2. potentie van zon-pv op de zonneladdertreden 1 - 3.

Via een mededeling portefeuillehouder is de betekenis van deze onderzoeken toegelicht (DOC-00787306).

In 2024 is onderzocht of en met wie een aanvraag wordt gedaan voor de nationale programmaanpak SMRs (R 95)

Het onderzoek over de nationale programma aanpak SMRs is uitgevoerd Ja/Nee (R_95a)

Nee. Het onderzoek over de nationale programma aanpak SMRs loopt nog tot derde kwartaal 2025. Dit onderzoek inventariseert onder andere hoe decentrale overheden de doorontwikkeling willen vormgeven van SMR verkenning tot concreet SMR initiatief, ook in relatie tot de benodigde inzet en middelen. Deze inventarisatie vormt belangrijke input voor de Rijksbrede SMR-visie (gepland derde kwartaal 2025) met daarin de keuze of en hoe SMR initiatieven gefaciliteerd kunnen worden.

In 2024 hebben we samen met PS duidelijk welke doelen we beogen met het LEF (R 96)

Er is duidelijkheid verkregen over de beoogde doelen met het LEF Ja/Nee (R_96a)

Ja. Er is duidelijkheid verkregen over de beoogde doelen met het LEF. PS hebben op 13-12-2024 ingestemd met Statenvoorstel inzake herijking LEF (G-24-040).

In 2027 zijn via de SPUK bedrijfsmatig vastgoed 389 kleine en micro-MKB ondernemingen en 201 maatschappelijke vastgoed- eigenaren ontzorgd (R 97)

Aantal ontzorgde kleine en micro MKB-ondernemingen via de SPUK (R 97a)

Omschrijving

De subsidieregeling voor het Ontzorgingsprogramma MKB is per 1 mei 2025 in werking getreden. Dit heeft al geleid tot subsidie-aanvragen van ondernemers zijn bij het subsidieloket .

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

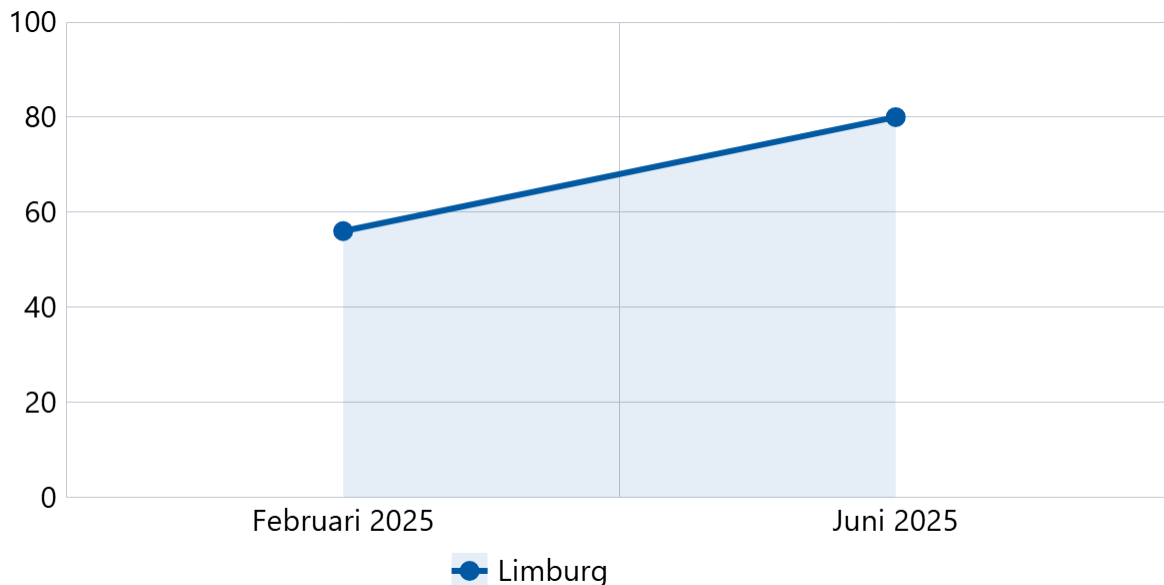
Aantal ontzorgde maatschappelijke vastgoed-eigenaren via de SPUK (R 97b)

Omschrijving

Er zijn 80 maatschappelijk-vastgoedeigenaren ontzorgd via een of meerdere trajecten dat bestaat uit 3 fasen.

De pijplijn bestaat momenteel uit 44 lopende trajecten: 3 in fase 1, 15 in fase 2 en 26 in fase 3. Het aantal gestopte of voortijdig beëindigde trajecten is gelijk gebleven en staat nog steeds op 5. In totaal zijn er 129 trajecten opgestart.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2025 is er een 'proof of concept' gestart voor WZL (R 98)

De proof of concept voor WZL is gestart Ja/Nee (R_98a)

Ja. Fase 3 van WZL is gestart in september 2024. Deze fase loopt tot begin 2026. Er wordt een Proof of Concept uitgewerkt en een investeringsvoorstel opgesteld. Als hierop positief besloten wordt, kan realisatie van het eerste deel van het warmtenet starten in 2026/2027.

In 2027 is tenminste één wijk-gerichte aanpak ondersteund waar energiearmoede onderdeel van uitmaakt (R 99)

Een wijkgerichte aanpak waar energiearmoede onderdeel van uitmaakt is ondersteund Ja/Nee (R_99a)

Nee. Wij zijn in gesprek met gemeenten over pilots in wijken waar energiearmoede een onderdeel van is; ook in relatie tot de ontwikkeling van de PEM. Als de Staten in Q4 hun goedkeuring geven op het Statenvoorstel PEM, kunnen wij pilot(s) in uitvoering gaan brengen.

In 2027 zijn ten minste 3 initiatieven / samenwerkingsverbanden in Limburg ondersteund die gericht zijn op energiebesparing (R 100)

Aantal ondersteunde initiatieven/samenwerkingsverbanden in Limburg die gericht zijn op energiebesparing (R_100a)

Omschrijving

Gemeenten hebben (naast woningcorporaties) de primaire rol voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving . Wij zijn met gemeenten en externe partijen in gesprek om onder de vlag van de PEM een meerwaarde te pakken in dit dossier, door gemeenten te ondersteunen en te faciliteren met uniforme en gestroomlijnde aanpak. Dit kan op termijn ook betekenen dat de Meerjarige Collectieve Ontzorging (MCO) aanpak zal samenvloeien met de generieke aanpak. Als de Staten in Q4 hun goedkeuring geven op het Statenvoorstel PEM, kunnen wij pilot(s) in uitvoering gaan brengen.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

In 2025 is een Statenbesluit genomen inzake de oprichting van de Provinciale Energie Maatschappij (R 101)

Een Statenbesluit is genomen inzake de oprichting van de Provinciale Energie Maatschappij Ja/Nee (R_101a)

Nee. Op 29 november 2024 is in de commissie LEO de ‘Verkenning Provinciale Energiediensten Maatschappij’ sonderend besproken (GS DOC-00707033). Op basis van de uitkomsten daarvan werkt het college aan een PS-voorstel voor de oprichting van de PEM voor de PS-vergadering van november 2025.

In 2027 zijn, op basis van de verkenning naar concretiserend milieubeleid, het Zuidelijke Rekenkamerrapport en de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen, concrete toetsings- en monitoringscriteria vastgelegd in de Omgevingsverordening (R 102)

Beschrijving en aantal toetsings- en monitoringscriteria die vastgelegd zijn in de Omgevingsverordening en andere provinciale beleidsregels met betrekking tot het beschermen en bevorderen van een schone, gezonde en veilige leefomgeving (R_102a)

De volgende beleidsplannen en beleidsregels zijn vastgesteld:

- Limburgs Actieplan Geluid 2024-2029
- Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024
- Beleidsregel beoordeling aanvraag verklaring stortverbod Bssa
- Beleidsregels voor het verlenen van ontheffingen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik van terreinen anders dan van luchthavens om op te stijgen en te landen Provincie Limburg 2025
- Verordening Luchthavens Provincie Limburg 2025
- Verordening Nazorgheffing Stortplaatsen provincie Limburg 2025
- Rekenrente doelvermogen nazorg stortplaatsen
- Beleidsregel transparantie maatregelen integrale veiligheid Brightlands Chemelot Campus (geagendeerd voor GS van 9 september)

In de periode 2024-2027 is er meer inzicht en handelingsperspectieven verkregen in te behalen gezondheidswinst voor het Limburgse leefmilieu (R 104)

Beschrijving van de verkregen inzichten en handelingsperspectieven (R_104a)

Deze informatie is op 16 januari 2024 gedeeld met Provinciale Staten in de Verkenning concretiserend milieubeleid (GS DOC-00594253). De verkenning heeft als basis gediend voor de modulaire aanpak milieubeleid die is gedeeld met Provinciale Staten op 8 oktober 2024 (GS DOC-00700043).

In uiterlijk 2024 zijn integrale gezondheids-indicatoren vastgesteld (R 105)

De gezondheidsindicatoren zijn vastgesteld: Ja/Nee (R_105a)

De gezondheidsindicatoren zijn vastgesteld en reeds gedeeld met Provinciale Staten op 17 december 2024 (GS DOC-00728370). De gezondheidsindicatoren zijn te raadplegen via <https://bbm.databank.nl/mosaic/dashboard/milieu>.

Vermindering van (ernstige) hinder en slaapverstoring door verkeerslawaaï t.o.v. 2023 (R 106)

Aantal maatregelen in het kader van het Actieplan Geluid Provinciale Wegen 2024 (R_106a)

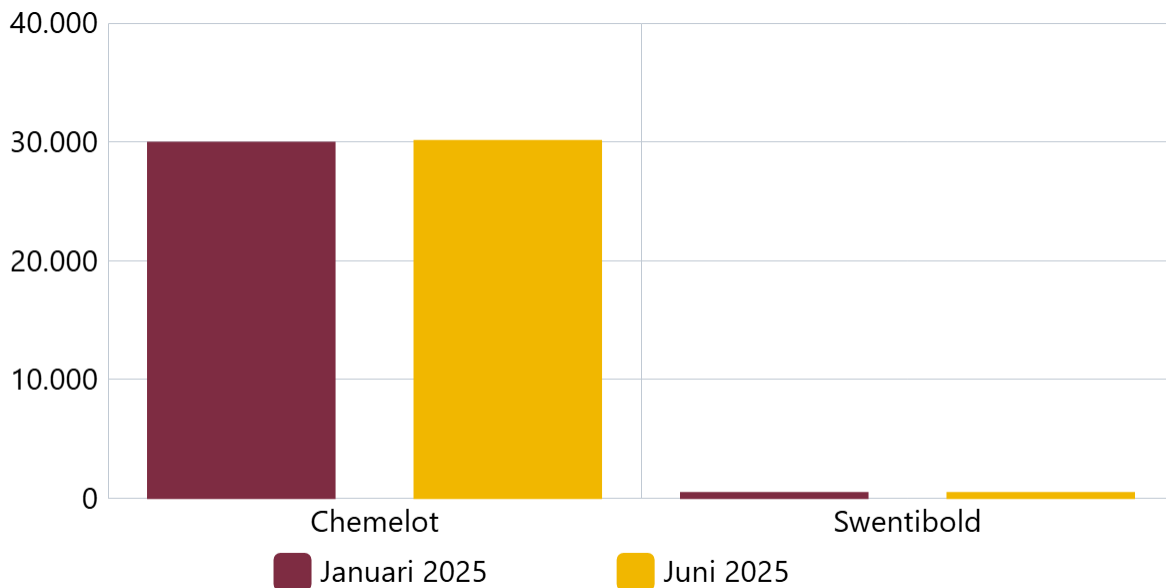
Iedere vijf jaar stelt de provincie een actieplan geluid op. In de afgelopen periode van het actieplan (2019-2023) is circa 30 km geluidreducerend asfalt gerealiseerd. In totaliteit is daarmee 120 km van de provinciale wegen in Limburg voorzien van geluidreducerend asfalt.

Aantal woningen binnen geluidzone van regionale industrieterreinen (R107aa)

Omschrijving

Deze indicator laat zien hoeveel woningen er zijn in de geluidzones van industrieterreinen Chemelot en Swentibold (Nedcar). De geluidzone duidt het gebied aan rond een industrieterrein waar het gezamenlijk geluid van bedrijven op het industrieterrein niet automatisch leidt tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De geluidzone markeert ook de geluidruimte die voor het industrieterrein beschikbaar is; buiten de geluidzone mag het gezamenlijk geluid van bedrijven niet meer bedragen dan de 'voorkeursgrenswaarde' 50 dB(A).

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

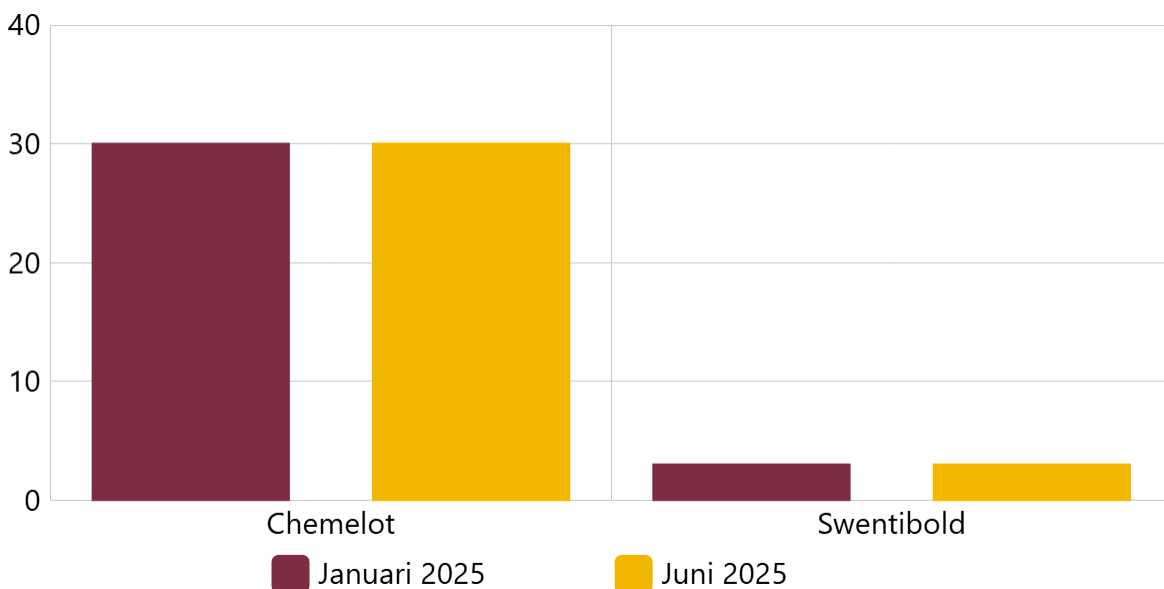
Geluidbelast oppervlak binnen geluidzone van regionale industrieterreinen (R_107ab)

Omschrijving

Deze indicator laat het geluidbelast oppervlak zien binnen de geluidzone van de industrieterreinen Chemelot en Swentibold (Nedcar).

Een geluidbelast oppervlak is de oppervlakte [km²] van de geluidzone rond een industrieterrein. De geluidzone duidt het gebied aan rond een industrieterrein waar het gezamenlijk geluid van bedrijven op het industrieterrein niet automatisch leidt tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. De geluidzone markeert ook de geluidruimte die voor het industrieterrein beschikbaar is; buiten de geluidzone mag het gezamenlijk geluid van bedrijven niet meer bedragen dan de 'voorkeursgrenswaarde' 50 dB(A).

Het oppervlak van een geluidzone kan aangepast worden aan de bedrijvigheid op een industrieterrein.

Bron: Provincie Limburg

40 dB in de stiltegebieden zoals aangewezen in de Omgevingsverordening (R 108)

Zie indicator D_37d.

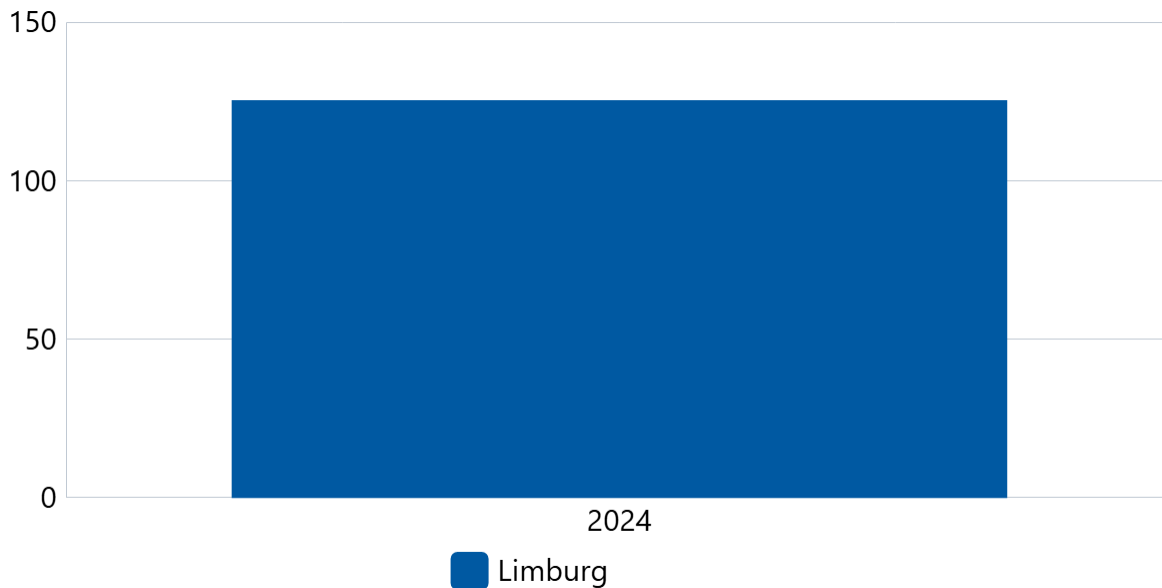
Overzicht van provinciale bedrijven met uitstoot van zeer zorgwekkende stoffen in 2024 (R 110)

Aantal bedrijven in Limburg onder bevoegd gezag van de Provincie die ZZS uitstoten (R 110a)

Omschrijving

De gegevens zijn afkomstig van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) en zijn een momentopname op 20/02/2025. Het zijn de RIE4- en RIE5-bedrijven.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Percentage bedrijven dat een VRP heeft (R 110b)

Omschrijving

Van de 125 bedrijven die onder bevoegd gezag van de Provincie ZZS uitstoten, heeft 3,2% (4/125) een Vermijdings- en Reductieprogramma. Dit percentage is laag, ODZL verwacht een toename omdat er bij het reguliere toezicht aandacht voor wordt gevraagd. De gegevens zijn afkomstig van de Omgevingsdienst Zuid-Limburg (ODZL) en zijn een momentopname op 20/02/2025. Het zijn de RIE4- en RIE5-bedrijven.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	3%

Behartiging van belangen van de kwaliteit van de leefomgeving bij regionale burger en militaire luchtvaartactiviteiten (R 111)

Aantal programma's en kwesties waarbij belangen van de leefomgeving behartigd zijn (R_111a) en beschrijving hoe deze belangen zijn behartigd (R_111b)

De Provincie neemt deel aan vier commissies regionaal overleg (CRO), namelijk die van de luchthaven MAA, en de militaire luchthavens Geilenkirchen (de CAL AWACS), de voormalige vliegbasis De Peel en vliegbasis Volkel. In de commissies regionaal overleg worden zaken die betrekking hebben op geluidsoverlast en mogelijke hinderreductie besproken. De commissies kunnen adviezen geven aan de betrokken ministers over verbetering van de lokale leefomgeving in relatie tot de luchthavens en het vliegverkeer.

Uitvoering gegeven aan de opdrachten en taken waarvoor de Provincie aan de lat is op grond van het “Convenant voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving” (R 112)

Aantal opdrachten en taken waarvoor de Provincie aan de lat is op grond van het Convenant en of deze zijn uitgevoerd (R_112a)

De provincie is verantwoordelijk voor de doelstellingen A (pilot integrale veiligheid) en B (nieuwe campusgebouwen) uit het convenant. De beschrijving van de uitvoering van deze doelstellingen is onderdeel van een onafhankelijke evaluatie. De resultaten hiervan worden naar verwachting in Q4 2025 met Uw Staten gedeeld. Ten behoeve van doelstelling B wordt, onder voorbehoud, in september de 'beleidsregel transparantie maatregelen integrale veiligheid Brightlands Chemelot Campus' vastgesteld.

Uitvoering gegeven aan motie 3015 Berghorst c.s. “Onderzoek de gezondheidseffecten van Chemelot” (R 113)

Het onderzoek is uitgevoerd (R_113a) en beschrijving van (de resultaten van) het onderzoek (R_113b)

Het onderzoek is nog in uitvoering. Het RIVM voert in 2025 een verkenning uit naar de gezondheid rondom Chemelot, in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het ministerie heeft een begeleidingscommissie ingesteld bestaande uit de betrokken overheden en houdt Chemelot en omwonenden (leden van de focusgroep Toekomst Chemelot en omgeving) op de hoogte van de voortgang. Het RIVM heeft ook een website over de verkenning ingesteld (<https://www.rivm.nl/industrie/verkenning-gezondheid-omwonenden-van-chemelot>). GS zullen relevante informatie met PS delen zoals verzocht in de Gewijzigde Motie 3015 Berghorst c.s..

Openbare geografische informatie van de vervoer van gevaarlijke stoffen op de provinciale wegen beschikbaar (R 114)

Er is een openbare geografische informatie beschikbaar in het kader van het vervoer van gevaarlijke stoffen op provinciale wegen Ja/Nee (R_114a) en beschrijving van de informatie en positieve maatregelen (R_114b)

Ja, deze data is openbaar beschikbaar. De wegtracés waar gemeten is, zijn te vinden in de Atlas Limburg:

https://portal.prvlimburg.nl/viewer/app/default?tocService=Infrastructuur&tocLayer=METING_GEVAARL_STOFFEN_2024_L. De getelde transporten per categorie gevaarlijke stoffen zijn te vinden in het Dataportaal van Provincie Limburg: https://dataportaal-viewer.prvlimburg.nl/jive?var=r_114a.

Als provincie kiezen we ervoor om tellingen uit te voeren van daadwerkelijke transporten met gevaarlijke stoffen. Het aantal transporten is een autonome ontwikkeling die we monitoren. Op deze manier krijgen we op de gemeten locaties inzicht in de ontwikkeling van het aantal en soort transporten. Op basis van deze informatie kunnen we vaststellen of ontwikkelingen langs provinciale wegen gewenst zijn of niet.

Effectieve sluiting van een van de stortplaatsen en georganiseerde nazorg in 2027 (R 115)

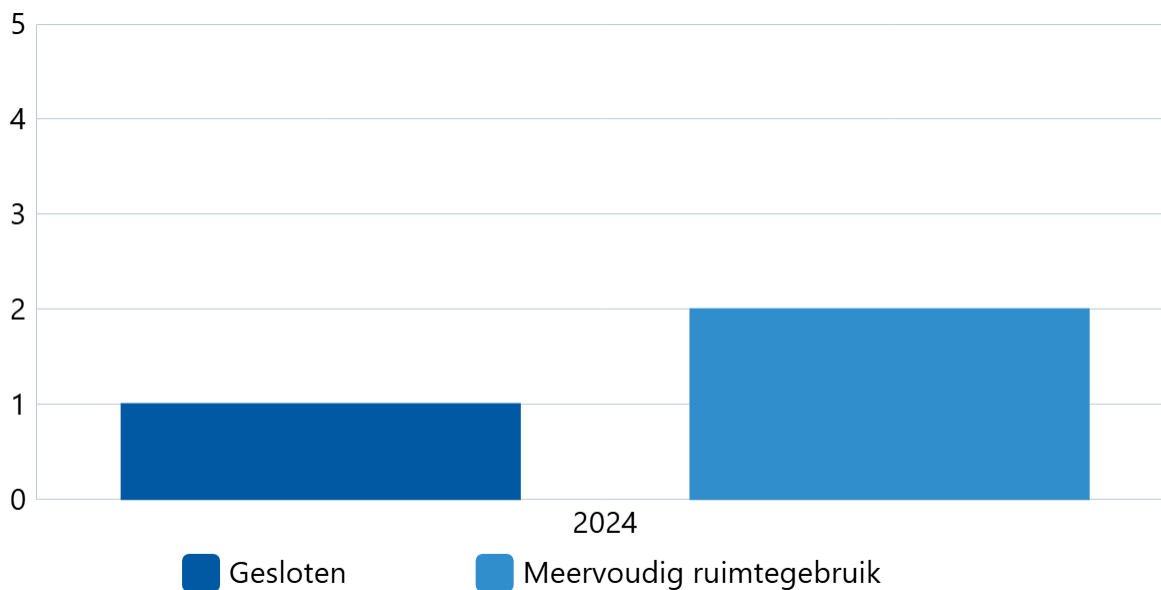
Aantal effectief gesloten stortplaatsen en aantal stortplaatsen met meervoudig ruimtegebruik (R 115a)

Omschrijving

Deze indicator geeft het aantal gesloten stortplaatsen en het aantal gesloten stortplaatsen met meervoudig ruimtegebruik weer voor het jaar 2024. De Provincie Limburg is vergunningverlener voor en houdt toezicht op stortplaatsen in exploitatie. Voor stortplaatsen die gesloten zijn, is de Provincie Limburg financieel, organisatorisch en bestuurlijk verantwoordelijk. Een gesloten stortplaats kan voor meerdere functies gebruikt worden; naast het beheer van de stortplaats voor extensieve recreatie, ook voor zonneparken of fietsroutes. Dit heet meervoudig ruimtegebruik. Meervoudig ruimtegebruik kan ook plaatsvinden op een stortplaats in exploitatie; dit is dan beperkt tot het deel van de stortplaats waar het afval is afgedekt met een bovenafdekking.

In 2024 is er sprake van één gesloten stortplaats met een zonnepark. Op twee stortplaatsen in exploitatie zijn of worden zonnepanelen aangebracht. De provincie beheert deze gegevens in eigen beheer als gevolg van de wettelijke zorgplicht. De huidige situatie is gelijk aan de situatie in 2024.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Periodiek geactualiseerd VTH-Beleidsplan waarin de uitvoerings- en handhavingsstrategie is bepaald en richting is gegeven aan de RUD Zuid Limburg (R 117)

Is de jaarlijkse opdracht aan de ODZL verstrekt? (R_117b)

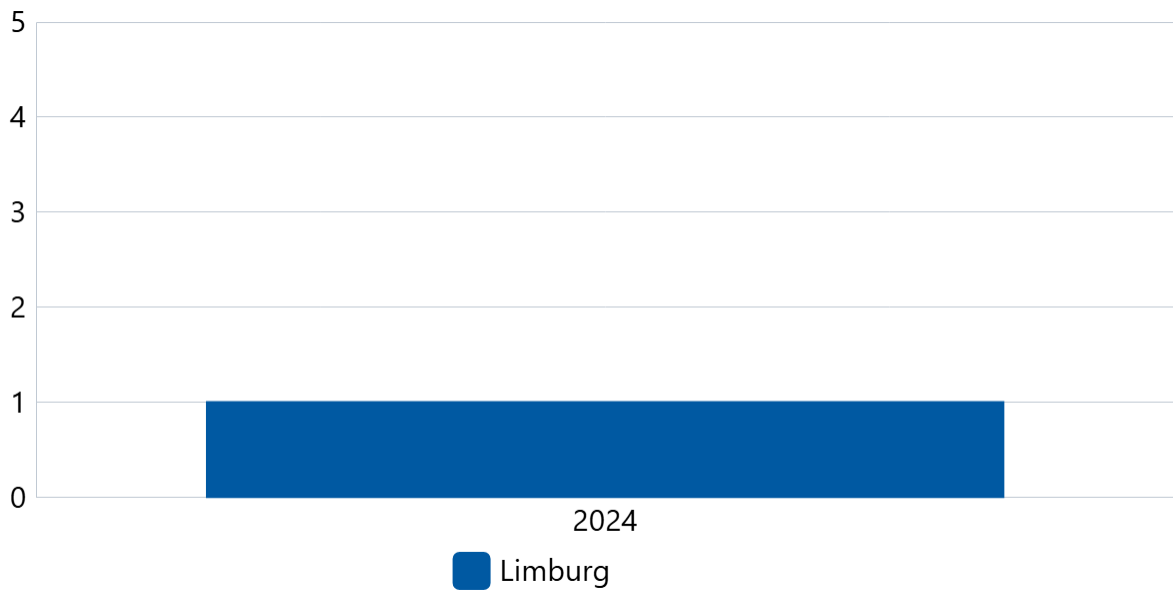
De meest recente opdracht aan de ODZL betreft de opdracht voor het jaar 2024 dd 20 augustus 2024.

Aantal actualisaties van het VTH-beleidsplan (R 117a)

Omschrijving

In 2024 is de opvolger van het VTH-Beleidsplan, zijnde de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2024 vastgesteld.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

5. Leefbare steden en dorpen

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Leefbare steden en dorpen' (pdf, 64 kB).

5. Maatschappelijke opgave

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Leefbare Steden en Dorpen 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

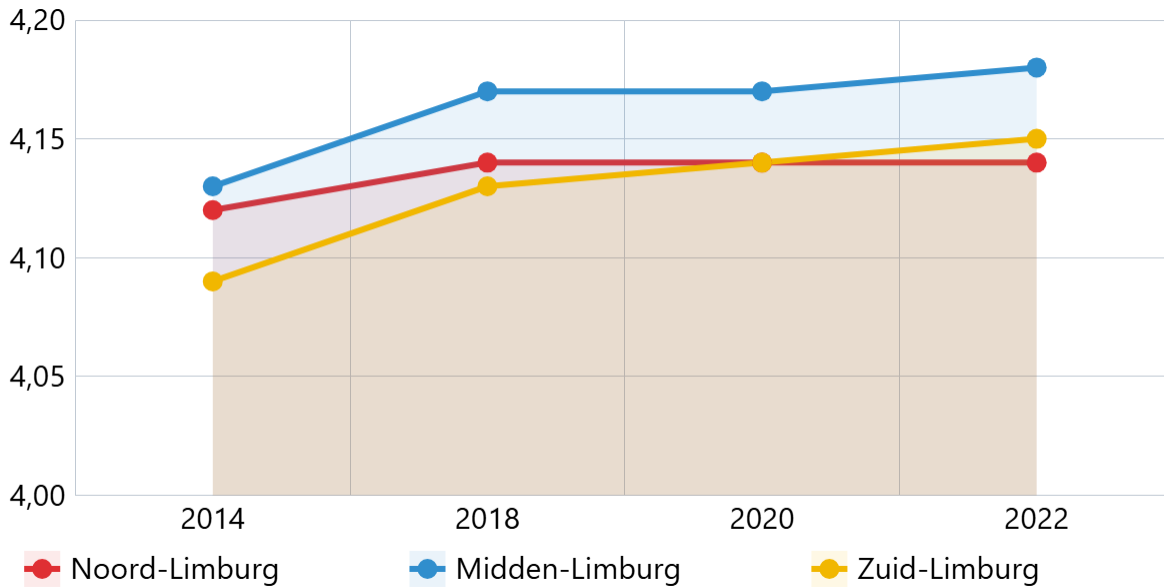
Verbetering van de leefbaarheid in Limburgse steden en dorpen (MO 10)

Ontwikkeling Leefbaarometer Score (MO_10a)

Omschrijving

De Leefbaarometer monitort de leefbaarheid in alle bewoonde wijken en buurten. Het toont de huidige leefbaarheidssituatie en de ontwikkeling ervan in de afgelopen jaren. Het instrument doet dat op basis van een groot aantal kenmerken van de woonomgeving. Deze variëren van de in een gebied gepleegde misdrijven tot de lokale geluidsbelasting. De Leefbaarometer 2024 is recent beschikbaar geworden. Deze cijfers voegen we toe aan de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

De gemiddelde Leefbaarometerscore in Noord-Limburg is de afgelopen 3 metingen gelijk gebleven. De score in Midden- en Zuid-Limburg neemt licht toe. De leefbaarheidssituatie in 2022 was in Mook en Middelaar, Voerendaal, Valkenburg a/d Geul zeer goed. In Kerkrade was die voldoende en in de overige gemeenten ruim voldoende of goed.

Bron: Leefbaarometer

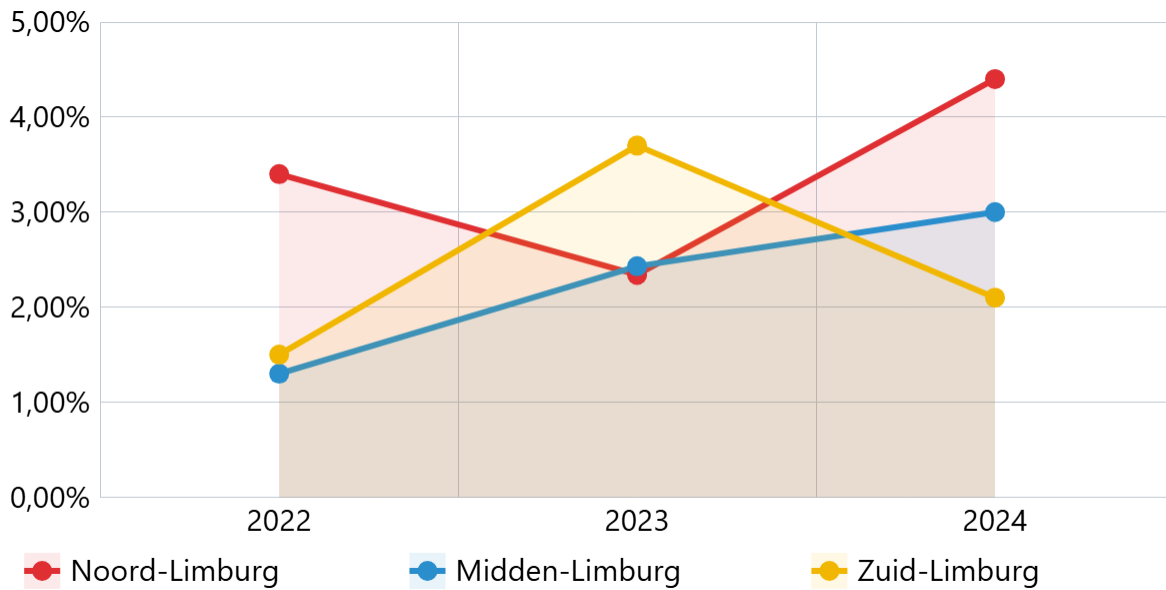
Passende woonruimte voor iedereen die in Limburg een woning zoekt (MO 11)

Ontwikkeling woningtekort (MO_11a)

Omschrijving

Het statistisch woningtekort is het verschil tussen de woningvoorraad en de gewenste woningvoorraad. Volgens de Primos-prognose van ABF Research had Limburg in 2024 een woningtekort van -2,9%. Alleen in Zeeland was het tekort lager. Landelijk was het woningtekort -4,9%. Het woningtekort nam in 2024 in Noord- en Midden-Limburg toe t.o.v. een jaar eerder. Zuid-Limburg heeft een relatief laag en dalend woningtekort.

De cijfers op regionaal niveau zijn inmiddels beschikbaar, maar nog niet verwerkt in onderstaande grafiek. Volgens Primos 2025 is het woningtekort in Limburg in 2025 -3,2%. Voor Noord-Limburg is dit -4,9%, voor Midden-Limburg -3,5% en voor Zuid-Limburg -2,4%. Voor alle regio's is het woningtekort dus toegenomen t.o.v. vorig jaar.

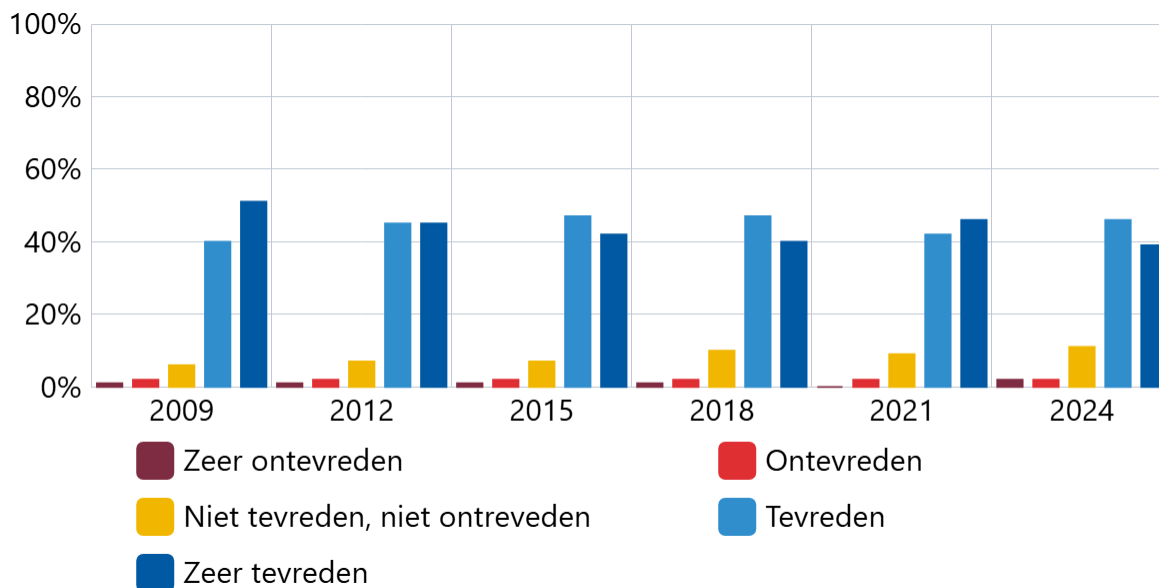

Bron: ABF Research

Ervaren tevredenheid met de woning (MO_11b)

Omschrijving

In het driejaarlijkse Woononderzoek Nederland (WoON) wordt o.a. de tevredenheid van bewoners over de eigen woning gemeten. De tevredenheid met de woning is in 2024 met name onder huurders gedaald ten opzichte van 2021. In 2024 was 92% van de eigenaar-bewoners en 67% van de huurders daarmee (zeer) tevreden. Zonder dit onderscheid was 85% van de bewoners (zeer) tevreden met zijn woning.

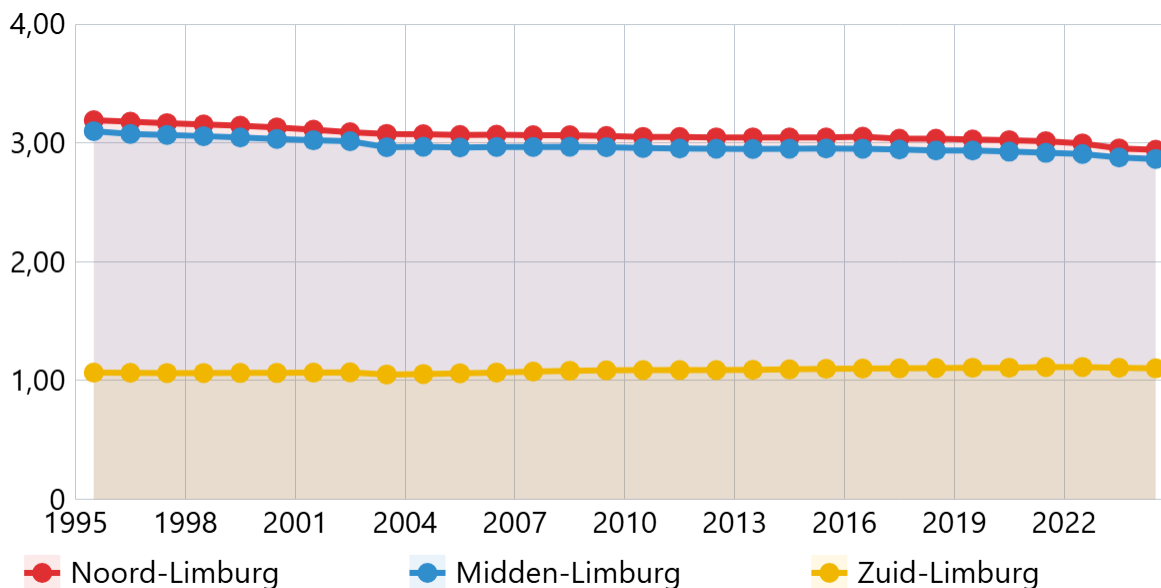
Bron: Woononderzoek Nederland - Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO)

Balans tussen het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving (MO 12)

Ruimte per inwoner in Limburg (MO_12d)

Omschrijving

De ruimte per inwoner is de totale oppervlakte gedeeld door het aantal inwoners. De oppervlakte bestaat uit land en water en wordt getoond in 1.000m² per inwoner. Door bevolkingsgroei neemt de beschikbare ruimte per inwoner in Noord- en Midden-Limburg iets af. In Zuid-Limburg nam de bevolking tussen 1997 en 2022 af. De ruimte per inwoner steeg daardoor licht. Gemiddeld heeft elke inwoner van Nederland 2.315 m² ruimte.

Bron: CBS Statline

5. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 is de leefbaarheid in de fysieke openbare ruimte verbeterd, waarbij specifiek aandacht is voor de gebiedsgerichte behoeften naar veiligheid, gezondheid, welzijn, positieve sociale relaties, kansen en contact met de natuurlijke omgeving (D 39)

Leefbaarheid in de fysieke omgeving (D_39a)

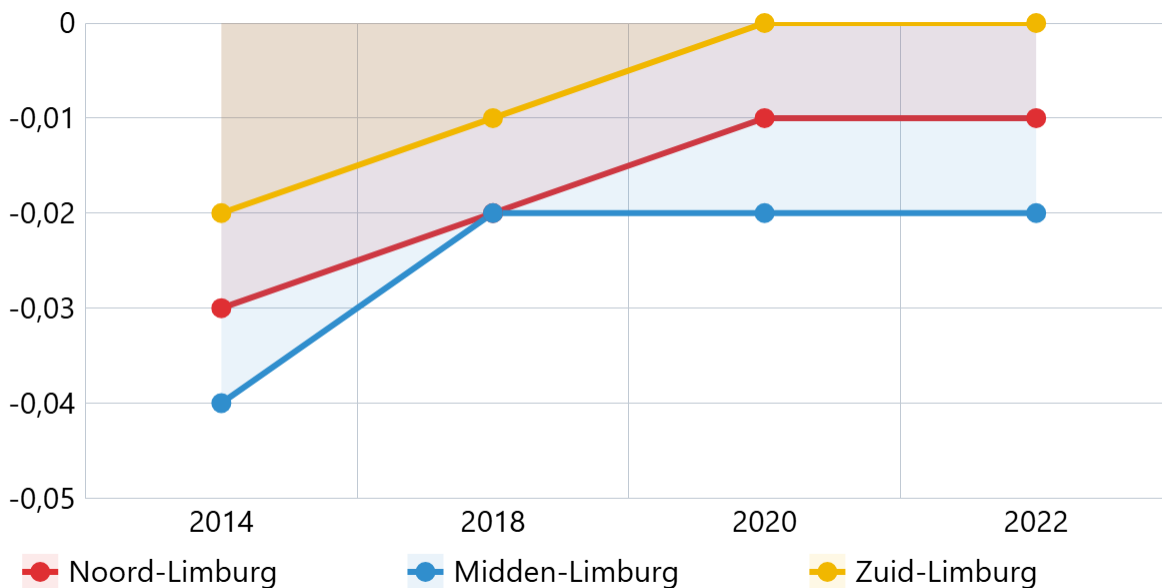
Omschrijving

De Leefbaarometer is een instrument dat tot op laag schaalniveau een inschatting geeft van de leefbaarheid. Het instrument doet dat op basis van een groot aantal kenmerken van de woonomgeving. Deze variëren van de in een gebied gepleegde misdrijven tot de lokale geluidsbelasting. De Leefbaarometer is onderverdeeld in vijf 'dimensies' waarbinnen thematisch met elkaar samenhangende indicatoren zijn gegroepeerd. De 'fysieke omgeving' is één van deze dimensies.

De Leefbaarometer kent een *totaal*score per gebied. Daarnaast wordt de *afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde* getoond. Onderstaande grafiek toont in hoeverre de dimensie fysieke omgeving (bijv.

hoeveelheid groen, aanwezigheid van infrastructuur, milieukwaliteit) gemiddeld bijdraagt aan de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Op wijk- en buurtniveau kan de fysieke omgeving een positieve of negatieve bijdrage hebben. Op hogere schaalniveaus zijn die afwijkingen niet zichtbaar. Bezoek daarom de website [Leefbaarometer.nl](https://leefbaarometer.nl) voor kaarten en onderliggende indicatoren. De Leefbaarometer 2024 is recent beschikbaar geworden. Deze cijfers voegen we toe aan de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

Bron: Leefbaarometer

Leefbaarheid: toegang tot voorzieningen (D_39aa)

Omschrijving

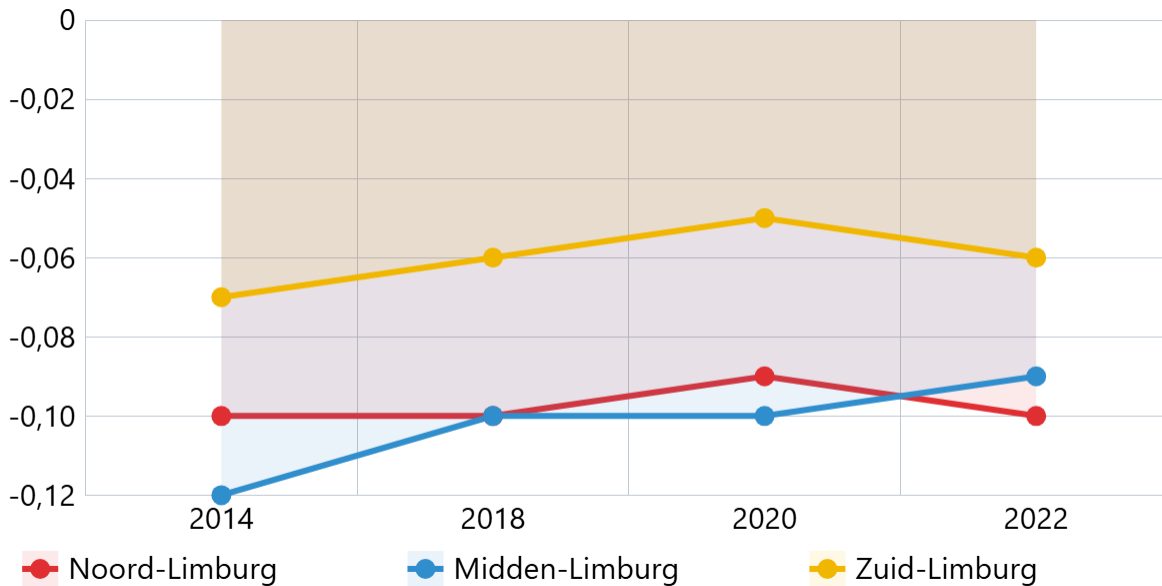
De Leefbaarometer is een instrument dat tot op laag schaalniveau een inschatting geeft van de leefbaarheid. Het instrument doet dat op basis van een groot aantal kenmerken van de woonomgeving. Deze variëren van de in een gebied gepleegde misdrijven tot de lokale geluidsbelasting. De Leefbaarometer is onderverdeeld in vijf 'dimensies' waarbinnen thematisch met elkaar samenhangende indicatoren zijn gegroepeerd. 'Voorzieningen' is één van deze dimensies.

De Leefbaarometer kent een totaalscore per gebied. Daarnaast wordt de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde getoond. Onderstaande grafiek toont in hoeverre de dimensie voorzieningen (bijv. nabijheid onderwijs, horeca en zorg) gemiddeld bijdraagt aan de afwijking t.o.v. het landelijk gemiddelde.

Met name in de steden levert deze dimensie een positieve bijdrage aan de leefbaarheid. Op wijk- en buurtniveau kunnen voorzieningen een positieve of negatieve bijdrage hebben. Bezoek de website

Leefbaarometer.nl voor kaarten en onderliggende indicatoren. De Leefbaarometer 2024 is recent beschikbaar geworden. Deze cijfers voegen we toe aan de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

Statistieken

Bron: Leefbaarometer

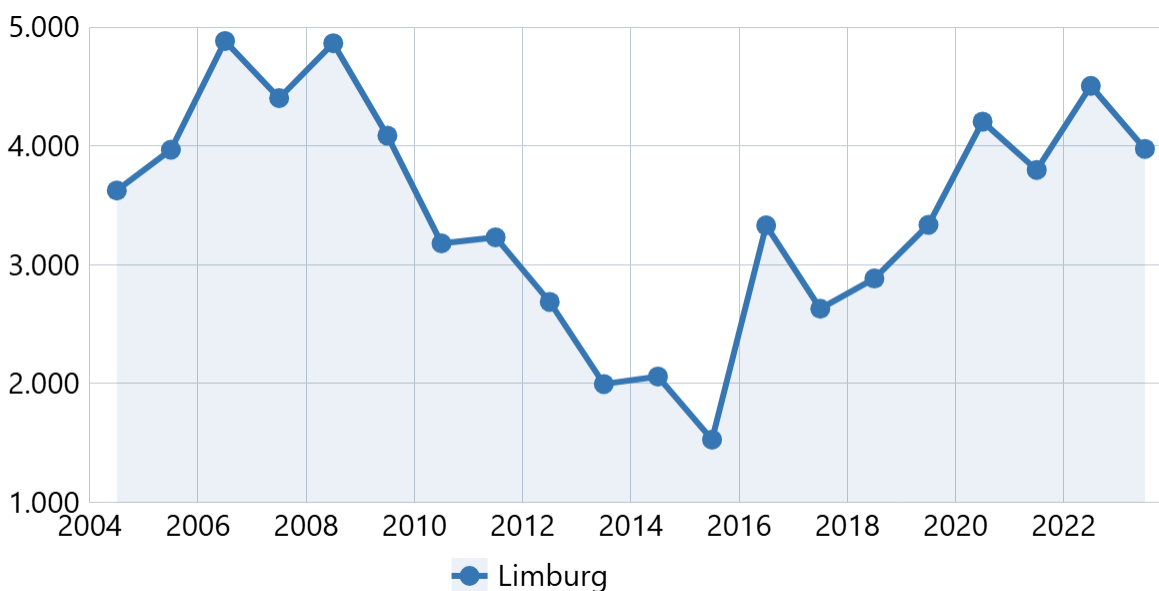
In 2027 is het woningaanbod ten opzichte van 2023 verbeterd door de beschikbaarheid van meer (betaalbare) woningen. In 2027 zijn 17.500 woningen uit de Woondeal gerealiseerd (D 40)

Aantal bruto toegevoegde woningen (D_40a)

Omschrijving

In 2023 werden in Limburg bruto 3.974 woningen aan de woningvoorraad toegevoegd (exclusief onttrekkingen). Bijna de helft van de woningen werd in Zuid-Limburg gerealiseerd. Midden- en Noord-Limburg realiseerden elk ongeveer een kwart van de woningen. In de Woondeal is afgesproken om in de periode 2022-2024 16.561 woningen te bouwen. Na twee jaar is ruim de helft hiervan gerealiseerd. De cijfers over 2024 worden in de Woonmonitor 2025 gepubliceerd en opgenomen in de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

Deze cijfers zijn gebaseerd op de registratie van realisaties in de plancapaciteitsmonitor door gemeenten. De cijfers wijken af van de mutaties woningvoorraad van het CBS. Zie paragraaf 5.5 van de Woonmonitor 2024 voor een uitleg.

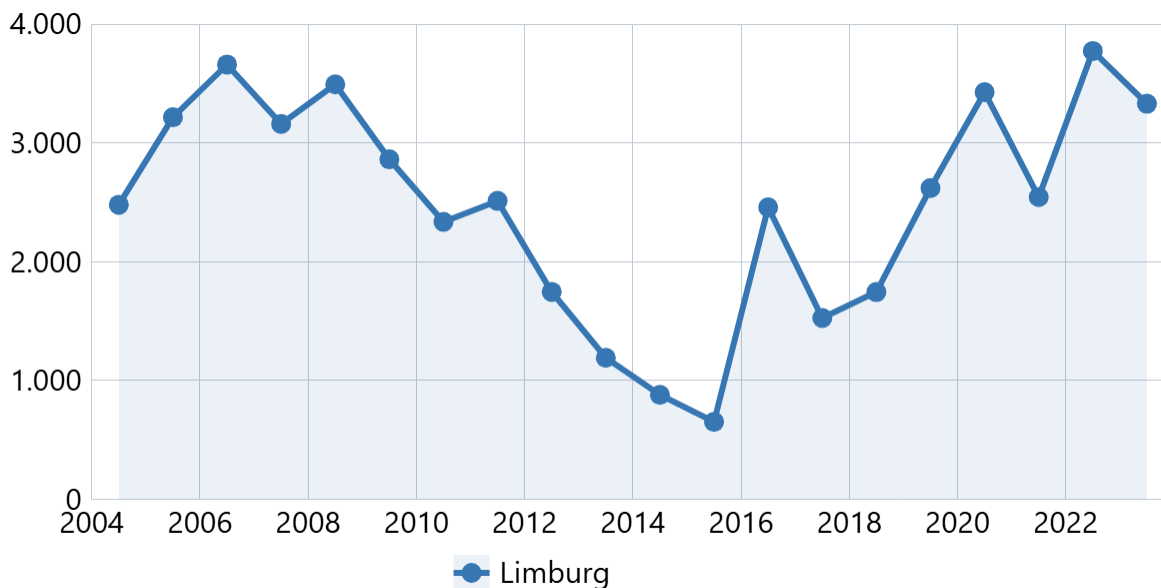

Bron: Etil Research Group - Plan Capaciteitsmonitor

Aantal netto toegevoegde woningen (D_40b)

Omschrijving

In 2023 werden 645 woningen door sloop, verbouwing en functiewijziging aan de woningvoorraad onttrokken. Netto nam de woningvoorraad in Limburg dat jaar met 3.329 woningen toe. De cijfers over 2024 worden in de Woonmonitor 2025 gepubliceerd en opgenomen in de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

Bron: Etıl Research Group - Plan Capaciteitsmonitor

In 2027 past het woningaanbod bij de woningbehoefte zoals onderschreven in de Limburgse Woondeal (D 41)

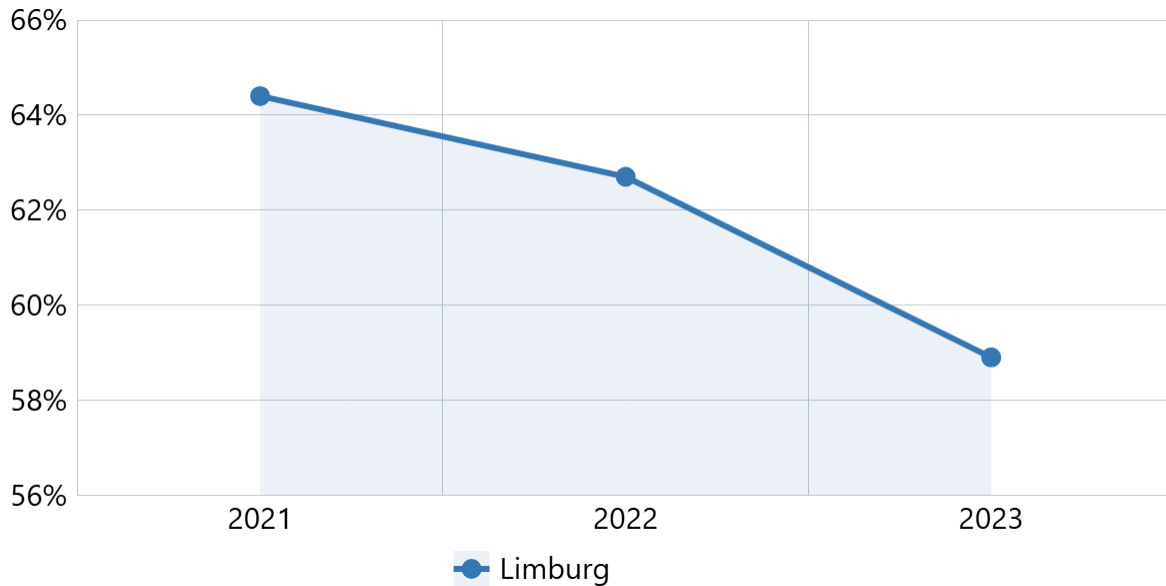
Aandeel gerealiseerde betaalbare woningen t.o.v. het totaal aantal gerealiseerde woningen (D_41a)

Omschrijving

Sociale huurwoningen vallen onder het betaalbare segment. Daarnaast zijn huurwoningen vanaf de sociale huurgrens tot €1.000 per maand betaalbaar. Koopwoningen onder €355.000 vallen ook onder het betaalbare segment.

In 2023 werd 61% van de bruto-toevoegingen in Limburg in het betaalbare segment gerealiseerd. Dat is iets onder het streefpercentage van 64%. In 2022-2023 werd een aandeel van 58% in het betaalbare segment gerealiseerd. In Noord- en Midden-Limburg was dat 45% en in Zuid-Limburg 72%. De cijfers over 2024 worden in de Woonmonitor 2025 gepubliceerd en opgenomen in de P&C Beleidsmonitor voorjaar 2026.

Statistieken

Bron: Etil Research Group - Plan Capaciteitsmonitor

5. Resultaten

Inleiding

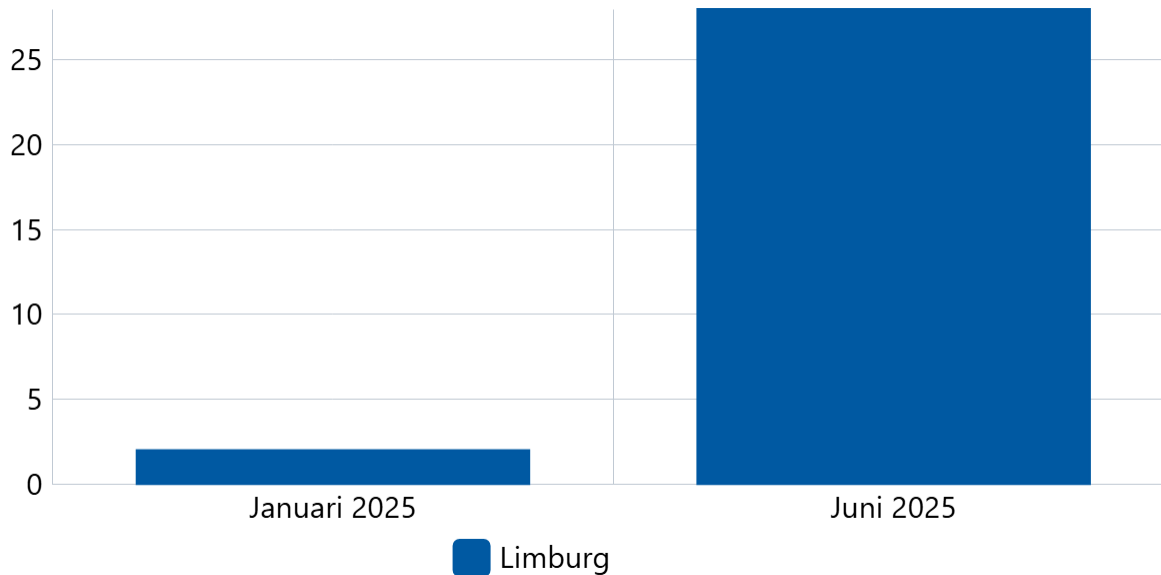
Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Tussen 2023-2027 zijn er vanuit de Provincie minstens 100 inwonersinitiatieven ondersteund welke een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de wijk (R 118)

Aantal door Provincie gefinancierde inwonersinitiatieven uit het leefbaarheidsfonds (schaalniveau A) (R_118a)

Omschrijving

We hebben 28 subsidies toegekend voor *sociale* en *fysieke* initiatieven (peildatum 19 mei 2025). De periode waarbinnen dit aantal subsidies is verleend is ongeveer 7 maanden. Aangezien de regeling een totale looptijd heeft van circa 26 maanden liggen we op schema om de doelstelling van 100 verleende subsidies te halen.

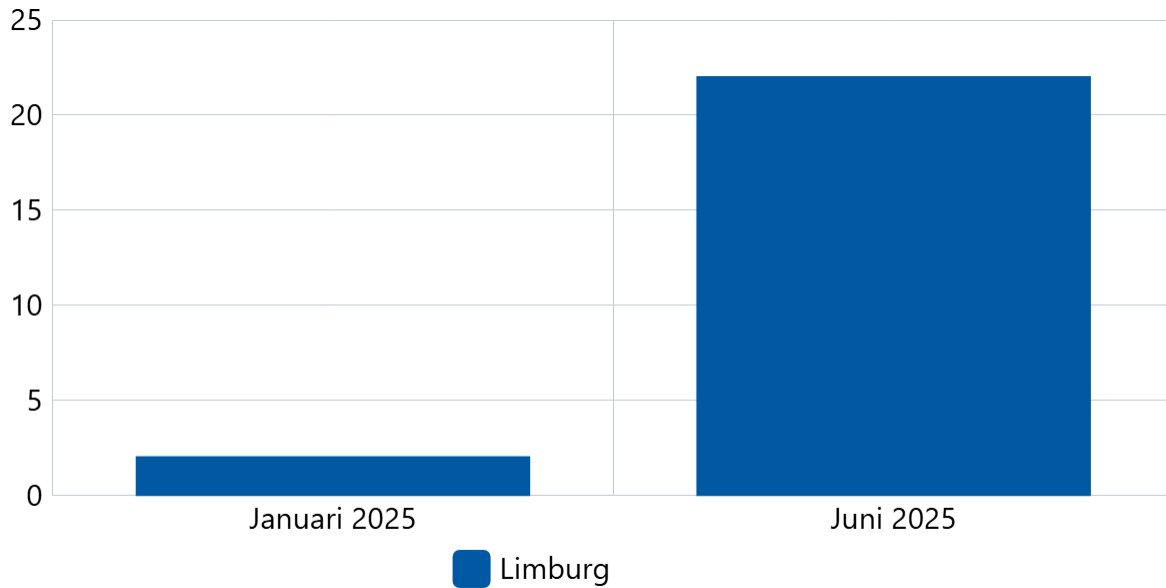
Bron: Provincie Limburg

Tussen 2023-2027 zijn er vanuit de Provincie minstens 10 initiatieven voor gemeenschapsvoorzieningen en/of ontmoetingsplekken ondersteund welke een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de wijk (R_119)

Aantal door Provincie ge(co)financierde leefbaarheidsinitiatieven van verenigingen, stichtingen of een gemeenschap uit het leefbaarheidsfonds voor gemeenschapsinitiatieven of ontmoetingsplekken (Schaalniveau B) (R_119a)

Omschrijving

We hebben in totaal 22 subsidies toegekend voor *sociale* en *fysieke* initiatieven (peildatum 19 mei 2025). Met dit cijfer is de doelstelling van 20 verleende subsidies al gehaald.

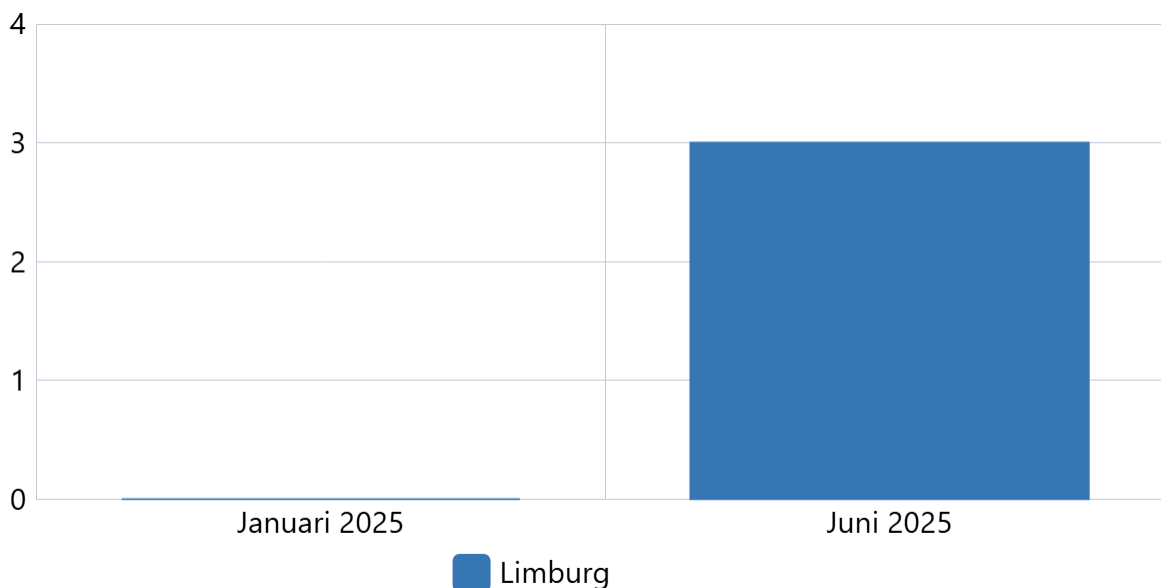
Bron: Provincie Limburg

Tussen 2023-2027 is er vanuit het leefbaarheidsfonds minstens bijgedragen aan minstens 10 leefbaarheidsdeals, welke een positieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de wijk (R 120)

Aantal door de Provincie ge(co)financierde gebiedsgerichte aanpakken binnen de kaders van het leefbaarheidsfonds (Schaalniveau C) (R_120a)

Omschrijving

We hebben 3 Leefbaarheidsakkoorden met gemeenten gesloten (peildatum 19 mei 2025). Hiermee liggen we goed op schema om de doelstelling van 10 Leefbaarheidsakkoorden te halen. Op basis van de lopende contacten met diverse gemeenten verwachten we overigens dat het uiteindelijke aantal aanzienlijk hoger uit zal vallen.

Bron: Provincie Limburg

Tussen 2023-2027 draagt de Provincie bij aan een effectieve samenwerking met gemeenten, marktpartijen, woningcorporaties en het Rijk om woningen uit de Woondeal Limburg te realiseren (R 121)

Omschrijving van de samenwerking (R_121a)

Als provinciale organisatie bouwen we geen woningen. De provinciale rol is ondersteuner, procesmanager, partner. Wij brengen stakeholders bij elkaar via de Woonkeuken (2x per jaar), via de Woonkamer (ambtelijke corporatie en gemeenten, 4x per jaar), via Provinciale Versnellingstafels (2x per jaar), regionale versnellingstafels (4x per jaar), de klankbordgroep marktpartijen (provincie en markt, 8x per jaar) en het kernteam Woondeal (ambtelijk provincie, regiogemeenten en regiocorporaties 12x per jaar). Daarnaast bieden we met het Versnellingsmenu een breed palet aan momenten om beter met elkaar samen te werken, zoals via het Woonlab Limburg. Formele besluiten worden genomen via het bestuurlijke overleg Fysieke Leefomgeving Limburg en de regionale bestuurlijke overleggen.

In 2024 hebben alle woonregio's (3) onder coördinatie van de Provincie een Woonzorgvisie vastgesteld (R 122)

Aantal woonregio's dat een door de Provincie gecoördineerde woonzorgvisie heeft vastgesteld (R_122a)

Omschrijving

In 2025 worden door de Provincie regionale woonzorgtafels ingericht en wordt de inhoudelijke afstemming van woonzorgvisies (gerelateerd aan de woningbouwprogrammeringen) verder opgepakt. De verplichting

om een door de Provincie gecoördineerde woonzorgvisie vast te stellen is in het wetsvoorstel Wet Versterking regie volkshuisvesting vervallen.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

In 2025 is de Woondeal Limburg verrijkt met afspraken over de huisvesting van aandachtsgroepen (R 123)

Aanwezigheid van specifieke, meetbare afspraken over de huisvesting van aandachtsgroepen in het kader van de Woondeal Limburg (R_123a)

Het afsprakenkader ouderenhuisvesting zou tijdens het BO Woondeal op 23-6-2025 door de Minister vastgesteld worden, maar is niet aan bod gekomen.

In 2026 geeft het provinciale Volkshuisvestingsprogramma duidelijkheid over de provinciale opgave (R 124)

Vastgesteld provinciaal Volkshuisvestingsprogramma (met duidelijke kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen over prijsklassen en aandachtsgroepen voor de provinciale opgave) (R_124a)

Het provinciaal Volkshuisvestingsprogramma wordt in 2025 aanbesteed en in 2026 opgesteld.

In 2027 hebben we samen met de gemeenten concrete invulling gegeven aan de ambities uit het LABO (R 125)

Aantal ontwikkelde projecten of programma's die voortvloeien uit het LABO, in samenwerking met gemeenten (R_125a)

Provincie Limburg en de Limburgse gemeenten Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard-Geleen, Weert en Venlo hebben samen de propositie 'Limburg Centraal' geschreven: de ontwikkeling van één grootschalige woningbouwlocatie, gevormd door de ontwikkeling van de omgeving nabij de zes intercitystations. Limburg Centraal is een zelfstandig programma van de provincie en de 6 gemeenten. Dit loopt. In augustus krijgen we formeel te horen dat Rijk ons niet gaat aanwijzen als grootschalige locatie. De gemeenten en provincie willen wel samen door. Hoe wordt later dit jaar duidelijk.

'Straatje Erbij' is een initiatief om kleinschalige woningbouwprojecten aan de randen van dorpen en steden te bevorderen. Straatje erbij is afgerond met het rapport dat op 18 april door GS is vastgesteld. We gaan niet apart de 'straatjes erbij' projecten ondersteunen. Het is aan gemeenten om zelf een 'masterplan'

op te stellen en of een omgevingsplan in te dienen. Wat we wel doen in via de POVI duidelijkheid geven over ‘verwevingszones’: zones waar een straatje erbij denkbaar is.

6. Cultuur en erfgoed voor iedereen

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Cultuur en erfgoed voor iedereen' (pdf, 67 kB).

6. Maatschappelijke opgave

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Cultuur en Erfgoed voor Iedereen 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

Elke Limburg heeft toegang tot alle vormen van cultuur (MO 13)

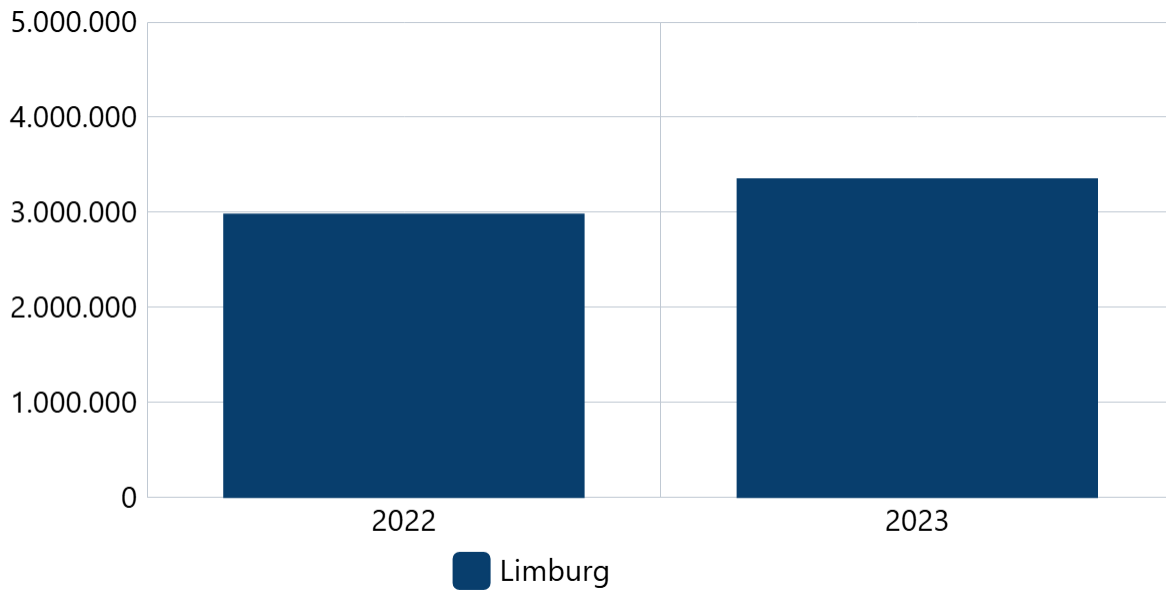
Aantal bezoeken aan alle vormen van cultuur (MO_13b)

Omschrijving

Totale aantal bezoeken aan bioscopen en filmtheaters, cabaret en kleinkunstvoorstellingen, dans- en bewegingsvoorstellingen, muziektheatervoorstellingen, muziekvoorstellingen, overige podiumkunstvoorstellingen, theatervoorstellingen en musea in Limburg over het jaar 2023.

2022 is het jaar van de nulmeting.

Statistieken

Bron: Cultuurmonitor

Nabijheid van voorzieningen (MO_13c)

Omschrijving

Gemiddelde afstand (in km) tot bioscopen, museum, podiumkunsten (exclusief festivals) en poppodium in Limburg in 2023.

2022 is het jaar van de nulmeting.

Statistieken

Bron: Cultuurmonitor

Gebied	2022	2023
Limburg	5,5	5,6

6. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 is het cultureel aanbod en de culturele infrastructuur in Noord- en Midden-Limburg niet alleen vergroot, maar vooral aan de basis versterkt t.o.v. 2023 (D 44)

Aantal door Provincie Limburg in Noord- en Midden-Limburg gehonoreerde subsidieaanvragen binnen bepaalde regelingen (D_44a)

Omschrijving

Het cijfer betreft het aantal door Provincie Limburg in Noord- en Midden-Limburg gehonoreerde subsidieaanvragen binnen de regelingen:

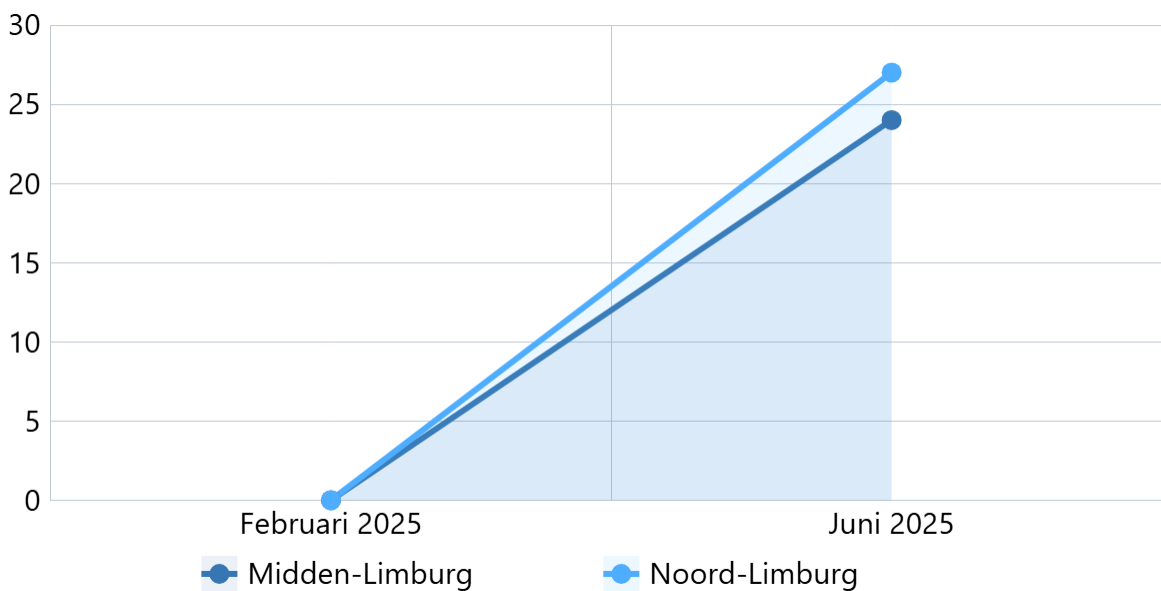
- Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027
- Nadere subsidieregels Cultuur 2025-2027
- Nadere subsidieregels Culturele infrastructuur 2025-2028
- Plus nog een specifieke subsidieregeling vanaf 2025 (*)

De cijfers over 2025 betreffen de periode tot en met mei.

De gegevens over geheel 2025 komen beschikbaar bij de VJN 2026

In totaal zijn er per peildatum 1 juni 2025, 131 aanvragen gehonoreerd, waarvan 80 in Zuid-Limburg.

(*) deze regeling is nog niet operationeel.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Midden-Limburg	0	24
Noord-Limburg	0	27

In 2027 is een groter aandeel van de Limburgse jeugd in aanraking gekomen met het cultureel aanbod in Limburg (D 45)

Aantal Limburgse basisschoolleerlingen dat op school in aanraking is gekomen met cultureel aanbod (D_45a)

Omschrijving

Het betreft cijfers afkomstig uit het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028. Presentatie van de cijfers vindt plaats over gehele jaren. De gegevens over 2025 (het startjaar van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2025-2028) worden begin 2026 aangeleverd. De nulmeting betreft het jaar 2025.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

In 2027 is het lokale culturele aanbod dat door de Provincie wordt ondersteund versterkt (D 46)

Aantal door Provincie Limburg gehonoreerde subsidieaanvragen op het gebied van cultuur binnen de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen (D_46a)

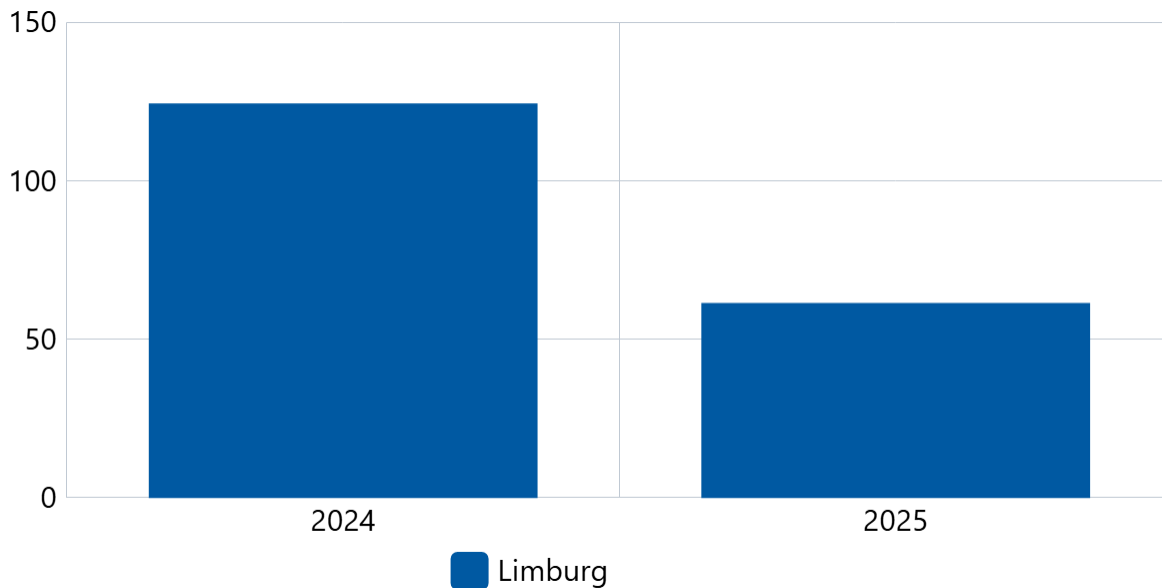
Omschrijving

De cijfers betreffen het aantal bovenlokale culturele evenementen dat in financieel is ondersteund middels de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2024 en de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027. In 2025 zijn 62 bovenlokale culturele evenementen financieel ondersteund. Van deze verleende subsidies hadden er:

- 1 betrekking op het jaar 2024 (Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2024)
- 61 betrekking op het jaar 2025 (Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027)

De cijfers over 2025 hebben betrekking op de periode tot en met mei.

Er zijn nog een aantal ingediende aanvragen in behandeling waarover besluitvorming op een later moment zal plaatsvinden.

Bron: Provincie Limburg

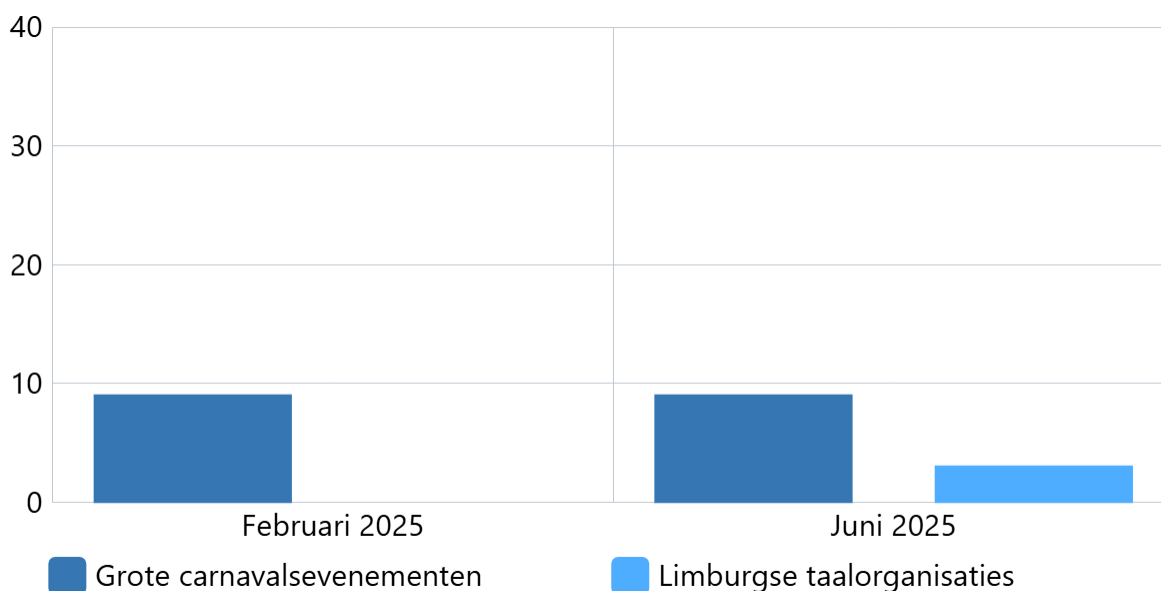
In 2027 is het gebruik en de zichtbaarheid van de Limburgse taal meer gestimuleerd en gericht op het behoud van het Limburgs (D 47)

Aantal en soort ondersteunde initiatieven gericht op het behoud van het Limburgs (D_47a)

Omschrijving

Initiatieven kunnen betrekking hebben op:

- (1) Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde organisaties inzake Limburgse taal
 - (2) Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde grote carnavalsevenementen of -liedjesconcoursen
 - (3) Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde of anderszins gefinancierde overige projecten/initiatieven, anders dan via de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen of het leefbaarheidsfonds.
 - (4) Projecten/initiatieven waar door een externe organisatie een stimuleringsbijdrage aan is verstrekt.
- Nulmeting is het jaar 2025 als geheel (eerste jaar, eind 2025). Opgegeven aantal is de actuele stand van zaken dd. 6 juni 2025 van het totaal aantal ondersteunde initiatieven in 2025.

Bron: Provincie Limburg

Subsidie regelingen	Februari 2025	Juni 2025
Grote carnavalsevenementen	9	9
Limburgse taalorganisaties	-	3

In 2027 is een groter percentage monumenten in betere in duurzame staat dan in 2023 (D 48)

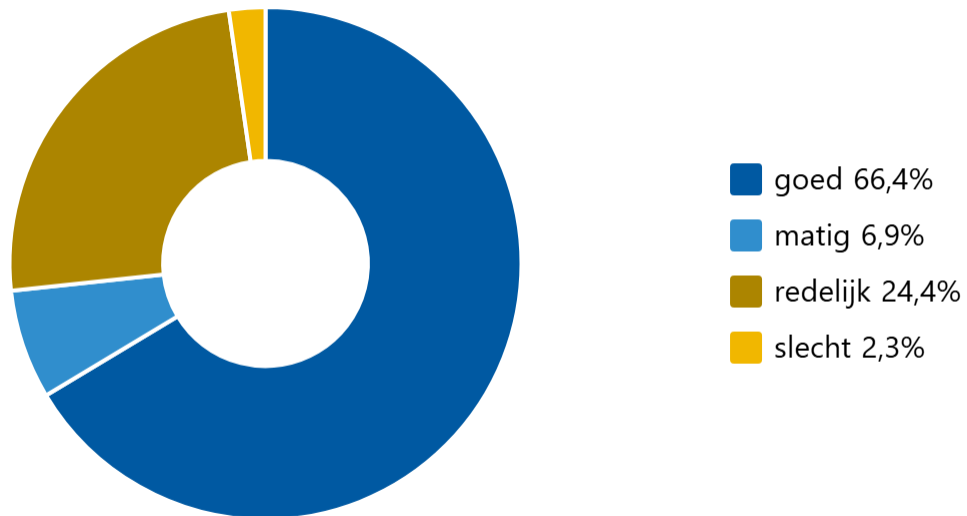
% Rijksmonumenten weergegeven naar de staat van het casco (BBV) (D_48b)

Omschrijving

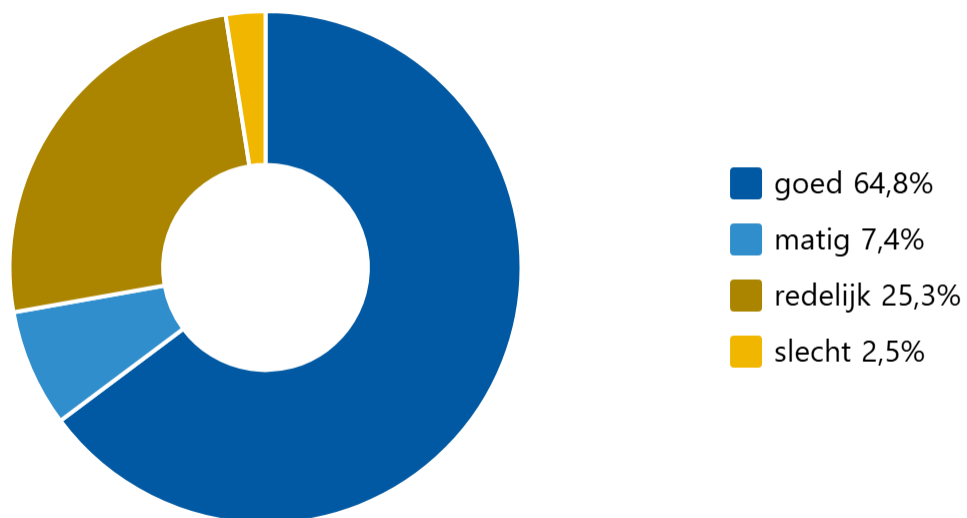
Het percentage Rijksmonumenten in Limburg weergegeven naar de huidige staat van onderhoud. Rijksmonumenten in een redelijke of slechte staat van onderhoud hebben een restauratieopgave. Op basis van bestuursafspraken uit 2012 en 2015 werkt de Provincie samen met het Rijk aan de verbetering van de staat van onderhoud van deze Rijksmonumenten.

De nulmeting betreft het jaar 2025.

Actuelere gegevens komen beschikbaar bij de NJN 2026.

2023

2024

Bron: Fenicks - Erfgoed

In 2027 zijn meer vrijwilligers betrokken bij het in stand houden van erfgoed dat door de Provincie Limburg wordt ondersteund (D 49)

Vrijwilligers betrokken bij instandhouding en/of levend houden van erfgoed met provinciale ondersteuning (D_49a)

Omschrijving

2023 en 2024

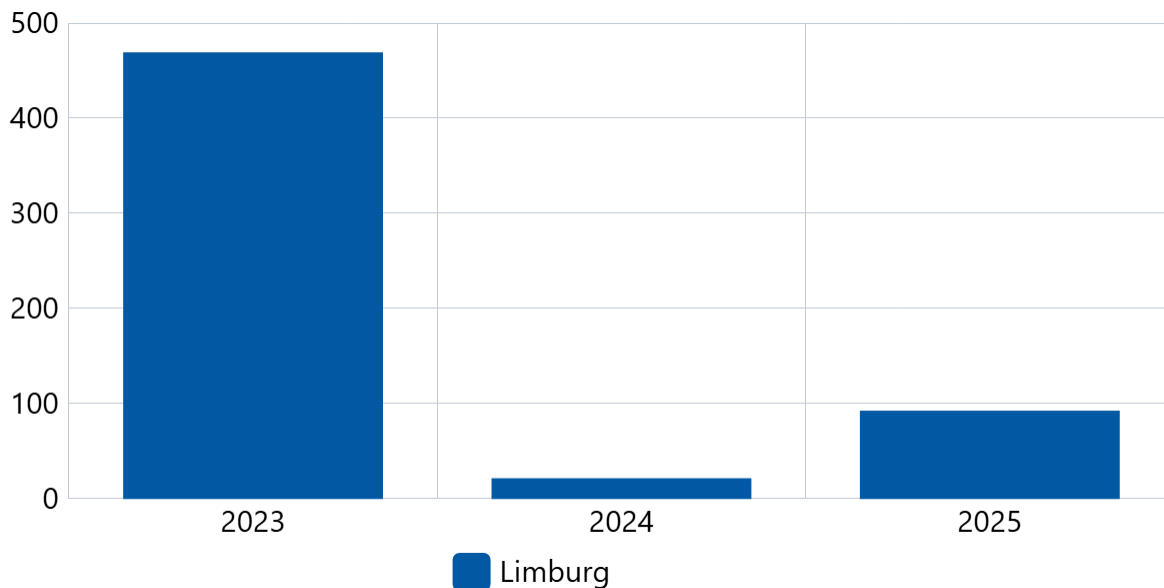
Betreft het aantal vrijwilligers betrokken bij projecten gericht op het in standhouden van fysiek erfgoed en het uitdragen van het verhaal van fysiek erfgoed en archeologie. Deze projecten werden financieel ondersteund via de Nadere subsidieregels Archeologie en Klein Limburgs erfgoed 2022-2024.

2025

De cijfers over 2025 hebben betrekking op de periode tot en met mei.

Er zijn nog een aantal ingediende aanvragen binnen de nadere subsidieregels Klein Limburgs erfgoed 2025-2027 en de nadere subsidieregels Archeologie 2025-2027 in behandeling waarover besluitvorming op een later moment zal plaatsvinden.

De nulmeting betreft het jaar 2023.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is door de Provincie ondersteunende erfgoed meer toegankelijk voor een breed publiek (D 50)

Toegankelijkheid van erfgoed met provinciale ondersteuning (D_50a)

Omschrijving

Het verbeteren van de toegankelijkheid van monumenten is onderdeel van de nadere subsidieregels Kerken 2024 - 2027 en grote en complexe opgaven ten aanzien van monumenten. Deze subsidieregeling Kerken 2024 - 2027 is eind 2024 opengesteld en er zijn nog geen projecten beschikt die betrekking hebben op het verbeteren van de toegankelijkheid. Naar verwachting zullen eind 2025 de eerste projecten gesubsidieerd worden de (deels) inzetten op het verbeteren van de toegankelijkheid van monumenten.

De nulmeting betreft het jaar 2025.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Mei 2025
Limburg	0	0

Erfgoed wordt als een provinciaal belang meegewogen in alle transitieopgaven (D 51)

Meewegen erfgoed in transitieopgave (D_51a)

In de procedure van advisering bij ruimtelijke onderbouwing van vergunningsaanvragen én nieuwe omgevingsplannen van gemeenten wordt vanuit cluster Cultuur op regelmatige basis (12 tot 15 keer per jaar) een toegesneden erfgoed advies ten aanzien van een ruimtelijke (transitie) opgave gegeven. Daarnaast wordt bij grote herbestemmingsopgaven, waar de provincie vanuit Cultuur bij betrokken, is ook specifiek Erfgoed advies gegeven ten behoeve van de doorontwikkeling van een erfgoed locatie.

6. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

Groter publieksbereik van activiteiten van provinciale erfgoed instellingen via onderlinge samenwerking in CEL vanaf 2025 (R 131)

Controle op uitgevoerd activiteiten (R_131a)

De activiteiten van het Limburgs Geschiedkundig en Oudheidkundig Genootschap zijn uitgevoerd conform het werkplan 2024. De overige gegevens over 2024 komen beschikbaar per 1 juli 2025 via de jaarverslagen van onze andere provinciale begrotingsinstellingen op het gebied van erfgoed.

Instandhouding en duurzame huisvesting archeologisch depot met digitale ontsluiting van een groter deel van de collectie (R 132)

Duurzame huisvesting van het archeologische depot is gerealiseerd (Ja/Nee) (R_132a)

Ja. In de huisvesting van het provinciaal depot is in gemeente Heerlen voorzien op basis van een huurcontract dat een looptijd heeft tot en met 2034.

Aanschaf van systeem tbv instandhouding en duurzame digitale ontsluiting collectie (Ja/Nee) (R_132b)

Ja. Het oude digitale registratiesysteem (Adlib) is in 2024 vervangen door digitale registratiesysteem Axiell

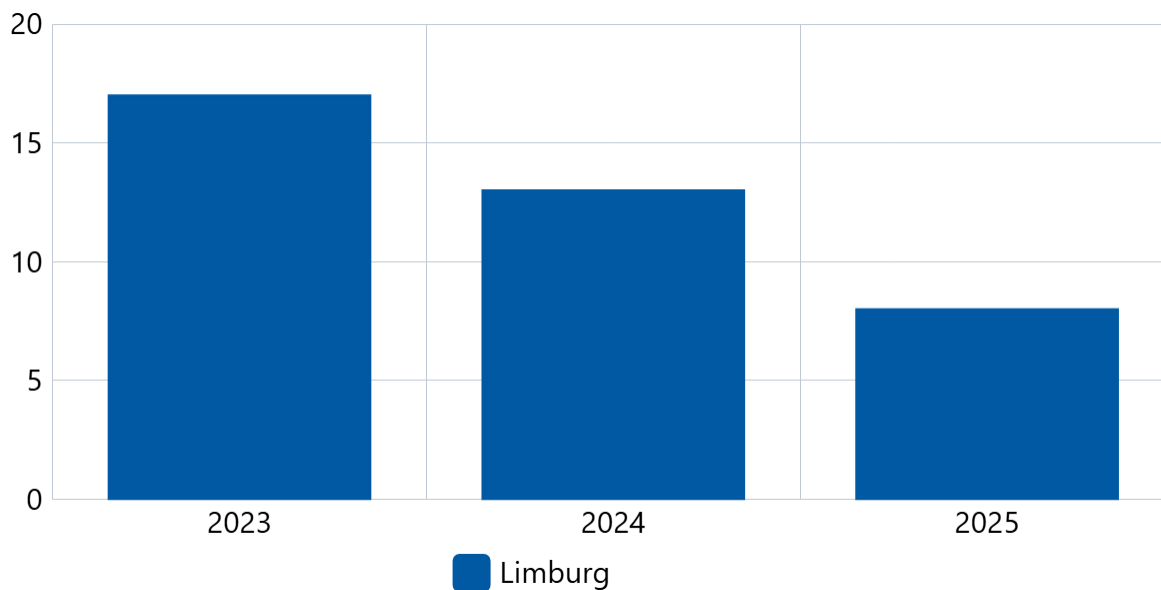
Gemiddeld 10 bruikleenovereenkomsten per jaar met musea (R 133)

Aantal afgesloten bruikleenovereenkomsten (R_133a)

Omschrijving

Het betreffen bruikleenovereenkomsten waarbij de eigenaar/uitlener (Provincie Limburg) een zaak (veelal een archeologisch object) aan de lener in gebruik geeft, onder de voorwaarde dat de lener de zaak na gebruik of na een bepaalde periode weer teruggeeft. De uitlener blijft eigenaar van de zaak.

De aantallen van 2025 betreft de stand van zaken per 10-6-2025

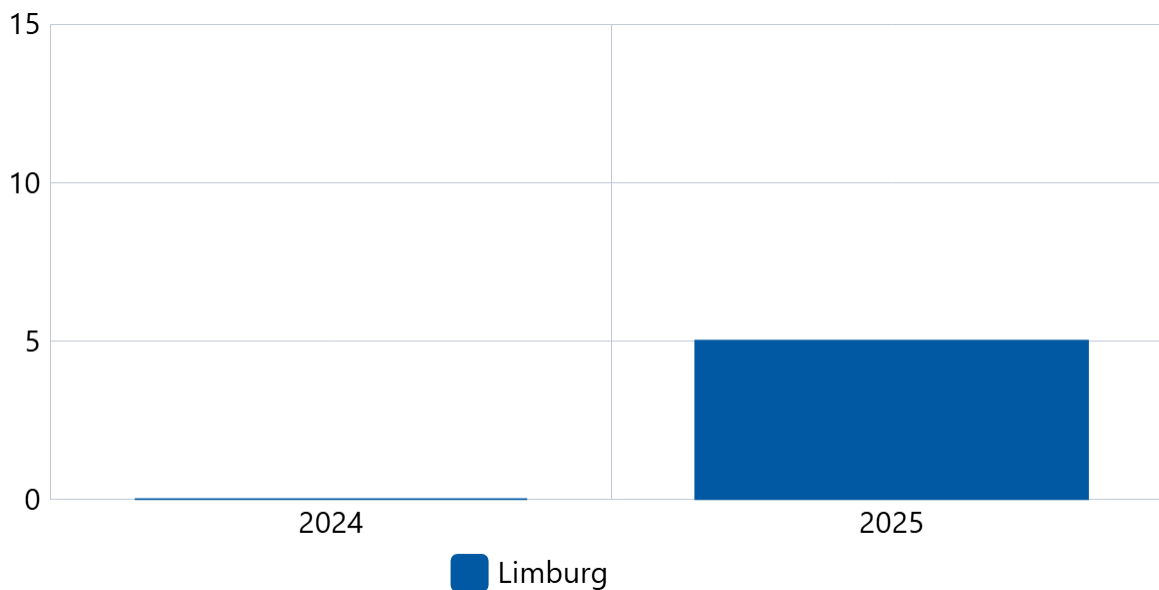
Bron: Provincie Limburg

30 (t/m 2027) uitgevoerde urgentie restauraties van monumenten (R 134)

Aantal ondersteunde restauratieprojecten (R_134a)

Omschrijving

De restauratieregeling monumenten 2024-2027 en de kerkenregeling 2024-2027 zijn in september 2024 opengesteld, waarna de eerste aanvragen vanaf december 2024 zijn ontvangen. De cijfers over 2025 betreft de stand van zaken van verleende subsidies uit beide regelingen per 10-6-2025. Het jaar van de nulmeting is 2024.

Bron: Provincie Limburg

8 casussen die door ErfgoedLAB-experts zijn begeleid (R 135)

Aantal ondersteunde casussen (R_135a)

Omschrijving

In oktober 2024 is de aanbestedingsprocedure voor de ErfgoedLAB opdracht 2025-2027 gestart. De opdrachtverlening voor het ErfgoedLab wordt Q4 2025 afgerond. Vervolgens zullen de casussen worden uitgevoerd. Daarom zijn er op dit moment nog geen gegevens bekend ten aanzien van het aantal ondersteunde casussen.

2024 is het jaar van nulmeting.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024	2025
Limburg	0	0

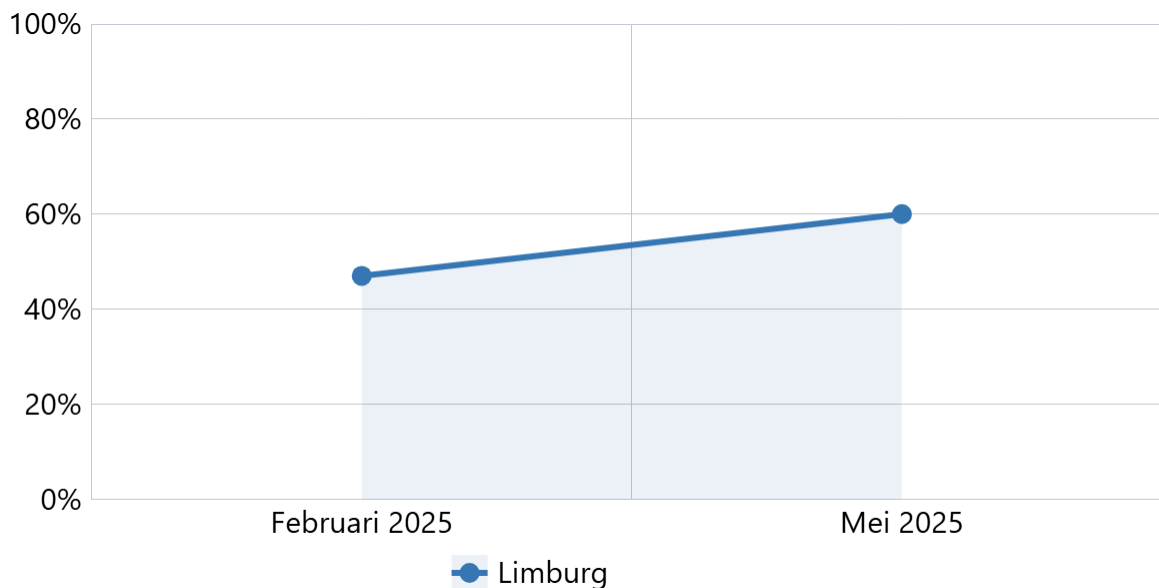
De restauraties van Kloosterdorp Steyl, St. Anna Klooster Venray, Abdij Rolduc en Romeins Museum de Thermen Heerlen zijn in uitvoering (R 136)

Omschrijving

Percentage beschikbare subsidiemiddelen dat is besteed voor de uitvoering van de restauraties van de 4 projecten (R_136a)

Omschrijving

In totaal was er € 6.600.000,00 beschikbaar voor de beschreven 4 grote monumentale opgaven . Op 27-05-2025 is er daarvan € 3.974.151,00 beschikt, zijnde ongeveer 60% van het totale beschikbare budget.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Mei 2025
Limburg	47%	60%

Begrotingsinstellingen continueren de digitalisering van hun collecties, benutten beschikbare (nationale) expertise hierbij en rapporteren hierover in hun jaarverslagen (R 137)

Verantwoording voortgang digitalisering uit jaarverslagen (R_137a)

De digitalisering van het Limburgs Geschiedkundig en Oudheidkundig Genootschap is verantwoord conform het werkplan 2024. De overige gegevens over 2024 komen beschikbaar per 1 juli 2025 via de jaarverslagen van onze andere provinciale begrotingsinstellingen op het gebied van erfgoed.

Realisatie gebiedsbiografie van Limburg uiterlijk 2025 (R 138)

Een gerealiseerde gebiedsbiografie van Limburg (Ja/Nee) (R_138a)

Nee. In 2024 is de aanbesteding ten behoeve van het opstellen van een gebiedsbiografie van Limburg voorbereid en afgerond. Begin januari 2025 is de opdracht voor de gebiedsbiografie verleend. Op dit moment wordt de opdracht uitgevoerd.

In 2027 is er meer rijks geld naar Limburg gegaan voor de grote monumentale opgaven (R 139)

Rijks geld dat naar Limburg is gegaan voor grote monumentale opgaven (R_139a)

Omschrijving

De indicator duidt op extra financiële ondersteuning vanuit het Rijk voor grote monumentale opgaven naast de regulier DU uitkering voor de matching van de restauratie van monumenten. Op dit moment wordt de lobby hiervoor nog volop gevoerd en is er nog geen concreet resultaat geboekt.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Mei 2025
Limburg	0	0

In 2027 is het Rijk zich bewust van de belangen van het gilde- en schutterijwezen (R 140)

Belangen van het gilde en schutterwezen zijn actief uitgedragen richting het Rijk (R_140a)

In de eerste helft van 2025 zijn de belangen van het Limburgse schutters- en gildewezen actief uitgedragen richting Den Haag door deelname van de Provincie Limburg en de Oud Limburgse Schuttersfederatie aan stakeholders sessies die door het ministerie van Veiligheid en Justitie werden georganiseerd in het kader van de nieuwe Wet Wapens en Munitie. Daarnaast is in de eerste helft van dit

jaar de verkenning afgerond naar het behoud van de Nederlandse schutterscultuur door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, met inbreng van de Provincie Limburg, de Oud Limburgse Schuttersfederatie en het Huis voor de Kunsten Limburg. Uit deze verkenning blijkt de grote maatschappelijke en cultuurhistorische waarde van het Nederlandse schutters- en gildewezen.

Aanbevelingen uit visitatieronde bij de Limburgse musea zijn geïmplementeerd (R 141)

Beschrijving van de aanbevelingen die gedaan en uitgevoerd zijn (R_141a)

De provinciale musea zijn van belangrijke waarde voor de provincie. Middels een periodiek visitatietraject wordt het functioneren van de musea door een onafhankelijke commissie getoetst. In het Rapport Visitatie Provinciale Musea 2024 rapporteert de visitatiecommissie de bevindingen van de visitatieronde van 2024. De aanbevelingen zijn per museum, Discovery Museum, Bonnefantenmuseum, Limburgs Museum in het rapport beschreven. Rode draad binnen de aanbevelingen aan alle drie instellingen zijn gericht op inhoudelijke ontwikkelingen, huisvesting (gebouwen), structurele financiering en educatie. Naar aanleiding van de behandeling van het visitatierapport in de Statencommissie Economie & Samenleving op 11 april 2025, wordt er dit jaar een museumvisie door Provincie Limburg ontwikkeld om verdere invulling te geven aan de uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport.

Het Limburgs Museum heeft de rol van identiteitsdrager van Limburg omarmd en rapporteren hierover (R 142)

Omschrijving van rol van het Limburgs Museum als identiteitsdrager (R_142a)

In het Limburgs Museum in Venlo, op locatie in de gehele provincie Limburg en online via Ons.LimburgsMuseum.nl presenteerden het Limburgs Museum in 2024 verschillende tentoonstellingen en multimedia projecten rondom de Limburgse identiteit. Zoals met Mergel, een video-installatie van regisseur Thomas Brand die ode brengt aan het mergel. Of Werk in uitvoering, een ontmoetingsplek waar het Limburgs Museum samen met het publiek zoekt naar Limburgse verhalen. Bijzondere aandacht was er voor het Romeinse verleden Romeinse villa's in Limburg, een samenwerking met o.a. het Rijksmuseum van Oudheden. Op locatie heeft het museum op Maastricht Aachen Airport aandacht besteed aan de Limburgse identiteit met het drieluik Geboortegrond van filmmaker Rob Hodseldmans. Daarnaast werd er in 2024 op locatie van het oude stadhuis in Gennep de gratis te bezoeken tentoonstelling Beleef de belegering 1641 over de 80-jarige oorlog geopend. Ook werd de Archeo Route Limburg verder uitgebreid met o.a. een nieuw punt in het Kapellerkwartier in Roermond. In het Ons.Limburgsmuseum waren er volop verhalen over o.a. unieke Limburgse feesten als de Ossefeesten uit Maasbree of hoe Horn carnaval viert met 'de bezem erdoor!'. In 2024 was het 50 jaar geleden dat de laatste Limburgse mijn zijn deuren sloot. In de periode na 1974 ontstonden er veel sub culturen in Heerlen, in het Ons.LimburgsMuseum zijn deze verhalen over punk en hiphop te vinden.

Toegankelijk cultureel aanbod van instellingen uit regeling Nadere subsidieregels Cultuur '25-'28 (R 143)

Publiek/bezoekers aan cult. aanbod binnen de regeling Nadere subsidieregels Cultuur 2025-2027 (R_143a)

Omschrijving

Het cijfer betreft het aantal bezoekers (publiek/deelnemers) van projecten ondersteund in het kader van de Nadere subsidieregels Cultuur 2025-2027, Bijlage 1 (grote volksculturele evenementen), Bijlage 2 (grote carnavalsevenementen of -liedjesconours) en Bijlage 3 (culturele festivals en evenementen met een publieksbereik van tenminste 2.500 personen).

Presentatie van de cijfers vindt plaats over gehele jaren. De gegevens over 2025 (het startjaar van de subsidieregeling Nadere subsidieregels Cultuur 2025-2027) worden begin 2026 aangeleverd. De nulmeting betreft het jaar 2025.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	0

900 kinderen die jaarlijks via Jeugdfonds betaling van contributie of lesgeld bij culturele instellingen hebben ontvangen (R 144)

Jeugdfonds betreft het Jeugdfonds Sport en Cultuur

Aantal kinderen dat ondersteuning heeft gekregen van het Jeugdfonds Sport en Cultuur om aan cultuuractiviteiten deel te nemen (R_144a)

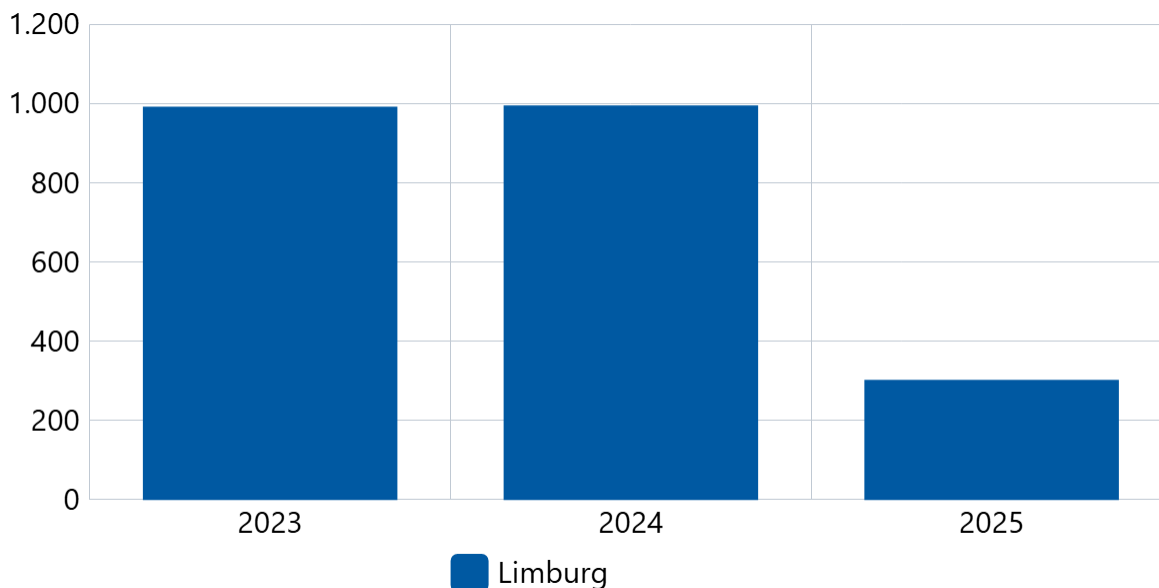
Omschrijving

Deze cijfers betreffen het aantal kinderen dat door de financiële ondersteuning van het Jeugdfonds Sport en Cultuur deel heeft kunnen nemen aan culturele activiteiten.

Cijfers 2025

Het Jeugdfonds Sport en Cultuur kan maandelijks hun data updaten via een dashboard. De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met mei. Het aantal culturele activiteiten (299;14,8%) verschilt qua verhouding met de sportactiviteiten (2018; 85,2%).

Statistieken

Bron: Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur

50 Limburgse filmproducties met oog voor Limburgse taal, geschiedenis, cultuur (R 145)

Aantal (Limburgse) filmproducties met oog voor Limburgse taal, geschiedenis, cultuur (R_145a)

Omschrijving

Conform het kader Cultuur en Erfgoed biedt de Provincie Limburg financiële steun voor (Limburgse) filmproducties via het Limburg Film Office (LFO). In totaal dienen 50 (Limburgse) filmproducties met oog voor Limburgse taal, geschiedenis en cultuur te worden ondersteund.

Het aantal toekenningen van het Limburg Film Office is gekozen als waarde voor het aantal (Limburgse) filmproducties met oog voor Limburgse taal, geschiedenis. Deze keuze hangt samen met oa. de doorlooptijd van filmproducties: Ondanks de financiële steun voor Limburgse filmproducties kan dit in voorkomende gevallen ook leiden tot een productie die niet af is of geen afwerking verkrijgt.

De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met mei.

Het jaar van de nulmeting is 2025.

Statistieken

Bron: Limburg Film Office

Gebied	December 2024	Juni 2025
Limburg	0	10

40 projecten en/of bewustwordingscampagnes ondersteund vanuit de Provincie die het Limburgs als levende taal op bijzondere wijze onder de aandacht brengen (R_146)

Vaststellen van een Uitvoeringsprogramma met uitgangspunten en acties inzake Limburgse taal 2025 - 2027 (R_146a)

Ja. Om nadere uitvoering te geven aan de in het Beleidskader Cultuur en Erfgoed opgenomen ambitie om het Limburgs verder te stimuleren, is een Uitvoeringsprogramma met uitgangspunten en acties inzake Limburgse taal 2025-2027 opgesteld. Dit is op 13 december vastgesteld door Provinciale Staten.

Aantal ondersteunde projecten en/of bewustwordingscampagnes (R_146b)

Omschrijving

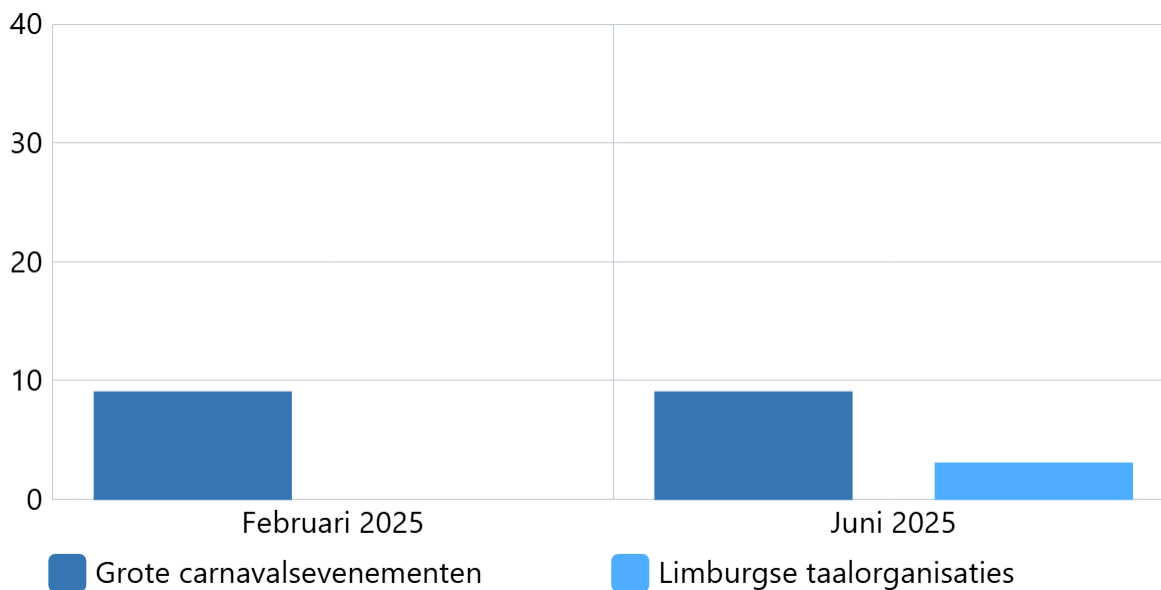
Initiatieven kunnen betrekking hebben op:

- Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde organisaties inzake Limburgse taal.
- Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde grote carnavalsevenementen of -liedjesconcoursen.
- Door de Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde of anderszins gefinancierde overige projecten/initiatieven, anders dan via de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen of het leefbaarheidsfonds.
- Projecten/initiatieven waar door een externe organisatie een stimuleringsbijdrage aan is verstrekt. Per categorie initiatieven (1), (3) of (4) wordt aangegeven, welk aantal van het opgegeven totaal betrekking heeft op Bewustwordingscampagne(s).

De 9 ondersteunde projecten betreffen door Provincie Limburg rechtstreeks gesubsidieerde grote carnavalsevenementen of -liedjesconcoursen.

De nulmeting betreft het jaar 2025. De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met 6 juni.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Subsidie regelingen	Februari 2025	Juni 2025
Grote carnavalsevenementen	9	9
Limburgse taalorganisaties	-	3

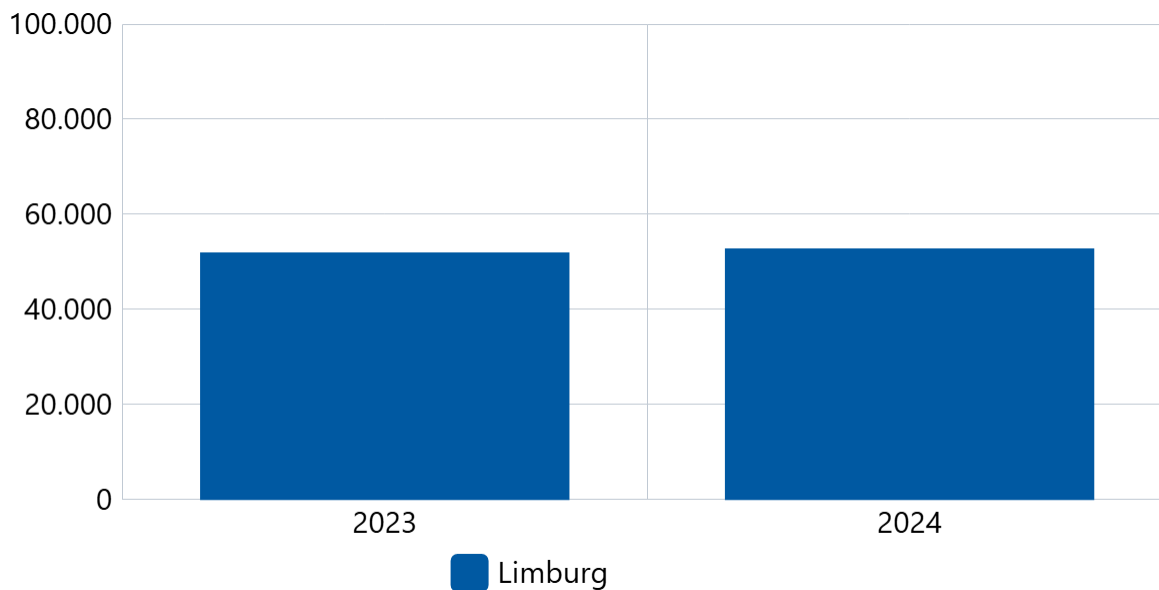
55.000 leerlingen bereikt in primair en voortgezet onderwijs via CmK (ondersteund via de Provincie) in '28 (R 147)

Aantal leerlingen dat bereikt is via Cultuureducatie met Kwaliteit (R_147a)

Omschrijving

De cijfers tonen het aantal leerlingen dat is bereikt via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Het jaar van nulmeting is 2023.

Statistieken

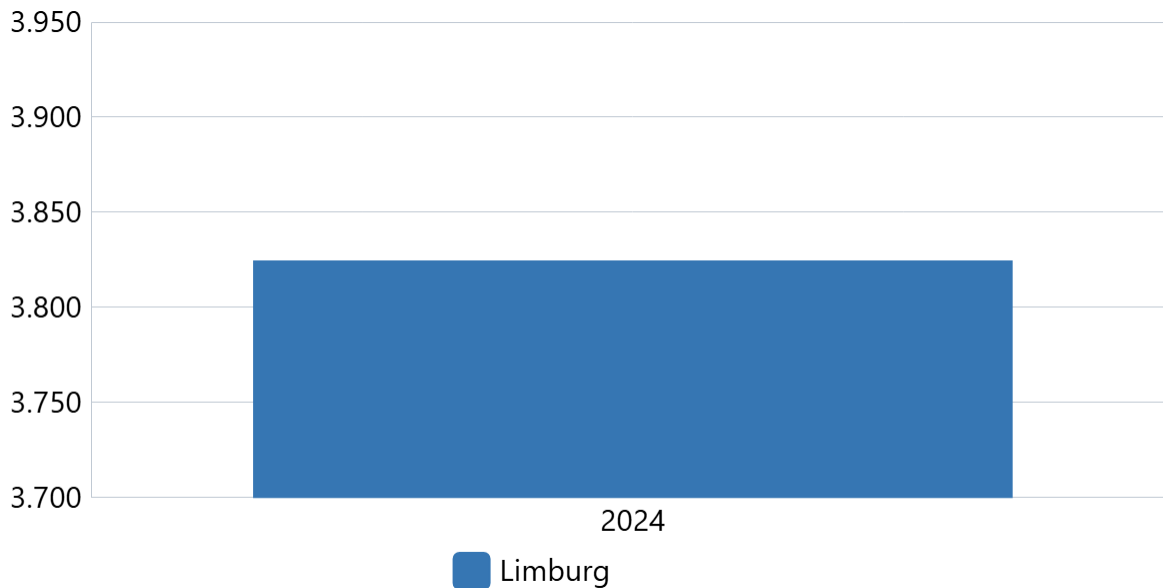
Bron: Fonds voor Cultuurparticipatie

Aantal basisschoolleerlingen dat naar Limburgse culturele instellingen is vervoerd (R_148a)

Omschrijving

Aantal basisschoolleerlingen dat naar Limburgse culturele instellingen is vervoerd met Arriva in het schooljaar 2023-2024

Statistieken

Bron: Arriva

120 kleinschalige evenementen & festivals ondersteund vanuit Provincie (R 149)

Aantal kleinschalige evenementen & festivals (R_149a)

Omschrijving

Middels de Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2024, Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027 en Bijlage 3 uit de Nadere subsidieregels Cultuur 2025 – 2027 zijn 72 culturele evenementen en festivals in 2025 financieel ondersteund.

Van deze verleende subsidies hadden er:

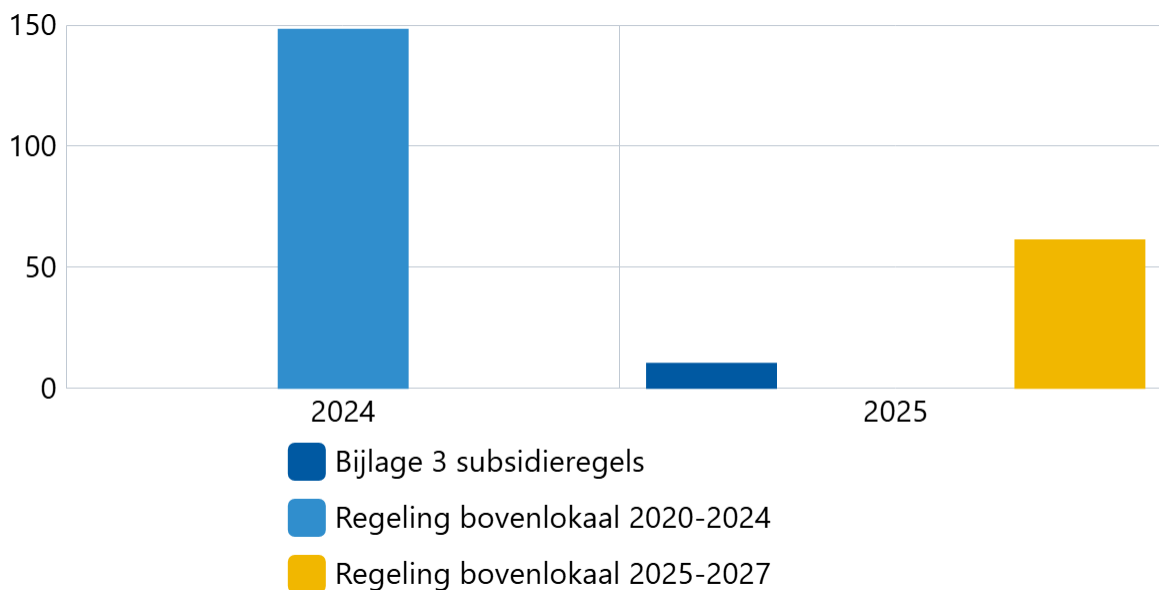
- 1 betrekking op het jaar 2024 (Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2020-2024)
- 71 betrekking op het jaar 2025 (Waarvan 61 van (Stimuleringsregeling Bovenlokale Evenementen 2025-2027 en 10 van Bijlage 3 uit de Nadere subsidieregels Cultuur 2025 – 2027)

De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met mei.

Er zijn nog een aantal ingediende aanvragen in behandeling waarover besluitvorming op een later moment zal plaatsvinden.

Het jaar van nulmeting is 2024.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Regeling boven lokaal	2024	2025
Bijlage 3 subsidieregels	-	10
Regeling bovenlokaal 2020-2024	148	-
Regeling bovenlokaal 2025-2027	-	61

Provinciale ondersteuning voor volksculturele evenementen zoals Draaksteken, Passiespelen, Heiligdomsvaarten (R 150)

Aantal ondersteunde volksculturele evenementen (R_150a)

Omschrijving

Deze indicator betreft het aantal evenementen dat gedurende de beleidsperiode wordt ondersteund vanuit de Nadere subsidieregels Cultuur 2025-2027 Bijlage 1 'Grote volksculturele evenementen'. Hierin staan vijf evenementen die niet jaarlijks plaatsvinden benoemd. Op z'n vroegst drie jaar voordat de hoofdactiviteit van een evenement plaatsvindt kan er subsidie worden aangevraagd. Per 11 februari 2025 zijn er nog geen subsidies verleend. Het jaar van nulmeting is 2025.

Het jaar van de nulmeting is 2025; De cijfers over 2025 betreffen de stand van zaken dd. 6 juni 2025

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	2

75 crowdfunding-campagnes via Voor de Kunst-samenwerking '24-'27 (R 151)

Aantal crowdfunding campagnes in 2024 - 2027 (R_151a)

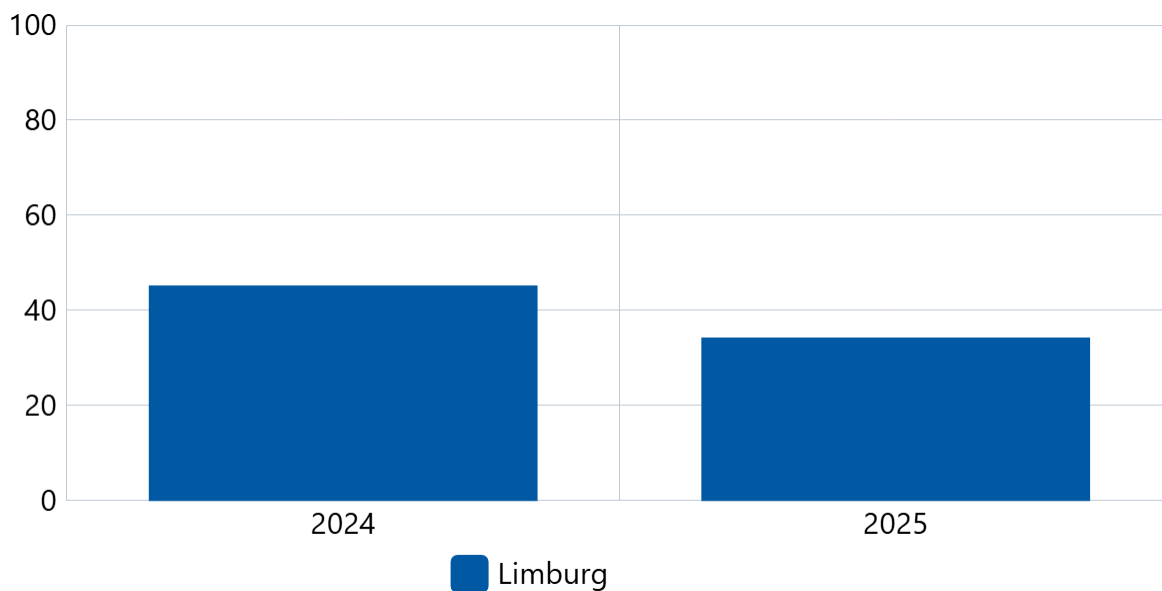
Omschrijving

Deze indicator betreft het aantal uitgevoerde crowdfunding campagnes per jaar.

Het jaar van de nulmeting is 2024.

De cijfers van 2025 betreffen de periode tot en met april.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

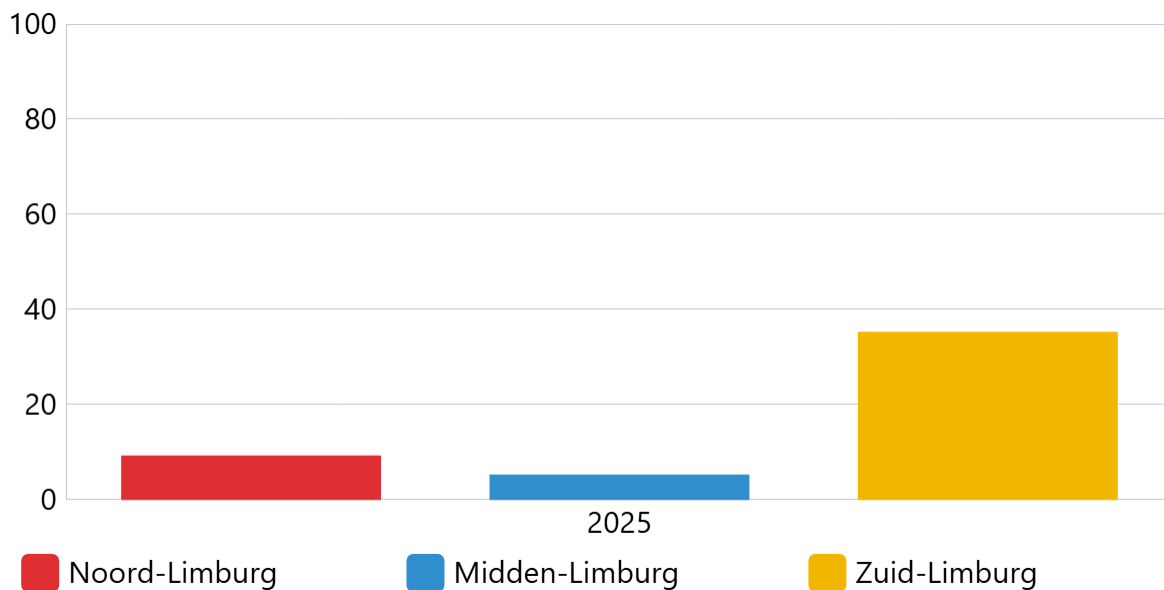
Provinciale ondersteuning voor meer culturele organisaties en collectieven in Noord- en Midden-Limburg (R 152)

Aantal culturele organisaties/collectieven die subsidies hebben ontvangen (R_152a)

Omschrijving

Deze indicator toont het aantal organisaties die subsidies hebben ontvangen in het kader van de Nadere subsidieregels Culturele Infrastructuur 2025-2028. Er waren 70 aanvragen ingediend, waarvan er was 1 ingetrokken, 49 zijn gehonoreerd en 20 zijn afgewezen. Het betreft de gehonoreerde aanvragen in 2025. De subsidie wordt een keer per 4 jaar verleend.

Het jaar van de nulmeting is 2025.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Noord-Limburg	9
Midden-Limburg	5
Zuid-Limburg	35

In 2027 is er ten minste één museum in Limburg met rijksstatus (R 153)

Aantal musea in Limburg met de status van rijksmuseum (R_153a)

Omschrijving

Er zijn op dit moment geen musea met de status van Rijksmuseum in Limburg.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

Meer geld voor Limburgse taal (R 154)

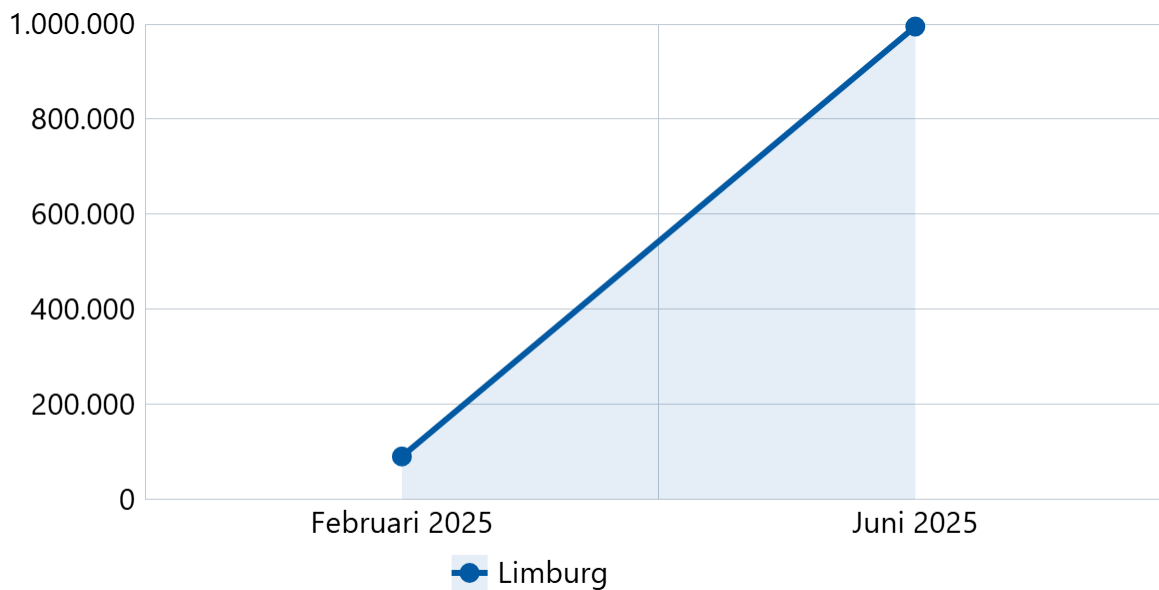
Middelen (€) die besteed worden aan de Limburgse taal (R_154a)

Omschrijving

Het beschikbare budget specifiek voor Limburgse taal is opgenomen in een financiële tabel in het Uitvoeringsprogramma Limburgse taal 2025-2027 Same veur 't Limburgs. Het budget geldt per jaar, en wordt jaarlijks geïndexeerd. Waar dit niet geldt staat dit toegelicht in het Uitvoeringsprogramma bij de tabel. Het vermelde bedrag heeft betrekking op de stand van zaken van het jaar 2025, dd. 6 juni 2025.

Het jaar van de nulmeting is 2023.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	90.000	994.827

Een sterkere positie voor Limburgse BIS-instellingen in zowel de huidige als de volgende periode (R 155)

Beschrijving positie voor Limburg in BIS-instellingen (R_155a)

Voorafgaand en gedurende Rijkscultuurperiodes wordt ingezet op de versterking van de positie van Limburgse BIS-instellingen via de subsidieregeling Culturele Infrastructuur 2025-2028, onze inbreng in IPO-verband en diverse contactmomenten met het Ministerie van OCW.

7. Een bereikbaar en toegankelijk Limburg

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Een bereikbaar en toegankelijk Limburg' (pdf, 90 kB).

7. Maatschappelijke opgave & Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Een Bereikbaar en Toegankelijk Limburg 2024-2027' en of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode.

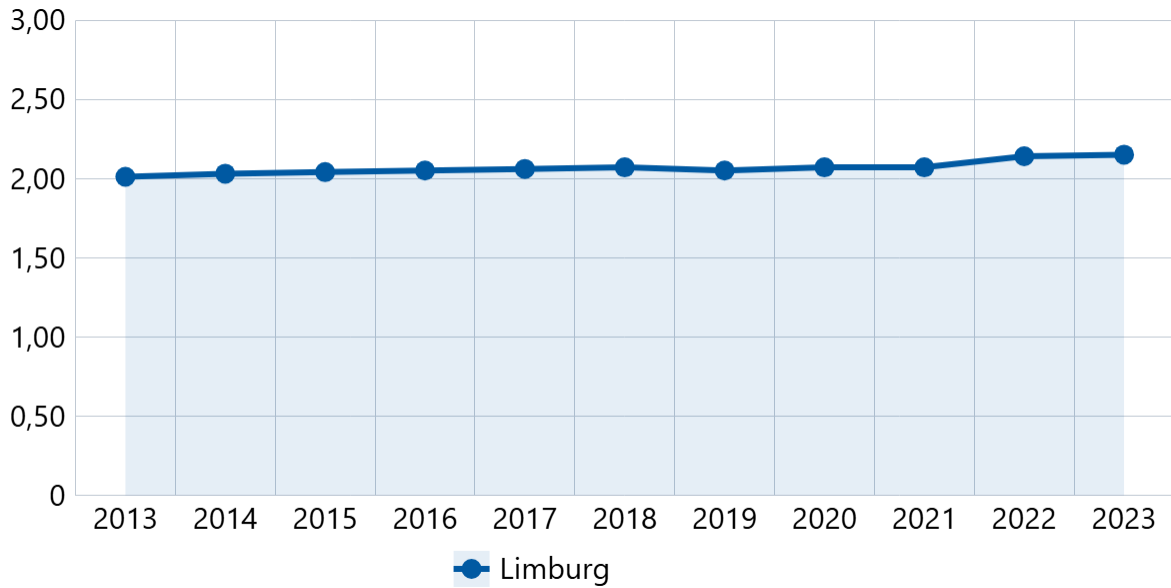
De maatschappelijke opgave van Een Bereikbaar en Toegankelijk Limburg komt overeen met het totaal aan doelstellingen. De indicatoren voor de maatschappelijke opgave zijn in dit begrotingsprogramma dan ook gelijk aan die van de doelstellingen. Daarom worden de beschikbare indicatoren hieronder samen gepresenteerd.

In 2027 zijn dorpen en buitenwijken van steden beter bereikbaar t.o.v. 2023 (D 52)

De gemiddelde afstand tot voorzieningen (D_52a)

Omschrijving

Deze grafiek toont de gemiddelde reisafstanden in kilometer voor inwoners van Limburg van hun woonadres naar de dichtstbijzijnde voorzieningen over de afgelopen 10 jaar. De meegenomen voorzieningen zijn: huisartsenpraktijk, apotheek, ziekenhuis (incl. en excl. buitenpolikliniek, grote supermarkt, overige dagelijkse levensmiddelen, kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs en bibliotheek. De indicator sluit hiermee aan op de methodiek die door het CROW gehanteerd wordt voor de landelijke monitoring van Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP). De afstand tot voorzieningen is in de afgelopen 10 jaar relatief stabiel gebleven, maar laat in de laatste twee jaar een geringe stijging zien.

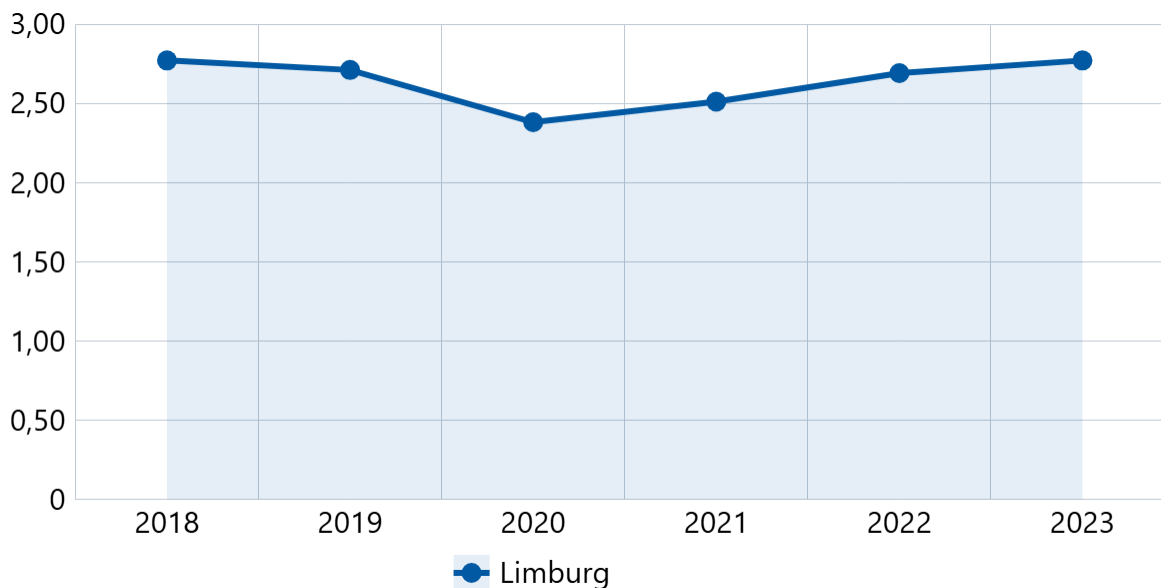
Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek - Mobiliteit

In 2027 vinden er meer duurzame verplaatsingen plaats (goederen en personen) t.o.v. 2023 (D 53)

Aantal verplaatsingen per dag per persoon in Limburg (D_53a)

Omschrijving

Deze grafiek toont het gemiddeld aantal verplaatsingen per persoon per dag in Limburg. De informatie over het verplaatsingsgedrag komt voort uit het landelijke onderzoek Onderweg in Nederland (ODiN) van het CBS. Het gaat om reguliere verplaatsingen op Nederlands grondgebied inclusief binnenlandse vakantiemobiliteit. De gegevens zijn beschikbaar voor de jaren 2018 tot en met 2023. Het aantal verplaatsingen per persoon per dag is in 2023 gelijk aan het niveau in 2018. In de tussengelegen jaren is sprake geweest van een daling.

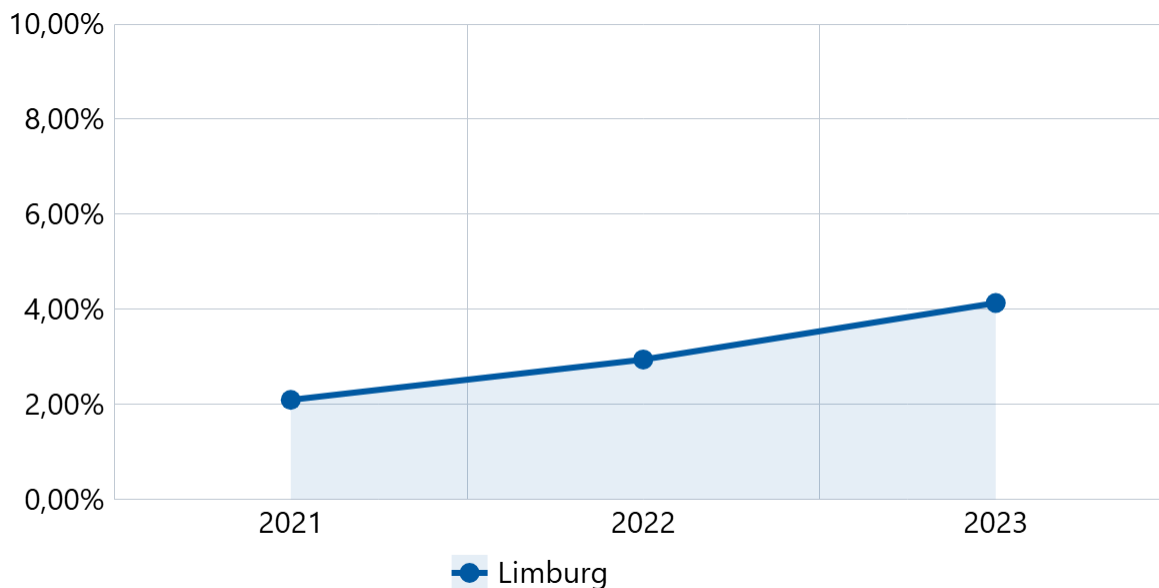

Bron: Provincie Limburg

Aandeel duurzame (volledig elektrisch en plug-in hybride) voertuigen (D_53b)

Omschrijving

Deze grafiek toont het aandeel duurzame voertuigen ten opzichte van het totaal aantal voertuigen in het actieve wegvoertuigenpark. Het gaat om voertuigen die deel uitmaken van het actieve Nederlandse wegvoertuigenpark op 1 januari van het betreffende jaar. De gegevens zijn gebaseerd op het kentekenregister van het RDW. Voor de personenauto's en bedrijfsmotorvoertuigen wordt een uitsplitsing gemaakt naar brandstofsoort. Voertuigen met brandstofsoorten 'elektrisch' en 'plug-in hybride' zijn gekenmerkt als duurzame voertuigen. Over de afgelopen drie jaar is een jaarlijkse stijging van het aandeel duurzame voertuigen zichtbaar.

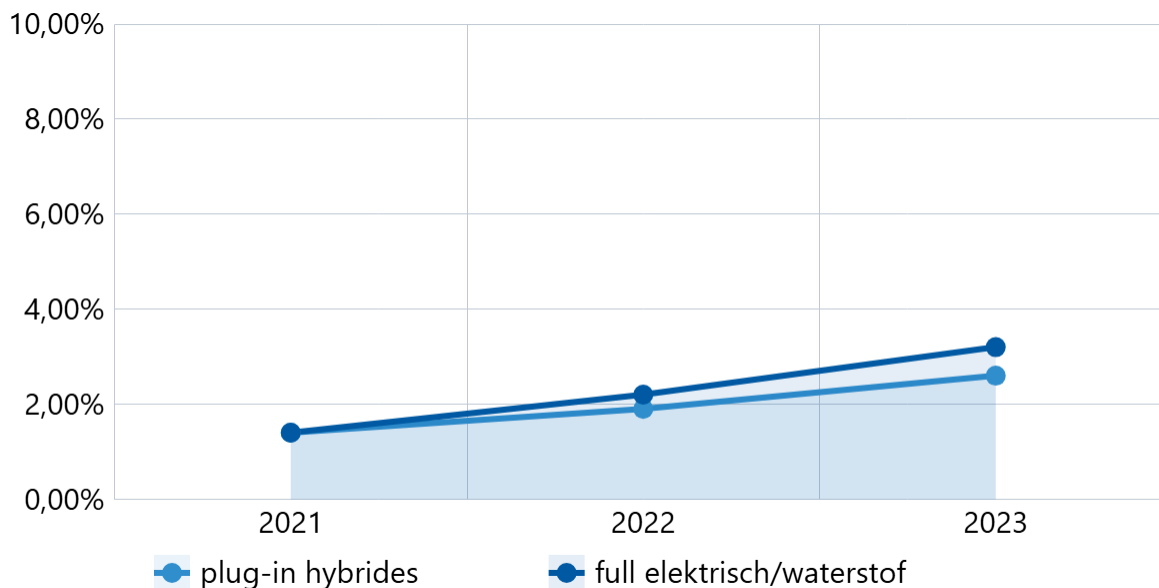

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek - Mobiliteit

Aandeel kilometers duurzame voertuigen (volledig elektrisch en plug-in hybride) (D_53c)

Omschrijving

Deze indicator bevat het aandeel kilometers afgelegd door duurzame personenauto's in Limburg. De indicator is samengesteld door het wegvoertuigenpark dat geregistreerd is in Limburg en in Nederland per brandstofsoort, het aantal personenauto's dat gedurende het betreffende jaar op de weg in Limburg kan zijn geweest opgenomen en het gemiddeld jaarkilometrage. Voertuigen met brandstofsoorten 'elektrisch' en 'plug-in hybride' zijn gekenmerkt als duurzame voertuigen. Het aandeel van de afgelegde kilometers met duurzame voertuigen is de afgelopen 3 jaar gestegen, maar betreft nog een klein deel van het totaal.

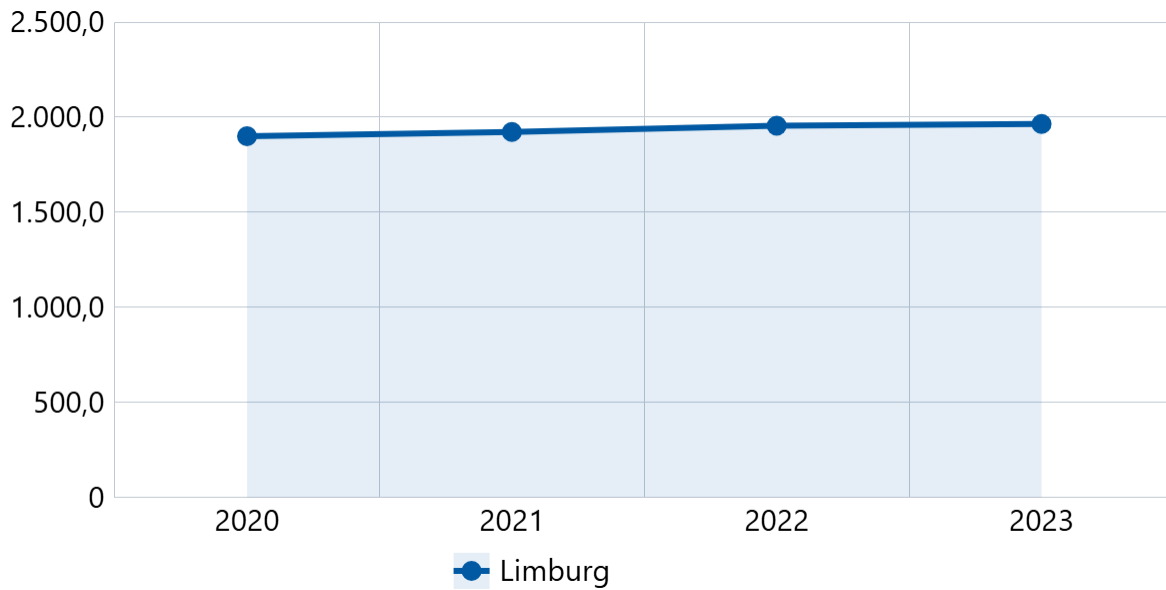

Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek - Mobiliteit

CO2-uitstoot Verkeer en vervoer incl. auto(snel)wegen (D_53d)

Omschrijving

Onderstaande grafiek toont de CO2-uitstoot van verkeer en vervoer inclusief auto(snel)wegen (fossiele brandstoffen) in kton volgens verbruiksbenadering in de provincie Limburg van 2020 t/m 2023. De bron hiervoor is Emissieregistratie, zij verdelen de CO2-emissies op basis van een verdeelmodel over alle gemeenten. Dit model is ten dele gebaseerd op verkeersmetingen, met name op het hoofdwegennet. De verdeling op het onderliggende wegennet is gebaseerd op verdeelsleutels, zoals het aantal woningen binnen de bebouwde kom. Vanwege een gewijzigde meetmethodiek laten we alleen de data vanaf 2020 zien.

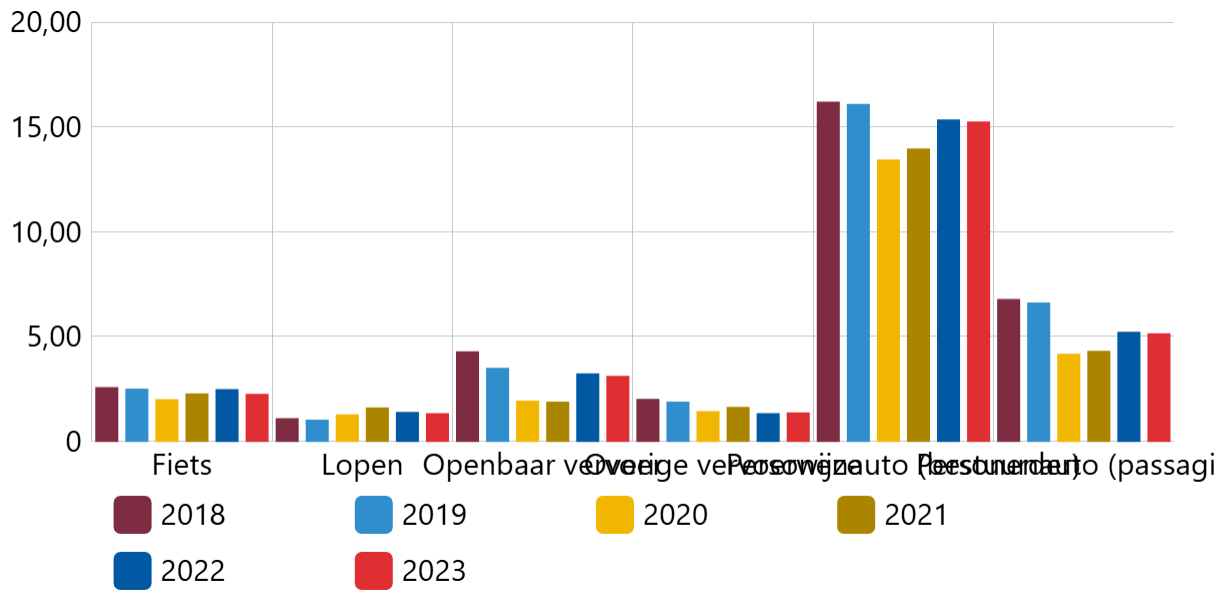

Bron: Regionale klimaatmonitor

Modal split personenvervoer (D_53e)

Omschrijving

Deze grafiek toont de Modal Split naar afgelegde afstand in kilometer per vervoerswijze. Dit betreft het gemiddelde aantal kilometers dat een persoon op een dag aflegt. De afstand naar vervoerswijze is op basis van de ritvervoerswijze zodat ook voor- en natransport apart gemeten zijn. Bijvoorbeeld bij een verplaatsing van huis naar het werk met achtereenvolgens de fiets naar het station, de trein en te voet naar kantoor worden de kilometers voor de drie vervoerswijzen apart geteld.

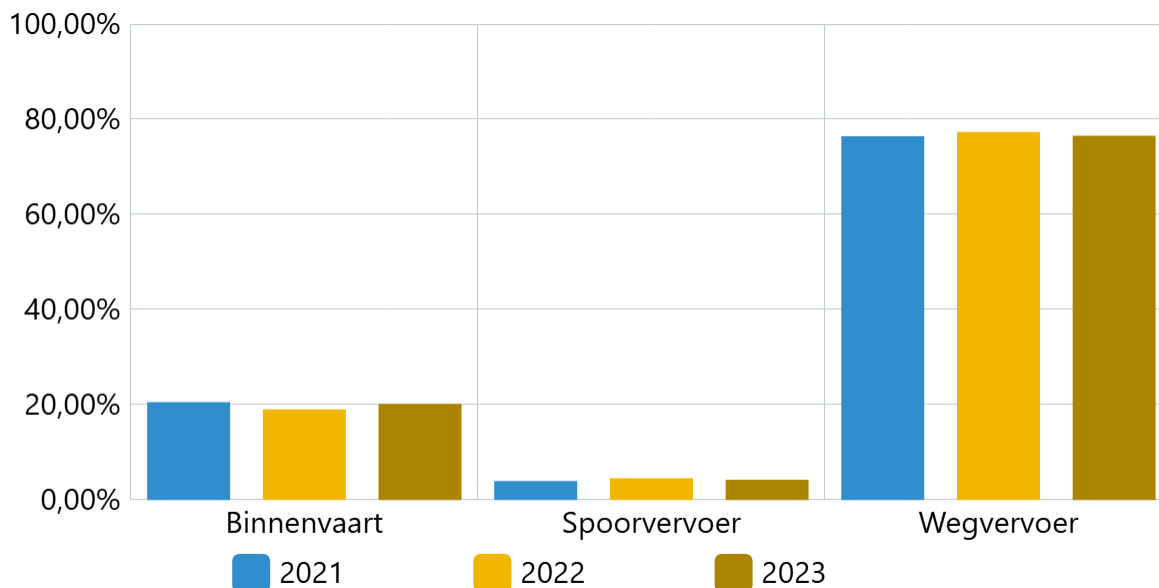

Bron: Provincie Limburg

Model split goederenvervoer (D_53f)

Omschrijving

Deze grafiek toont het aandeel van het vervoerd gewicht van betreffende modaliteit ten opzichte van het totaal aan vervoerd gewicht. De cijfers hebben betrekking op de binnenvaart, het weg- en spoorvervoer. Het onderzoek betreffende de binnenvaart is gebaseerd op integrale waarneming van alle reizen op de Nederlandse vaarwegen. Het onderzoek betreffende het wegvervoer is gebaseerd op een aselechte steekproef onder bedrijfsvoertuigen. Het onderzoek betreffende spoorvervoer is gebaseerd op integrale waarneming van vervoerde tonnen en tonkilometers over het spoor op Nederlands grondgebied. De gegevens over de afgelopen 3 jaar laten kleine fluctuaties zien, maar zijn in grote lijnen stabiel.

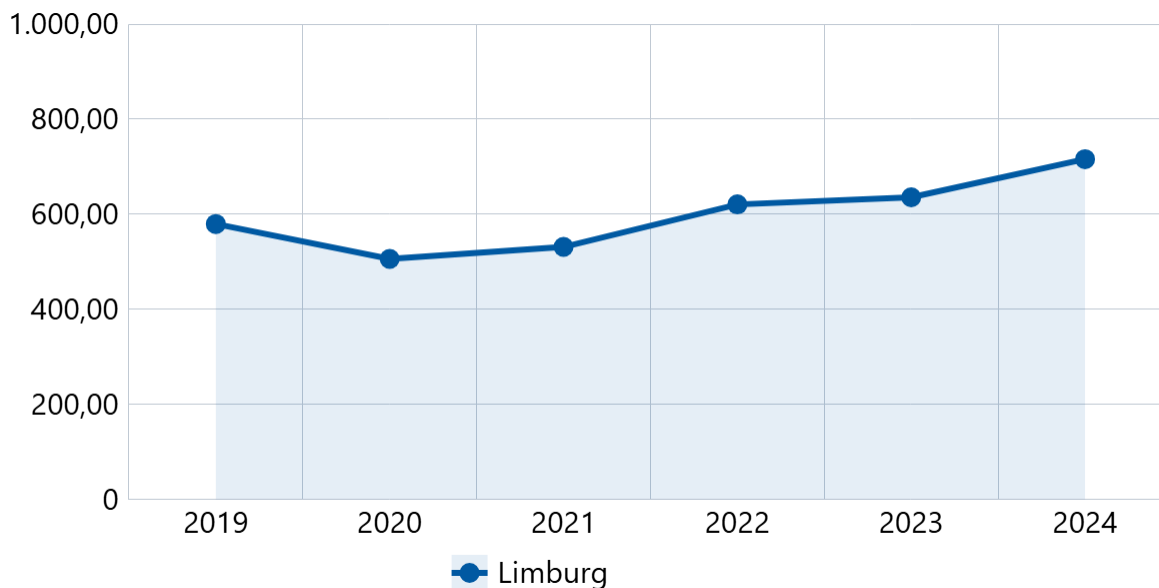
Bron: Provincie Limburg

In 2027 is de verkeersveiligheid verbeterd t.o.v. 2023 (D 54)

Aantal geregistreerde verkeersongevallen per 100.000 inwoners (D_54a)

Omschrijving

Deze grafiek toont het aantal geregistreerde verkeersongevallen per 100.000 inwoners in Limburg. De verkeersongevallen informatie is afkomstig uit STAR-data (Via-stat). Het aantal inwoners is afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De registratie van verkeersongevallen vindt plaats door de politie. Niet alle verkeersongevallen en slachtoffers worden geregistreerd. Hoe ernstiger de afloop van een ongeval, hoe groter de kans dat registratie plaatsvindt. Na een daling in 2020 is het aantal verkeersongevallen per 100.000 inwoners de afgelopen jaren gestegen.

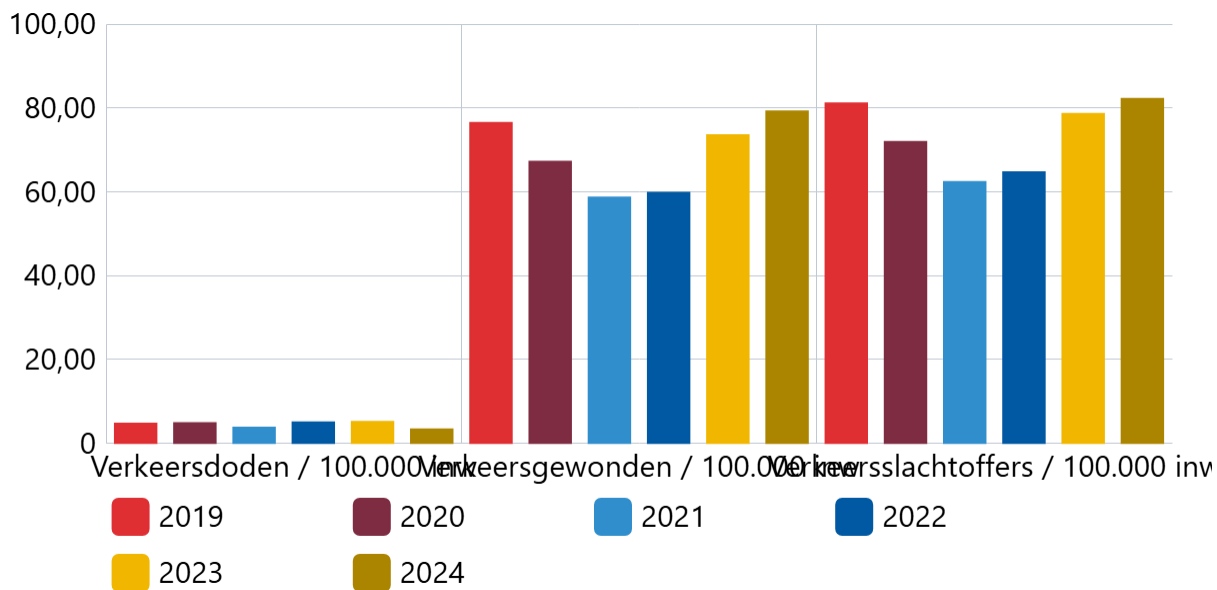

Bron: Provincie Limburg

Aantal geregistreerde verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners (D_54b)

Omschrijving

Deze grafiek toont het aantal geregistreerde verkeersslachtoffers (verkeersgewonden, verkeersdoden en gecombineerd) per 100.000 inwoners in Limburg. De verkeersslachtofferinformatie is afkomstig uit STAR-data (Via-stat). Het aantal inwoners is afkomstig van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De registratie van verkeersongevallen vindt plaats door de politie. Niet alle verkeersongevallen en slachtoffers worden geregistreerd. Hoe ernstiger de afloop van een ongeval, hoe groter de kans dat registratie plaatsvindt. Na een daling in de jaren 2020 en 2021 is het aantal verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners de afgelopen jaren gestegen.

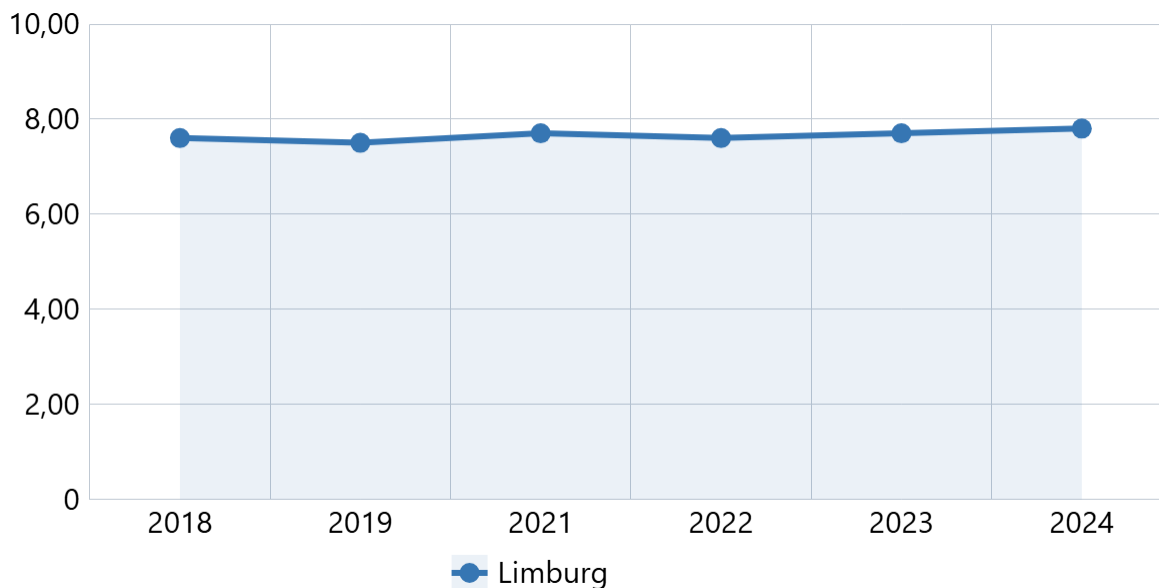
Bron: Provincie Limburg

In 2027 is de kwaliteit van het openbaar vervoer voor de Limburgers verbeterd t.o.v. 2023 (D 55)

Algemeen oordeel reizigers openbaar vervoer in Limburg (per OV-autoriteit, per OV-vervoerder) (BBV) (D_55a)

Omschrijving

CROW publiceert jaarlijks de OV-Klantenbarometer, een grootschalige landelijk onderzoek naar de mening van reizigers over het openbaar vervoer. We zien al jaren een stabiel cijfer, net onder 8. Dit is in lijn met het Nederlandse beeld, dat in 2024 op 7,8 uitkomt.

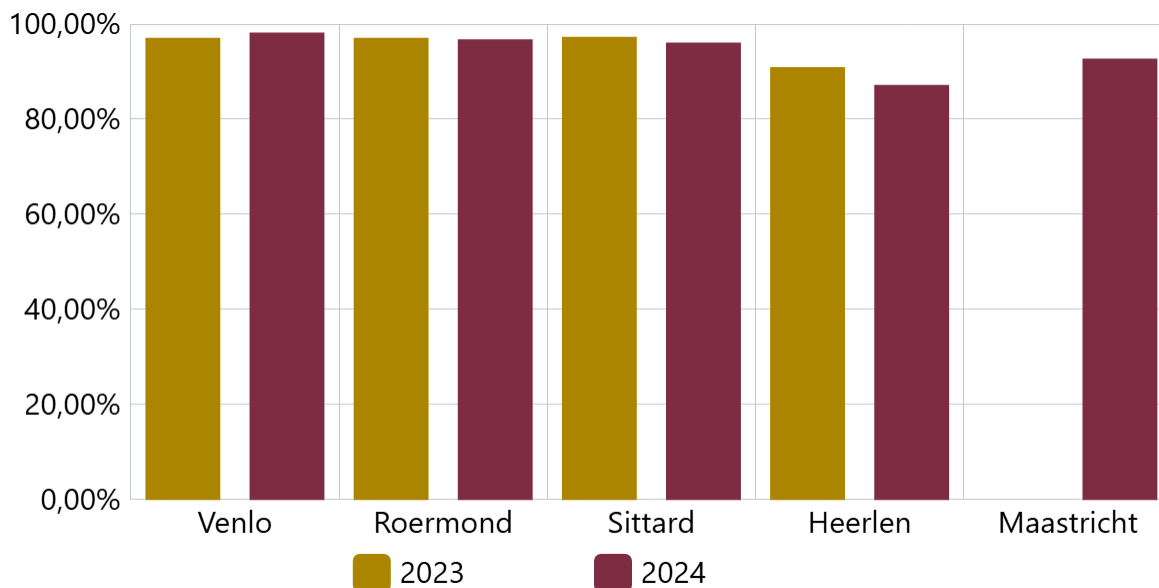

Bron: CROW

Percentage gerealiseerde aansluitingen Arriva - NS (D_55ba)

Omschrijving

Het percentage gehaalde treinaansluitingen op knooppunten in Limburg van Arriva (aankomst) naar NS (vertrek). Een aansluiting telt mee als beide treinen hebben gereden. Hij geldt als gehaald wanneer de aankomsttijd van de eerste trein plus de minimaal benodigde overstaptijd kleiner dan of gelijk aan de vertrektijd van de tweede trein is. De treinen waartussen de aansluiting meetelt voor dit cijfer worden jaarlijks samen met de betrokken vervoerders vastgesteld. De data van ProRail over 2023 in Maastricht is niet volledig. In Heerlen is de aankomstpunctualiteit in 2024 gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar.

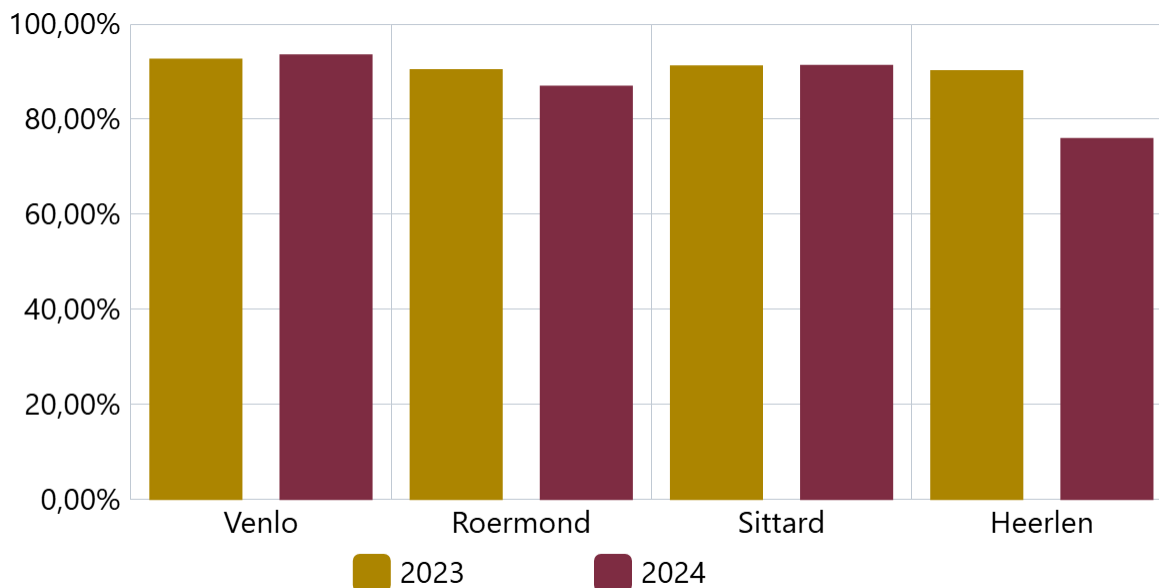

Bron: ProRail

Percentage gerealiseerde aansluitingen NS - Arriva (D_55bb)

Omschrijving

Het percentage gehaalde treinaansluitingen op knooppunten in Limburg van NS (aankomst) naar Arriva (vertrek). Een aansluiting telt mee als beide treinen hebben gereden. Hij geldt als gehaald wanneer de aankomsttijd van de eerste trein plus de minimaal benodigde overstaptijd kleiner dan of gelijk aan de vertrektijd van de tweede trein is. De treinen waartussen de aansluiting meetelt voor dit cijfer worden jaarlijks samen met de betrokken vervoerders vastgesteld. De aankomstpunctualiteit is in Roermond en Heerlen gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar.

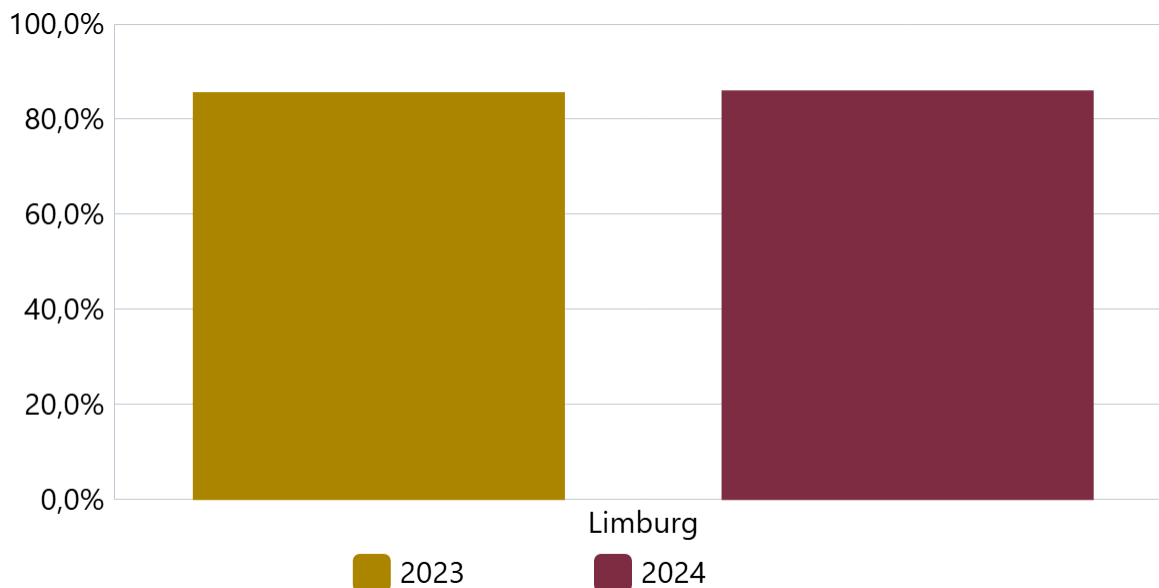

Bron: ProRail

Percentage gerealiseerde aansluitingen Bus - Bus (D_55bc)

Omschrijving

Deze indicator toont de aansluitpunctualiteit op 3 belangrijke bus knooppunten: Ell - Niesstraat, Gulpen busstation en Hoensbroek busstation. De aansluiting telt als gehaald wanneer de aankomsttijd van de eerste bus plus de minimaal benodigde overstaptijd kleiner dan of gelijk aan de vertrektijd van de tweede bus is. Het percentage is van 2023 naar 2024 amper gewijzigd.

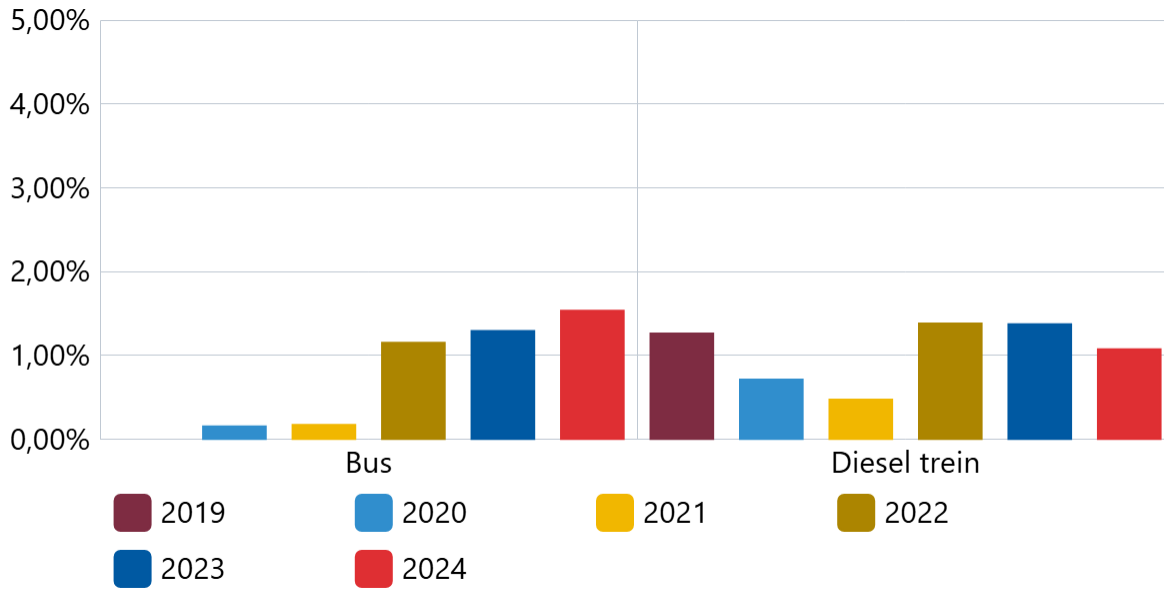

Bron: Arriva

De mate (%) waarin bussen of treinen op tijd aankomen op een knooppunt of eindpunt (D_55c)

Omschrijving

Percentage van de treinen/bussen die binnen 3 minuten na de geplande aankomsttijd arriveren op een knooppunt of eindstation. De hier weergegeven punctualiteit is het gemiddelde over alle maanden van het betreffende jaar. Dit zijn de niet-gecorrigeerde totalen (cijfers die gebruikt worden in de afrekening kunnen daardoor licht afwijken). De punctualiteit voor bus is licht afgenomen. De ontwikkeling van punctualiteit voor trein verschillen sterk per treintraject, voor de trajecten van RS 11 en RS 18 zijn deze in 2023 vergelijkbaar met het voorgaande jaar. Voor de trajecten RS 12, RS 15 zijn deze licht gedaald. Uitzondering betreft het traject RE18 Maastricht-Heerlen-Aachen, waar sprake is van een sterke daling.

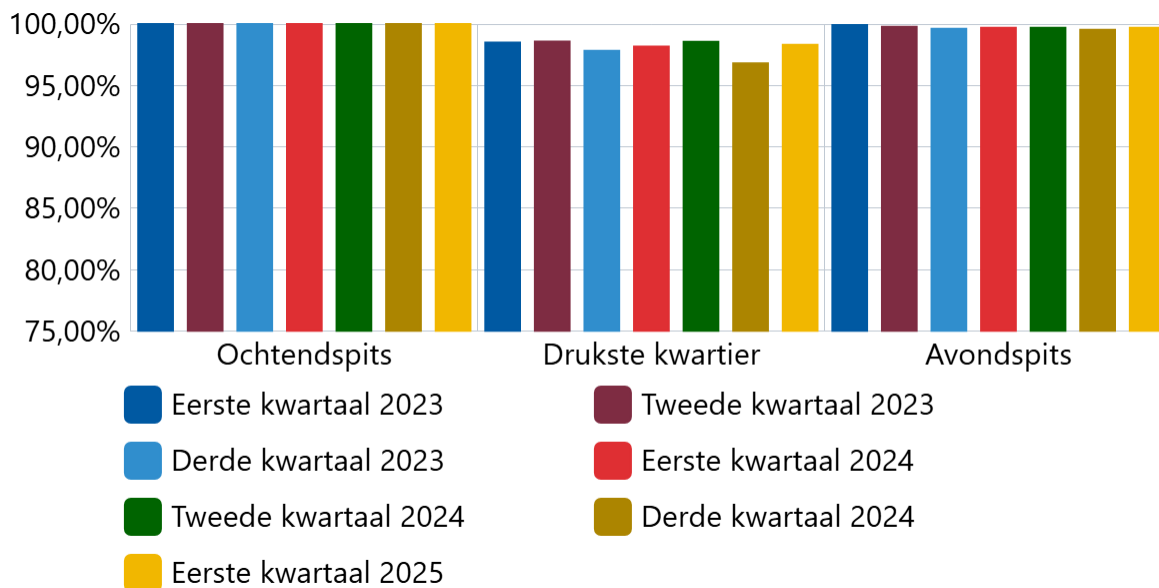
Bron: Arriva

In 2027 is er sprake van een verbeterde bereikbaarheid van Limburg nationaal en internationaal (goederen en personen) t.o.v. 2023 (D 56)

Reistijdverhouding tussen daluren en spitsuren Provinciale wegen (D_56aa)

Omschrijving

Aandeel van het provinciale wegennet waarbij de reistijd in spitsijd maximaal 1,5 keer zo lang is als in de dalperiode (reistijdverhouding). De reistijdverhoudingen zijn gebaseerd op Floating Car Data die landelijk door het Nationaal Dataportaal Wegverkeer (NDW) worden ingekocht bij Be-Mobile. De gerealiseerde snelheden en reistijdverhoudingen spits t.o.v. dal vormen een indicator voor de monitoring (doorstroming/bereikbaarheid) en helpen ons bij het identificeren van mogelijke capaciteitsknelpunten op het wegennet. De reistijdverhouding is voor zowel de ochtend- als avondspits nagenoeg onveranderd. Tijdens het drukste kwartier is in alle kwartalen sprake van een lichte daling van het aandeel ten opzichte van het voorgaande jaar.

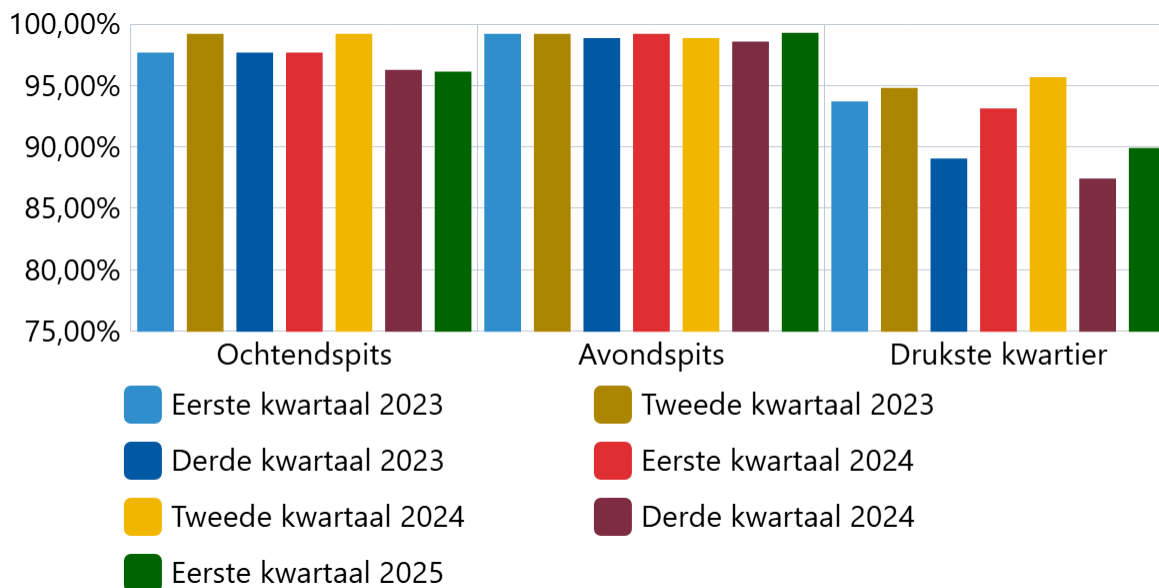
Bron: Provincie Limburg

Reistijdverhouding tussen daluren en spitsuren rijkswegen Limburg (D_56ab)

Omschrijving

Aandeel van het rijkswegennet in en nabij Limburg waarbij de reistijd in spitsijd maximaal 1,5 keer zo lang is als in de dalperiode (reistijdverhouding). Voor methodiek, zie indicator D_56_aa hierboven.

De reistijdverhouding in de ochtend- en avondspits is nagenoeg onveranderd. Tijdens het drukste kwartier is in kwartaal 1 en kwartaal 3 sprake van een lichte daling van het aandeel ten opzichte van het voorgaande jaar. In kwartaal 2 is sprake van een lichte stijging van het aandeel.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 voldoet het provinciale infrastructurele areaal aan het kwaliteitsniveau 'Basis' (D 61)

Het areaal voldoet aan het kwaliteitsniveau 'Basis', ja/nee (D_61a)

Ja, het areaal voldoet aan het kwaliteitsniveau Basis, zoals dat is gedefinieerd door het Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

7. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2025 is een breed afgestemde en gedragen mobiliteitsvisie 2040 opgesteld (R 156)

De mobiliteitsvisie 2050 is opgesteld Ja/Nee (R_156a)

Nee, de mobiliteitsvisie 2050 maakt deel uit van de toekomstvisie 2050.

Mobiliteitsdata en instrumentarium voldoet aan het gewenste en benodigde kwaliteitsniveau (R 157)

De mate waarin mobiliteitsdata en instrumentarium voldoet aan het gewenste en benodigde kwaliteitsniveau (R_157a)

Ja, we beschikken over een bruikbaar verkeersmodel en actuele mobiliteitsdata, bestaande uit verkeersmetingen en verplaatsingsdata. Er wordt invulling gegeven aan de eisen die zijn gesteld aan het verkeersmodel en de mobiliteitsdata.

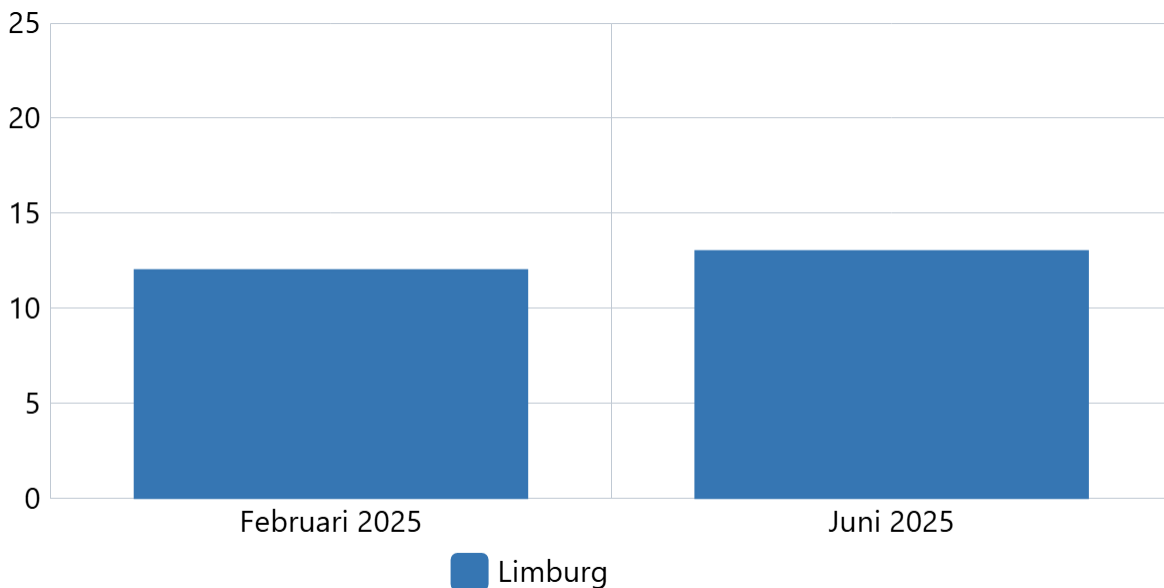
In 2025 zijn de indicatoren uit de doelenboom beschikbaar (R 158)

Aantal "te ontwikkelen" indicatoren in de doelenboom dat ontwikkeld is (R_158a)

Omschrijving

Van de 24 doelstellingsindicatoren uit het Indicatorenplan Statenplan 2023-2027 voor het beleidskader 'Een Bereikbaar en Toegankelijk Limburg' zijn tot en met juni 2025 13 indicatoren reeds ontwikkeld. In 2025 worden de overige 11 indicatoren ontwikkeld en beschikbaar gemaakt. Van de 54 resultaatindicatoren zijn 52 resultaatindicatoren beschikbaar gesteld in de P&C beleidsmonitor.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2024 worden calamiteiten en/of incidenten afgehandeld via één centraal punt (R 160)

Calamiteiten en incidenten worden afgehandeld via één centraal punt Ja/Nee (R_160a)

Ja, de afhandeling van calamiteiten en incidenten verloopt op dit moment via de verkeerscentrale Zuid-Nederland. Deze afspraken zijn geformaliseerd in een samenwerkingsovereenkomst met Rijkswaterstaat.

Afstemming over wegwerkzaamheden en evenementen blijft plaatsvinden via één regionaal regisseur (R 161)

Afstemmingen over werkzaamheden en evenementen vinden plaats via één regionaal regisseur Ja/Nee (R_161a)

Ja, afstemming vindt plaats in twee regionale afstemoverleggen, voorgezeten door 1 regionaal regisseur.

Jaarlijks is minimaal 90% van (speciaal) basisscholen en voortgezet (speciaal) onderwijs instellingen een Verkeersactieve school waardoor deze ondersteuning ontvangen in het uitvoeren van structurele verkeerseducatie met o.a. het thema [...] (R 162)

Percentage basisscholen en voortgezet onderwijsinstellingen dat een Verkeersactieve school is (R_162a)

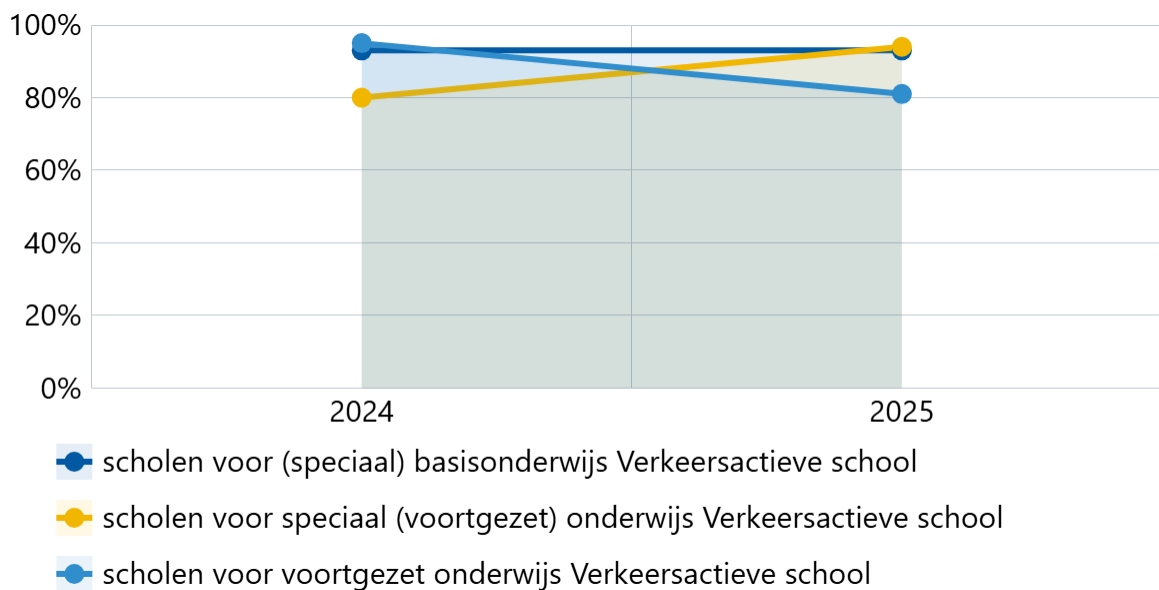
Omschrijving

Kinderen en jongeren van 14 tot 17 jaar behoren tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemer, voor deze doelgroep is de aanpak verkeersactieve school ontwikkeld. Een verkeersactieve school is een school die zich richt op verkeerseducatie en het creëren van een veilige verkeersomgeving voor leerlingen. Deze scholen besteden aandacht aan zowel theoretische als praktische verkeerseducatie en stimuleren verkeersveilig gedrag door middel van verschillende projecten en materialen. Onderstaand is het aantal verkeersactieve scholen weergegeven per onderwijstype.

Type school	Aantal deelnemende scholen in jan '25
(speciaal) basisonderwijs	321
speciaal (voortgezet) onderwijs	34

voortgezet onderwijs	63
----------------------	----

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Jaarlijks worden 5 campagnes uit de Limburgse campagnekalender uitgevoerd (R 163)

Aantal campagnes uit de Limburgse campagnekalender die uitgevoerd zijn (R_163a)

Omschrijving

Tot 1 juli 2025 zijn dit jaar 5 unieke campagnes uitgevoerd in Limburg. Het betreft de volgende campagnes:

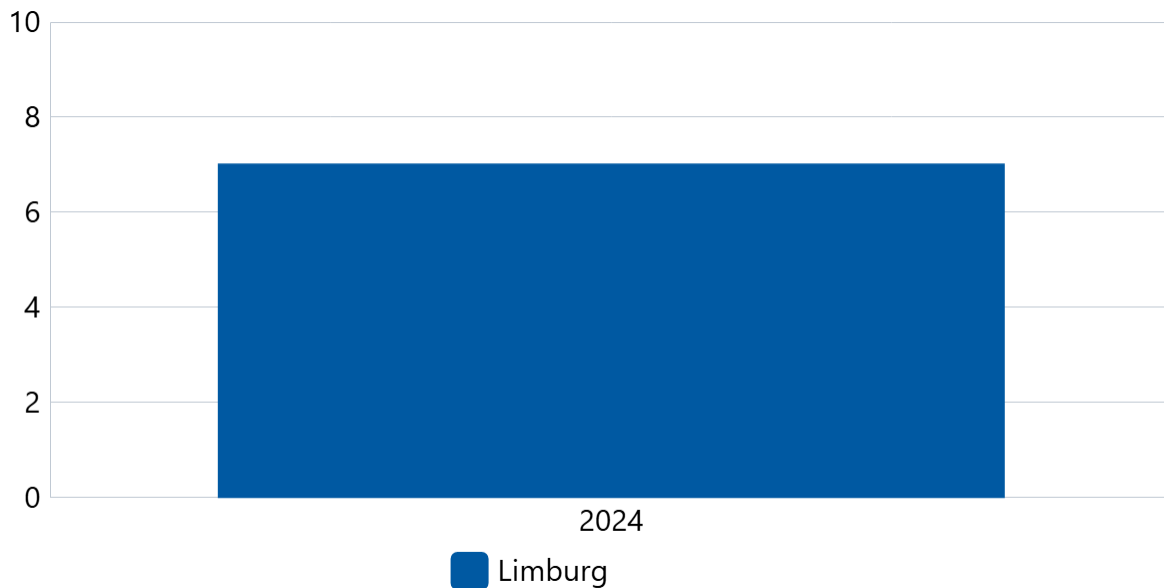
- CarnavalsBoB;
- MONO afleiding in het verkeer (voorjaar);
- Fietshelmen;
- Snelheid;
- t Kan hard gaan (e-bikes);

De volgende 3 campagnes worden nog uitgevoerd vanaf 1 juli:

- ZomerBob;

- MONO afleiding in het verkeer (najaar);
- Fietsverlichting.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

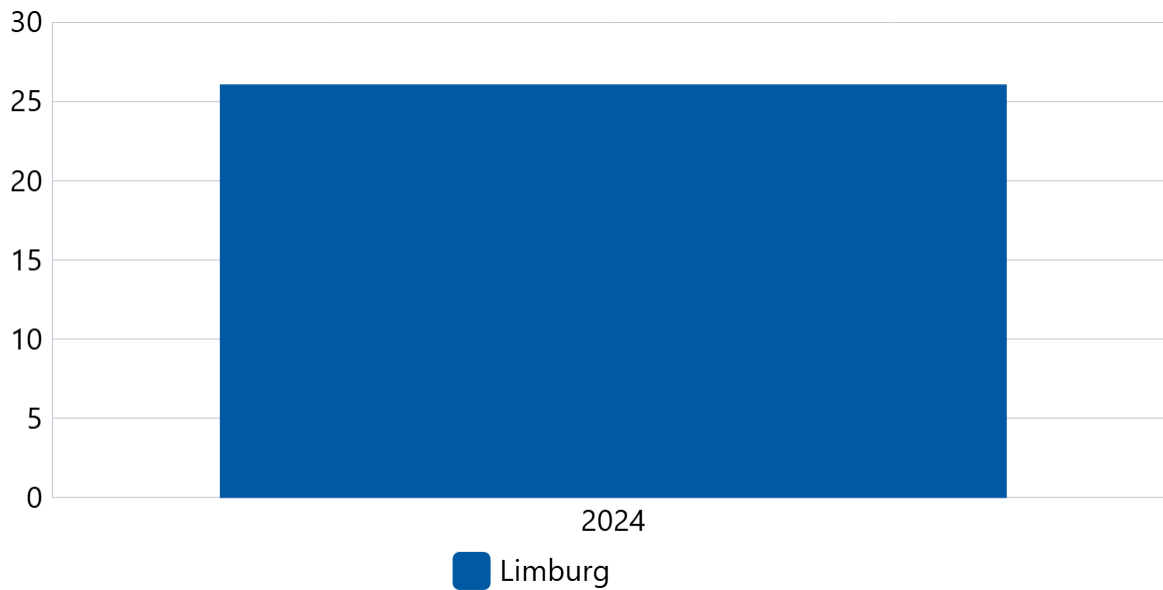
Jaarlijks minimaal 1 specifieke interventie gericht op het verhogen van veilige verkeersdeelname van ouderen (R 164)

Aantal gemeenten per jaar dat interventies uitvoert die gericht zijn op het verhogen van veilige verkeersdeelname van ouderen (Doortrappen)(D_164a)

Omschrijving

In 2024 namen 26 gemeenten deel aan Doortrappen tot je 100e. Daarvan hebben 11 gemeenten gebruik gemaakt van de subsidieregeling.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Jaarlijks zijn 5-10 fietsstimulering- en/of gedrags- beïnvloedingscampagnes uitgevoerd (R 165)

Aantal jaarlijks uitgevoerde fietsstimulering- en/of gedrags- beïnvloedingscampagnes (R_165a)

Omschrijving

In 2024 zijn 21 unieke campagnes uitgevoerd in Limburg, bijvoorbeeld:

- Voor- en najaarscampagne 'Ga toch fietsen';
- Fietzerschallenge;
- Weer en wind bikkkel;
- Check-in paal;
- Dilemma Dinsdag.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	21

Structureel wordt invulling gegeven aan de met het Rijk gemaakte BO-MIRT afspraken (R 166)

Er is invulling gegeven aan de BO-MIRT afspraken Ja/Nee (R_166a)

Ja, er is invulling gegeven aan de BO-MIRT afspraken over het transferknooppunt Maastricht, grootschalige woningbouw rond 6 IC-stations en de ontwikkeling van knooppunt Eindhoven.

In 2027 is minimaal 1 innovatie of slimme mobiliteitsoplossing in Limburg toegepast (R 167)

In de periode tot en met 2027 is één of meer innovatieve of slimme mobiliteitsoplossing toegepast Ja/Nee (R_167a)

Nee, er is een aantal innovaties in ontwikkeling bij SmartwayZ.NL (samenwerkingsprogramma tussen het Rijk, Provincie Noord-Brabant en Provincie Limburg). Als die bewezen zijn, onderzoeken we op welke manier deze in Limburg ingezet kunnen worden.

Jaarlijks minimaal 1 logistiek makelaar actief in Limburg (R 168)

Aantal jaarlijks actieve logistiek en mobiliteitsmakelaars in Limburg (R_168a)

Omschrijving

In 2024 zijn in totaal 17 logistiek en/of mobiliteitsmakelaars actief geweest. Het betreft 11 logistiek makelaars en 6 mobiliteitsmakelaars.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	17

Jaarlijks minimaal 2 logistieke projecten binnen de goederenvervoercorridors (R 169)

Aantal jaarlijkse logistieke projecten binnen de goederenvervoercorridors (R_169a)

Omschrijving

De vijf projecten bestaan uit:

- Clean Energy Hubs;
- Bediening Sluizen (7x24 uur);
- Truckparkings (Beveiligd Vrachtwagenparkeren);
- Digitalisering;
- Realisatiepact Venlo.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	5

In 2027 zijn 150-200 werkgevers en/of logistieke dienstverleners aangesloten op de doelgroepenbenadering (R 170)

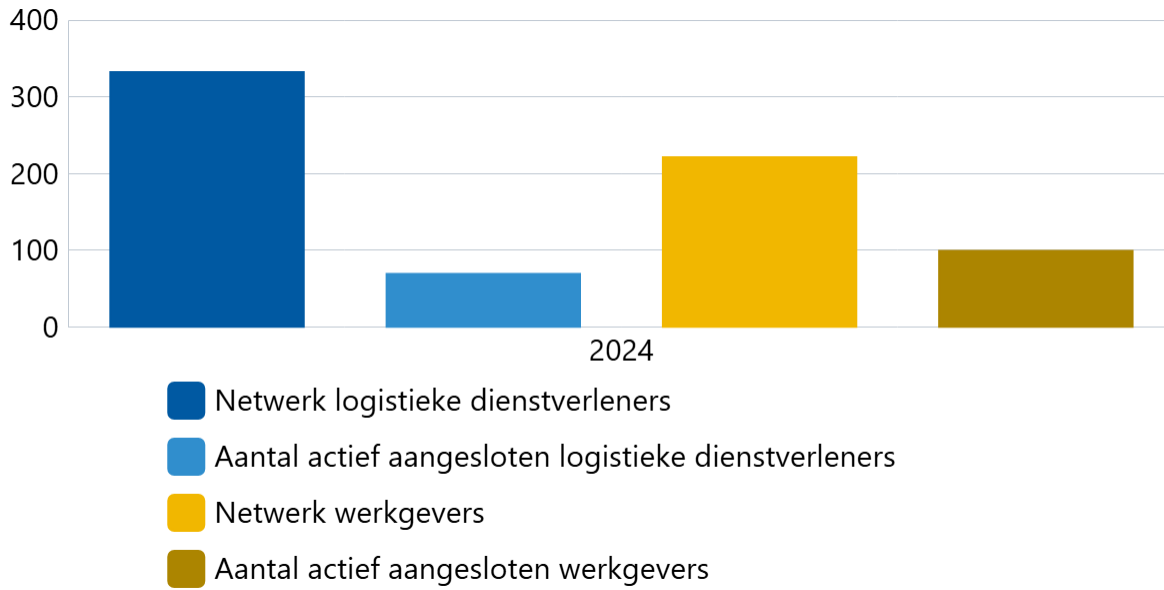
Aantal werkgevers en/of logistieke dienstverleners dat aangesloten is op de doelgroepenbenadering (170a)

Omschrijving

Het netwerk van de logistieke aanpak bestaat uit 332 logistieke dienstverleners, bij 69 logistieke dienstverleners vinden vervolgvactiteiten plaats die kunnen leiden tot duurzamer reisgedrag.

Het netwerk van de werkgeversaankpak bestaat uit 221 werkgevers, bij 99 werkgevers vinden vervolgvactiteiten plaats die kunnen leiden tot duurzamer reisgedrag.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn 10-25 deelmobiliteitshubs gerealiseerd (R 171)

Aantal gerealiseerde deelmobiliteitshubs (R_171a)

Omschrijving

Er zijn nog geen deelmobiliteitshubs ingericht volgens de landelijke identiteit voor deelmobiliteitshubs.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025	Juni 2025
Limburg	0	0

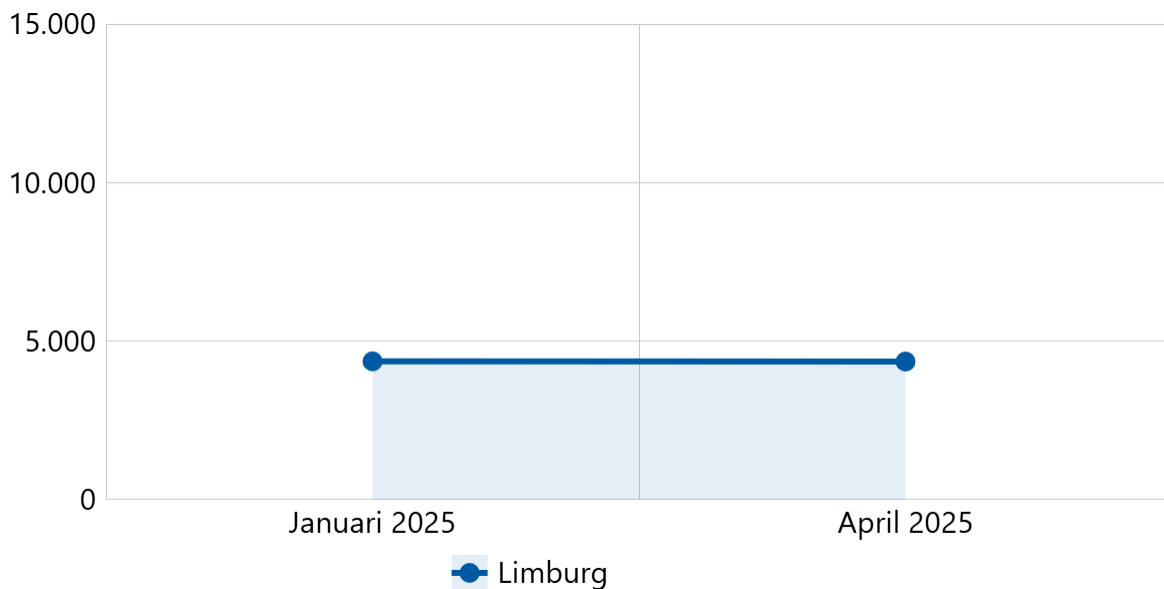
In 2030 zijn er 13.000 laadpalen in Limburg gerealiseerd (R 172)

Aantal beschikbare publieke laadpunten in Limburg (R_172a)

Omschrijving

In de grafiek is de ontwikkeling van het aantal publieke laadpunten weergegeven. In verband met een trendbreuk in de meetmethodiek rapporteert de Nationale Agenda Laadinfrastructuur voortaan over laadpunten in plaats van laadpalen. Een laadpaal kan meerdere laadpunten bevatten, de Provincie Limburg telt 4.345 regulier publieke laadpunten.

Statistieken

Bron: Nationale Agenda Laadinfrastructuur

In 2025 is een aanpak voor private en publieke laadinfrastructuur voor de logistiek en bouw opgesteld (R 173)

Een aanpak voor private en publieke laadinfrastructuur voor de logistiek en bouw is opgesteld Ja/Nee (R_173a)

Nee, de aanpak voor logistiek komt in 2025 beschikbaar, de aanpak voor bouw is nog in afwachting van de landelijke aanpak.

In 2024 is een nieuwe Nota Kapitaalgoederen 2024-2027 vastgesteld en gefinancierd (R 174)

De Nota Kapitaalgoederen 2024-2027 is vastgesteld en gefinancierd Ja/Nee (R_174a)

Ja, de Nota Kapitaalgoederen 2024-2027 is vastgesteld en gefinancierd.

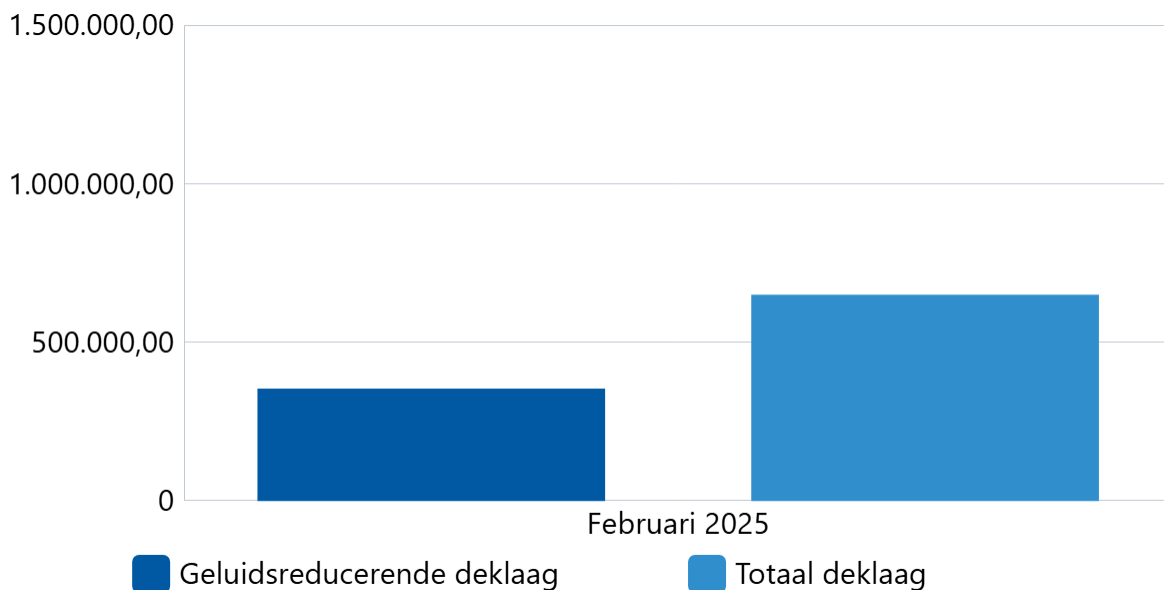
In 2027 is minimaal 1,4 miljoen m2 deklaag aangebracht, waarvan minimaal 900.000 m2 geluidsreducerend én waarvan min 200.000 m2 met recycling-asfalt (R 175)

Aantal m2 geluidsreducerende deklaag dat is aangebracht op provinciale wegen (R_175a)

Omschrijving

De grafiek laat het totaal aantal vierkante meters wegdek op provinciale wegen zien en het totaal aantal vierkante meters dat bestaat uit geluidsreducerende deklaag.

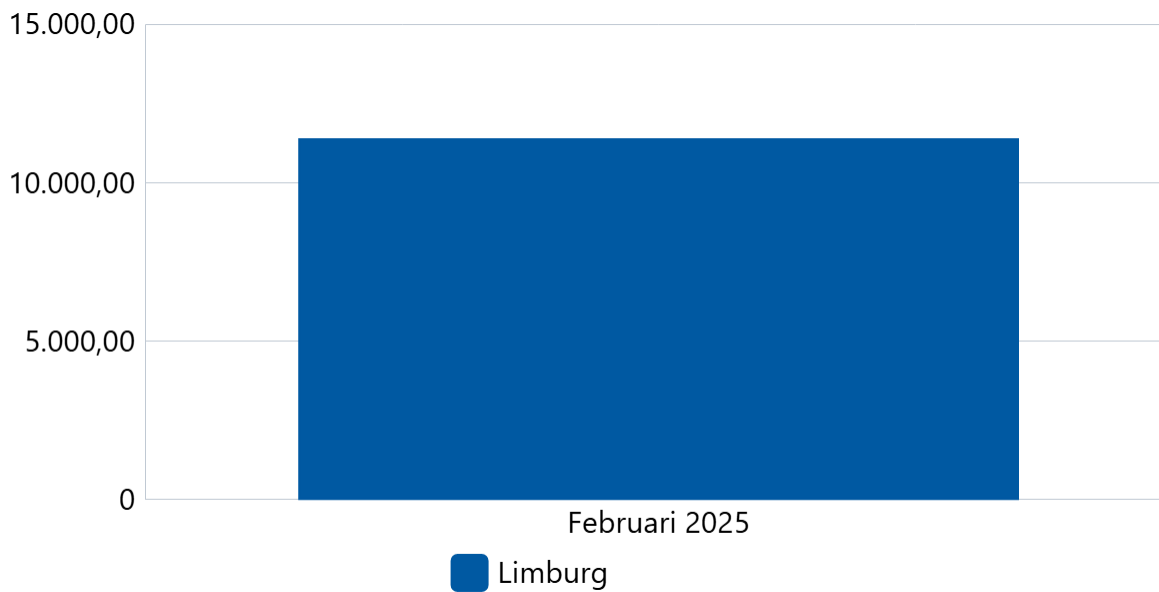
Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aantal m2 deklaag dat is aangebracht op provinciale wegen met recycling-asfalt (R_175b)

Statistieken

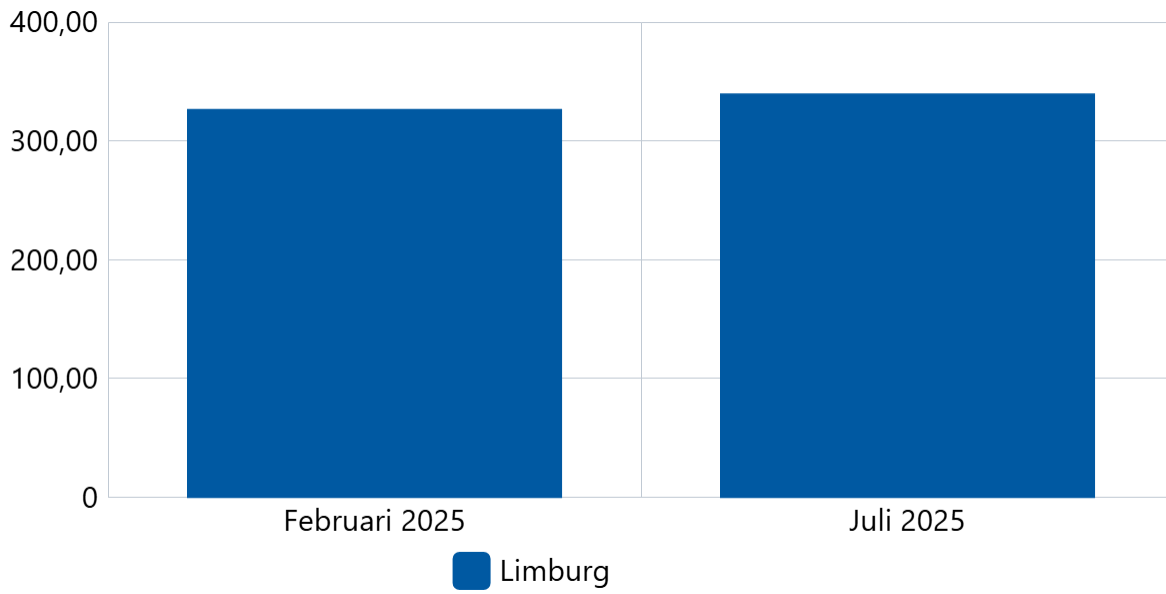

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is 700 km lengtemarkering en 90.000 m2 figuratie aangebracht (R 176)

Aantal km aangebrachte lengtemarkering op de provinciale wegen (R_176a)

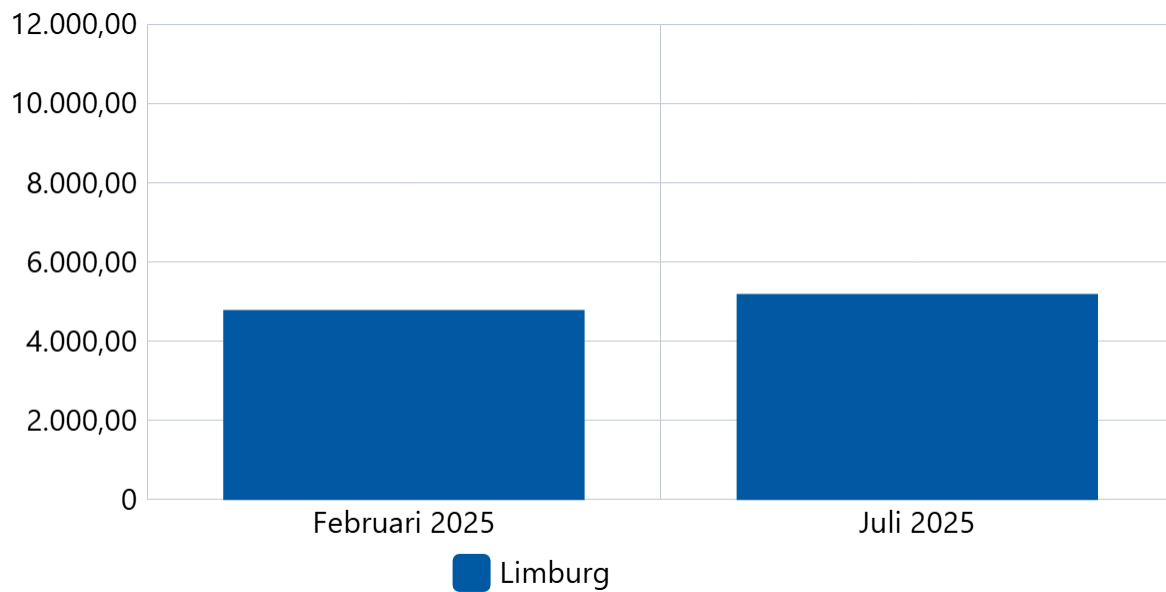
Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aantal m2 aangebrachte figuratie op de provinciale wegen (R_176b)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn 800 nieuwe bomen aangeplant (R 177)

Aantal bomen die aangeplant zijn langs de provinciale wegen (R_177a)

Statistieken

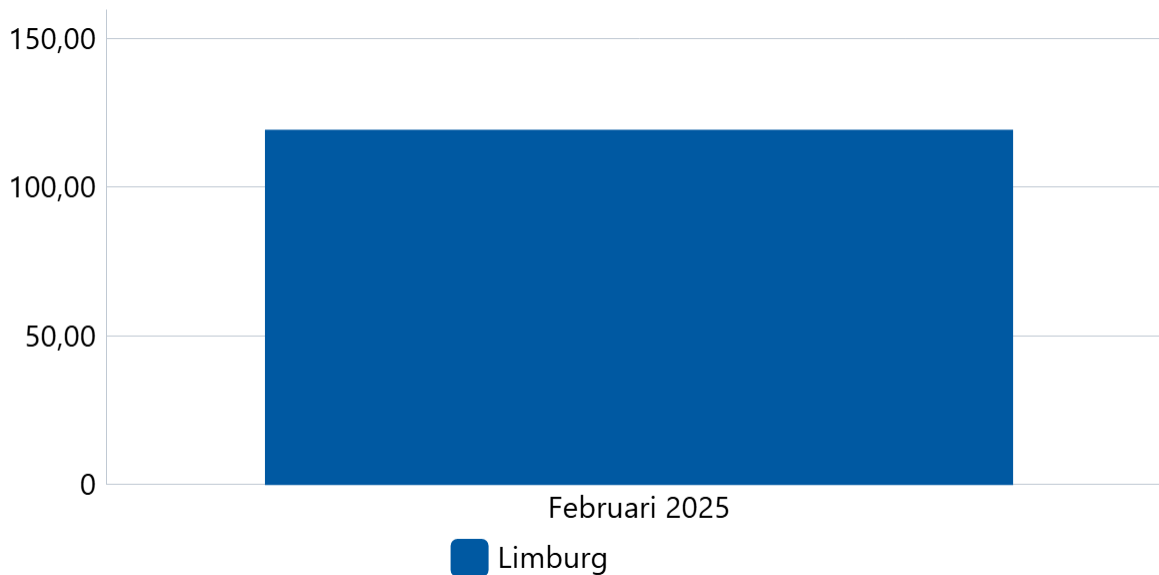

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn 350 stuks conventionele verlichtings-armaturen vervangen door LED-armaturen waardoor eind 2027 alle armaturen voorzien zijn van LED (R 178)

Aantal conventionele verlichtingsarmaturen die vervangen zijn door LED-armaturen afgezet tegen het totaal armaturen (R_178a)

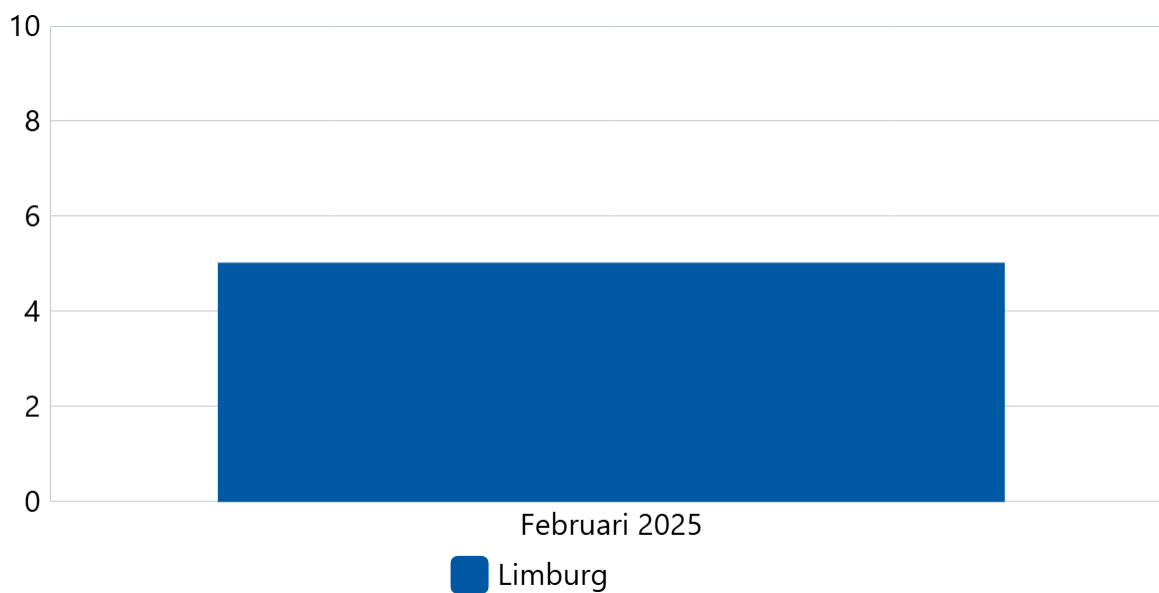
Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn minimaal 100 stalen lichtmasten vervangen door botsvriendelijkere lichtmasten (R 179)

Aantal stalen lichtmasten die vervangen zijn door botsvriendelijkere lichtmasten (R_179a)

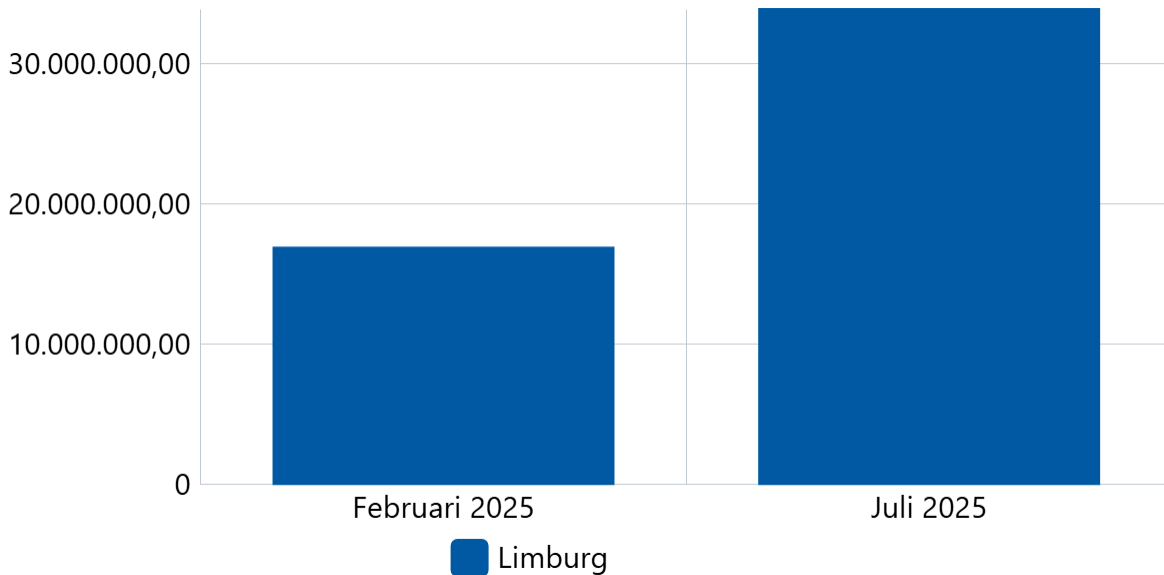

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is minimaal 47 miljoen m2 berm gemaaid (R 180)

Aantal m2 berm dat gemaaid is langs de provinciale wegen (R_180a)

Statistieken

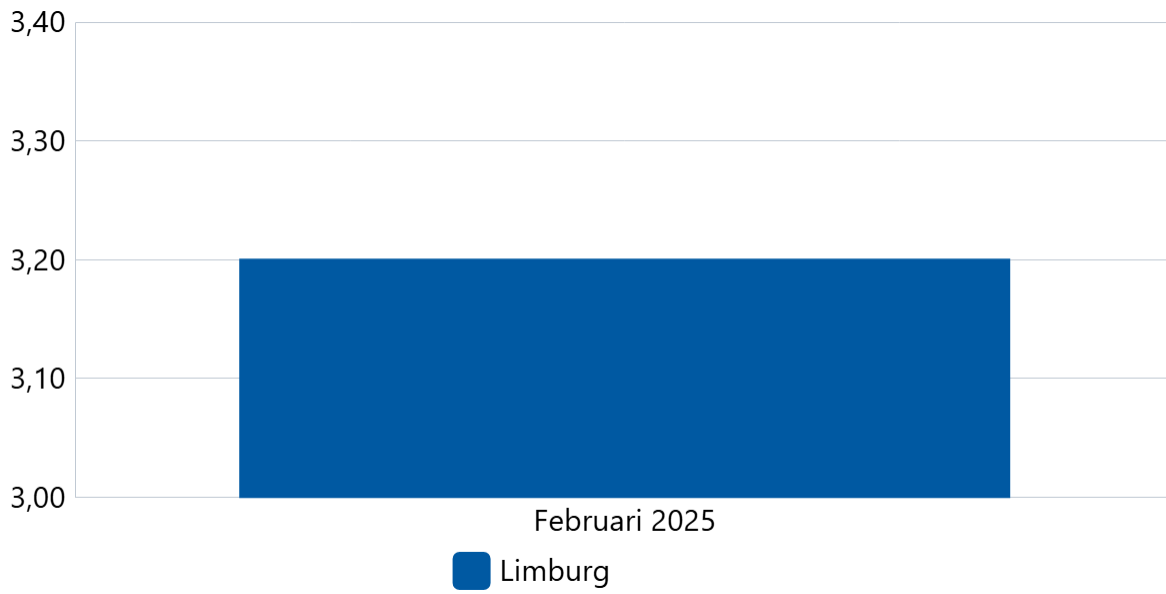

Bron: Provincie Limburg

In 2027 is minimaal 38 km geleiderailconstructie vervangen en min. 10 km nieuwe geleiderailconstructie geplaatst (R 181)

Aantal km vervangen geleiderailconstructie langs de provinciale wegen (R_181a)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Aantal km vervangen geleiderailconstructie langs de provinciale wegen (R_181b)

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025
Limburg	0

In 2027 zijn minimaal 16 verkeersregelinstallaties vervangen (R 182)

Aantal vervangen verkeersregelinstallaties (R_182a)

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn 13 weginfrastructuurprojecten uit het IPML gerealiseerd (R 183)

Aantal gerealiseerde weginfrastructuurprojecten uit IPML (R_183a)

Omschrijving

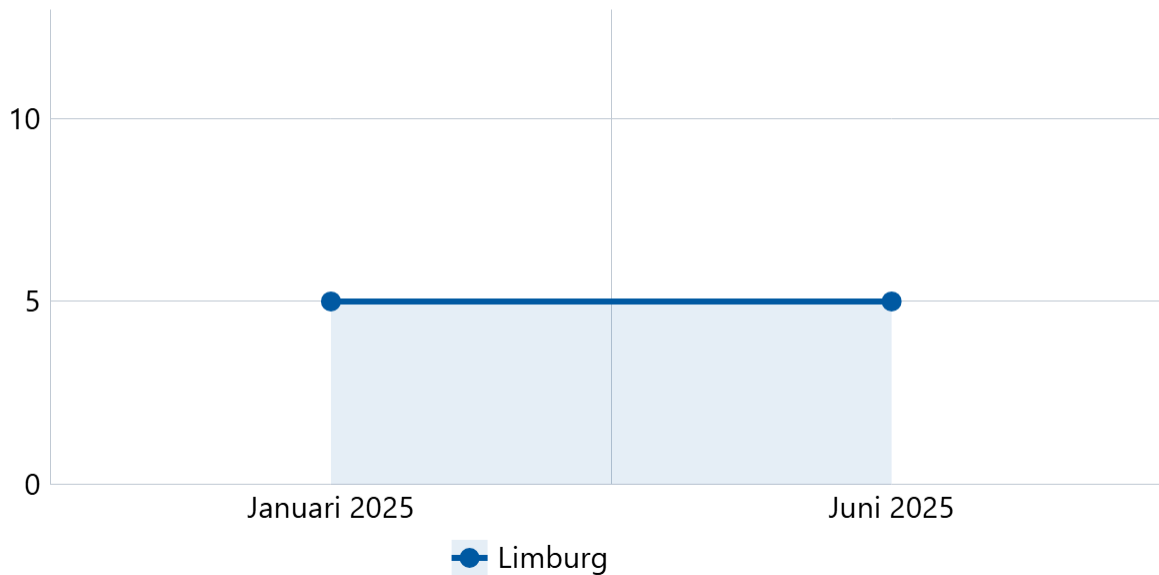
Projecten die in 2024 gerealiseerd* zijn;

- N278 kunstwerk Fommestraat;
- Herstel talud N300;
- Rehabilitatie N281 fase 1;
- Bushaltes op orde;
- N271 Plasmolen Mook.

Gerealiseerd betekent hier: de weg is opengesteld, het werk is opgeleverd zonder noemenswaardige bijzonderheden zijn die nog afgerond moeten worden.

Bron; VGR10 IPML

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

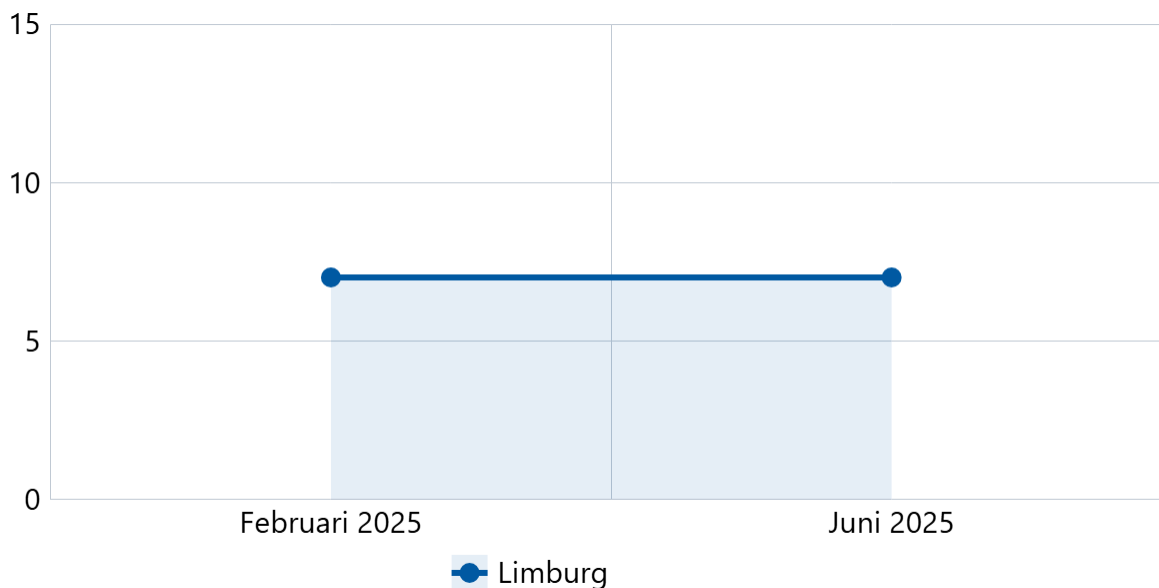
In 2027 zijn 7 projecten uit het beleidskader 'Focus op fiets' gerealiseerd (R 184)

Aantal gerealiseerde projecten uit het beleidskader 'Focus op fiets' (R_184a)

Omschrijving

Gerealiseerde fietsprojecten uit beleidsnota 'Focus op Fiets' tot en met 2024:

- Spoorwegje gemeente Gennep;
- Schaafsebosweg gemeente Gennep;
- Overloonseweg gemeente Venray;
- Grubbenvorsterweg gemeente Venlo;
- Kaldenkerkerweg gemeente Venlo;
- Noordplas gemeente Roermond;
- Fietsverbinding Heuvelland-Parkstad.

Bron: Provincie Limburg

Continu in gesprek met Arriva en partners over het beheer en de ontwikkeling van de concessie (R 185)

Er is structureel overleg gevoerd met Arriva en partners over het beheer en de ontwikkeling van de concessie, waaronder in het beheer- en ontwikkeloverleg Ja/Nee (R_185a)

Ja. Er hebben structurele beheer- en ontwikkeloverleggen plaatsgevonden in 2024.

Arriva blijft volgens de concessieafspraken uitvoering geven aan de concessie (R 186)

In 2024 blijkt dat Arriva volgens concessieafspraken uitvoering geeft aan de concessie Ja/Nee (R_186a)

Ja. We geven invulling aan een stevig opdrachtgeverschap door het professionaliseren van het monitoren van de resultaten en effecten van het jaarlijkse Vervoersplan van de OV-concessie in overleg met Arriva, gebruikers(platformen), gemeenten en betrokkenen.

In 2024 is het ontwikkelplan OV geactualiseerd (R 187)

Het ontwikkelplan OV is geactualiseerd Ja/Nee (R_187a)

Ja. Het ontwikkelplan OV is vastgesteld door Gedeputeerde Staten en op 10 december 2024 (GS DOC-00725498) per mededeling portefeuillehouder toegezonden aan Provinciale Staten.

In 2024 is een evaluatie van de concessie over de periode 2016 tot 2023 uitgevoerd door Arriva (R_188)

Provincie Limburg en Arriva hebben een evaluatie van de concessie over de periode 2016-2024 uitgevoerd Ja/Nee (R_188a)

Nee. Evaluatie van de concessie (mid-term review) wordt in de loop van 2025 uitgevoerd. De uitvoering van de evaluatie in 2025 volgt uit een afspraak tussen Provincie Limburg en Arriva die is gemaakt bij de verkoop van Arriva aan I Squared Capital.

In 2027 is minimaal 1 toepassing volgens het principe van publieke mobiliteit gerealiseerd (R_189)

Er is minimaal 1 toepassing volgens het principe van publieke mobiliteit gerealiseerd Ja/Nee (R_189a)

Nee. Op dit moment is nog geen toepassing van publieke mobiliteit gerealiseerd. Onderzoek naar de mogelijkheden hiertoe loopt.

Het jaarlijks vervoerplan van Arriva bevat minimaal 1 verbetervoorstel (R_190)

Het vervoerplan van Arriva bevat één of meer verbetervoorstellen Ja/Nee (R_190a)

Ja. Belangrijkste wijzigingen op hoofdlijnen:

- Er worden een aantal optimalisaties en verbeteringen doorgevoerd in Maastricht op basis van door Arriva ontwikkelde gebiedsvisies (dit is de eerste implementatie in een reeks van OV-gebiedsvisies, die ook voor alle andere Limburgse gebieden de komende jaren zullen worden ontwikkeld);
- Er worden Zero Emissie gelede bussen ("Harmonicabussen") geïntroduceerd ten behoeve van de stadsdiensten Maastricht en Parkstad, deze gaan zorgen voor extra capaciteit en comfort voor reizigers op de drukste verbindingen.

Tariefstijging van 2024 is structureel gemitigeerd (R_191)

De Openbaar Vervoer tarieven van Arriva zijn in 2024 niet gestegen Ja/Nee (R_191a)

Ja. Gedeputeerde Staten hebben op 12 december 2023 (DOC-00585246) een herzien tariefbesluit genomen waarin de tarieven Openbaar Vervoer Limburg 2024 zijn vastgesteld op het niveau van 2023.

In 2024 is de mogelijke invoering van de 'Meedoenpas' onderzocht (R_192)

De invoering van de "Meedoenpas" is onderzocht Ja/Nee (R_192a)

Ja. Het onderzoek naar en besluit tot uitvoering van Dal Vrij Limburg is uitgevoerd. Samen met de partners wordt op dit moment gewerkt aan de beschikbaarstelling van het reisproduct voor minima.

In 2024 is een regionaal uitvoeringsprogramma beschikbaar dat invulling geeft aan de afspraken uit het bestuursakkoord en het op orde brengen van 106 provinciale bushaltes (toegankelijkheid en voorzieningen) (R 193)

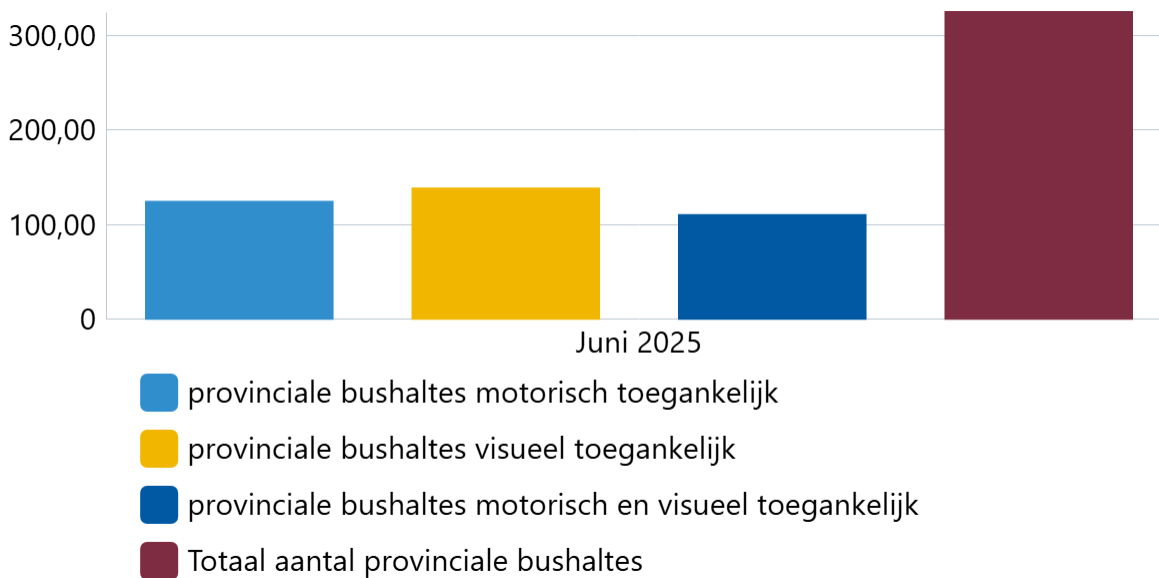
Het regionaal uitvoeringsprogramma toegankelijkheid is opgesteld Ja/Nee (R_193a)

Ja. Gedeputeerde Staten hebben op 21 mei 2024 (GS DOC-00646294) het Uitvoeringsprogramma Toegankelijkheid OV Limburg 2024-2027 vastgesteld en PS geïnformeerd middels mededeling portefeuillehouder.

Het aantal provinciale bushaltes dat op orde gebracht is (R_193b)

Omschrijving

Onderstaande indicator toont het aantal provinciale haltes dat voldoet aan de verwerkingsregels van het Centraal Halte Bestand ten aanzien van toegankelijkheid. De verwerkingsregels bestaan onder andere uit: een instaphoogte van 0,18 centimeter, in- of uitstapbreedte van minimaal 1,5 meter, vrije doorgang van minimaal 0,9 meter, aanwezigheid van geleidelijnen en blokmarkering. Als een halte op één van deze aspecten niet voldoet wordt deze als zijnde niet toegankelijk gemarkeerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de eisen voor visuele en motorische toegankelijkheid.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 hebben 20-25 wensbusorganisaties vervoer verzorgd in Limburg (R 194)

Aantal wensbusorganisaties in Limburg dat vervoer verzorgd heeft (R_194a)

Omschrijving

In totaal voeren de 20 wensbusorganisaties 33 wensbus-projecten uit in 2024.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	20

In 2024 is de mogelijkheid om open-access nachttreinen vanuit Aken en Luik naar Schiphol te laten rijden onderzocht (R 195)

De mogelijkheid om open-acces nachttreinen vanuit Aken en Luik naar Schiphol te laten rijden is onderzocht Ja/Nee (R_195a)

Ja. De mogelijkheid om open-access nachttreinen vanuit Aken en Luik naar Schiphol te laten rijden is onderzocht.

In 2024 zijn er structurele financieringsafspraken met het Rijk gemaakt voor de gedecentraliseerde stoptreindiensten voor de periode vanaf 2025 (R 196)

Er zijn structurele financieringsafspraken met het Rijk gemaakt voor de gedecentraliseerde stoptreindiensten Ja/Nee (R_196a)

Nee. In het BO-MIRT is overeengekomen om met lenW tot passende afspraken over de decentralisatiebijdrage te komen.

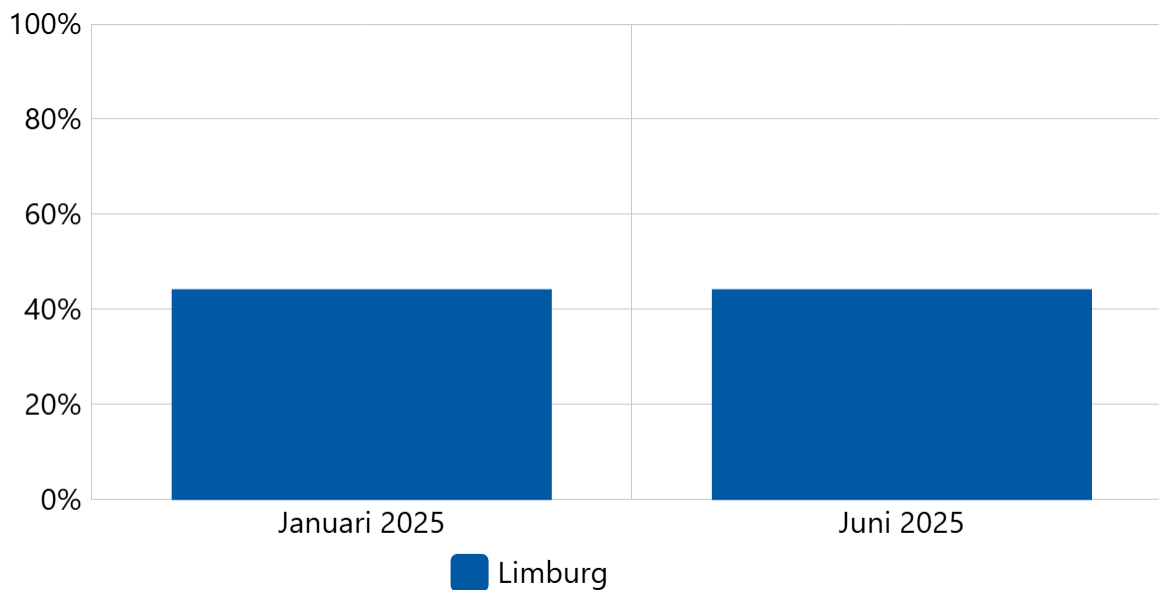
In 2027 rijden alle bussen van Arriva in Limburg emissieloos (R 197)

Percentage bussen van Arriva in Limburg dat emissieloos rijdt (R_197a)

Omschrijving

Arriva beschikt in totaal over 216 bussen. Daarvan zijn 92 Arriva voertuigen Zero Emissie (ZE), volgens concessieafspraken zouden er 95 elektrische bussen van Arriva in Limburg rijden, in realiteit zijn dit er 92. Tijdens de brand op de Korvetweg van d.d. 14 juli 2024 zijn drie ZE-bussen verloren gegaan. Deze zijn tijdelijk vervangen door dieselbussen, maar worden naar verwachting met de ingang van het Vervoerplan 2026 per 24 augustus 2025 weer vervangen door tijdelijke ZE-bussen. Per ingang van het Vervoerplan 2026 zullen ook zes gelede ZE-bussen instromen en een aantal dieselveertuigen uitstromen.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

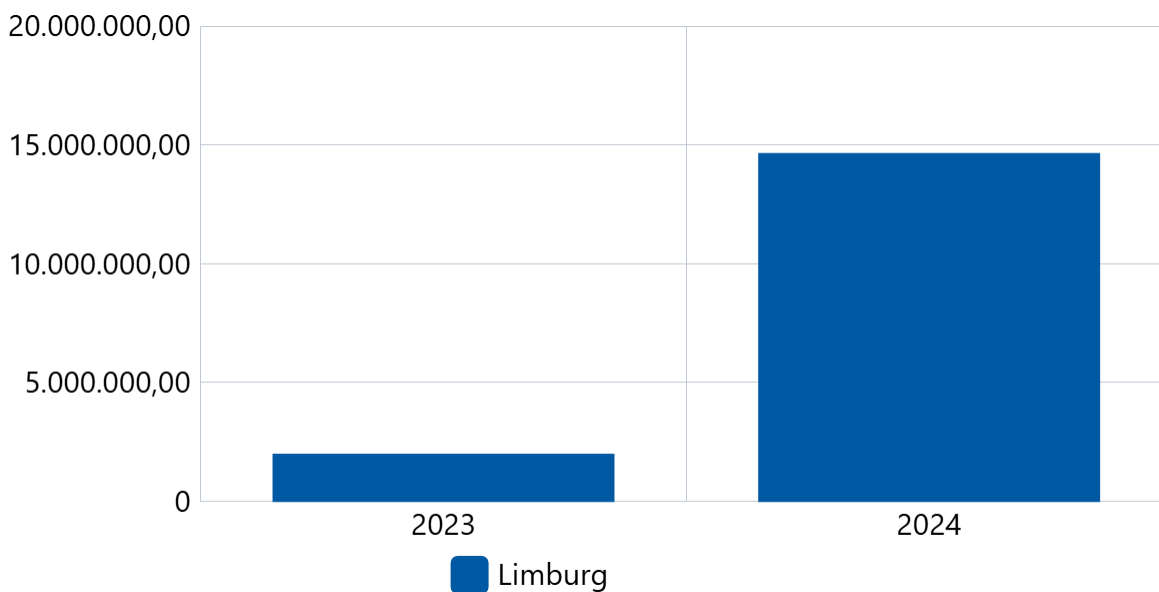
In de periode tot en met 2027 is er meer Europees geld naar Limburg gegaan voor Limburgse mobiliteitsopgaven (R 198)

Europees geld (in euro's) dat naar Limburg is gegaan voor de Limburgse mobiliteitsopgaven (R_198a)

Omschrijving

Dit zijn de Europese middelen die de Provincie Limburg in het betreffende jaar heeft ontvangen, het betreft enkel de financiële transactie. De middelen zijn bestemd voor diverse Rhombus projecten (o.a. Rhombus Upside 2 en Rhombus Upside 3).

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

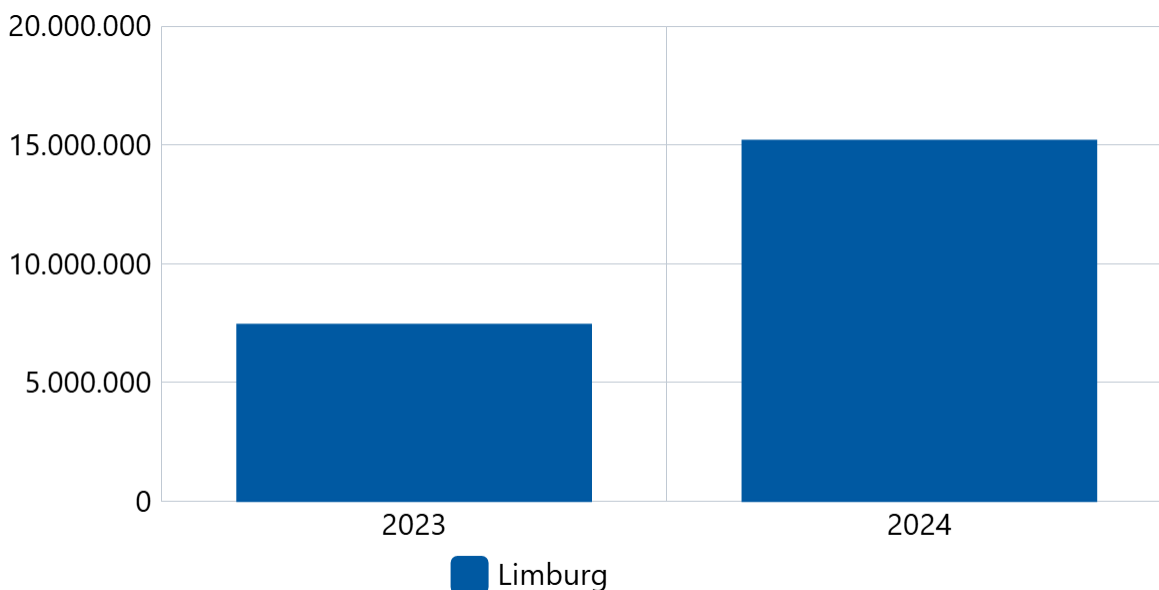
In de periode tot en met 2027 is er meer Rijksgeld naar Limburg gegaan naar Limburgse mobiliteitsopgaven (R 199)

Rijksgeld (in euro's) dat naar Limburg is gegaan voor de Limburgse mobiliteitsopgaven (R_199a)

Omschrijving

Dit zijn de Rijksmiddelen die de Provincie Limburg in het betreffende jaar heeft ontvangen, het betreft enkel de financiële transactie. De middelen zijn onder andere bestemd voor verkeersinfrastructuur, exploitatiebijdrage voor stop- en sneltreindiensten, inbouw van ERTMS, slimme en duurzame mobiliteitsmaatregelen en de regionale aanpak laadinfra.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Eind 2027 is de Maaslijn gerealiseerd (R 201)

De Maaslijn is gerealiseerd Ja/Nee (R_201a)

Nee. De planning voor realisatie eind 2027 is actueel.

Medio 2024 rijdt de drielandentrein één keer per uur door naar Luik (R 202)

De drielandentrein rijdt één keer per uur door naar Luik Ja/Nee (R_202a)

Ja. Sinds juni 2024 rijdt de drielandentrein (RE18) éénmaal per uur het gehele traject tussen Aken en Luik.

De kansen voor grensoverschrijdende busverbindingen zijn onderzocht (R 203)

Er is onderzoek gedaan naar de kansen voor grensoverschrijdende busverbinding Ja/Nee (R_203a)

Ja. Arriva zorgt voor goede relaties met aangrenzende vervoerders. De Provincie Limburg heeft met internationale partners contacten, relaties en samenwerkingen georganiseerd. Het streven is om in een volgende fase te komen tot het in kaart brengen van grensoverschrijdende kansen in samenwerking met de internationale partners. In de tussentijd werken we ook met partners aan het organiseren van nieuwe verbindingen, daar waar nu een behoefte bestaat (vanuit de buitenlandse partner). Zie bijvoorbeeld de nieuwe buslijn SB42 tussen Venlo en Aldekerk (D), welke in 2024 gerealiseerd is in goede samenwerking

met het Kreis Kleve. Ook de bussen van de Vlaamse vervoersmaatschappij (De Lijn) zijn in 2024 vaker gaan rijden van- en naar Maastricht, De Lijn heeft ook Flex-vervoer op nagenoeg alle grensrelaties geïntroduceerd.

In de periode tot en met 2027 is er meer Europees geld naar Limburg gegaan voor de uitbreiding en verduurzaming van de Limburgse binnenhavens (R 204)

Europees geld (in miljoen euro's) dat naar Limburg is gegaan voor de uitbreiding en verduurzaming van de Limburgse binnenhavens (R_204a)

Omschrijving

In 2023 is 38 miljoen CEF subsidie overeengekomen;
In 2024 is 24 miljoen CEF subsidie overeengekomen.

Statistieken

Bron: Europese Commissie, CINEA uitvoeringsorganisatie

Gebied	Februari 2025
Limburg	62

In 2027 is de Limburgse Rijksinfrastructuur terug te vinden in de verschillende nationale programma's (R 205)

In het BO-MIRT zijn afspraken gemaakt over Limburgse Rijksinfrastructuur Ja/Nee

Ja. We hebben in 2024 onder andere afspraken gemaakt over overwegveiligheid Eijsden en de hindersaanpak rond de A2-wegverbreding.

In 2027 zijn drie pilots voor beveiligd vrachtwagenparkeren in Limburg uitgevoerd (R 206)

Aantal uitgevoerde pilots voor beveiligd vrachtwagen parkeren in Limburg (R_206a)

Omschrijving

In het kader van de goederenvervoercorridors zijn nog geen locaties voor beveiligd vrachtwagenparkeren gerealiseerd.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	Februari 2025
Limburg	0

8. Provincie midden in de samenleving

Doelenboom

De indicatoren in dit hoofdstuk relateren allemaal aan de maatschappelijke opgaven, doelstellingen en resultaten uit de doelenboom beleidskader 'Provincie midden in de samenleving' (pdf, 78 kB).

8. Maatschappelijke opgave

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken we zichtbaar hoe het over de lange termijn (trendmatig) gesteld is met de maatschappelijke opgaven van het beleidskader 'Provincie midden in de samenleving 2024-2027'. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder per maatschappelijke opgave gepresenteerd.

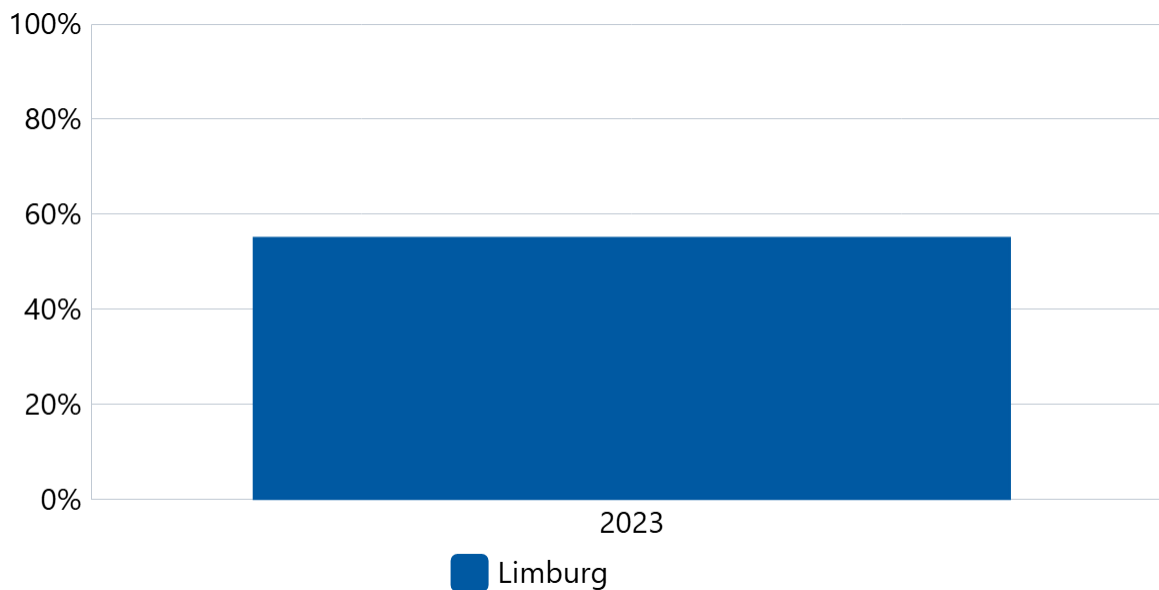
Een betrokken, betrouwbaar en bekwaam openbaar bestuur in Limburg, dat midden in de samenleving staat en het vertrouwen krijgt van de Limburgers (MO 16)

Tevredenheid van Limburgers over het functioneren van de democratie in Limburg (MO_16a)

Omschrijving

Dit is een cijfer op de vraag "Hoe tevreden bent u over het algemeen genomen over de manier waarop de democratie in uw provincie functioneert?" 55% van de respondenten gaf als antwoord 'tamelijk en zeer tevreden'. Het betreft hier niet alleen Limburgers. Het rapport is te vinden via <https://www.dpes.nl/wp-content/uploads/2024/02/Eindrapport-PWKO-2023-definitief.pdf>.

Statistieken

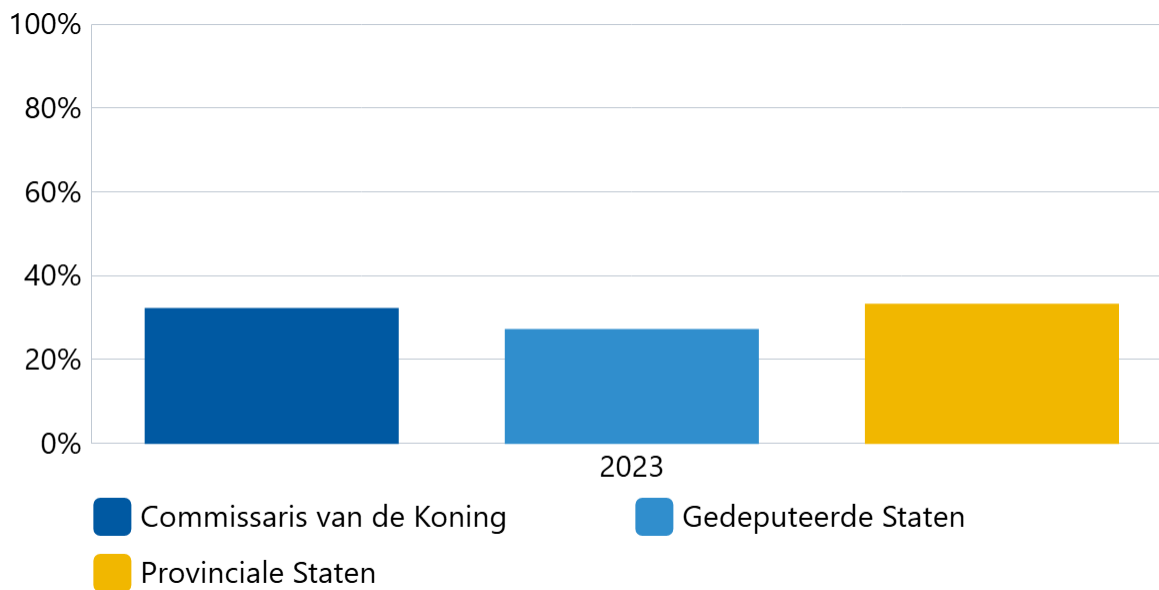
Bron: Provinciaal en Waterschaps Kiezersonderzoek

Het vertrouwen van Limburgers in personen en instellingen binnen de (Limburgse) overheid (MO_16b)

Omschrijving

De gestelde vraag is "Hoeveel vertrouwen hebt u in uw provincie in respectievelijk de CdK, GS en PS? We geven weer hoeveel procent van de respondenten het antwoord (tamelijk) tevreden geven. Het betreft hier niet alleen Limburgers. Onderzoek is gedaan in het jaar 2023. Het rapport is te vinden via <https://www.dpes.nl/wp-content/uploads/2024/02/Eindrapport-PWKO-2023-definitief.pdf>.

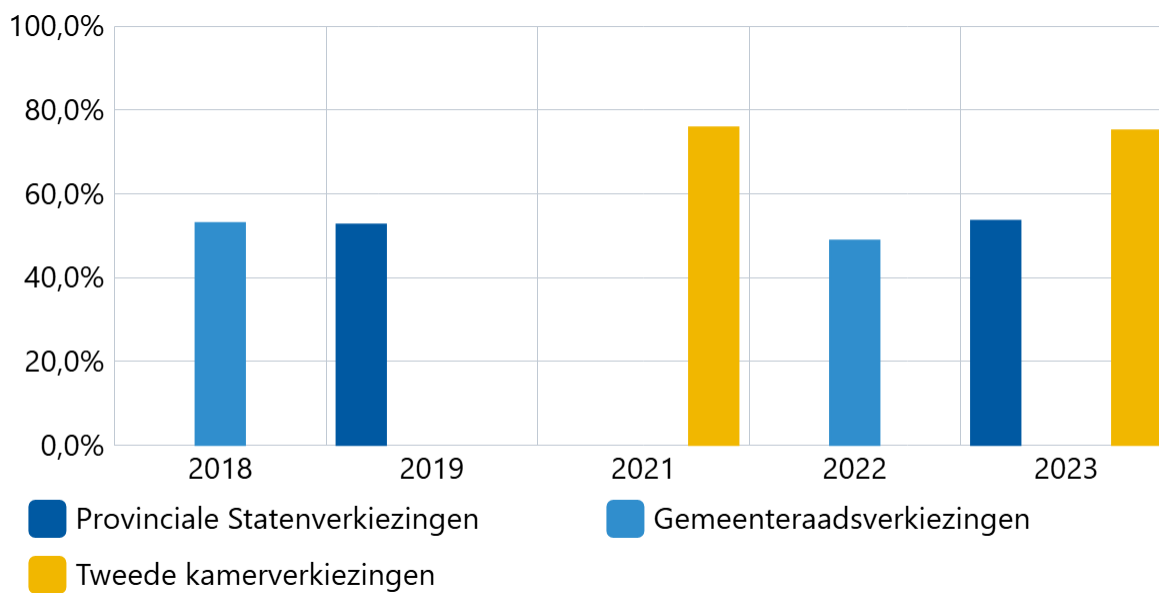
Statistieken

Bron: Provinciaal en Waterschaps Kiezersonderzoek

Opkomst Provinciale verkiezingen (MO_16c)

Omschrijving

8. Doelstellingen

Inleiding

Aan de hand van de genoemde indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

In 2027 wordt de Provincie Limburg door gemeenten (individueel en in regioverband) ervaren als een betrokken partner voor de regiodeals en voor de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht (D_57)

Ervaren partnerschap van gemeenten binnen de regiodeals (D_57a)

Bij de vijfde tranche Regio Deals hebben Midden- en Noord Limburg de Provincie gevraagd om volwaardig partner en co-financier te worden. Beide regio's hebben tijdens bestuurlijk overleg hun dankbaarheid geuit voor het toetreden van de Provincie als volwaardig partner. Voor beide Regio Deals is dit partnerschap eind 2024 formeel bezegeld is met het sluiten van een Convenant. In 2025 zal dit partnerschap voor beide Regio Deals nader bezegeld worden met een bestuurlijke samenwerkingsovereenkomst tussen de betreffende regio en de Provincie. Voor de Regio Deal Noord Limburg II heeft dit in juni plaatsgevonden. De samenwerkingsovereenkomst voor de Regio Deal Midden Limburg is in voorbereiding.

Ervaren partnerschap van gemeenten binnen de versterking van de gemeentelijke uitvoeringskracht (D_57b)

Er vindt een gefaseerde aanpak plaats om de uitvoeringskracht van gemeenten te versterken via een vertrouwelijke, bestuurlijke gespreksronde met, en een bezoek van de portefeuillehouder op locatie bij, de 31 Limburgse gemeenten. Deze dialoogronde vormt de basis van het Programma Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwestijl (GUN). Het zijn van een betrokken partner als Provincie start met het voeren van het goede gesprek met de gemeenten.

Voortgang in het behalen van de gestelde doelen in de Regio Deal Convenanten voor Midden-Limburg en Noord-Limburg (5e tranche Regio Deals) (D_57c)

Voortgang ligt op schema.

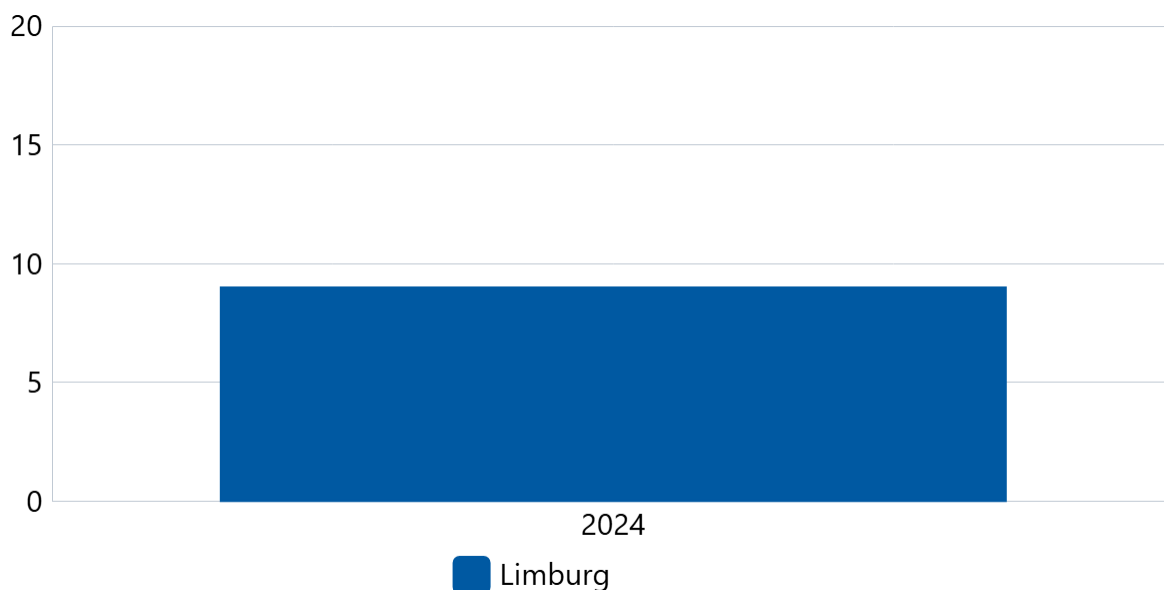
Op 14 oktober 2024 resp. 14 november 2024 is PS geïnformeerd over de formele toekenning en ondertekening van de 5e tranche Regio Deals van respectievelijk Noord Limburg II en Midden Limburg I (zie DOC-007091S1 en DOC-00718614). In 2025 zal bij beide Regio Deals over de eerste tranche projecten worden besloten en zal gestart worden met het beschikken van de projecten door de kassiers van beide deals. Inmiddels is voor de Regio Deal Noord Limburg II de eerste tranche projectvoorstellen in uitwerking.

Aantal projecten waarin Provincie Limburg projectpartner is voor de Regio Deals Parkstad 2.0 en Westelijk Zuid-Limburg (4e tranche Regio Deals) (D_57d)

Omschrijving

De provincie ondersteunt op projectbasis vanuit de beleidsmiddelen negen projecten uit deze regiodeals uit 2023.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

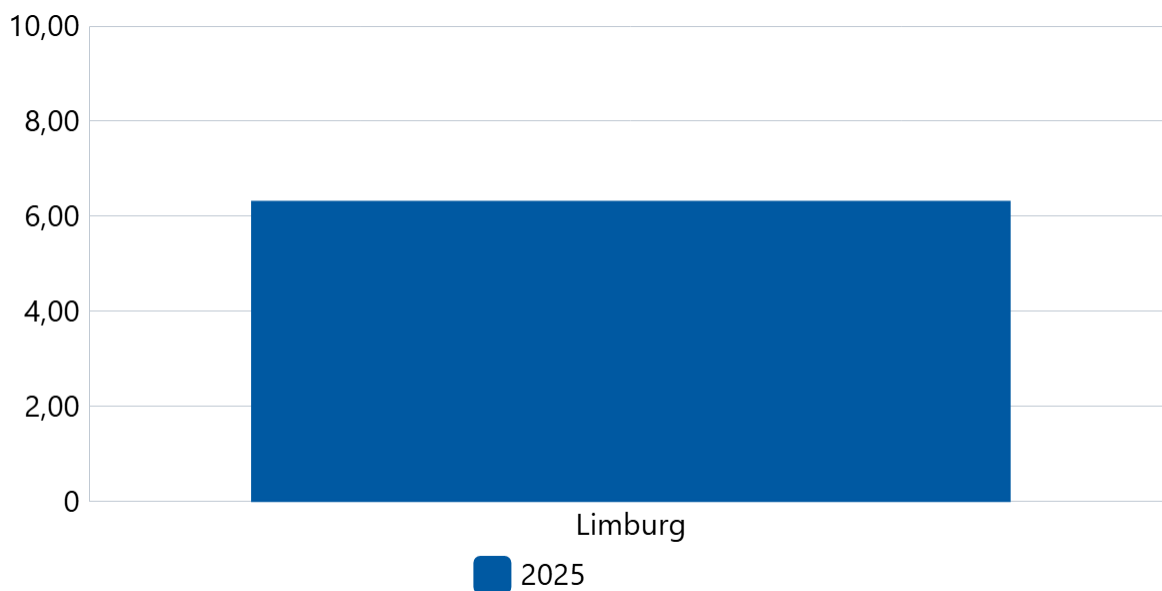
Ervaren dienstbaarheid Provincie (D_58a)

Omschrijving

In mei en juni 2025 is een vragenlijstonderzoek uitgevoerd naar de ervaren dienstbaarheid en benaderbaarheid van onze organisatie onder inwoners die het afgelopen jaar contact hebben opgenomen met de Provincie Limburg (enquête 'ervaren dienstbaarheid, benaderbaarheid en regeldruk onder inwoners'). In de vragenlijst waren vragen opgenomen over de onderwerpen benaderbaarheid, dienstbaarheid, toegankelijkheid, regeldruk en het algemene beeld over de provincie als organisatie ('imago'). De deelnemers zijn benaderd door het panelbureau Flycatcher Internet Research. In totaal hebben 282 mensen de vragenlijst ingevuld.

In deze enquête krijgt het thema dienstbaarheid een gemiddeld rapportcijfer van 6,3. Ruim de helft van de deelnemers die contact hebben gehad met de Provincie vindt de kwaliteit van de antwoorden, informatie en ondersteuning die de Provincie geeft goed (52%) en vindt dat de Provincie eerlijk is wat ze wel en niet (kan) doen (51%). Iets minder dan de helft vindt dat de Provincie hen goed ondersteunt bij hun (aan)vraag, klacht of verzoek (49%). Deelnemers van 70 jaar en ouder vinden dit relatief vaker dan van 50- t/m 69-jarigen, en geven ook een hoger rapportcijfer voor het thema dienstbaarheid (7,1 tegenover 5,9).

Statistieken

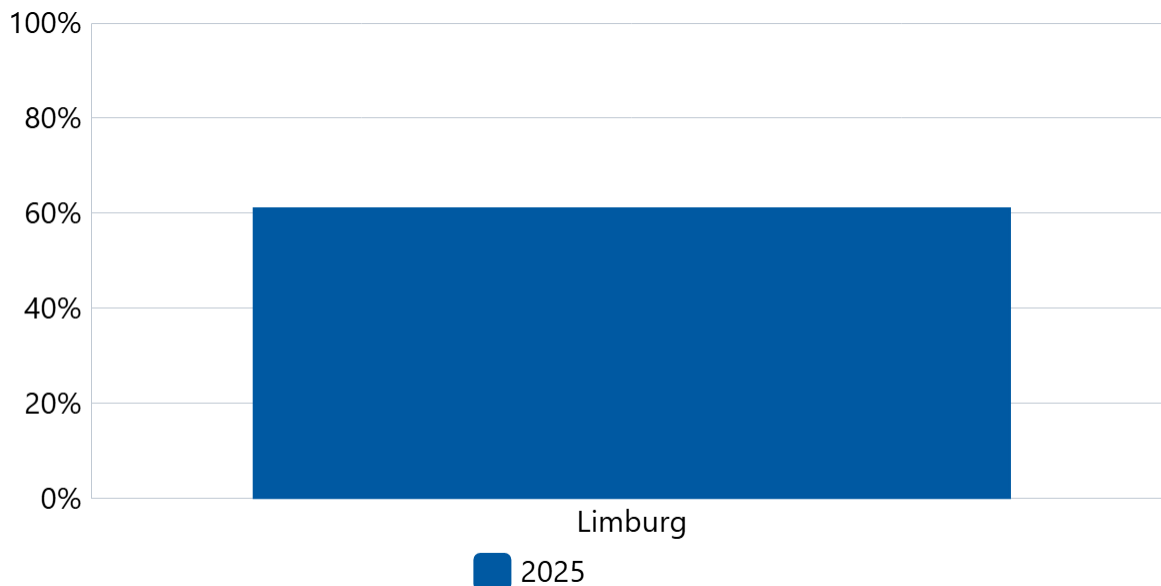
Bron: Provincie Limburg

Ervaren benaderbaarheid Provincie (D_58b)

Omschrijving

In de enquête 'ervaren dienstbaarheid, benaderbaarheid en regeldruk onder inwoners' (zie ook D_58a) bleek dat inwoners die het afgelopen jaar contact opnamen met de provincie dit voornamelijk via e-mail (48%) of webformulier (27%) deden, vanwege de eenvoud (56%) en snelheid (37%). 29% van de respondenten ervaarde barrières in het contact met de Provincie, zoals: het lastig krijgen van een reactie (52%), moeilijk bereikbaar personeel (28%), lange wachttijden (25%) en het zich niet serieus genomen voelen (24%). 71% van de respondenten ervaarde geen barrières in het contact.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn de geplande activiteiten voor een weerbare overheid in uitvoering, conform de checklist 'Limburgse norm' (zoals benoemd in de 0-meting 2024) binnen de provinciale organisatie (D 59)

Verbetering die zichtbaar is in de checklist 'Limburgse norm' (D_59a)

De geplande activiteiten in het kader van een weerbare overheid in 2027, zijn in uitvoering dan wel gerealiseerd.

In 2027 is de provinciale organisatie beter toegerust op de grote opgaven door ontwikkelingen binnen de organisatie (D 60)

Omschrijving organisatieontwikkelingen op in ieder geval het gebied van personeelsbestand (SPP), kennis, digitalisering en concernstandaarden (D_60a)

Gezien de toekomstige strategische ontwikkelingen is meer kennis nodig op het gebied van toepassing digitalisering-AI, projectbeheer, inzicht in financiën en inzicht in de samenhang van de opgaves. Dit is afgeleid van workshops Strategische PersoneelsPlanning in de periode 2024-2025 en proefschrift 'De transformatieve overheid'.

8. Resultaten

Inleiding

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of of we als Provincie de resultaten, zoals afgesproken in dit beleidskader, behalen. De indicatoren die reeds beschikbaar zijn, zijn hieronder gepresenteerd.

We zijn partner op projectbasis voor de vierde tranche regiodeals en mede-indiener voor de regiodeals vijfde (en eventueel zesde) tranche (R 207)

Aantal Regio Deals uit de vierde, vijfde (en eventueel zesde) tranche en aantal partnerschappen Provincie in de Regio Deals (x van y) (R_207a)

Bij beide Limburgse Regio Deals uit de vierde tranche (Parkstad II en Centraal Westelijk Zuid Limburg I) is de Provincie Limburg partner op projectbasis (2/2).

Bij beide Limburgse Regio Deals uit de vijfde tranche (Noord Limburg II en Midden Limburg I) is de Provincie Limburg volwaardig partner (2/2).

Deze collegeperiode mede ontwikkelen we scenario's over de uitvoeringskracht van 31 gemeenten en samenwerking in de regio (op de schaal van 3 regio's) (R 208)

Omschrijving voortgang samenwerking op het gebied van uitvoeringskracht (R_208a)

De gefaseerde aanpak van het Programma Gemeentelijke Uitvoeringskracht Nieuwestijl start met een vertrouwelijke bestuurlijke gespreksronde in Zuid-, Midden- en Noord Limburg en wordt afgerond voor het zomerreces 2025. Het vormt de basis voor de wetenschappelijke verkenning rondom uitvoeringskracht en de programmatische aanpak voor het versterken van de uitvoeringskracht. De aanbestedingen voor de wetenschappelijke verkenning en programmatische aanpak zijn eveneens in deze periode afgerond, zullen gedurende het zomerreces van start gaan en lopen tot januari 2026.

Samenwerking tussen gemeenten kan binnen de 3 regio's gaan plaatsvinden, maar samenwerkingsverbanden met gemeenten uit verschillende regio's zijn ook mogelijk.

We vernieuwen het Interbestuurlijk Toezicht (generiek en financieel), zodat het toezicht zo effectief mogelijk is en passend is bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven (R 209)

Beschrijving hoe het Interbestuurlijk Toezicht is vernieuwd en hoe dit heeft geleid tot een zo effectief mogelijk toezicht (R_209a)

Wij brengen de twee kaders voor financieel en generiek toezicht onder in één gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Hiermee verstevigen we de verbindingen tussen de toezichtgebieden en intensiveren we de samenwerking om wettelijke taken beter uit te kunnen voeren. Tegelijk vergroten we zo de transparantie en toegevoegde waarde voor ontvangers van het toezicht (gemeenten,

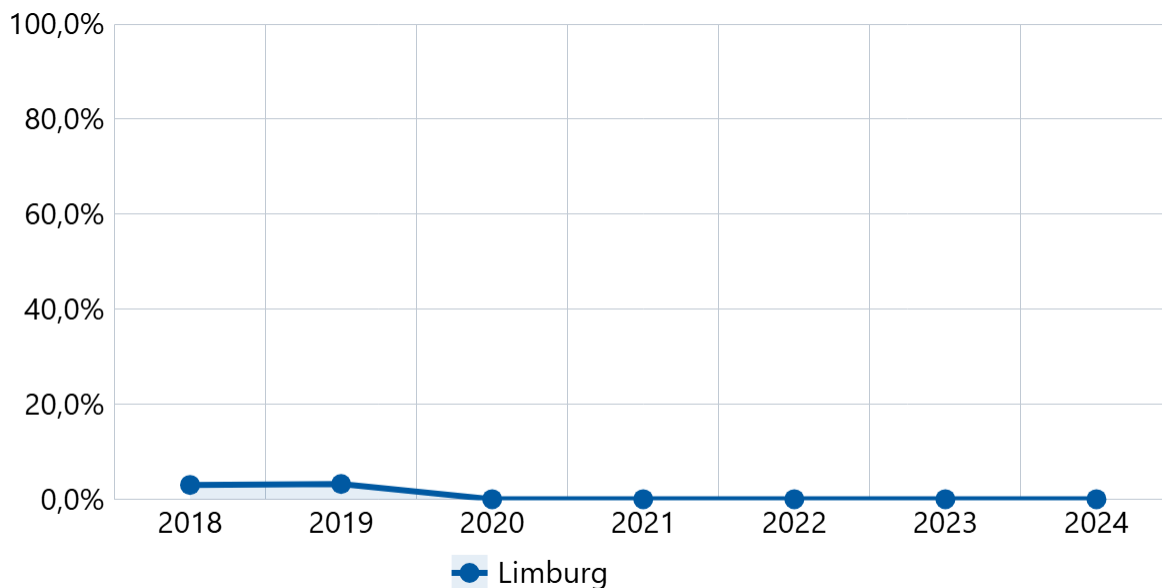
gemeenschappelijke regelingen, waterschap). Resultaten van het toezicht brengen we de komende toezicht rondes stapsgewijs in één publiek toegankelijk dashboard onder.

In het generiek toezicht (IBT) spraken we de afgelopen jaren met de ontvangers van toezicht op de domeinen Erfgoed, Omgevingswet en Informatie en Archiefbeheer. We versterkten de samenwerking met interne clusters, andere provincies en Rijksdepartementen. We passen de doelstellingen van de Agenda Toekomst Toezicht toe die moet leiden tot een vertrouwensband tussen toezichthouder en ontvanger. Hierdoor kan het toezicht moderner worden vormgegeven met de nadruk op leren en dialoog zodat het toezicht zo effectief en efficiënt mogelijk is en past bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven.

Preventief toezicht gemeenten (% onder preventief toezicht) (R_209b)

Omschrijving

Op basis van de vastgestelde gemeentebegrotingen 2024 en 2025 zijn er geen Limburgse gemeenten onder preventief financieel toezicht. Zij vallen daarom allen onder het repressieve financiële toezicht regime, wat betekent dat de gemeente haar vastgestelde begroting en begrotingswijzigingen kan uitvoeren zonder dat de Provincie dat vooraf moet goedkeuren.

Bron: Kurtosis

Het aantal gemeenten van de 31 dat bij de laatste toezichtsrunde viel binnen de categorie 'voldoet', uitgesplitst per IBT toezichtsdomein (informatie- en archiefbeheer, omgevingswet, erfgoed, statushouders) (R_209c)

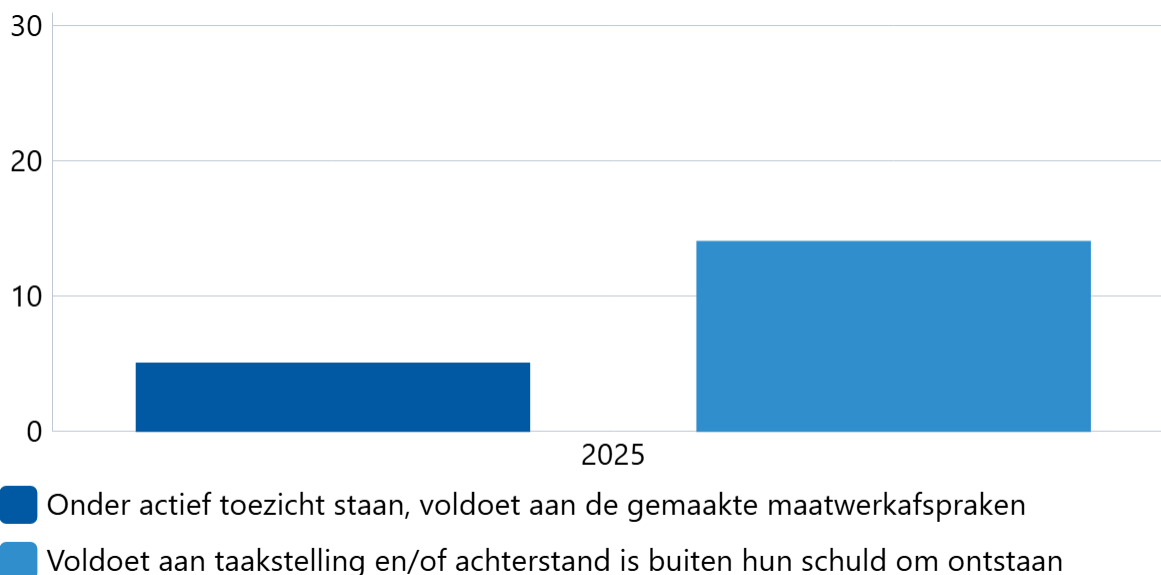
Omschrijving

Momenteel zijn er enkel cijfers over de **huisvesting van statushouders** beschikbaar, met peildatum 1 januari 2025. De uitvoering van toezicht in 2025 is conform in 2024 ingezette lijn, zie de [GS-brief van 16 april 2024](#). Veertien gemeenten voldoen aan de taakstelling en/of hebben een achterstand buiten hun schuld om. Vijf gemeenten, die onder actief toezicht staan, voldoen aan de gemaakte maatwerkafspraken

Omgevingsrecht: omwille van de invoering van de Omgevingswet zijn in 2024 geen toezichtdocumenten opgevraagd bij gemeenten, maar dialooggesprekken gevoerd. Uit de toezichtronde van 2023 bleek dat 28 gemeenten binnen de categorie 'voldoet' vielen en de overige 3 gemeenten 'voldoet deels'.

Informatie- en Archiefbeheer: naar verwachting zullen de meeste gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en het waterschap, conform voorgaande beoordelingsronden, voldoen aan de nog uit te voeren beoordeling 2024 volgens de Archiefwet resp. de risicoanalyse uit de door PS vastgestelde Nota Interbestuurlijk Toezicht in de Provincie Limburg.

Erfgoed: Sinds 1 januari 2024 is de omgevingswet ingevoerd met daarin de erfgoedwet. De taakbehartiging van deze medebewindswet stond er (landelijk) slecht voor. Eind 2024 zijn er rijksmiddelen vrijgemaakt voor uitvoering van dit IBT-domein. We brengen de mate van taakbehartiging door gemeenten op dit domein in beeld en pakken in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en gemeenten zaken op.

Bron: Provincie Limburg

In 2027 zijn de belangen van Limburgers geborgd in de schaderegeling Mijnbouwschade die door de Rijksoverheid wordt opgesteld (R 211)

De concepten van de regeling voor de afhandeling van mijnbouwschade in Limburg zijn met de regio besproken en zijn getoetst aan de inrichtingsprincipes (opgesteld door KGG), ja/nee (R_211a)

Ja, in de Stuurgroep I3ML zijn de concept regelingen besproken. Deze regeling kan nu worden getest met de 10 pilotgevallen.

In 2027 zijn Limburgse voorbeelden van energietransitie en herstructurering na mijnsluiting gedeeld met andere gebieden in Europa (R 212)

Binnen het (op te richten) I3ML wordt de samenwerking rondom kennis & onderzoek zo georganiseerd dat het in- en extern wordt aangewend als kennisbron. (R_212a)

Omschrijving

Door de OU is succesvol ingeschreven op een groot Europees onderzoeksprogramma EUMINDA (EUropean MINing DAmage) met diverse andere instituten in Europa. Het gaat om een subsidie van 2.3 miljoen. Met dit project wordt de eerste bouwsteen gelegd voor de kenniseenheid binnen I3ML.

De OU heeft een subsidie van 2.3 miljoen verkregen en fungeert als penvoerder namens een groot aantal andere Europese kennisinstituten in Finland, Polen, Tsjechië, Roemenië, Spanje en Portugal. Ook de niet EU landen Oekraïne en Bosnia Herzegovina participeren. Met deze studie wordt regionaal en (inter)nationaal kennis vergaard over een rechtvaardig gebruik van de ondergrond.

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2025
Limburg	0

In 2027 zijn de pilots responsieve provinciale overheid geëvalueerd en deze evaluatie heeft geleid tot concrete voorstellen voor de inrichting van een responsieve overheid (R 213)

Omschrijving van de voorstellen die hieruit volgen (R_213b)

Concrete voorstellen worden geformuleerd na afronding van de evaluatie (naar verwachting eind 2025/2026). De evaluatie kan pas uitgevoerd worden nadat de vergunning voor de proefnemingen is verleend en proefnemingen zijn uitgevoerd.

Aantal geëvalueerde pilots responsieve provinciale overheid van het totaal aantal pilots (R_213a)

Omschrijving

Evaluatie is nog niet gestart, omdat pilotproject nog loopt.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Gebied	2024
Limburg	0

In het vierde kwartaal 2024 is een provinciale contactfunctionaris ingesteld (R 214)

Er is een Provinciale contactfunctionaris ingesteld, ja/nee (R_214a)

Nee, invulling wordt voorzien vanaf Q3.

Vanaf 2024 maken we actief nota's van GS openbaar waarop geen geheimhouding is opgelegd (R 215)

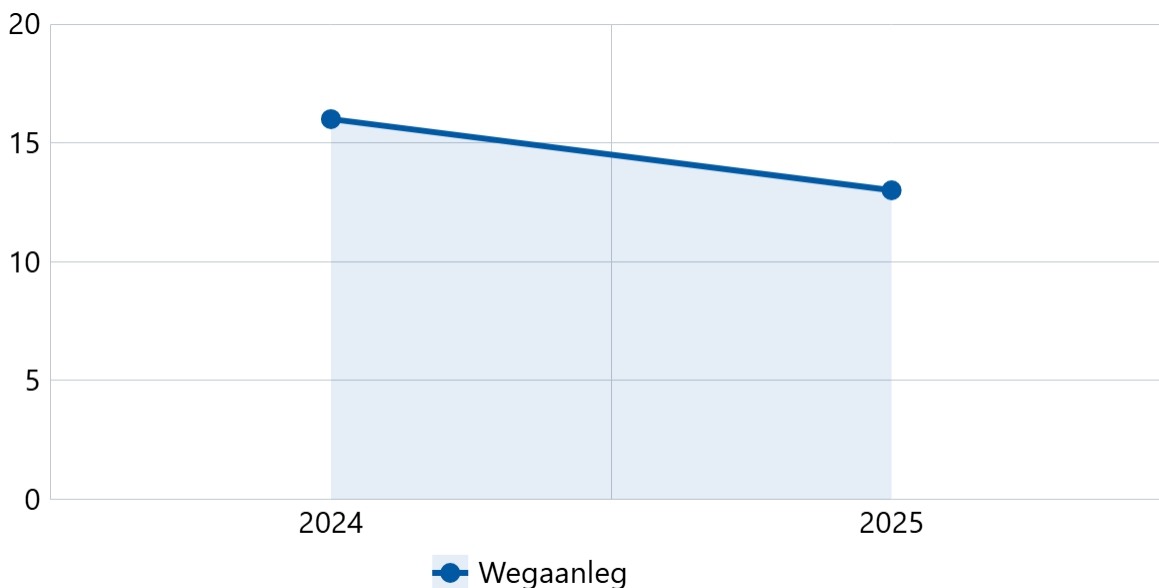
Is 100% van de college-nota's aangaande openbare besluiten openbaar gemaakt? Ja/nee (R_215a)

Ja. De actuele agenda's, besluitenlijsten en nota's van de vergaderingen van Gedeputeerde Staten vanaf 14 mei 2024 zijn te vinden op het publieksporaal limburggs.bestuurlijkeinformatie.nl.

Aantal georganiseerde participatietrajecten (R_216a)

Omschrijving

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

We verankeren het uitdraagrecht in de nieuwe Participatieverordening (R 217)

Beschrijving hoe het uitdraagrecht in de nieuwe Participatieverordening is verankerd (R_217a)

Op 23 mei 2025 is een infosessie over de participatieverordening georganiseerd in samenhang met het uitdraagrecht. Een concept van de participatieverordening wordt aan de Commissie ESA ter sonderende bespreking voorgelegd (planning 3 oktober 2025). Na de inzagelegging zal de definitieve verordening in januari/februari 2026 volgen.

In 2024 is een Jongeren participatieplan vastgesteld, waarmee activiteiten worden uitgewerkt om jongeren van verschillende leeftijden te betrekken bij beleid en uitvoering daarvan (R 218)

Het Jongerenparticipatieplan is vastgesteld in 2024, ja/nee (R_218a)

Ja, dit is op 27 mei 2025 door GS vastgesteld.

Tussen 2023-2027 draagt Provincie elk jaar bij aan meerdere evenementen en bijeenkomsten, vastgelegd in een jaarlijks uitvoeringsplan, in het kader van "Herdenken en Vieren" (R 219)

Het uitvoeringsplan is er, ja/nee (R_219a)

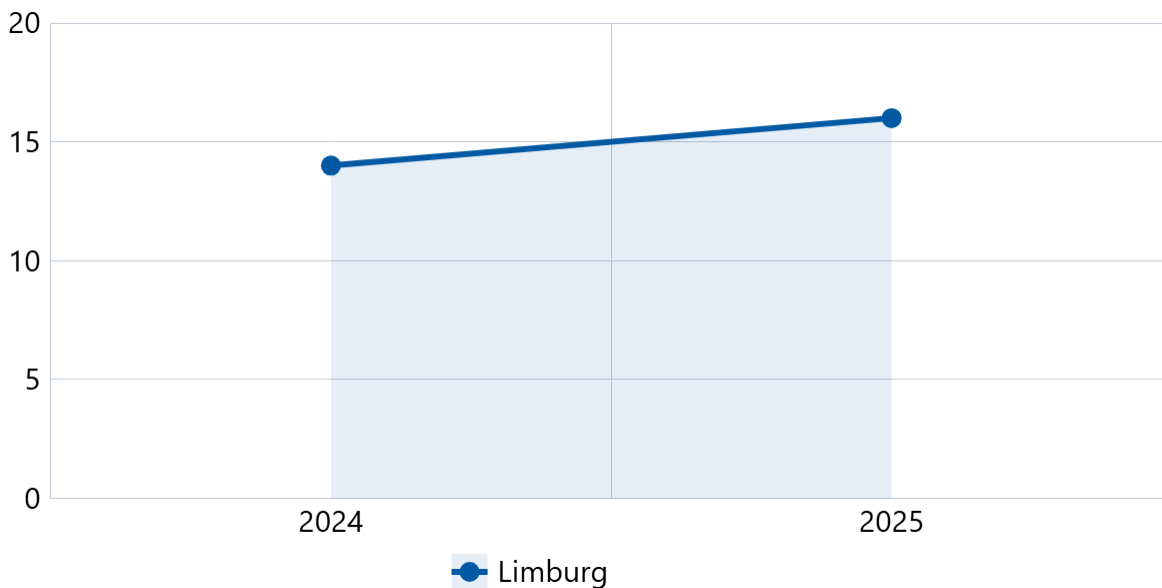
Ja, er is een lustrumplan (80 jaar vrijheid) gemaakt voor de jaren 2024 en 2025.

Het aantal evenementen waarbij de Provincie heeft bijgedragen in het kader van 'Herdenken en Vieren' (R_219b)

Omschrijving

In de periode 1 januari 2024 tot en met 31 januari 2025 zijn aan 14 projecten/evenementen i.r.t. het herdenken en vieren van 80 jaar vrijheid subsidies verleend. Tussen 1 februari en 31 mei 2025 zijn aanvullend nog twee subsidies verleend.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg

Uitvoering activiteiten uit het Werkplan Bestuurscultuur 2023-2027 en borging follow-up Meldpunt Bestuurscultuur 2022 (R 220)

Kwaliteit Open Bestuur is een permanent onderwerp van aandacht, Ja/Nee (R_220a)

Het meldpunt bestuurscultuur is einde 2023 gesloten. Aan de borging van de follow-up is voldaan via een permante link op de provinciale website.

Het werkplan bestuurscultuur valt binnen het aandachtsveld Kwaliteit Openbaar Bestuur, en zal blijvende aandacht krijgen.

Uiterlijk 2027 is een leidraad ontwikkeld voor de uitvoering van onderzoeken op het gebied van integriteit en/of bestuurscultuur (R 221)

Leidraad is ontwikkeld, ja/nee (R_221a)

Nee. De herijking van het onderzoeksprotocol c.q. leidraad voor integriteitsmeldingen loopt momenteel. Afronding en verdere implementatie is voorzien in 2025 en verder.

Implementatie handreiking Limburgse Norm in provinciale organisatie (R 223)

Handreiking Limburgse Norm is geïmplementeerd, ja/nee (R_223a)

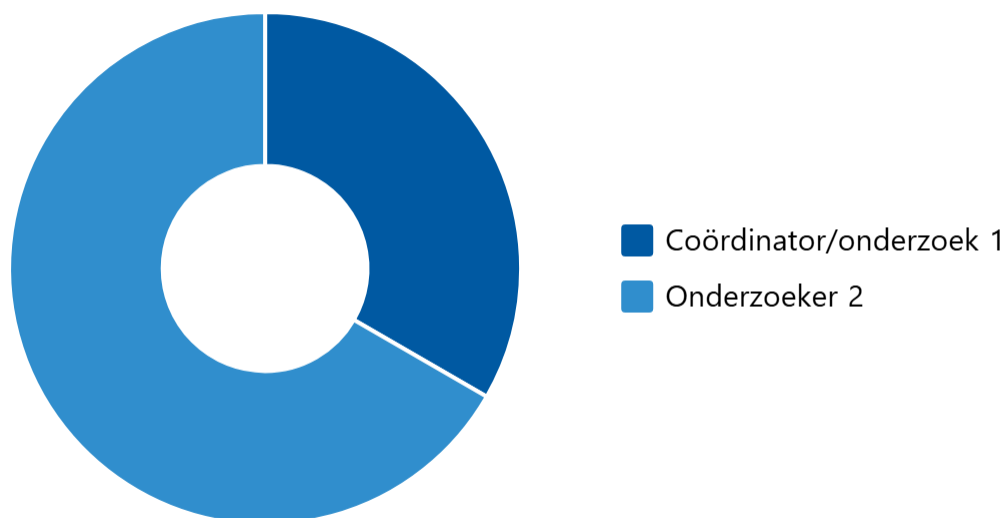
Ja. De Limburgse Norm is in werking getreden in 2023 en de hierin opgenomen aanbevelingen worden in 2025 en verder opgevolgd en verdiept binnen de provinciale organisatie. De aanpak van ondermijning vraagt doorlopend aandacht en bewustwording.

Uitbreiding onderzoekscapaciteit Bibob gebaseerd op de hernieuwde Beleidslijn Bibob (R 224)

Onderzoekscapaciteit team Bibob in fte (R_224a)

Omschrijving

Het team bestaat ingaande 2025 uit 2 onderzoekers en 1 coördinator/onderzoeker. Hiermee is het team Bibob op volle sterkte.

2025

Bron: Provincie Limburg

Tussen 2023-2027 wordt vanuit de 'posten' (Wallonië, Vlaanderen en Düsseldorf) gewerkt aan de versterking van bilaterale relaties met buurlanden (R 225)

Omschrijving voortgang t.b.v. versterking relaties met de buurlanden en grensregio's (Vlaanderen, Wallonië en Nordrhein-Westfalen) (R_225a)

De buurlandenstrategie is in ontwikkeling en is naar verwachting in Q3 2025 gereed

Om grensoverschrijdende kansen te benutten en gezamenlijke uitdagingen aan te gaan, hebben Provinciale Staten van Limburg als onderdeel van het beleidskader "Provincie midden in de samenleving" vastgesteld dat er een buurlandenstrategie moet komen. Met deze strategie wil Limburg de grensbelemmeringen richting zowel België (primair Vlaams en Waals Gewest) als Duitsland (deelstaat Noordrijn-Westfalen) verminderen en kansen actief benutten. Voor grensoverschrijdende samenwerking en de buurlandstrategie zijn het coalitieakkoord 'Elke Limburger Telt' en de diverse beleidskaders inhoudelijk leidend.

Omschrijving voortgang op de uitwerking van de prioritaire lobbydossiers (R_227a)

Provincie Limburg is meer dan ooit een actieve speler in de lobby richting Den Haag en Brussel. In het coalitieakkoord 'Elke Limburger Telt' is vastgelegd, dat de Provincie wil komen tot een programmatische

lobbyaanpak, waarbij een aantal prioritaire lobbydossiers worden gedefinieerd en verder worden doorontwikkeld, om effectiever tot resultaten te komen. De proposities 'Limburgs bod voor een duurzaam Chemelot', 'Limburg Defensie Agenda', 'Limburg Centraal' en de 'Einstein Telescope' zijn reeds gepubliceerd. Er zijn verschillende andere proposities in ontwikkeling die in Q3 en Q4 2025 gepresenteerd zullen worden.

Raamovereenkomst met adviesbureaus gesloten eind Q2 2025 ter ondersteuning van de lobby op strategische proposities en doorontwikkeling van de interne lobby-organisatie.

Tussen 2023-2027 wordt met voldoende representativiteit inwoner- en maatschappij-kennis in beeld gebracht (R 229)

Beschrijving van de aanpak voor het in beeld brengen van inwoner- en maatschappijkennis (R_229a)

Het uitvoeringsplan is opgesteld en vastgesteld, en momenteel ook in uitvoering (Fase 1 en 2).

In 2025 worden de tussentijdse resultaten van het coalitie-akkoord integraal gerapporteerd ('midterm review') en wordt gezien of we op koers liggen (R 230)

Er is in 2025 een midterm review, ja/nee (R_230a)

Ja. De Voorjaarsnota 2025 is op vrijdag 16 mei gepubliceerd en door GS aan PS voorgelegd. Tegelijkertijd met de Voorjaarsnota 2025 is het document Koers Halverwege 2023-2027 gepresenteerd. Daarin is op hoofdlijnen inzicht geboden in de behaalde resultaten tijdens de eerste helft van deze Statenperiode in het licht van belangrijke maatschappelijke en politieke ontwikkelingen sinds 2023.

In de periode 2024-'27 is een toekomstbestendige data-governance ingericht (R 231)

Beschrijving hoe de data-governance is ingericht (R_231a)

Aan het begin van deze Statenperiode hebben GS belangrijke kaders omtrent data governance vastgesteld, zoals het omarmen van de wereldwijde standaard DAMA-DMBOK. Als uitwerking hiervan is in de informatiekundige driehoek techniek-proces-werkcultuur via een programmatische structuur invulling gegeven aan onder andere multi-disciplinaire datateams, de koppeling van indicatoren aan de P&C-Cyclus, gestart met de implementatie van een dataplatform en worden diverse opleidingsmogelijkheden aangeboden. Om diverse kaders rondom gegevensbeheer- en gebruik te borgen, wordt gebruik gemaakt van het Strategisch Informatiebeleid Limburg 2025-2029.

Alle bedrijfskritieke processen waarbij dit nog niet gebeurd is, worden nader uitgewerkt conform de provinciale concernstandaard 'Zo Werken Wij' (R 232)

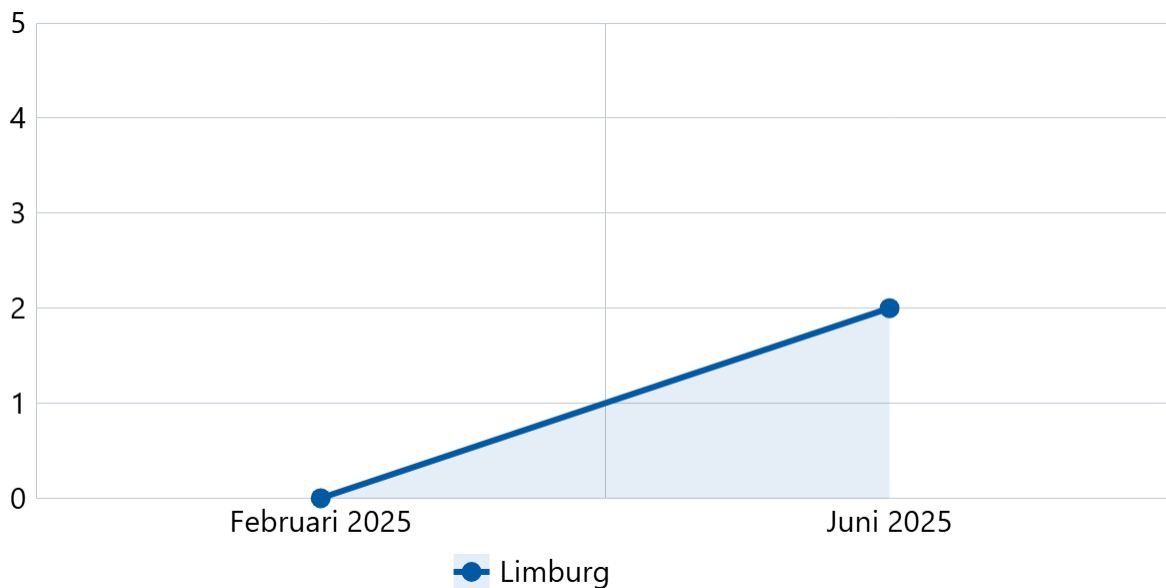
Aantal bedrijfskritieke processen die zijn uitgewerkt in het Zo Werken Wij standaard (R_232a)

Omschrijving

Twee processen zullen in 2025 worden uitgewerkt om de uniformiteit/haalbaarheid te testen van de nieuwe werkwijze.

Binnen spoor 3 van het organisatie ontwikkeltraject is een projectgroep aangesteld om hier invulling aan te geven.

Statistieken

Bron: Provincie Limburg